Sfânta muceniţă Filofteia de la Curtea de Argeş, iubitoare de Dumnezeu

(7 decembrie)

Sfânta muceniţă Filofteia a trăit în sec. al XIII-lea, în sudul Dunării, însă nu se ştie cu exactitate dacă provenea din neam de români sau de bulgari. ***Numele său în limba greacă înseamnă "iubitoare de Dumnezeu".*** Pentru că a dovedit milă faţă de oamenii sărmani, a fost omorâtă de tatăl său, la vârsta de numai 12 ani. Chiar dacă moaştele sale se află la Curtea de Argeş de la sfârşitul sec. al XIV-lea, abia în anul 1950, Sinodul BOR a decis generalizarea cultului Sfintei Filofteia.

Index

Evanghelia şi Apostolul zilei 4
Întru această zi (7 decembrie) - Pomenirea Sfintei Filofteia fecioara, ale cărei sfinte moaşte se află întregi, în Ţara Românească, în Biserica Domnească, din Curtea de Argeş (Minei) 6
Canonul Sfintei muceniţe Filoteea 32
Acatistul Sfintei muceniţe Filofteia 43
Acatistul Sfintei muceniţe Filofteia de la Curtea de Argeș (7 decembrie) 54
Acatistul Sfintei muceniţe Filofteia 71
Paraclisul Sfintei muceniţe Filofteia de la Curtea de Argeş 80
Rugăciune către Sfânta muceniță Filofteia 95
Rugăciune către Sfânta muceniță Filofteia de la Curtea de Argeș, împreuna însoțitoare pe cale a copilașilor sărmani și a celor plecați prematur din această viață (a episcopului Macarie Drăgoi) 97
Slujba Sfintei muceniţe Filofteia de la Curtea de Argeş – note 99
Imnografie 100
Viaţa şi pătimirea Sfintei muceniţe Filofteia de la Curtea de Argeş 101
Sfânta Filofteia de la Curtea de Argeş - drumul spre sfințenie 112
Sinaxar - Pomenirea Sfintei muceniţe Filofteia, fecioara 114
Viaţa şi nevoinţele Sfintei muceniţe Filofteia de la Curtea de Argeş 118
Sfinţi români - Sfinţi români din sec. XII-XIII - Sfânta muceniţă Filoteia de la Curtea de Argeş 123
Pr. Prof. Dr. Mircea Păcurariu - Sfânta muceniţă Filofteia 127
Arhid. Ștefan Sfarghie - Sinaxar - Sfânta muceniţă Filofteia de la Curtea de Argeş; Sfântul ierarh Ambrozie, episcop al Mediolanului 131
Iulian Dumitraşcu - Calendar Ortodox - Sfânta muceniţă Filofteia de la Curtea de Argeş; Sfântul ierarh Ambrozie, episcop al Mediolanului 133
Sfânta muceniţă Filofteia de la Curtea de Argeş - Sfinte moaşte 138
A fost sfințită o „casă nouă” pentru moaștele Sfintei Filofteia: Catedrala Arhiepiscopală din Curtea de Argeș 147
A fost sfinţită noua raclă pentru moaştele Sfintei Filofteia 153
Predici şi editoriale 155
Predica Părintelui Sofian Boghiu (Mănăstirea Antim) la Sfântul ierarh Nicolae şi Sfânta muceniţă Filoftea 156
Pr. Dr. Dorin Octavian Picioruş - Predică la pomenirea Sfintei muceniţe Filoteea/Filofteia 167
Arhiepiscopul Calinic – Editorial - Sfânta muceniţă Filofteia cea mai tânără sfântă din lume 172

Cuvinte de trezire de la stareţul Mănăstirii Putna, părintele Melchisedec: “Creştinii sunt prigoniţi, parcă s-a luat de pe pământ, ispitele s-au înmulţit mai mult ca oricând. Să fim uniţi în faţa potrivnicului!” 174
Daniela Livadaru - Sfânta Filofteia, ocrotitoarea Ţării Româneşti 185
Adrian Cocoşilă - Sfânta muceniţă Filofteia, o sfântă de numai 12 ani 190
Adrian Cocoşilă - Sfânta Filofteia 193
Florian Bichir - Sfânta muceniţă Filofteia de la Argeş 195
Pr. Sever Negrescu - La fetiţa Filofteia n-a venit Moş Nicolae 199
Prof. Univ. Dimitrios Gonis - Sinaxar - Cuvioasa Filoteea de la Argeş, următoare a vieţii cuviosului Amoun, nitriotul 201
Sfântul patriarh Eftimie, de Târnovo - Adevărata viaţă a Sfintei Filofteia de la Târnovo 209
Sărbătoarea Sfintei muceniţe Filofteia la Curtea de Argeş 222
Sfânta Filofteea între două tradiţii diferite: Muceniţă sau cuvioasă? A fost Sfânta căsătorită? 224
Moaştele cuvioasei Filofteea de la Curtea de Argeş. Sfânta Filofteea – muceniţă de doar 12 ani? 226
Mădălina Mihăilă - Muceniţa care a ales să vină la Curtea de Argeş - Taina pe care o poartă Sfânta Filofteia 227
Silviu Dascălu - Floarea sfântă din grădina Argeşului 232
Cătălin Acasandrei - Cine sunt cei trei sfinți copii ai României care sărbătoresc 1 iunie în Cer? 238
Gheorghe Anghel - Zece exemple de tineri şi copii care au devenit sfinţi 242
Mânăstirea Curtea de Argeş - Curtea de Argeş Monastery 252
Cătălin Acasandrei - Mănăstirea Curtea de Argeş 254
Arhim. dr. Chesarie Gheorghescu - Mănăstirea Curtea de Argeş 256
Mânăstirea Curtea de Argeş - Curtea de Argeş Monastery - Legende 288
(Foto) Popas la ctitoria Sfântului voievod Neagoe Basarab de la Curtea de Argeş 291
(Foto) Cea mai veche ctitorie voievodală din Țara Românească - Biserica Domnească din Curtea de Argeș 296
(Foto) Mănăstirea Curtea de Argeș - casa Sfintei Filofteia 319
Mihai-Alex Olteanu - Sfânta muceniţă Filofteia în iconografie 326
Icoane 328

Evanghelia şi Apostolul zilei

Evanghelia

Ev. Matei 5, 14-19

Zis-a Domnul către ucenicii Săi:
14. Voi sunteţi lumina lumii; nu poate o cetate aflată pe vârf de munte să se ascundă.
15. Nici nu aprind făclie şi o pun sub obroc, ci în sfeşnic şi luminează tuturor celor din casă.
16. Aşa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, aşa încât să vadă faptele voastre cele bune şi să slăvească pe Tatăl vostru Cel din ceruri.
17. Să nu socotiţi că am venit să stric Legea sau proorocii; n-am venit să stric, ci să împlinesc.
18. Căci adevărat zic vouă: Înainte de a trece cerul şi pământul, o iotă sau o cirtă din Lege nu va trece, până ce se vor face toate.
19. Deci, cel ce va strica una din aceste porunci, foarte mici şi va învăţa aşa pe oameni, foarte mic se va chema în Împărăţia Cerurilor; iar cel ce va face şi va învăţa, acesta mare se va chema în Împărăţia Cerurilor.

Apostol

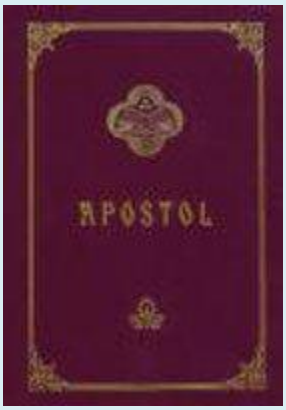

Epistola către Galateni a Sfântului apostol Pavel

Ap. Galateni 3, 23-29; 4, 1-5

Fraţilor,
23. Iar înainte de venirea credinţei, noi eram păziţi sub Lege, fiind închişi pentru credinţa care avea să se descopere.
24. Astfel că Legea ne-a fost călăuză spre Hristos, pentru ca să ne îndreptăm din credinţă.
25. Iar dacă a venit credinţa, nu mai suntem sub călăuză.
26. Căci toţi sunteţi fii ai lui Dumnezeu prin credinţa în Hristos Iisus.
27. Căci, câţi în Hristos v-aţi botezat, în Hristos v-aţi îmbrăcat.
28. Nu mai este iudeu, nici elin; nu mai este nici rob, nici liber; nu mai este parte bărbătească şi parte femeiască, pentru că voi toţi una sunteţi în Hristos Iisus.
29. Iar dacă voi sunteţi ai lui Hristos, sunteţi deci urmaşii lui Avraam, moştenitori după făgăduinţă.

1. Zic însă: Câtă vreme moştenitorul este copil, nu se deosebeşte cu nimic de rob, deşi este stăpân peste toate;
2. Ci este sub epitropi şi iconomi, până la vremea rânduită de tatăl său.
3. Tot aşa şi noi, când eram copii, eram robi înţelesurilor celor slabe ale lumii;
4. Iar când a venit plinirea vremii, Dumnezeu, a trimis pe Fiul Său, născut din femeie, născut sub Lege,
5. Ca pe cei de sub Lege să-i răscumpere, ca să dobândim înfierea.

Întru această zi (7 decembrie) - Pomenirea Sfintei Filofteia fecioara, ale cărei sfinte moaşte se află întregi, în Ţara Românească, în Biserica Domnească, din Curtea de Argeş (Minei)

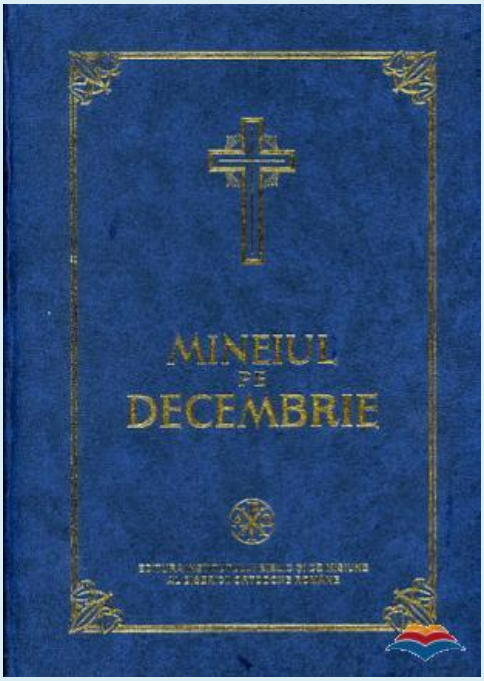

Vezi: Slujba Sfintei Filofteia n-a fost în Mineiele bisericeşti, fără numai în osebită broşură; iar cu binecuvântarea înalt prea sfinţitului arhiepiscop şi mitropolit al Moldovei D. D. Meletie, (1846), s-a pus după slujba Sfântului Ambrozie; ca cei ce vor avea evlavie, să-i cânte slujba după cum este de faţă.

La Vecernia mică

La Doamne strigat-am..., **Stihirile** pe 4, glasul al 4-lea:

Podobie: Ca pe un viteaz...

Şi cu lemne fiind bătută, şi de sfântul păr trasă şi în tot felul chinuită, n-ai slăbit despre alergarea cea prea bună. Până ce prin sfârşit mucenicesc, ai intrat în lăcaşurile cereşti; şi acum cu mucenițele fecioare împreună dănţuind, roagă-te să ne mântuim şi noi, cei ce săvârşim cu dragoste sfântă pomenirea ta. (de două ori)

Nici asuprelile dracilor, nici urâciunea maicii tale vitrege, nici bătăile celui ce te-a născut, n-au putut să te împiedice de la fapta bună; ci toate ispitele cu bărbăţie le-ai

răbdat, până ce cu cunună de biruinţă te-ai încununat. Pentru aceasta în cămara cea de nuntă te-ai sălăşluit cu fecioarele cele înţelepte, ca o fecioară prea cuminte.

Cu platoşa credinţei îmbrăcându-te, fericită Filofteia, cu arma Crucii într-armându-te şi cu bărbăţie întărindu-te, ai ieşit la luptă împotriva vrăjmaşilor, şi desăvârşit biruindu-i, cu cunună mucenicească te-ai încununat din dreapta lui Hristos Dumnezeu, ca o adevărată mucenițǎ; şi acum stând înaintea Lui, roagă-te pentru sufletele noastre.

Slavă..., glasul al 8-lea

De Dumnezeu iubitoare Filofteio, tu sălăşluind pe doritul tău mire Hristos în inimă, şi către Dânsul neslăbit dor având, plată de la Dânsul ai luat ca să te săvârşeşti prin sânge, de mâinile celui ce te-a născut. Pentru aceasta uşile împărăţiei cereşti deschizându-ţi-se, te sălăşluieşti împreună cu cetele mucenițelor; cu care acum desfătându-te, roagă-te pentru sufletele noastre.

Şi acum..., a Născătoarei

Stăpână primeşte rugăciunile robilor tăi, şi ne izbăveşte pe noi, din toată nevoia şi necazul.

La Stihoavnă

Stihirile, glas al 2-lea:

Podobie: Casa Efratei, cetate sfântă, a proorocilor mărire; împodobeşte-ţi casa întru care Cel dumnezeiesc se naşte.

Când pe cei săraci îi miluiai, şi cu bucate pe cei flămânzi îi hrăneai, atunci cu sfârşit mucenicesc, îndată te-ai sfârşit prin mâinile celui ce te-a născut.

Stih: Minunat este Dumnezeu întru sfinţii Săi, Dumnezeul lui Israil.

Dacă te-a văzut tatăl tău, tinsă pe pământ moartă fără de suflare, de spaimă cuprinzându-se, de multă jale s-a umplut.

Stih: Întru adunări binecuvântaţi pe Dumnezeu, pe Domnul din izvoarele lui Israil.

Dacă au auzit cei din cetate, minune prea slăvită, că trupul tău cu lumină cerească este strălucit, toţi cu evlavie la dânsul au alergat.

Slavă..., glasul al 8-lea

Din pruncie făcându-te iubitoare de fapte bune, şi întru dânsele bine sporind, te-ai făcut neguţătoare de lucruri mari, cumpărând cu cele pământeşti cele cereşti; cu cele vremelnice pe cele veşnice; cu viaţa cea stricăcioasă, pe cea nestricăcioasă. În care acum desfătându-te, împreună cu fecioarele cele înţelepte, roagă-te lui Hristos Dumnezeu, să mântuiască sufletele noastre.

Şi acum..., a Născătoarei

Eu, Fecioară de Dumnezeu Născătoare, alerg sub acoperământul tău; că ştiu că voi dobândi prin tine mântuire, că poţi curată ca să-mi ajuţi.

Troparul sfintei, glas ai 8-lea: Întru răbdarea ta ţi-ai agonisit plata ta, fericită Filofteia, întru ispite neîncetat răbdând, întru bătăi suferind, întru necazuri binevoind, pe săraci miluindu-i, şi pe flămânzi săturând; roagă-te lui Hristos Dumnezeu bună fecioară, să se mântuiască sufletele noastre.

Slavă..., Şi acum..., a Născătoarei

Cel ce pentru noi Te-ai născut din Fecioară şi răstignire ai răbdat, Bunule, care cu moartea pe moarte ai prădat şi învierea ai arătat, ca un Dumnezeu, nu trece cu vederea pe cei ce i-ai zidit cu mâna Ta. Arată iubirea Ta de oameni, Milostive, primeşte pe Născătoarea de Dumnezeu, ceea ce Te-a născut pe Tine, care se roagă pentru noi, şi mântuieşte, Mântuitorul nostru, pe poporul cel deznădăjduit.

Ectenia mică, şi otpustul.

La Vecernia cea mare

După Obişnuitul Psalm, citim, Fericit bărbatul.... Starea întâia. La Doamne strigat-am...,

Stihirile pe 8, glasul al 8-lea:

Podobie: O, prea slăvită minune! Izvorul vieţii în mormânt se pune, şi scară către Cer mormântul se face; veseleşte-te Ghetsimanì, a Născătoarei de Dumnezeu sfân-

tă casă. Să strigăm credincioşii, pe Gavriil având începător cetelor: cea plină de dar bucură-te, cu tine este Domnul, Cel ce dă lumii prin tine mare milă.

O, prea slăvită minune! Sprânceana cea înaltă, a celui ce se lăuda să piardă pământul şi marea, la pământ o a smerit, o fecioară tânără şi cu totul fără prihană, şi măiestriile lui le-a biruit. O, putere a Crucii şi a darului tău, Hristoase! Care neputinţa omenească, arătat o a întărit. (de două ori)

O, prea slăvită minune! Că prea mărita Filofteea, în lăcaşurile cereşti după vrednicie sălăşluindu-se, împreună cu cetele fecioarelor, şi cu oştile mucenicilor, pe cei ce săvârşesc cu credinţă pomenirea, şi cu dragoste se apropie la acoperământul ei, îi mântuieşte cu rugăciunile sale; şi iertare de greşeli de la Dumnezeu le cere, mântuire şi mare milă. (de două ori)

O, prea slăvită minune! Pe Filofteea prea lăudata, nici bătăile vitregei sale, nici barda cea plugărească a tatălui său, nici desfătările lumeşti, nici zburdările tinereţilor, nu o au despărţit de la dragostea faptei bune celei pentru Hristos. Că ea a dorit să dobândească frumuseţea Mirelui său cea mai presus de minte; căreia s-a învrednicit de Dumnezeu fericita. (de două ori)

O, prea slăvită minune! În Cer şi pe pământ, bucurie astăzi a strălucit, întru pomenirea fericitei Filofteia, care de la înger cu laude se încununează, şi de la oameni primeşte cântări. O! Cum a vieţuit ! Cum de bine s-a nevoit ! Şi lui Dumnezeu bine i-a plăcut ! Prin care vrăjmaşul cel viclean a căzut, biruindu-l Hristos. (de două ori)

Slavă..., glasul al 8-lea

Risipit-a, dat-a săracilor, a zis David; dreptatea lui rămâne în veacul veacului. Acest lucru l-a împlinit Filofteea, că ea fericita cu podoabele sale cele fecioreşti, a încălzit spatele săracilor, şi cu bucate a săturat pântecele flămânzilor. Pentru care şi prin sfârşit mucenicesc, a trecut la Hristos mirele ei cel dorit, şi în cămara cea de taină în veci se veseleşte, cu fecioarele cele înţelepte. Cu care se şi roagă să se mântuiască sufletele noastre.

Şi acum..., glas acelaşi. Alcătuire a lui Sofronie al Ierusalimului.

Betleeme (Vitleeme) găteşte-te, bine te împodobeşte iesle, peşteră primeşte, adevărul a venit, umbra a trecut şi Dumnezeu oamenilor, din Fecioară S-a arătat, închipuindu-Se în firea noastră, şi îndumnezeind luarea. Pentru aceasta Adam se

înnoieşte, împreună cu Eva strigând: Pe pământ bunăvoirea lui Dumnezeu s-a arătat, ca să mântuiască neamul nostru.

Vohod: Lumină lină a sfintei slave a Tatălui ceresc, Celui fără de moarte, a Sfântului, Fericitului, Iisuse Hristoase, venind la apusul soarelui, văzând lumina cea de seară, lăudăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Dumnezeu; vrednic eşti în toată vremea a fi lăudat de glasuri cuvioase, Fiul lui Dumnezeu, Cel ce dai viaţă, pentru aceasta lumea Te slăveşte.

Prochimenul zilei şi citirile.

Din proorocia Isaiei citire:

Cap. 43, Vers. 16.

Acestea zice Domnul, toate neamurile s-au adunat împreună, şi se vor aduna boierii dintre ei. Cine le va vesti acestea întru dânşii ? Sau cele din început, cine auzite le va face vouă ? Aducă-şi mărturiile sale şi să se îndrepteze, şi să asculte şi să spună adevărul. Fiţi Mie mărturii, şi Eu sunt martor, grăieşte Domnul Dumnezeu, şi pruncul pe care am ales; ca să ştiţi şi să credeţi, şi să cunoaşteţi că Eu sunt. Mai înainte de Mine n-a fost alt Dumnezeu, şi după Mine nu va fi. Eu sunt Dumnezeu, şi nu este afară de Mine Mântuitor; Eu am vestit şi am mântuit, şi am defăimat, şi n-a fost întru voi Dumnezeu străin; voi Mie mărturii, şi Eu martor Domnul Dumnezeu. Încă din început Eu sunt, şi nu este cine să scoată din mâinile Mele; face-voi, şi cine va întoarce aceasta ? Aşa zice Domnul Dumnezeu cel ce ne mântuieşte pe noi, Sfântul lui Israil.

De la înţelepciunea lui Solomon citire:

Cap. 3, Vers. 1.

Sufletele drepţilor sunt în mâna lui Dumnezeu, şi nu se va atinge de dânsele munca. Părutu-s-a în ochii celor nepricepuţi a muri, şi s-a socotit pedepsire ieşirea lor, şi mergerea de la noi sfărâmare; iar ei sunt în pace. Că înaintea feţei oamenilor de vor lua şi muncă, nădejdea lor este plină de nemurire; şi puţin fiind pedepsiţi, cu mari faceri de bine se vor dărui; că Dumnezeu i-a ispitit pe dânşii şi i-a aflat luişi vrednici. Ca aurul în topitoare i-a lămurit pe ei, şi ca o jertfă de ardere întreagă i-a primit. Şi în vremea cercetării Sale vor străluci, şi ca scânteile pe paie vor fugi. Judeca-vor limbi, şi vor stăpâni popoare, şi va împărăţi într-înşii Domnul în veci. Cei ce nădăjduiesc spre Dânsul vor înţelege adevărul, şi credincioşii în dragoste vor petrece cu Dânsul. Că dar şi milă este întru cuvioşii Lui şi cercetare întru aleşii Lui.

De la înţelepciunea lui Solomon citire:

Cap. 5, Vers. 16.

Drepţi în veci vor fi vii, şi întru Domnul plata lor, şi purtarea de grijă, pentru dânşii de la Cel Preaînalt. Pentru aceasta vor lua împărăţia podoabei, şi stema frumuseţii din mâna Domnului; că cu dreapta Sa va acoperi pe ei, şi cu braţul Său îi va apăra. Lua-va toată arma dragostea Lui, şi va într-arma făptura spre izbânda vrăjmaşilor, îmbrăca-se-va în zaua dreptăţii, şi-şi va pune luişi coif judecata cea nefăţarnică. Lua-va pavăză nebiruită sfinţenia, şi va ascuţi cumplită mânie întru sabie, şi va da război împreună cu dânsul lumea asupra celor fără de minte. Merge-vor drept nimeritoare săgeţile fulgerelor, şi ca dintr-un arc bine încordat al norilor, la ţintă vor lovi. Şi din praştia mâniei cea zvârlitoare de pietre, se vor arunca grindine. Întări-se-va asupra lor apa mării, şi râurile îi vor îneca de năprasnă, Sta-va împotriva lor Duhul puterii, şi ca un vifor va vântura pe ei, şi va pustii tot pământul fărădelegea, şi răutatea va răsturna scaunele puternicilor. Auziţi dar împăraţi şi înţelegeţi, învăţaţi-vă judecătorii marginilor pământului. Luaţi în urechi cei ce stăpâniţi mulţimi, şi cei ce vă trufiţi întru popoarele neamurilor. Că de la Domnul s-a dat vouă stăpânirea şi puterea de la Cel Preaînalt

La Litie

Stihirile, glasul 1:

Bucură-te, Românie întru Domnul, având întru sine-ţi ca o comoară de mult preţ, trupul cel fără prihană şi fecioresc al Filofteei nestricat, izvorând tămăduiri tuturor celor ce aleargă la dânsa cu credinţă; că această fericită defăimând dezmierdarea trupească şi desfătarea tinereţilor, şi cu moarte mucenicească săvârşindu-se, a luat de la Dumnezeu însutite pentru ostenelile sale; veselindu-se în cămara cea cerească, împreună cu fecioarele cele înţelepte; şi acum se roagă lui Hristos, Mirelui său, pentru sufletele noastre.

Veniţi toţi iubitorii de praznic, să lăudăm pe Filofteea fecioara şi mucenița; că ea fericită, din pruncie la fapta bună a milosteniei deprinzându-se, cu hainele sale pe cei goi i-a îmbrăcat, şi pântecele flămânde ale săracilor le-a săturat; pentru care acum cu fecioarele cele înţelepte în sânurile lui Avraam se veseleşte; cu care se roagă lui Hristos, Mirelui său, să mântuiască sufletele celor ce cu dragoste săvârşesc pomenirea ei.

Glasul al 2-lea:

În lăcaşurile cele mai presus de lume, prea cinstită Filofteia, a pus Mirele tău Hristos Dumnezeul nostru, sufletul tău cel fără prihană. Că tu bună fecioară, pentru dragostea Lui, toate le-ai trecut cu vederea; dezmierdarea tinereţelor, înfrumuseţarea trupului, dulceţile lumeşti, le-ai urât ca pe nişte vătămătoare de suflet. Pentru aceasta prin mâinile părinteşti ai trecut la cortul lui Dumnezeu, Celui ce veseleşte acum tinereţile tale.

Glasul al 7-lea:

Veniţi credincioşilor, să lăudăm astăzi pe purtătoarea de biruinţă Filofteea; că pe aceasta nici barda plugărească, nici bătăile vitregei sale, nici ocările cele ce le-a răbdat pentru fapta bună, nici pândirile mult măiestrului Veliar, nu o au biruit, ci pe toate cu bucurie le-a răbdat, ca pe Hristos să-L dobândească; pe care acum şi dobândindu-L, se roagă să ne dăruiască nouă mare milă.

Slavă..., glas acelaşi.

De-a dreapta Mântuitorului a stătut fecioara Filofteea, îmbrăcată şi înfrumuseţată cu podoabele fecioriei, şi cu untuldelemn al milostivirii, strigând către Dânsul cu bucurie, având candela luminoasă: La mireasma mirului Tău, Hristoase, am alergat, că rănită sunt eu cu dragostea Ta; să nu mă desparţi de cămara Ta, Mire ceresc! Pentru rugăciunile ei Dumnezeule, trimite nouă mare milă.

Şi acum..., glas acelaşi. Alcătuire a lui Roman Melodul.

Se apropie Hristos, Vitleeme (Betleeme) mai-nainte găteşte-te, că iată mântuirea neamurilor va să strălucească din Fecioară; peşteră împodobeşte, ieslea adună pe păstori, cheamă pe magi de la Persia, şi voi oştile minţilor celor fără de trupuri strigaţi: Împăratul cerurilor Hristos vine!

La Stihoavnă

Stihirile, glasul al 2-lea:

Podobie: Când de pe lemn, mort Te-ai pogorât, cel din Arimateea pe Tine, viaţa tuturor, cu smirnă şi cu giulgiu Te-a înfăşurat, Hristoase şi cu dragoste s-a îndemnat a săruta, cu inima şi cu buzele, trupul Tău cel nestricat. Însă fiind cuprins de frică, se bucura strigând către Tine: Slavă smereniei Tale, iubitorule de oameni!

Când sufletul tău cel fără prihană cu dumnezeiescul dor s-a aprins, al lui Hristos mirelui celui fără de moarte, atunci toate cu bucurie le-ai răbdat, necazurile, ispitele, şi bătăile cele pentru faptele bune; pentru aceasta candela ta înfrumuseţându-ţi, ai intrat la nunta cea veşnică şi nestricăcioasă; de unde acum roagă-te Mirelui tău, să mântuiască sufletele noastre.

Stih: Minunat este Dumnezeu intru sfinţii Săi, Dumnezeul lui Israil.

Când tu bună fecioară prin faptele bune ale fecioriei şi ale milosteniei, îţi agoniseai untdelemn în vasele sufletului tău, şi prin hrănirea flămânzilor, îţi câştigai desfătarea Raiului, iar prin îmbrăcarea goilor îţi neguţătoreai slava cea cerească, atunci şi moarte mucenicească ai răbdat, din mâinile celui ce te-a născut. Pentru aceasta acum te desfătezi întru veselia cea cerească, îndulcindu-te de rodul ostenelilor tale; roagă-te pentru cei ce săvârşesc prea cinstită pomenirea ta.

Stih: Sfinţilor care sunt pe pământul Lui, minunate a făcut Domnul toate voile Sale într-înşii.

Când Cuvântul lui Dumnezeu a strălucit în inima ta, Filofteio cu adevărat, atunci mireasă lui Hristos te-ai arătat, strălucind cu frumuseţea dumnezeieştilor fapte; şi cu darul veştejindu-ţi patimile cele tinereşti, şi zburdările cu înfrânarea potolindule; pentru aceea te cinstim pe tine, şi prea sfinţită pomenirea ta cu dragoste o săvârşim, şi sicriul moaştelor tale acum îmbrăţişându-l şi sărutându-l, dar de tămăduiri de la dânsul luăm,

Slavă..., glasul al 5-lea.

Strălucit-a ca un soare marginilor prea luminat praznicul Filofteei, şi neîncetat luminează pe cei credincioşi, dăruind tămăduiri şi bolile gonind, şi patimile vindecând ale celor ce aleargă la dânsa cu credinţă; şi se roagă de-a pururea lui Hristos Dumnezeu, să dăruiască sufletelor noastre mare milă.

Şi acum..., glasul acelaşi.

Nu te mâhni, o Iosife ! Văzând pântecele meu; că vei vedea pe Cel ce se va naşte din mine şi te vei bucura, şi ca unui Dumnezeu te vei închina; Născătoarea de Dumnezeu grăia către logodnicul său când ea era să nască pe Hristos. Pe aceasta să o lăudăm zicând: Bucură-te, cea plină de daruri, Domnul este cu tine şi prin tine cu noi.

Tropar, glasul al 8-lea: Întru răbdarea ta ţi-ai agonisit plata ta, fericită Filofteia, întru ispite neîncetat răbdând, întru bătăi suferind, întru necazuri binevoind, pe săraci miluindu-i, şi pe flămânzi săturând; roagă-te lui Hristos Dumnezeu bună fecioară, să se mântuiască sufletele noastre.

Slavă..., Şi acum..., a Născătoarei

Cel ce pentru noi Te-ai născut din Fecioară şi răstignire ai răbdat, Bunule, care cu moartea pe moarte ai prădat şi învierea ai arătat, ca un Dumnezeu, nu trece cu vederea pe cei ce i-ai zidit cu mâna Ta. Arată iubirea Ta de oameni, Milostive, primeşte pe Născătoarea de Dumnezeu, ceea ce Te-a născut pe Tine, care se roagă pentru noi, şi mântuieşte, Mântuitorul nostru, pe poporul cel deznădăjduit.

La Utrenie

La Dumnezeu este Domnul..., Troparul sfintei de două ori.

Slavă..., Şi acum..., a Născătoarei

După întâia Catismă, **Sedealna** glasul al 4-lea:

Podobie: Spăimântatu-s-a Iosif, cea mai presus de fire văzând, şi în minte a luat, ploaia cea de pe lână, întru zămislirea ta mai presus de fire, Născătoare de Dumnezeu; rugul cel nears în foc, toiagul lui Aaron cel ce a odrăslit; şi mărturisind logodnicul tău şi păzitorul, preoţilor a strigat: Fecioara naşte, şi după naştere iarăşi rămâne Fecioară.

Semănând cu lacrimi seminţie milosteniei, şi pe calea cea strâmtă cu necurmate necazuri umblând, ai pus în mâinile săracilor podoabele tale cele fecioreşti, şi cu bucate pântecele flămânzilor ai săturat; pentru aceasta la lăţimea Raiului cea desfătată, şi la bogăţia cea veşnică ai ajuns, unde te îndulceşti de frumuseţea Mirelui tău cea negrăită; Căruia roagă-te prea fericită, să mântuiască sufletele noastre. (de două ori)

Slavă..., Şi acum..., a Născătoarei

Spăimântatu-s-a Iosif, cea mai presus de fire văzând, şi în minte a luat, ploaia cea de pe lână, întru zămislirea ta mai presus de fire, Născătoare de Dumnezeu; rugul cel nears în foc, toiagul lui Aaron cel ce a odrăslit; şi mărturisind logodnicul tău şi păzitorul, preoţilor a strigat: Fecioara naşte, şi după naştere iarăşi rămâne Fecioară.

După a doua Catismă, **Sedealna**, glasul al 3-lea:

Podobie: De frumuseţea fecioriei tale şi de prea luminată curăţia ta, Gavriil mirându-se a strigat ţie, Născătoare de Dumnezeu: Ce laudă vrednică voi aduce ţie ? Ce te voi numi pe tine? Nu mă pricep, şi mă minunez. Pentru aceasta precum mi s-a poruncit strig ţie: Bucură-te, ceea ce eşti plină de dar.

Cu fecioria înfrumuseţându-te, şi cu milostenia îmbogăţindu-te, o prea fericită Filofteia! Ai intrat în cămara nunţii celei cereşti la fecioarele cele înţelepte, ca o înţeleaptă fecioară, cu care stând înaintea lui Hristos, roagă-te Mirelui tău, să ne mântuiască pe noi. (de două ori)

Slavă..., Şi acum..., a Născătoarei

De frumuseţea fecioriei tale şi de prea luminată curăţia ta, Gavriil mirându-se a strigat ţie, Născătoare de Dumnezeu: Ce laudă vrednică voi aduce ţie ? Ce te voi numi pe tine? Nu mă pricep, şi mă minunez. Pentru aceasta precum mi s-a poruncit strig ţie: Bucură-te, ceea ce eşti plină de dar.

Polieleul şi Mărimurile.

Mărimu-te pe tine Sfântă fecioară Filofteia, şi cinstim chinurile tale, şi durerile, care pentru Hristos mirele tău le-ai răbdat.

Şi aceasta: Veniţi toţi iubitorii de mucenici să lăudăm, pe Sfânta fecioară Filofteea, şi să-i cinstim luptele şi pătimirile ei, cele ce pentru fapta bună le-a răbdat.

Caută Stihurile la mucenici.

După Polieleu, **Sedealna** glasul al 8-lea:

Podobie: Pe înţelepciunea...

Urând pe toate cele pământeşti, şi de cele cereşti cu toată silinţa grijindu-te, ai suferit cu bărbăţie toate ispitele cele grele care ţi-a venit asupra de la maica ta cea vitregă; şi n-ai băgat seamă de bătăile tatălui tău, aprinsă fiind cu dragostea mirelui tău Hristos. Pentru aceasta şi mucenicește te-ai săvârşit, şi prin mâinile cele părinteşti la Cel dorit te-ai trimis. Pe Care roagă-L cu totul fericită, să lumineze şi să mântuiască sufletele, celor ce cu dragoste săvârşesc sfântă pomenirea ta. (de două ori.)

Slavă..., Şi acum..., a Născătoarei

Pe uşa cea cerească, sicriul cel sfânt, muntele cel cu totul sfânt, pe norul cel prea luminos să-l lăudăm; scara cea cerească, Chivotul cel cuvântător, mântuirea Evei, odorul cel mare a toată lumea; că întru dânsa s-a lucrat mântuirea lumii, şi lăsarea greşelilor celor de demult. Pentru aceasta strigăm către dânsa: Roagă-te Fiului tău şi Dumnezeu, iertare de greşeli să dăruiască, celor ce cu credinţă se închină prea sfintei naşterii tale.

Apoi Antifonul întâi al glasului al 4-lea.

Prochimen, glasul al 4-lea: Minunat este Dumnezeu întru Sfinţii Săi, Dumnezeul lui Israil.

Stih: În Biserici binecuvântaţi pe Dumnezeu.

Toată suflarea...

Evanghelia de la Matei: Zis-a Domnul pilda aceasta: Asemăna-se-va Împărăţia Cerurilor cu zece fecioare...

Psalmul 50

1. Miluieşte-mă, Dumnezeule, după mare mila Ta
2. Şi după mulţimea îndurărilor Tale, şterge fărădelegea mea.
3. Mai vârtos mă spală de fărădelegea mea şi de păcatul meu mă curăţeşte.
4. Că fărădelegea mea eu o cunosc şi păcatul meu înaintea mea este pururea.
5. Ţie unuia am greşit şi rău înaintea Ta am făcut, aşa încât drept eşti Tu întru cuvintele Tale şi biruitor când vei judeca Tu.
6. Că iată întru fărădelegi m-am zămislit şi în păcate m-a născut maica mea.
7. Că iată adevărul ai iubit; cele nearătate şi cele ascunse ale înţelepciunii Tale mi-ai arătat mie.
8. Stropi-mă-vei cu isop şi mă voi curăţi; spăla-mă-vei şi mai vârtos decât zăpada mă voi albi.
9. Auzului meu vei da bucurie şi veselie; bucura-se-vor oasele mele cele smerite.
10. Întoarce faţa Ta de la păcatele mele şi toate fărădelegile mele şterge-le.
11. Inimă curată zideşte întru mine, Dumnezeule, şi duh drept înnoieşte întru cele dinlăuntru ale mele.
12. Nu mă lepăda de la faţa Ta şi Duhul Tău cel sfânt nu-l lua de la mine.
13. Dă-mi mie bucuria mântuirii Tale şi cu duh stăpânitor mă întăreşte.

14. Învăţa-voi pe cei fărădelege căile Tale şi cei necredincioşi la Tine se vor întoarce.
15. Izbăveşte-mă de vărsarea de sânge, Dumnezeule, Dumnezeul mântuirii mele; bucura-se-va limba mea de dreptatea Ta.
16. Doamne, buzele mele vei deschide şi gura mea va vesti lauda Ta.
17. Că de ai fi voit jertfă, Ţi-aş fi dat; arderile de tot nu le vei binevoi.
18. Jertfa lui Dumnezeu: duhul umilit; inima înfrântă şi smerită Dumnezeu nu o va urgisi.
19. Fă bine, Doamne, întru bună voirea Ta, Sionului şi să se zidească zidurile Ierusalimului.
20. Atunci vei binevoi jertfa dreptăţii, prinosul şi arderile de tot; atunci vor pune pe altarul Tău viţei.

Slavă..., glasul al 2-lea:

Pentru rugăciunile Sfintei fecioarei și muceniței Filofteia, Milostive, curățeşte mulţimea greşelilor noastre.

Şi acum...

Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Milostive, curățeşte mulţimea greşelilor noastre.

Stih: ***Miluieşte-mă Dumnezeule după marea mila Ta, şi după mulţimea îndurărilor Tale, curăţeşte fărădelegea mea.***

Şi **Stihira** glasul al 5-lea: Lucrat-a vrăjmaşul cel prea viclean prin părinţii tăi, şi a adus printr-înşii asupra ta ispite şi necazuri de multe feluri, ca să te oprească de la fapta bună; dar tu bună fecioară pe toate cu bărbăţie le-ai suferit; pentru aceasta şi cu sfârşit mucenicesc te-ai sfârşit, şi cu cunună de biruinţă te-ai încununat, din dreapta lui Hristos mirelui tău. Căruia cu dinadinsul roagă-te, să mântuiască sufletele noastre.

Canoanele Al Născătoarei de Dumnezeu, al Paraclisului cu Irmosul pe 6 Şi al Sfintei, pe 8.

Canonul Sfintei

Cântarea 1-a, glasul al 8-lea

Irmos: Pe Faraon cel ce era purtat în carele de război, l-a cufundat toiagul lui Moise, cel ce a făcut minuni de demult, lovind în chipul Crucii şi despărţind marea. Şi pe Israel cel fugărit, care mergea pe picioare, l-a mântuit, pe cel ce cânta cântare lui Dumnezeu.

Mie celui ce voiesc a lăuda nevoinţele tale, cele de biruinţă purtătoare, cere la Hristos Mirele tău, să-mi dea darul cuvântului şi luminare, şi lăţime minţii, şi iertare de greşeli; ca să laud vitejiile tale, Filofteio de-a pururea pomenită, cu rugăciunile tale cele către Domnul.

Din pruncie la fapta bună urmând, şi cu nevoinţe plăcute lui Dumnezeu deprinzându-te, prin care te-ai îmbogăţit fericită fecioară, cu untuldelemn al facerii de bine, şi cu curăţia te-ai strălucit; pentru aceasta ai intrat în cămara nunţii celei veşnice şi cu fecioarele cele înţelepte te veseleşti.

Slavă...

Socotind vrăjmaşul cel prea maestru că va slăbi tăria răbdării tale, a adus asupra ta, râuri de necazuri şi de ispite de multe feluri; dar lovindu-se de turnul răbdării tale cel întemeiat pe Piatra cea din capul unghiului, în spume şi-a risipit valurile sale.

Şi acum..., a Născătoarei

Dă-mi biruinţă Preasfântă ceea ce eşti cu totul neîntinată, mie celui ce alerg sub acoperământul tău, scoţându-mă de-a pururea din ispite şi din primejdii cu rugăciunile tale; că tu ne-ai născut nouă, pe Cuvântul cel ce este de o Fiinţă cu Tatăl, şi cu Duhul, şi împreună de-a pururea vecuitor şi de un scaun.

Catavasie: Hristos se naşte slăviţi-L, Hristos din ceruri întâmpinaţi-L, Hristos pe pământ, înălţaţi-vă. Cântaţi Domnului tot pământul, şi cu veselie lăudaţi-L noroade, că S-a proslăvit.

Cântarea a 3-a

Irmos: Doamne, Cel ce ai făcut cele de deasupra Crugului Ceresc şi ai zidit Biserica, Tu pe mine mă întăreşte întru dragostea Ta, Cel ce eşti marginea doririlor şi credincioşilor întărire, unule Iubitorule de oameni.

Cu fapta şi cu viaţa ta cea fără prihană, numirea ta de Dumnezeu iubitoare încredinţându-o, daruri împarţi celor ce au trebuinţă; că tu primind de la Mirele tău darul cel desăvârşit, care de sus se pogoară, îmbogăţeşti pe toţi cei ce te cinstesc.

Cela ce prin tiranii cei de demult a adus asupra sfinţilor mucenici, munci şi chinuri de multe feluri, acela nesuferind să vadă viaţa ta cea plăcută lui Dumnezeu, a pornit pe părinţii tăi să aducă asupra ta ispite, necazuri şi bătăi; mai apoi şi moarte mucenicească, prin care ai zburat la cămara cea cerească.

Slavă...

Cu tărie de la Dumnezeu din pruncie încingându-te, şi cu priceperea îmbogăţindu-te, pe toate plăcerile trupului mai întâi cu bărbăţie le-ai supus; iar mai pe urmă şi pe semeţia vrăjmaşilor draci, fericită fecioară o ai surpat, şi nebiruită ai rămas, cu ajutorul Sfântului Duh.

Şi acum..., a Născătoarei

Carte nouă mai-nainte te-a văzut proorocul, având scris în sine-ţi pe Cuvântul lui Dumnezeu, fără condei omenesc; Care a rupt înscrisul păcatului strămoşilor, şi a izbăvit din blestemul cel de demult tot neamul omenesc.

Catavasie: Fiului Celui născut fără stricare din Tatăl mai înainte de veci, şi mai pe urmă din Fecioară întrupat mai presus de fire, lui Hristos Dumnezeu să-i strigăm: Cela ce ai înălţat cornul nostru, Sfânt eşti Doamne.

Sedealna, glasul al 3-lea:

Podobie: De frumuseţea fecioriei tale şi de prea luminată curăţia ta Gavriil mirându-se, a strigat ţie, Născătoare de Dumnezeu: Ce laudă vrednică voi aduce ţie? Sau cum te voi numi pe tine? Nu mă pricep şi mă minunez! Pentru aceasta, precum mi s-a poruncit, strig ţie: Bucură-te, ceea ce eşti plină de har.

Cu faptele bune ale milostivirii te-ai îmbogăţit, şi cu fecioria ai strălucit; patimile trupului le-ai biruit, ca o pătimitoare a lui Hristos, şi pâlcul dracilor l-ai ruşinat, purtătoare de biruinţă făcându-te, Filofteio prea slăvită, roagă-te lui Hristos Dumnezeu, să ne dăruiască nouă mare milă. (de două ori)

Slavă..., Şi acum... a Născătoarei

Minune prea mare! Cum în braţe ai purtat Maică Fecioară, pe Cela ce ţine toate în palma Sa, şi din sânii tăi ai hrănit pe Hrănitorul şi Ziditorul a toată făptura, Fecioară prea curată; Aceluia cu dinadinsul roagă-te, să ne dăruiască nouă mare milă.

Cântarea a 4-a

Irmos: Tu eşti tăria mea, Doamne, Tu, şi puterea mea, Tu, Dumnezeul meu, Tu, bucuria mea, Cel ce n-ai părăsit sânurile părinteşti şi a noastră sărăcie ai cercetat-o. Pentru aceasta, cu proorocul Avacum strig către Tine: Slavă puterii Tale, Iubitorule de oameni.

Tu eşti odrasla Târnovului cea prea frumoasă, lauda României, şi ocrotirea cea tare despre toate primejdiile şi către Dumnezeu caldă mijlocitoare; tu părtinitoarea cea grabnică, a celor ce aleargă la tine cu credinţă. Pentru aceea toţi te fericim, ca pe o mireasă prea de aproape a lui Hristos Dumnezeu, Filofteio, de Dumnezeu primită.

Înjugând fecioria cu milostenia, cu aceste două fapte bune, ca cu două aripi prea uşoare, ai zburat la înălţimea faptelor bune, şi ai ajuns la săvârşirea vârstei lui Hristos, pe cât este cu putinţă firii omeneşti. Pentru aceea şi uşile cămării celei de nuntă, ca unei fecioare înţelepte, ţie s-au deschis; şi la nunta cea nestricăcioasă şi veşnică, bucurându-te ai intrat.

Slavă...

Ocârmuitoare a vieţii mele, te pun pe tine mireasa lui Hristos, Filofteio prea lăudată; ocârmuieşte-mă, cu vetreala rugăciunilor tale, şi îndreptează-mă la limanul mântuirii, şi cu dumnezeieştile suflări ale vânturilor celor subţiri ale rugăciunilor tale, prea fericită, scapă-mă din învăluirile patimilor.

Şi acum..., a Născătoarei

Pe Dumnezeu Cel ce S-a întrupat din tine curată, fără schimbare, rămânând ceea ce era după fire întocmai cu Tatăl, şi cu tine ceea ce mai presus de fire L-ai născut, făcându-Se de o fiinţă, roagă-L să dăruiască iertare de greşeli şi mântuire sufletelor, celor ce cu credinţă te laudă pe tine.

Catavasie: Toiag din rădăcina lui Iesei şi floare dintr-însul, Hristoase, din Fecioară ai odrăslit Cel lăudat, din muntele cel cu umbra deasă, venit-ai întrupându-Te din cea neispitită de bărbat, Cel fără de trup şi Dumnezeu, slavă puterii Tale, Doamne.

Cântarea a 5-a

Irmos: Pentru ce m-ai lepădat de la faţa Ta, Cel ce eşti lumină neapusă? Că m-a acoperit întunericul cel vrăjmaş pe mine, ticălosul. Ci, Te rog, întoarce-mă şi la lumina poruncilor Tale îndreptează căile mele.

Cu arma Crucii într-armându-te, ai ieşit la luptă împotriva vrăjmaşului, şi tot pâlcul dracilor l-ai înfrânt, cu totul l-ai biruit, şi din cursele lor ai scăpat; şi acum stai înaintea lui Hristos mirelui tău, împreună cu mucenițele ca o mucenița purtătoare de biruinţă; cu care roagă-te să mântuiască pe cei ce săvârşesc cu dragoste sfântă pomenirea ta.

Arzând cu dragoste fierbinte după Dumnezeu, ai urât lumea şi pe toate ale ei cele frumoase, şi pe toate cele pământeşti gunoaie le-ai socotit, ca să dobândeşti bunătăţile cele din ceruri; pentru acesta şi lovitura bardei părinteşti o ai suferit, şi moarte ai primit bucurându-te, din mâinile celui ce te-a născut

Slavă...

Sfântă mucenița Filofteia, ai biruit, dar nu te-ai biruit; că ai biruit pe dracii cei ce se sârguiau a te depărta despre fapta bună. Tu însă fericită fecioară, întărită fiind cu puterea lui Hristos, departe de la picioarele tale i-ai gonit, şi după Mirele tău ai alergat ca să-l ajungi; de a Căruia dragoste te-ai şi aprins, şi acum cu Dânsul împărățeşti.

Şi acum..., a Născătoarei

Noi cei ce te-am câştigat pe tine zid, şi cu părtinirea ta suntem păziţi, şi cu mărirea ta cea dumnezeiască ne lăudăm, cu credinţă te fericim pe tine; că tu Preasfântă Fecioară, ai născut cu trup pe Ziditorul tuturor făpturilor, care ne-a dăruit nouă pace, veselie şi veşnică mântuire.

Catavasie: Dumnezeu fiind păcii, Tată îndurărilor, pe Îngerul Sfatului Tău celui Mare, dăruindu-ne pace L-ai trimis nouă. Deci povăţuiţi fiind la lumina cunoştinţei de Dumnezeu, de noapte mânecând, Te slăvim Iubitorule de oameni.

Cântarea a 6-a

Irmos: Curăţeşte-mă, Mântuitorule, că multe sunt fărădelegile mele şi Te rog, ridică-mă din adâncul răutăţilor; căci către Tine am strigat şi mă auzi, Dumnezeul mântuirii mele.

Nici năvălirile dracilor, nici bătăile maicii tale vitrege, nici chinurile ce le-ai răbdat de la tatăl tău, nu te-au putut opri despre lucrarea faptei bune, până ce cu sfârşit mucenicesc, pentru dânsa te-ai săvârşit, şi la Mirele tău te-ai dus; înaintea Căruia stând, fă pomenire, sfântă, de cei ce te laudă pe tine.

De dulceaţa mirosului mirurilor lui Hristos mirelui tău uimindu-te, ai uitat toate cele frumoase ale lumii, desfătarea tinereţilor, săltările trupului, şi pe sine-ţi toată lui Hristos te-ai afierosit, şi Împărăţiei Cerului moştenitoare te-ai făcut. Întru care acum desfătându-te, roagă-te pentru cei ce săvârşesc pomenirea ta, şi laudă ne-voinţele tale.

Slavă...

Porumbiţă curată, cu aripi aurite te-ai arătat, ale fecioriei şi ale milosteniei, cu care în cămara cea de nuntă prea uşor ai zburat, şi mireasă de aproape Împăratului Ceresc te-ai făcut; Căruia acum stându-i înainte, şi de vederea feţei Lui îndulcindu-te, roagă-te să împace lumea în războaie.

Şi acum..., a Născătoarei

Sălăşluindu-te în Fecioară trupeşte, Doamne, te-ai arătat oamenilor, pe cât puteau ei să Te vadă; pe care şi Născătoarea de Dumnezeu şi Maică Fecioară cu adevărat o ai arătat, şi ajutătoare credincioşilor, şi sprijinitoare în primejdii, unule Iubitorule de oameni.

Catavasie: Din pântece pe Iona ca pe un prunc l-a lepădat fiara mării, precum l-a primit, şi în Fecioară sălăşluindu-Se Cuvântul şi trup luând, a ieşit, păzindu-o nestricată. Că Cel ce nu a pătimit stricăciune, pe ceea ce L-a născut, a păzit-o nevătămată.

Condac, glasul al 8-lea:

Apărătoarei Doamne, pentru biruinţă, mulţumiri, izbă-vindu-ne din nevoi aducem ţie, Născătoare de Dumnezeu, noi robii tăi. Ci ca ceea ce ai stăpânire nebiruită, slobozește-ne din toate nevoile, ca să strigăm ţie: Bucură-te, Mireasă pururea Fecioară!

Ca ceea ce din pruncie jertfă fără prihană te-ai adus lui Dumnezeu prin fapta bună, Filofteio prea fericită, Celui ce mai-nainte de a te naşte te ştia pe tine; ceea ce te-ai făcut podoabă fecioarelor şi locuitoare cămării celei de nuntă, vrednico de laudă. Pentru aceea strigăm ţie: Bucură-te, fecioară, pururea pomenită.

Icos: Iată a strălucit purtătoarea de lumină şi dumnezeiască pomenirea prea lăudatei fecioarei Filofteia, care luminează feţele şi luceşte inimile tuturor credincioşilor, cu lumină neînserată, şi bolnavilor celor ce aleargă la dânsa cu credinţă, sănătate le dăruieşte. Veniţi dar, o iubitorilor de praznice, cu bucurie să săvârşim dumnezeiescul ei praznic cel de peste an şi cu cuvinte de cântări să încununăm creştetul, ei, şi către dânsa să strigăm: Bucură-te, fecioară, pururea lăudată.

Sinaxar

Tot în această zi, pomenirea Sfintei mucenițe Filofteia fecioara, ale căreia sfinte moaşte se află în Biserica domnească din oraşul Curtea de Argeş, în România.

Stih: Filofteio, tu milostenia foarte o ai iubit,
Pentru care cu mucenicească moarte te-ai sfârşit.

Această frumoasă stâlpare aducătoare de roduri vrednice de Împărăţia Cerurilor, Sfânta Filofteea fecioara, s-a născut în marea cetate Târnovul, din părinţi creştini, bulgari cu neamul, lucrători de pământ cu meşteşugul şi simpli cu cunoştinţa.

Maica sa după ce a venit copila în vârsta cea primitoare de învăţăturile faptei bune, semănând în inima şi sufletul ei cel bun, seminţele faptelor bune ale fecioriei şi ale milosteniei, că din rod se cunoaşte pomul, s-a mutat Către Domnul.

Iar copila rămânând sărmană de maica sa cea firească, şi având în inima sa întipărite învăţăturile ei, a început cu osârdie a lucra faptele bune cele începătoare, înţelepţindu-o Duhul Sfânt, Adică a merge la biserică, a asculta dumnezeieştile Scripturi cu luare aminte, a se posti, păzindu-şi neîntinată fecioria cea trupească şi cea sufletească; miluind pe cei săraci, săturând pe cei flămânzi, adăpând pe cei însetaţi, şi îmbrăcând pe cei goi; împodobindu-şi prin aceasta candela sufletului său, agonisindu-şi untdelemn în vasele sale, şi gătindu-se către intrarea în cămara de Mire cea cerească, ca fecioarele cele înţelepte. Toate faptele bune le săvârşea copila, cu mare statornicie şi răbdare, nebăgând în seama ispitele şi necazurile cele de la urătorii binelui; după ce face zice: Gătitu-m-am, şi nu m-am tulburat a păzi poruncile tale.

Deci rămânând copila sărmană de maica sa, a început a se îndeletnici la lucrarea faptelor bune, urmând povăţuirilor celor bune care îi dăduse maica sa întru creştere. Şi fiindcă fapta bună totdeauna este pizmuită de cei răi, n-a fost cu putinţă a nu pătimi şi sfânta mii de ispite, până şi moarte mucenicească.

Iată cum: După ce a murit mama sfintei, tatăl ei şi-a luat altă soţie, şi fiindcă mai totdeauna se întâmpla, că mamele vitrege nu iubesc pe fiastre, aceasta s-a întâmplat şi fericitei; că vitrega văzându-i milostivirea şi alte fapte bune ale ei, îndemnată fiind de urătorul binelui diavol, îi făcea necazuri neîncetate, bâtându-o şi pârându-o tatălui ei, şi pornindu-l spre mânie.

De multe ori văzând fericita pe săraci şi flămânzi, îşi da însăşi hainele sale, biruită fiind de milostivire; şi le împărţea din bucatele care vitrega i le da să le ducă la ţarină la tatăl ei; pentru care de multe ori o bătea cu nemilostivire, până în cea de pe urmă şi moarte a pătimit din mâinile lui.

Mergând ea după obicei, în toate zilele să ducă bucate tatălui său, fiind el cu plugul la ţarină, şi ieşindu-i înainte săracii şi flămânzii, că ştiindu-i milostivirea şi aşezarea sufletului cea iubitoare de săraci, de-a pururea îi ieşeau înainte cerându-i milostenie; şi ea neavând altceva să le dea, le împărţea din bucatele ce le ducea tatălui său, şi îi hrănea. Aceasta făcându-o de multe ori, şi tatăl său rămânând flămând şi femeii sale cârtindu-i, femeia încredinţându-l că totdeauna îi trimite bucate de ajuns, încă şi de prisos, diavolul a pus în mintea lui ca să pândească pe fericita ce face cu bucatele? Deci mergând în vremea întru care ştia că vine fericita cu bucatele, la un loc îndemânatic de a o pândi, şi văzând cele ce făcea fiica sa, şi de mânie biruindu-se uitând dragostea părintească, s-a pornit asupra ei, ca totdeauna, ca să o apuce de cosiţe, şi să o bată până când îşi va stâmpăra fierberea mâniei sale celei dobitoceşti; şi fiind în mare aprindere a azvârlit într-însa cu barda cea plugărească care o avea la brâu şi lovindu-o a rănit-o la un picior, şi îndată, o minune! Şi-a dat sfântul şi fericitul său suflet în mâinile lui Dumnezeu. Iar sfântul şi feciorescul ei trup, rămânând pe pământ, şi încă sânge din piciorul cel tăiat curgând, cu mărire cerească s-a strălucit cât se lumina şi locul cel dimprejur.

Iar ticălosul tată văzând întâmplarea, s-a cuprins de spaimă şi de cutremur, una adică căci s-a făcut ucigaş fiicei sale. Iar alta pentru strălucirea măririi celei dumnezeieşti, care se vărsase în jurul sfintelor ei moaşte; şi vrând să ridice sfântul ei trup, nu putea să se atingă, şi nici să se apropie de dânsul. Deci a alergat în cetate şi a spus arhiepiscopului, şi celor mai mari ai cetăţii, toate pe rând precum s-au întâmplat, şi cum acum trupul fericitei zace pe pământ, şi că este glorificat de la Dumnezeu cu mărire cerească.

Aceasta auzindu-o arhiepiscopul, împreună cu cei mai mari dintre cetăţeni şi din popor, au alergat cu făclii şi cu tămâie, şi cu rugăciuni, şi văzând sfântul trup strălucind cu acea dumnezeiască lumină, s-au minunat cu toţii, şi au lăudat pe Dumnezeul minunilor care şi acum în vremile noastre cele mai de pe urmă proslăveşte, pe robii săi, care împlinesc cu fapta sfintele lui porunci. Apoi vrând să ridice afântul ei trup, după porunca arhiepiscopului, şi să-l ducă în cetate, nicidecum n-au putut, încă nici să-l mişte din loc; mai mult s-au spăimântat, şi cu mai multă evlavie au început a se ruga lui Dumnezeu şi Sfintei Filofteei, şi nici aşa nu s-a dat pe sine; că Dumnezeu vrând să prea mărească cu minune pe roaba sa, a îngreuiat ca o piatră trupul ei.

Apoi cunoscând că aiurea voieşte a se duce, au început a pomeni ca către o vie, politiile, mânăstirile, bisericile cele de peste Dunăre, şi cele de ceastă parte de Dunăre, şi nicăieri aiurea n-a voit; iar cum au pomenit de biserica domnească cea din târgul Argeşului, îndată s-a uşurat mai mult decât greutatea cea firească, şi înţelegând toţi că acolo este voia lui Dumnezeu şi a sfintei a merge, îndată au înştiinţat cu scrisoare pe Radu Vodă, cel poreclit şi Negru (de care şi Biserica este zidită) toate pentru sfânta; care cum s-a înştiinţat fiind bine credincios şi râvnitor, a-şi împodobi ţara şi pe poporul său cu nişte odoare de mult preţ ca acestea, îndată cu mult alai, cu făclii şi cu tămâieri, cu multă evlavie mergând la Dunăre, au adus sfintele ei moaşte în Ţara Românească, şi le-a aşezat în biserica cea zidită de dânsul în oraşul Argeşului, unde şi până în ziua de astăzi se află nestrămutate, prin atâtea schimbări de vremi, de robii şi de tulburări. Dând tămăduiri de tot felul de boli, celor ce aleargă cu credinţă la sfintele ei moaşte.

Cu ale căreia sfinte rugăciuni, Dumnezeu să ne miluiască şi să ne mântuiască pe noi, Amin.

Cântarea a 7-a

Irmos: Tinerii evreiești în cuptor...

Împreună cu cetele cele fără de trupuri, şi cu oştile mucenicilor, stând înaintea scaunului lui Dumnezeu, prea lăudată, şi de slavă şi dar, şi de luminare plină fiind, dezleagă-mi întunericul greşelilor mele cu rugăciunile tale, ca să cânt: Bine-cuvântat eşti Doamne, Dumnezeul părinţilor noştri.

Lumină neapropiată şi dumnezeiască, a luminat Filofteio după vrednicie sufletul tău, şi negrăit te-a strălucit pe tine Mirele tău, şi către viața plăcută lui Dumnezeu

te-a povăţuit, şi a cânta te-a învăţat: Binecuvântat eşti Doamne, Dumnezeul părinţilor noştri.

Ridicatu-te-ai la înălţimea cea cu adevărat dumnezeiască, că înalt ţi-ai avut gândul, prea fericită; pentru aceasta şi în cămara de nuntă cea strălucită, împreună cu fecioarele cele înţelepte te-ai sălăşluit, strigând: Binecuvântat eşti Doamne, Dumnezeul părinţilor noştri.

Slavă...

Mireasă adevărată a Stăpânului te-ai arătat, Filofteio, de Dumnezeu purtătoare, şi moarte din mâinile celui ce te-a născut ai suferit, bucurându-te ca o mucenița nebiruită. Pentru aceea împreună cu mucenițele, strigi: Binecuvântat eşti Doamne Dumnezeul părinţilor noştri.

Şi acum..., a Născătoarei

Iată acum Domn din Iuda a lipsit, şi stăpânitor din coapsele lui; că din tine cea curată a răsărit Stăpânul a toate, Cela ce este aşteptarea neamurilor, după proorocul; pe care bine-L cuvântează toate neamurile, seminţiile şi limbile în veci.

Catavasie: Tinerii în buna credinţă fiind crescuţi, păgânească poruncă nebăgându-o în seamă, de groaza focului nu s-au spăimântat, ci în mijlocul văpăii stând au cântat: Dumnezeul părinţilor bine eşti cuvântat.

Cântarea a 8-a

Irmos: De şapte ori cuptorul, chinuitorul haldeilor, l-a ars nebuneşte, pentru cinstitorii de Dumnezeu; dar văzându-i pe aceştia mântuiţi de o putere mai mare, Făcătorului şi Izbăvitorului a strigat: Tineri, binecuvântaţi-L, preoţi lăudaţi-L, popoare prea înălţaţi-L întru toţi vecii.

Cu fecioria luminându-te şi cu milostenia îmbogăţindu-te, şi cu mucenicia strălucindu-te, te-ai făcut mireasă de aproape lui Hristos, Împăratului tuturor, Celui ce a iubit frumuseţea curăţiei tale; pentru aceasta te-a băgat pe tine în cămara Sa, şi împreună cu fecioarele şi cu mucenițele te-a sălăşluit, pe tine ceea ce cântai: Tineri binecuvântaţi, preoţi lăudaţi, popoare prea înălţaţi-L întru toţi vecii.

Văzând popoarele dumnezeiasca strălucire cea vărsată în jurul trupului tău, şi îngreunarea cea mai presus de fire, au cunoscut că în străinătate voieşti a te

sălăşlui, pentru Hristos Mirele tău, Cela ce S-a înstrăinat pentru mântuirea noastră; şi au prea mărit pe Dumnezeu cântând: Tineri bine-L cuvântaţi, preoţi lăudaţi-L, popoare prea înălţaţi-L în veci.

Necunoscând tatăl tău cel prost la minte, fapta bună a ta cea plăcută lui Dumnezeu mai-nainte a chinuit cu bătăi trupul tău cel fecioresc, şi cu ocări şi cu dosădirea necăjit sufletul tău; iar mai pe urmă şi prin sfârşit mucenicesc, te-a trimis la Hristos mirele tău cel nestricăcios; pe tine ceea ce cântai: Tineri binecuvântaţi, preoţi lăudaţi-L, popoare prea înălţaţi-L în veci.

Binecuvântăm pe Tatăl, şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Domnul.

Dacă s-a înştiinţat Stăpânitorul României că voieşti a te sălăşlui împreună cu dânşii, cu făclii, şi cu tămâie, şi cu alai dumnezeiesc te-a întâmpinat, şi cu vrednică cinste şi evlavie, precum ţi se cădea, ca un binecredicios te-a primit, şi întru ale sale, ca pe o adevărată muceniță, spre folosul poporului său celui drept-credincios te-a aşezat, cântând: Tineri bine-L cuvântaţi, preoţi lăudaţi-L, popoare prea înălţaţi-L pe Hristos în veci.

Şi acum..., a Născătoarei

Scară gândită, ajungând până la Cer, te cunoaştem pe tine Fecioară; prin care Cel Preaînalt pogorându-Se prin trup, cu oamenii împreună a petrecut, şi pe cei smeriţi i-a înălţat, şi către înalta petrecere a cerurilor i-a povăţuit. Pentru aceea ca pe cea mai înaltă decât cerurile, mai mărită decât îngerii şi mai cinstită decât toată făptura, te lăudăm Preasfântă Fecioară întru toţi vecii.

Catavasie:

Să lăudăm, bine să cuvântăm şi să ne închinăm Domnului cântându-I şi prea înălţându-L pe Dânsul întru toţi vecii.

Cuptorul cel răcorit a închipuit chipul minunii celei mai presus de fire, că nu a ars pe tinerii pe care i-a primit, precum nici focul Dumnezeirii pântecele Fecioarei în care a intrat. Pentru aceasta cântând să strigăm: Bine să cuvânteze toată făptura pe Domnul, şi să-L prea înalţe pe Dânsul întru toţi vecii.

Cântarea a 9-a

Irmos: Spăimântatu-s-a de aceasta cerul şi marginile pământului s-au minunat, că Dumnezeu S-a arătat oamenilor trupeşte şi pântecele tău s-a făcut mai desfătat decât cerurile. Pentru aceasta, pe tine, Născătoare de Dumnezeu, începătoriile cetelor îngereşti şi omeneşti, te măresc.

Mintea şi cuvântul omenesc nu pot povesti, onorurile cele mai presus de fire, şi mărirea cerească, muceniţă, pe care acum le-ai luat de la Hristos Mirele tău; împreună cu Dânsul împărăţind, şi de vederea feţei Lui negrăit îndulcindu-te. Pentru aceasta îndrăzneală multă către Dânsul câştigând, roagă-L pentru cei ce săvârşesc sfântă pomenirea ta, să dobândească milă în ziua judecăţii.

Scoală, vino cea de aproape a mea, a zis către tine Hristos Mirele tău, frumoasa mea, porumbiţa mea, că iată iarna a trecut, ploaia s-a dus, scârbele, ispitele, bătăile cele pentru fapta bună. Acum florile s-au arătat, glas de turturică s-a auzit în pământul nostru, via s-a copt şi a dat mirosul său. Deci scoală, vino cea de aproape a mea, sălăşluieşte-te întru odihna şi bucuria, care le-am gătit ţie.

Ca o pătimitoare prea frumoasă, ca o fecioară prea vitează, cununa dreptăţii după lege ţi-ai împletit, călcând cu trupul pe cel fără de trup; şi purtătoare de biruinţă făcându-te, roagă-te Mirelui tău să ne mântuiască de ispite şi de nevoi, pe noi cei ce cu credinţă şi cu dragoste săvârşim cinstită şi sfântă, şi întrutot lăudată pomenirea ta.

Slavă...

Pentru rugăciunile fericitei Filofteia fecioarei şi muceniţei Tale, Doamne, împacă lumea întru războaie, şi binecredincioşilor împăraţi şi domni, dă-le biruinţă; năvălirile barbarilor opreşte-le, pe poporul Tău cel dreptcredincios apără-l, păzeşte credinţa nevătămată de eretici; şi mântuieşte sufletele noastre ca un Bun şi de oameni iubitor.

Şi acum..., a Născătoarei

Cântările şi rugăciunile noastre cele proaste primeşte-le Stăpână, şi risipeşte norul primejdiilor celor amare care năvăleşte asupra noastră; viforul Bisericii potoleşte-l prea curată, taberele vrăjmaşilor risipeşte-le, şi din munca ceea ce va să fie, scapă pe robii tăi, cei ce cu dragoste te slăvim pe tine.

Catavasie: Taină străină văd şi prea slăvită, Cer fiind peştera, scaun de Heruvimi Fecioara, ieslea sălăşluirea, întru care S-a culcat Cel neîncăput, Hristos Dumnezeu, pe care lăudându-L Îl mărim.

Luminânda

Podobie: Cel ce ai împodobit cerul cu stele, ca un Dumnezeu, şi prin îngerii Tăi tot pământul luminezi, Făcătorule a toate, mântuieşte pe cei ce Te laudă pe Tine.

Filofteio, mucenița Domnului, mireasă şi bună fecioară, apără pe poporul tău şi cetatea de toată vătămarea, rugând pe Dumnezeu, ca să scăpăm toţi din stricăciune, de urgie şi de primejdii.

Slavă..., asemenea.

De cămara Ta, Cuvinte, fecioara Filofteea dorind, toată cercarea bătăilor şi a ispitelor tare o a răbdat cu ajutorul Tău; pentru ale căreia rugăciuni, Dumnezeule miluieşte rogu-mă sufletul meu, şi mă mântuieşte.

Şi acum..., a Născătoarei

Turnule cel cu aur împletit, şi cetate cu douăsprezece ziduri, scaune cu picături de soare, jilţul Împăratului, minune neînţeleasă, cum cu lapte alăptezi pe Stăpânul ?

La Laude

Stihirile pe 4, glas 1:

Podobie: Ceea ce eşti bucuria cetelor cereşti şi pe pământ oamenilor tare folositoare, prea curată Fecioară miluieşte-ne pe noi cei ce scăpăm la tine. Că nădejdile noastre, după Dumnezeu, întru tine le-am pus, Născătoare de Dumnezeu.

În curţile Domnului sălăşluindu-te, prea cinstită Filofteia, împreună cu fecioarele cele înţelepte, ca o fecioară înţeleaptă; de acolo ai luat dar ca să tămăduieşti bolile, şi să goneşti duhurile cele necurate, de la cei ce cu credinţă te laudă pe tine. (de două ori)

Cu razele cele cereşti strălucindu-te, şi de dar dumnezeiesc umplându-te, tămăduiri dai tuturor cu puterea lui Hristos, sufletelor şi trupurilor, celor ce cu credinţă

săvârşim pomenirea ta, de Dumnezeu fericită fecioară; nu înceta a te ruga pentru noi.

Fericita Filofteea, astăzi întru sfântă pomenirea ei cea de peste an, pe noi pe toţi ne-a adunat; să lăudăm luptele şi nevoinţele ei, care pentru dragostea lui Hristos le-a răbdat; că se roagă Domnului să ne mântuim noi.

Slavă..., glasul al 5-lea

Veniţi iubitorilor de praznic să fericim pe Sfânta fecioara Filofteea, şi să-i mărim nevoinţele ei cele pentru fapta bună. Că ea, fericita, nu şi-a miluit vasul său cel de lut, ci cu multe feluri de bătăi l-a chinuit; pălmuirile şi scuipările a răbdat; pândirile şi moartea mucenicească, de la cel ce o a născut a suferit. Pentru aceasta acum în ceruri cu mucenițele sălăşluindu-se, împreună se roagă Domnului, să se mântuiască sufletele noastre.

Şi acum..., glas acelaşi

Nu te mâhni asupra mea, o logodnicul meu, a zis Fecioara către Iosif, nici mă osândi ca pe o fără de rânduială, văzând îngroșarea pântecelui meu; laudă femeilor m-am făcut, de ruşinea cea dedemult le-am scăpat, pe Eva o am rechemat; am împrumutat pântecele, dar nu am întinat fecioria; când voi naşte pe Făcătorul tuturor, atunci vei cunoaşte cine sunt. Căruia cu credinţă închinându-te, mă vei socoti fericită.

Slavoslovia cea mare. Ecteniile și Otpustul.

La Liturghie

La Fericiri se pune: din Canonul sfintei, Cântarea a 3-a şi a 6-a, pe 8.

Prochimenul, glasul al 4-lea: Daţi slavă lui Dumnezeu în locaşul cel sfânt, Dumnezeul părinţilor noştri.

Stih: În adunări binecuvântaţi pe Dumnezeu.

Apostolul din Epistola către Galateni (III, 23-IV, 2): Fraţilor, mai înainte de venirea credinţei...

Aliluia, glasul: Aşteptat-am cu nerăbdare pe Domnul.

Stih: Picioarele mele le-a pus pe stâncă.

Evanghelia de la Matei (V, 14-19): Zis-a Domnul către ucenicii Săi: Voi sunteţi lumina lumii... (caută la 24 noiembrie).

Chinonicul: Bucuraţi-vă drepţilor întru Domnul, celor drepţi se cuvine laudă.

Canonul Sfintei muceniţe Filoteea

Troparul Sfintei: Întru răbdarea ta ţi-ai agonisit plata ta, Fericită Filofteea, întru ispite neîncetat răbdând, în bătăi suferind, în necazuri binevoind, pe săraci miluindu-i şi pe flămânzi săturându-i; roagă-te lui Hristos Dumnezeu, bună fecioară, să mântuiască sufletele noastre.

Cântarea 1

Irmos: Pe Faraon cel ce era purtat în carele de război, l-a cufundat toiagul lui Moise, cel ce a făcut minuni de demult, lovind în chipul Crucii şi despărţind marea. Şi pe Israel cel fugărit, care mergea pe picioare, l-a mântuit, pe cel ce cânta cântare lui Dumnezeu.

Stih: ***Sfântă muceniţă Filofteea roagă-te lui Hristos Dumnezeu pentru noi păcătoşii!***

Mie, celui ce voiesc a lăuda nevoinţele tale, cele de biruinţă purtătoare, cere-mi de la Hristos, Mirele tău, să-mi dea dar de cuvânt şi luminare, minte cuprinzătoare şi iertare de greşeale, ca să laud vitejiile tale, Sfântă Filofteea, de-a pururea pomenită, cu rugăciunile tale cele către Domnul.

Stih: ***Sfântă muceniţă Filofteea roagă-te lui Hristos Dumnezeu pentru noi păcătoşii!***

Din pruncie deprinzându-te cu fapta bună şi cu nevoinţe plăcute lui Dumnezeu, prin ele te-ai îmbogăţit, fericită fecioară, cu untdelemnul facerii de bine şi prin curăţie ai strălucit. Pentru aceasta în cămara cea veşnică de nuntă ai intrat şi cu fecioarele cele înţelepte te veseleşti.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh

Socotind vrăjmaşul cel foarte iscusit că va slăbi tăria răbdării tale, a adus asupra ta mulţime de necazuri şi multe feluri de ispite. Dar lovindu-se de turnul răbdării tale, cel întemeiat pe Piatra din capul unghiului, în spume şi-a risipit valurile sale.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin. (a Născătoarei de Dumnezeu)

Dă-mi biruinţă, Preasfântă, ceea ce eşti cu totul neîntinată, mie, celui ce alerg sub acoperământul tău, scoţându-mă de-a pururea, cu rugăciunile tale, din ispite şi din primejdii. Că tu ne-ai născut pe Cuvântul cel de o fiinţă cu Tatăl şi cu Duhul şi de-a pururea împreună – vecuitor şi de un scaun.

Catavasie: Hristos se naşte slăviţi-L, Hristos din ceruri întâmpinaţi-L, Hristos pe pământ, înălţaţi-vă. Cântaţi Domnului tot pământul, şi cu veselie lăudaţi-L noroade, că S-a proslăvit.

(Cântarea a II-a lipseşte din toate canoanele, căci Sfinţii părinţi au rânduit să ne aducem astfel aminte de căderea cetei îngereşti care l-a urmat pe satana)

Cântarea a 3-a

Irmos: Doamne, Cel ce ai făcut cele de deasupra Crugului Ceresc şi ai zidit Biserica, Tu pe mine mă întăreşte întru dragostea Ta, Cel ce eşti marginea doririlor şi credincioşilor întărire, unule Iubitorule de oameni.

Stih: ***Sfântă muceniţă Filofteea roagă-te lui Hristos Dumnezeu pentru noi păcătoşii!***

Cu fapta şi cu viaţa ta cea fără prihană, numele tău, iubitoare de Dumnezeu, încărcându-l, daruri împărţeşti celor ce au trebuinţă; că primind darul cel

desăvârşit, care se pogoară de sus, de la Mirele tău, îmbogăţeşti pe toţi cei ce te cinstesc pe tine.

Stih: ***Sfântă muceniţă Filofteea roagă-te lui Hristos Dumnezeu pentru noi păcătoşii!***

Cel ce prin tiranii cei de demult a adus asupra sfinţilor mucenici chinuri şi dureri de multe feluri, neputând suferi să vadă viaţa ta cea plăcută lui Dumnezeu, a pornit pe părinţii tăi să aducă asupra ta ispite, necazuri şi bătăi, mai pe urmă şi moarte mucenicească; prin care ai zburat către cămara cea cerească.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh

Încingându-te cu tărie de la Dumnezeu, din pruncie, şi cu pricepere îmbogăţindute, ai supus mai întâi toate plăcerile trupului cu bărbăţie, iar mai pe urmă ai surpat şi semeţia vrăjmaşilor demoni, fericită fecioară şi, cu ajutorul Sfântului Duh, nebiruită ai rămas.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin. (a Născătoarei de Dumnezeu)

Carte nouă te-a văzut mai înainte proorocul, având scris, fără condei omenesc, întru tine, pe Cuvântul lui Dumnezeu, care a rupt zapisul păcatului strămoşilor, Fecioară fără prihană, şi a izbăvit din blestemul cel de demult tot neamul omenesc.

Catavasie: Fiului Celui născut fără stricare din Tatăl mai înainte de veci, şi mai pe urmă din Fecioară întrupat mai presus de fire, lui Hristos Dumnezeu să-i strigăm: Cela ce ai înălţat cornul nostru, Sfânt eşti Doamne.

Cântarea a 4-a

Irmos: Tu eşti tăria mea, Doamne, Tu, şi puterea mea, Tu, Dumnezeul meu, Tu, bucuria mea, Cel ce n-ai părăsit sânurile părinteşti şi a noastră sărăcie ai cercetat-o. Pentru aceasta, cu proorocul Avacum strig către Tine: Slavă puterii Tale, Iubitorule de oameni.

Stih: ***Sfântă muceniţă Filofteea roagă-te lui Hristos Dumnezeu pentru noi păcătoşii!***

Tu eşti odrasla cea preafrumoasă a Târnovei, lauda României, ocrotirea cea tare împotriva tuturor primejdiilor, caldă mijlocitoare către Dumnezeu; tu eşti

folositoarea cea grabnică a celor ce aleargă la tine cu credinţă. Pentru aceasta toţi te fericim, ca pe o mireasă prea de aproape a lui Hristos Dumnezeu, Sfântă Filofteea de Dumnezeu primită.

Stih: ***Sfântă muceniţă Filofteea roagă-te lui Hristos Dumnezeu pentru noi păcătoşii!***

Înjugând fecioria cu milostenia, cu aceste două fapte bune ca şi cu nişte aripi prea uşoare ai zburat la înălţimea faptelor bune şi ai ajuns, pe cât este cu putinţă firii omeneşti, la măsura vârstei lui Hristos. Pentru aceasta şi uşile cămării celei de nuntă, ca unei fecioare înţelepte, ţi s-au deschis şi ai intrat la nunta cea nestricăcioasă şi veşnică, bucurându-te.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh

Ocârmuitoare vieţii mele te pun pe tine, mireasa lui Hristos, Sfântă Filofteea prealăudată. Ocârmuieşte-mă cu vetreala rugăciunilor tale şi îndreptează-mă la limanul mântuirii. Şi cu dumnezeieştile suflări ale adierilor celor blânde ale rugăciunilor tale, preafericită, îzbăveşte-mă din învăluirile patimilor.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin. (a Născătoarei de Dumnezeu)

Pe Dumnezeu, Cel ce S-a întrupat din tine, fără schimbare, curată, rămânând ceea ce era după fire întocmai cu Tatăl, şi cu tine făcându-Se de o fiinţă, roagă-L să dăruască iertare de greşeale şi mântuire sufletelor celor ce te laudă pe tine cu credinţă.

Catavasie: Toiag din rădăcina lui Iesei şi floare dintr-însul, Hristoase, din Fecioară ai odrăslit Cel lăudat, din muntele cel cu umbra deasă, venit-ai întrupându-Te din cea neispitită de bărbat, Cel fără de trup şi Dumnezeu, slavă puterii Tale, Doamne.

Cântarea a 5-a

Irmos: Pentru ce m-ai lepădat de la faţa Ta, Cel ce eşti lumină neapusă? Că m-a acoperit întunericul cel vrăjmaş pe mine, ticălosul. Ci, Te rog, întoarce-mă şi la lumina poruncilor Tale îndreptează căile mele.

Stih: ***Sfântă muceniţă Filofteea roagă-te lui Hristos Dumnezeu pentru noi păcătoşii!***

Întrarmându-te cu arma Sfintei Cruci ai ieşit la luptă împotriva vrăjmaşului şi ai înfrânt toată mulţimea demonilor şi cu totul o ai biruit, şi din cursele lor te-ai izbăvit. Iar acum stai înaintea lui Hristos, Mirele tău, ca o muceniţă purtătoare de biruinţă, împreună cu muceniţele; cu care roagă-te să mântuiască pe cei ce săvârşesc cu dragoste sfântă pomenirea ta.

Stih: ***Sfântă muceniţă Filofteea roagă-te lui Hristos Dumnezeu pentru noi păcătoşii!***

Arzând de dragoste fierbinte după Dumnezeu, ai urât lumea şi pe toate ale ei cele frumoase şi, ca să dobândeşti bunătăţile cele din ceruri, pe toate cele pământeşti deşertăciune le-ai socotit. Pentru aceasta ai suferit şi lovitura bardei părinteşti şi, bucurându-te, moarte ai primit din partea celui ce te-a născut.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh

Sfântă muceniţă Filofteea ai biruit, dar nu ai fost biruită; că pe demonii cei ce se sârguiau să te împiedice de la fapta cea bună i-ai biruit, întărită fiind cu puterea lui Hristos, fericită fecioară, departe de picioarele tale i-ai alungat pe ei şi ai alergat după Mirele tău, ca să-L ajungi; de a Cărui dragoste te-ai şi aprins şi acum cu Dânsul împărăţeşti.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin. (a Născătoarei de Dumnezeu)

Cei ce te-am câştigat pe tine zid de apărare şi suntem păziţi cu ocrotirea ta şi ne lăudăm cu mărirea ta cea dumnezeiască, cu credinţă te fericim pe tine. Că tu, Preasfântă Fecioară, ai născut cu trup pe Ziditorul tuturor făpturilor, Care ne-a dăruit veselie, bucurie şi veşnică mântuire.

Catavasie: Dumnezeu fiind păcii, Tată îndurărilor, pe Îngerul Sfatului Tău Celui Mare, dăruindu-ne pace L-ai trimis nouă. Deci povăţuiţi fiind la lumina cunoştinţei de Dumnezeu, de noapte mânecând, Te slăvim Iubitorule de oameni.

Cântarea a 6-a

Irmos: Curăţeşte-mă, Mântuitorule, că multe sunt fărădelegile mele şi Te rog, ridică-mă din adâncul răutăţilor; căci către Tine am strigat şi mă auzi, Dumnezeul mântuirii mele.

Stih: ***Sfântă muceniţă Filofteea roagă-te lui Hristos Dumnezeu pentru noi păcătoşii!***

Nici năvălirile demonilor, nici bătăile maicii tale celei vitrege, nici chinurile ce le-ai răbdat de la tatăl tău, nu te-au putut opri pe tine de la lucrarea faptei bune, până ce pentru dânsa cu sfârşit mucenicesc te-ai săvârşit şi la Mirele tău te-ai dus. Înaintea Căruia stând, fă pomenire pentru cei ce te laudă pe tine.

Stih: ***Sfântă muceniţă Filofteea roagă-te lui Hristos Dumnezeu pentru noi păcătoşii!***

Uimită fiind de dulceaţa mirosului mirurilor lui Hristos, Mirele tău, ai uitat toate cele frumoase ale lumii, desfătarea tinereţilor şi săltările trupului, şi te-ai afierosit pe tine toată lui Hristos şi moştenitoare împărăţiei Lui te-ai făcut. Întru care desfătându-te, roagă-te pentru cei ce săvârşesc pomenirea ta şi laudă nevoinţele tale.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh

Arătatu-te-ai porumbiţă curată, cu auritele aripi ale fecioriei şi ale milosteniei, cu care uşor ai zburat şi te-ai făcut mireasă de aproape a Împăratului ceresc. Căruia acum stându-I înainte şi de vederea feţii Lui îndulcindu-te, roagă-L să împace lumea aflată în războaie.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin. (a Născătoarei de Dumnezeu)

Sălăşluindu-te netrupeşte într-o fecioară, Doamne, Te-ai arătat oamenilor pe cât puteau ei să Te vadă pe Tine; şi pe aceasta Născătoare de Dumnezeu şi Maică – Fecioară cu adevărat ai arătat-o, ajutătoare credincioşilor şi sprijinitoare întru primejdii, Unule, Iubitorule de oameni.

Catavasie: Din pântece pe Iona ca pe un prunc l-a lepădat fiara mării, precum l-a primit, şi în Fecioară sălăşluindu-Se Cuvântul şi trup luând, a ieşit, păzindu-o nestricată. Că Cel ce nu a pătimit stricăciune, pe ceea ce L-a născut, a păzit-o nevătămată.

Condac, glasul al 8-lea:

Podobie: Apărătoarei Doamne, pentru biruinţă, mulţumiri, izbă-vindu-ne din nevoi aducem ţie, Născătoare de Dumnezeu, noi robii tăi. Ci ca ceea ce ai stăpânire

nebiruită, slobozeşte-ne din toate nevoile, ca să strigăm ţie: Bucură-te, Mireasă pururea Fecioară!

Sfântă Filofteia, prea fericită, din pruncie te-ai adus prin fapta bună jertfă fără prihană lui Dumnezeu, Celui ce mai înainte de a te naşte te ştia pe tine, care te-ai făcut podoaba fecioarelor şi locuitoare Cămării celei de nuntă, vrednică de laudă. Pentru aceasta strigăm ţie: Bucură-te, fecioară, pururea pomenită!

Icosul sfintei: Iată, a strălucit purtătoarea de lumină şi dumnezeiasca pomenire a prea lăudatei Sfinte fecioare Filofteea, care luminează feţele şi inimile credincioşilor cu lumină neînserată şi, bolnavilor, celor ce aleargă la dânsa cu credinţă, sănătate le dăruieşte. Veniţi dar, iubitorilor de praznic, pentru a săvârşi cu bucurie dumnezeiasca ei pomenire cea de peste an şi, prin cuvinte de cântări, să încununăm creştetul ei şi către dânsa să strigăm: Bucură-te, fecioară, pururea lăudată!

Cântarea a 7-a

Irmos: Tinerii evreieşti în cuptor...

Stih: ***Sfântă muceniţă Filofteea roagă-te lui Hristos Dumnezeu pentru noi păcătoşii!***

Împreună cu cetele cele fără de trup şi cu oştile mucenicilor stând înaintea scaunului lui Dumnezeu, prealăudată, şi plină de mărire, de har şi de luminare fiind, dezleagă-mi întunericul greşealelor mele, cu rugăciunile tale, ca să cânt: Binecuvântat eşti Doamne, Dumnezeul părinţilor noştri.

Stih: ***Sfântă muceniţă Filofteea roagă-te lui Hristos Dumnezeu pentru noi păcătoşii!***

Lumină neapropiată şi dumnezeiască a luminat Sfântă Filofteea, după vrednicie, sufletul tău şi în chip de negrăit te-a strălucit pe tine Mirele tău şi către viaţa cea plăcută lui Dumnezeu te-a povăţuit şi te-a învăţat a cânta: Binecuvântat eşt Doemne, Dumnezeul părinţilor noştri.

Stih: ***Sfântă muceniţă Filofteea roagă-te lui Hristos Dumnezeu pentru noi păcătoşii!***

Ridicatu-te-ai la înălţimea cea cu adevărat dumnezeiască şi minte înaltă ai avut, preafericită. Pentru aceasta te-ai şi sălăşluit în strălucita cămară de nuntă, împreună

cu fecioarele cele înţelepte, cântând: Binecuvântat eşti Doamne, Dumnezeul părinţilor noştri.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh

Adevărată mireasă a Stăpânului te-ai arătat, Sfântă Filofteea, de Dumnezeu purtătoare, şi moarte ai suferit din mâinile celui ce te-a născut, bucurându-te ca o muceniţă nebiruită. Pentru aceasta, împreună cu muceniţele cânţi: Binecuvântat eşti Doamne, Dumnezeul părinţilor noştri.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin. (a Născătoarei de Dumnezeu)

Iată domn din Iuda şi povăţuitor din coapsele lui a lipsit de acum; dar din tine, cea curată, a răsărit Stăpânul a toate, Cel ce este, după spusa proorocului, aşteptarea neamurilor; pe care Îl binecuvântează toate neamurile, seminţiile şi limbile în veci.

Catavasie: Tinerii în buna credinţă fiind crescuţi, păgânească poruncă nebăgându-o în seamă, de groaza focului nu s-au spăimântat, ci în mijlocul văpăii stând au cântat: Dumnezeul părinţilor bine eşti cuvântat.

Cântarea a 8-a

Irmos: De şapte ori cuptorul, chinuitorul haldeilor, l-a ars nebuneşte, pentru cinstitorii de Dumnezeu; dar văzându-i pe aceştia mântuiţi de o putere mai mare, Făcătorului şi Izbăvitorului a strigat: Tineri, binecuvântaţi-L, preoţi lăudaţi-L, popoare prea înălţaţi-L întru toţi vecii.

Stih: ***Sfântă muceniţă Filofteea roagă-te lui Hristos Dumnezeu pentru noi păcătoşii!***

Cu fecioria luminându-te, cu milostenia îmbogăţindu-te şi cu mucenicia strălucindu-te, te-ai făcut mireasă de aproape a lui Hristos, Împăratul tuturor, Cel ce a iubit frumuseţea curăţiei tale. Pentru aceasta te-a chemat pe tine în cămara Lui şi, împreună cu fecioarele şi cu muceniţele te-a sălăşluit pe tine, ceea ce cântai: Tineri binecuvântaţi-L, preoţi lăudaţi-L, popoare prea înălţaţi-L întru toţi vecii.

Stih: ***Sfântă muceniţă Filofteea roagă-te lui Hristos Dumnezeu pentru noi păcătoşii!***

Văzând mulţimile dumnezeiasca strălucire cea revărsată în jurul trupului tău şi greutatea cea mai presus de fire, au cunoscut că în loc străin voieşti să te sălăşluieşti pentru Hristos, Mirele tău, Cel ce S-a înstrăinat pentru mântuirea noastră şi au prea slăvit pe Dumnezeu, cântând: Tineri binecuvântaţi-L, preoţi lăudaţi-L, popoare prea înălţaţi-L întru toţi vecii.

Stih: ***Sfântă muceniţă Filofteea roagă-te lui Hristos Dumnezeu pentru noi păcătoşii!***

Tatăl tău, cel întunecat la minte, necunoscând fapta ta cea bună şi bineplăcută lui Dumnezeu, a chinuit mai înainte trupul tău cel fecioresc cu bătăi şi cu ocări, şi cu dosădiri a necăjit sufletul tău. Iar mai pe urmă, te-a şi trimis, prin sfârşit mucenicesc, la Hristos, Mirele tău cel nestricăcios, pe tine, care cântai: Tineri binecuvântaţi-L, preoţi lăudaţi-L, popoare prea înălţaţi-L întru toţi vecii.

Binecuvântăm pe Tatăl, pe Fiul şi pe Sfântului Duh, Dumnezeu

Dacă a fost înştiinţat domnitorul României că voieşti a te sălăşlui împreună cu dânşii, te-a întâmpinat cu făclii şi cu tămâie şi cu alai domnesc. Şi cu vrednică cinste şi evlavie, precum ţi se cădea, ca un binecredincios te-a primit întru ale sale şi, ca pe o adevărată muceniţă, spre folosul poporului său celui binecredincios te-a aşezat, cântând: Tineri binecuvântaţi-L, preoţi lăudaţi-L, popoare prea înălţaţi-L întru toţi vecii.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin. (a Născătoarei de Dumnezeu)

Scară duhovnicească, ajungând până la cer, te cunoaştem pe tine, Fecioară, prin care Cel Preaînalt pogorându-Se în trup, împreună cu oamenii a petrecut şi pe cei smeriţi i-a înălţat şi către înalta petrecere a cerurilor i-a povăţuit. Pentru aceasta, ca pe cea mai înaltă decât cerurile, mai mărită decât îngerii şi mai cinstită decât toată făptura, te mărim, Preasfântă Fecioară, întru toţi vecii.

Catavasie:

Să lăudăm, bine să cuvântăm şi să ne închinăm Domnului cântându-I şi prea înălţându-L pe Dânsul întru toţi vecii.

Cuptorul cel răcorit a închipuit chipul minunii celei mai presus de fire, că nu a ars pe tinerii pe care i-a primit, precum nici focul Dumnezeirii pântecele Fecioarei în

care a intrat. Pentru aceasta cântând să strigăm: Bine să cuvânteze toată făptura pe Domnul, şi să-L prea înalţe pe Dânsul întru toţi vecii.

Cântarea a 9-a

Irmos: Spăimântatu-s-a de aceasta cerul şi marginile pământului s-au minunat, că Dumnezeu S-a arătat oamenilor trupeşte şi pântecele tău s-a făcut mai desfătat decât cerurile. Pentru aceasta, pe tine, Născătoare de Dumnezeu, începătoriile cetelor îngereşti şi omeneşti, te măresc.

Stih: ***Sfântă muceniţă Filofteea roagă-te lui Hristos Dumnezeu pentru noi păcătoşii!***

Mintea şi cuvântul omenesc nu poate povesti cinstirile cele mai presus de fire şi mărirea cea cerească pe care acum le-ai dobândit de la Hristos, Mirele tău, muceniţă, împreună cu Dânsul împărăţind şi de vederea feţii lui negrăit îndulcindute. Pentru aceasta, îndrăzneală multă către Dânsul având, roagă-L ca, cei ce săvârşesc pomenirea ta, să dobândească milă în ziua judecăţii.

Stih: ***Sfântă muceniţă Filofteea roagă-te lui Hristos Dumnezeu pentru noi păcătoşii!***

Scoală, vino de-aproapea Mea, frumoasa Mea, porumbiţa Mea, a zis către tine Hristos, Mirele tău: că iată iarna a trecut şi ploaia, necazurile, ispitele şi bătăile cele pentru fapta bună s-au isprăvit. Acum florile s-au ivit şi glas de turuturică s-a auzit în pământul nostru; via s-a copt şi a dat mirosul său. Deci, scoală, vino de-aproapea Mea, sălăşluieşte-te întru odihna şi bucuria pe care am gătit-o pentru tine.

Stih: ***Sfântă muceniţă Filofteea roagă-te lui Hristos Dumnezeu pentru noi păcătoşii!***

Ca o luptătoare preafrumoasă şi ca o fecioară prea vitează împletitu-ţi-a cununa dreptăţii, după lege, călcând cu trupul pe cel fără de trup şi purtătoare de biruinţă făcându-te, roagă-te Mirelui tău să ne mântuiască de ispite şi de primejdi, pe noi cei ce cu credinţă şi cu dragoste săvârşim cinstita şi sfânta şi întru tot lăudata pomenire a ta.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh

Pentru rugăciunile fericitei Sfinte Filofteea, fecioara şi muceniţa Ta, Doamne, împacă lumea care se găseşte întru războaie şi binecredincioşilor creştini dă-le biruinţă asupra celui potrivnic; opreşte năvălirile celor rău credincioşi şi pe poporul tău cel binecredincios apără-l; păzeşte credinţa nevătămată de eretici şi mântuieşte sufletele noastre ca un bun şi de oameni iubitor.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin. (a Născătoarei de Dumnezeu)

Cântările şi rugăciunile noastre cele nemeşteşugite primeşte-le, Stăpână, şi risipeşte norul primejdiilor celor amare care năvălesc asupra noastră. Viforul Bisericii potoleşte-l, prea curată, taberele vrăjmaşilor risipeşte-le şi din chinurile ce au să fie izbăveşte pe robii tăi, cei ce cu dragoste te măresc.

Catavasie: Taină străină văd şi prea slăvită, Cer fiind peştera, scaun de Heruvimi Fecioara, ieslea sălăşluirea, întru care S-a culcat Cel neîncăput, Hristos Dumnezeu, pe care lăudându-L Îl mărim.

Sedealna, glasul al 3-lea. **Podobie:** De frumuseţea fecioriei tale şi de prea luminată curăţia ta Gavriil mirându-se, a strigat ţie, Născătoare de Dumnezeu: Ce laudă vrednică voi aduce ţie? Sau cum te voi numi pe tine? Nu mă pricep şi mă minunez! Pentru aceasta, precum mi s-a poruncit, strig ţie: Bucură-te, ceea ce eşti plină de har.

Cu faptele bune ale milostivirii te-ai îmbogăţit şi cu fecioria ai strălucit; patimile trupului le-ai biruit ca o luptătoare a lui Hristos şi mulţimea demonilor ai ruşinat-o, purtătoare de biruinţă făcându-te, Sfântă Filofteia prea mărită; roagă-te lui Hristos Dumnezeu să ne dăruiască nouă mare milă.

Sedealna Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, glasul al 3-lea. **Podobie:** De frumuseţea fecioriei tale şi de prea luminată curăţia ta Gavriil mirându-se, a strigat ţie, Născătoare de Dumnezeu: Ce laudă vrednică voi aduce ţie? Sau cum te voi numi pe tine? Nu mă pricep şi mă minunez! Pentru aceasta, precum mi s-a poruncit, strig ţie: Bucură-te, ceea ce eşti plină de har.

Minune prea mare: cum ai purtat în braţe, Maică Fecioară, pe Cel ce pe toate le ţine în palma Sa şi ai hrănit la sânul tău pe Hrănitorul şi Ziditorul a toată făptura, Fecioară prea curată, Aceluia roagă-te cu dinadinsul, să ne dăruiască nouă mare milă.

Acatistul Sfintei muceniţe Filofteia

Radu Cimpoi: Acatistul Sfintei Mc. Filofteia de la Curtea de Argeș:
https://www.youtube.com/watch?v=Ec3qp28YrDQ

***

Rugăciunile începătoare

În numele Tatălui, şi al Fiului şi al Sfântului Duh. Amin.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !

Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul Adevărului, care pretutindenea eşti, şi toate le implineşti, Vistierul bunătăţilor şi Dătătorule de viaţă, vino şi te sălăşluieşte întru noi, şi ne curăţeşte pe noi de toată intinăciunea, şi mântuieşte, Bunule, sufletele noastre.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi;
Doamne, curăţeşte păcatele noastre;
Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;
Sfinte, cercetează şi vindecă neputinţele noastre, pentru numele Tău.

Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău. Că a Ta este Împărăţia şi puterea şi slava, a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Miluieşte-ne pe noi, Doamne, miluieşte-ne pe noi, că nepricepându-ne de nici un răspuns, această rugăciune aducem Ţie, ca unui Stăpân, noi, păcătoşii robii Tăi, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Doamne, miluieşte-ne pe noi, că întru Tine am nădăjduit; nu Te mânia pe noi foarte, nici pomeni fărădelegile noastre, ci caută şi acum ca un Milostiv şi ne izbăveşte pe noi de vrăjmaşii noştri, că Tu eşti Dumnezeul nostru şi noi suntem poporul Tău, toţi lucrul mâinilor Tale şi numele Tău chemăm.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Uşa milostivirii deschide-o nouă,binecuvântată Născătoare de Dumnezeu, ca să nu pierim cei ce nădăjduim întru tine, ci să ne mântuim prin tine din nevoi, că tu eşti mântuirea neamului creştinesc.

Crezul
Cred Într-Unul Dumnezeu, Tatăl Atoţiitorul, Făcătorul cerului şi al pământului, al tuturor celor văzute şi nevăzute.

Şi întru Unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, care din Tatăl S-a născut, mai înainte de toţi vecii. Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, Născut, nu făcut, Cel de o fiinţă cu Tatăl, prin care toate s-au făcut.
Care pentru noi oamenii şi pentru a noastră mântuire.S-a pogorât din ceruri Şi S-a întrupat de la Duhul Sfânt şi din Maria Fecioara Şi S-a făcut om.
Şi S-a răstignit pentru noi în zilele lui Pilat din Pont, Şi a pătimit şi S-a îngropat.
Şi a înviat a treia zi după Scripturi .
Şi S-a suit la ceruri şi Şade de-a dreapta Tatălui. Şi iarăşi va să vină cu slavă, să judece viii şi morţii, A cărui Împărăţie nu va avea sfârşit.
Şi întru Duhul Sfânt, Domnul de viaţă Făcătorul, care din Tatăl purcede,
Cela ce împreună cu Tatăl şi cu Fiul este închinat şi slăvit, care a grăit prin prooroci.
Întru-una Sfântă Sobornicească şi apostolească Biserică,
Mărturisesc un botez întru iertarea păcatelor,
Aştept învierea morţilor şi viaţa veacului ce va să fie. Amin !

Condacul 1

Ca ceea ce din pruncie jertfă fără prihană te-ai adus lui Dumnezeu, prin fapta bună, Filoftea prea fericită, Celui ce din pântecele maicii tale te cunoştea pe tine, ceea ce te-ai arătat podoaba fecioarelor şi locuitoarea cămării celei de nuntă, vrednică eşti de laudă! Pentru aceasta cântăm ţie: ***Bucură-te, Filoftee, fecioară prea lăudată!***

Icosul 1

Plecând acum genunchii înaintea Făcătorului tuturor şi mâinile tinzându-le către Cuvântul cel mai înainte de veac, iertare greşealelor noastre cerem, putere de cuvânt, luminare şi pricepere minţii noastre, ca să lăudăm nevoinţele şi vitejiile fericitei Filofteea şi către dânsa să grăim cu căldură unele ca acestea:
Bucură-te, Filofteea, cea din rău tată născută;
Bucură-te, că de mamă credincioasă ai fost crescută;
Bucură-te, trandafirul răsărit din mărăcine;
Bucură-te, că tot timpul bun miros reverşi din tine;
Bucură-te, că în lume ai fost blândă mieluşiţă;
Bucură-te, că a ta mamă ţi-a fost bună păstoriţă;
Bucură-te, poruncă sfântă, cu desăvârşită minte;
Bucură-te, că de mică ai mers pe căile sfinte;
Bucură-te, că în chinuri ţi-a fost totdeauna traiul;
Bucură-te, că răbdarea te-a făcut să câştigi Raiul;
Bucură-te, că necazuri suferit-ai multe foarte;
Bucură-te, că de Domnul te-ai prea mărit după moarte;

Bucură-te, Filoftee, fecioară prea lăudată!

Condacul al 2-lea

Mutându-se din viaţa aceasta vremelnică, binecredincioasa maica ta, te-a lăsat pe tine la toată lipsa plinitoare şi moştenitoare faptelor ei celor bune, pe care urmându-le, ai cântat lui Dumnezeu neîncetata cântare: ***Aliluia!***

Icosul al 2-lea

Frică şi cutremur ne cuprinde pe noi, cei întunecaţi la minte, că nu ne pricepem de unde vom începe a-ţi aduce ţie laude, fecioară, sau care cântare îţi vom cânta, sau cu ce cununi te vom încununa; dar îndrăznind, pentru rugăciunile tale cele către Dumnezeu, cu inimă umilită cântăm ţie acestea:
Bucură-te, odrăslirea cea în Târnov răsărită;
Bucură-te, cea de Domnul în Rai acum răsădită;
Bucură-te, aurora cu raze strălucitoare;
Bucură-te, stea cerească ce luminezi ca un soare;
Bucură-te, că în lume te-a hrănit cerească rază;
Bucură-te, că prin tine creştinii se luminează;
Bucură-te, că pe tine te-am câştigat bogăţie;
Bucură-te, că povaţă ne-ai dat cum să urmăm ţie;
Bucură-te, că prin tine am primit hrană cerească;
Bucură-te, pilda celor ce vor să se mântuiască;
Bucură-te, călăuza sufletelor celor drepte;
Bucură-te, îndreptarul fecioarelor înţelepte;
Bucură-te, Filoftee, fecioară prea lăudată!

Condacul al 3-lea

Auzind tu, fericito, glasul Evangheliei Domnului, care fericeşte pe cei milostivi, tare l-ai întipărit în inima ta şi cu atâta credinţă l-ai primit şi atâta l-ai iubit, încât cu înfocată şi dumnezeiească râvnă aprinzându-te, cu însutite osteneli şi cu sârguinţă multă ai cântat lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 3-lea

Multă purtare de grijă ai avut în cugetul tău pentru săraci, fericită Filoftee, pentru că râvneai ca să nu rămână nici unul nemiluit din cei ce aşteptau de la tine milostenie, nici un flămând să nu se ducă nesăturat, nici un gol neîmbrăcat, nici un mâhnit nemângâiat; pentru care, lăudându-te, cântăm ţie acestea:
Bucură-te, comoara milei, cea-n veci nedeşertată;
Bucură-te, îmbrăcarea celor goi fără de plată;
Bucură-te, celor flămânzi pâine bună, hrănitoare;

Bucură-te, celor străini casă adăpostitoare;
Bucură-te, izbăvitoare a celor primejduiţi;
Bucură-te, alinare a rănii celor scârbiţi;
Bucură-te, celor căzuţi grabnică sprijinitoare;
Bucură-te, la nevoie fierbinte folositoare;
Bucură-te, feciorie, cu milostenie-nsoţită;
Bucură-te, tinereţe, cu viaţă-mbunătăţită;
Bucură-te, mângâierea celor ce se roagă ţie;
Bucură-te, că prin moarte ai rămas de-a pururi vie;
Bucură-te, Filoftee, fecioară prea lăudată!

Condacul al 4-lea

Văzându-te pe tine vrăjmaşul firii omeneşti că te-ai apucat de lucrarea ei săvârşirea faptei celei bune şi mai vârtos de fapta care fi-va lăudată în ziua Judecăţii, a socotit să te împiedice pe tine ca oarecând pe Eva în Rai, dar n-a putut, căci neîncetat cântai lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 4-lea

Ca viforul s-au pornit asupra ta urâţii şi spurcaţii diavoli şi ispitiri fără de număr ţi-au adus, ca prin mulţimea şi greutatea ispitelor să te întoarcă pe tine de la o lucrare ca aceasta. Dar tu, fericită, fiind întemeiată pe Hristos, Piatra cea din capul unghiului, tare i-ai sfărâmat pe ei; drept aceea vrednică eşti a te cinsti cu acestea:
Bucură-te, fericito, cea de fapte bune plină;
Bucură-te, că prin chinuri te-ai îmbrăcat cu lumină;
Bucură-te, desfătarea maicii tale iubitoare;
Bucură-te, diademă a-nţeleptelor fecioare;
Bucură-te, pruncă sfântă a Domnului următoare;
Bucură-te, milostivă, cea de săraci iubitoare;
Bucură-te, că pe diavol tu l-ai umplut de ruşine;
Bucură-te, că satana a fost biruit prin tine;
Bucură-te, că credinţă ai avut în Hristos, tare;
Bucură-te, că răsplată dobândit-ai prin răbdare;
Bucură-te, vitejie, în trup de copil lucrată;
Bucură-te, biruinţă, de Duhul Sfânt insuflată;
Bucură-te, Filoftee, fecioară prea lăudată!

Condacul al 5-lea

Vifor de urgie mare a pornit tatăl tău cel întunecat la minte şi împietrit la inimă, suflând cu îngroziri şi cu chinuri asupra ta, fericită Filoftee; dar n-a putut să te

clintească, pentru că intemeiată erai pe Piatra credinţei, Hristos, pe care tu, prea înţeleaptă fecioară, stând, lui Hristos, celui ce te întărea pe tine, ai cântat: ***Aliluia!***

Icosul al 5-lea

Cine din pământeni poate să spună cu de-amănuntul chinurile tale câte ai suferit de la tatăl tău cel întunecat la cuget, şi de la mama ta vitregă? Şi ce minte poate să priceapă răbdarea ta, întru toate câte ai pătimit? Drept aceea, minunându-ne de viaţa ta cea mai presus de fire, te lăudăm cu fericiri ca acestea:
Bucură-te, cea de Domnul pentru milă rânduită;
Bucură-te, că mult fost-ai de tatăl tău chinuită;
Bucură-te, că adesea fost-ai şi crunt biciuită;
Bucură-te, că pe spate şi pe obraz ai fost lovită;
Bucură-te, căci chinuri grele şi bătăi ai îndurat;
Bucură-te, că pe toate cu tărie le-ai răbdat;
Bucură-te, că-n trup răni, ca Hristos ai suferit;
Bucură-te, că din cale nimica nu te-a clintit;
Bucură-te, că în toate bucuroasă ai pătimit;
Bucură-te, că şi viaţa pentru Domnul ţi-ai jertfit;
Bucură-te, că de Dânsul eşti acum în cer mărită;
Bucură-te, că luat-ai cunună neveştejită;
Bucură-te, Filoftee, fecioară prea lăudată!

Condacul al 6-lea

Când tu, prea fericită Filoftee, împărţeai hrană săracilor, atunci satana, ca şi la Iuda, a pus în mintea tatălui tău gând rău şi ucigaş; că pândindu-te pe tine din loc ascuns şi văzându-te hrănind flămânzii, îndată s-a umplut de drăcească mânie şi a zvârlit în tine cu barda cea plugărească; şi rănindu-ţi piciorul îndată ţi-ai dat sufletul în mâinile lui Dumnezeu, de care bucurându-te tare, ai cântat: ***Aliluia!***

Icosul al 6-lea

Înger s-a trimis atunci din cer ca să lumineze trupul tău cel fecioresc, muceniţă Filoftee; şi venind, a stat nevăzut şi a început a grăi către tine:
Bucură-te, muceniţă, cea de tatăl tău ucisă;
Bucură-te, că dând milă, către Domnul eşti trimisă;
Bucură-te, că răbdarea te-a suit la înălţime;
Bucură-te, că de aproape vezi pe Preasfânta Treime;
Bucură-te, că de Domnul eşti aleasă şi primită;
Bucură-te, că de Dânsul eşti în Rai sălăşluită;
Bucură-te, că de-a pururi porţi luminată cunună;
Bucură-te, că în ceruri stai cu drepţii împreună;

Bucură-te, că ai parte între Sfintele fecioare;
Bucură-te, că de slavă te-ai făcut moştenitoare;
Bucură-te, că în ceruri eşti de-a pururi desfătată;
Bucură-te, că-n tot timpul de noi eşti binecuvântată;
Bucură-te, Filoftee, fecioară prea lăudată!

Condacul al 7-lea

Zăcând trupuşorul tău cel curat pe pământ şi încă sânge din piciorul tău cel tăiat curgând, cu strălucire cerească a fost înconjurat, încât şi locul cel dimprejur s-a umplut de lumină; şi aceasta văzând ticălosul şi ucigaşul tău tată, cu spaimă înfricoşându-se, a alergat în cetate şi a spus cele ce a văzut, că nu ştia întunecatul să cânte: ***Aliluia!***

Icosul al 7-lea

Alergând fecioarele dimpreună cu mamele lor la locul unde erai ucisă, ca să te vadă pe tine, fericită Filoftee, şi văzând cu ochii lor strălucirea luminii care te înconjura, minunându-se întru sine, au început a te lăuda, zicând:
Bucură-te, Filoftee, înţeleaptă şi prea bună;
Bucură-te, că eşti nouă soră scumpă şi cunună;
Bucură-te, că în ceruri s-a proslăvit al tău nume;
Bucură-te, că lumină eşti fecioarelor în lume;
Bucură-te, că la Domnul ţi-a fost inima de mică;
Bucură-te, că iubindu-L, de chinuri nu ţi-a fost frică;
Bucură-te, că spre bine mult ai fost sârguitoare;
Bucură-te, că în toate întreci pe alte fecioare;
Bucură-te, că pe Domnul L-ai câştigat acum mire;
Bucură-te, că guşti de-acum a Raiului îndulcire;
Bucură-te, că în ceruri te avem mijlocitoare;
Bucură-te, că la Domnul ne eşti caldă rugătoare;
Bucură-te, Filoftee, fecioară prea lăudată!

Condacul al 8-lea

Auzind arhiepiscopul Târnovei cele spuse de tatăl tău, îndată, cu dregătorii cetăţii şi cu tot clerul şi poporul a venit la tine; şi văzând trupul tău strălucind de lumină, cu frică au cântat lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 8-lea

Tot oraşul Târnovei şi satele dimprejur au alergat la locul ce strălucea, fecioară Filoftee; şi văzând minunea care s-a săvârşit întru tine, dimpreună cu arhiepiscopul ţi-au împletit cântări, zicând unele ca acestea:

Bucură-te, a Târnovei laudă nestricăcioasă;
Bucură-te, sfânt vlăstar din maică binecredincioasă;
Bucură-te, crinul fraged din grădina lui Hristos;
Bucură-te, floare albă cu neveştejit miros;
Bucură-te, chip al milei şi al dragostei creştine;
Bucură-te, viaţă scurtă înveşnicită prin mult bine;
Bucură-te, că prin trude eşti mutată între sfinte;
Bucură-te, că guşti Raiul care l-ai dorit fierbinte;
Bucură-te, că acolo ţi-ai găsit pe maica bună;
Bucură-te, că te veseleşti cu dânsa împreună;
Bucură-te, că podoabă Biserica te câştigă;
Bucură-te, că tot omul te laudă şi îţi strigă:
Bucură-te, Filoftee, fecioară prea lăudată!

Condacul al 9-lea

Strânsă fiind toată mulţimea popoarelor împrejurul tău, cu frică s-au apropiat de tine, vrând să te ridice de la pământ; dar văzând greutatea cea mai presus de fire a trupului tău, toţi s-au umplut de mirare şi cu spaimă au cântat lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 9-lea

Înţelegând popoarele că nu-ţi este voia să te ridice de la pământ, cu nedumerire se uitau unii la alţii; apoi, luminaţi fiind de sus, au început să numească toate mănăstirile şi văzând că vrei să mergi la biserica din Curtea de Argeş, au început a grăi ţie:
Bucură-te, că tu însăţi ţi-ai hotărât locuinţa;
Bucură-te, că prin Domnul ţi s-a împlinit dorinţa;
Bucură-te, că departe s-a vestit al tău sfânt nume;
Bucură-te, că viaţa ţi s-a cunoscut în lume;
Bucură-te, fericito, tu prea scump al nostru rod;
Bucură-te, că te-aşteaptă Radu Negru voievod;
Bucură-te, că mergi astăzi să lucrezi în România;
Bucură-te, că departe ţi-ai întins apostolia;
Bucură-te, că poporul vine voia să-ţi plinească;
Bucură-te, iubitoare de Ţara cea Românească;
Bucură-te, că românii te-au câştigat bogăţie;
Bucură-te, că de-a pururi şi noi îţi vom cânta ţie:
Bucură-te, Filoftee, fecioară prea lăudată!

Condacul al 10-lea

Dacă s-a dat ştire lui Radu Negru Vodă că vrei să vii în Ţara Românească, cu lacrimi de bucurie a lăudat pe Dumnezeu şi luând mulţime de popor a alergat către Dunăre întru întâmpinarea ta; şi văzându-te de mult popor petrecută, a cântat lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 10-lea

Primit-a Domnul Ţării Româneşti, Radu Negru Vodă, cu mare bucurie şi evlavie cinstitele şi sfintele tale moaşte şi lăudând pe Dumnezeu, a grăit către tine aşa:
Bucură-te, Filoftee, muceniţă prea cinstită;
Bucură-te, cea de Domnul, ţării noastre dăruită;
Bucură-te, voitoarea noastră cea de prea mult bine;
Bucură-te, că pământul ni s-a luminat prin tine;
Bucură-te, că noi astăzi te primim ca pe un soare;
Bucură-te, că în juru-ţi verşi raze mângâietoare;
Bucură-te, că la Argeş ţi-ai ales locaş în lume;
Bucură-te, că poporul îţi cinsteşte al tău nume;
Bucură-te, că podoabă fi-vei Bisericii veşnic;
Bucură-te, frumuseţea şi stâlpul cel puternic;
Bucură-te, păzitoare a credinţei strămoşeşti;
Bucură-te, mândră floare a grădinii româneşti;
Bucură-te, Filoftee, fecioară prea lăudată!

Condacul al 11-lea

Făclie purtătoare de lumină te avem pe tine, fecioară Filoftee, că luminezi toată Biserica din Ţara Românească şi izvorând bună mireasmă, neîncetat reverşi tămăduiri celor ce aleargă cu credinţă la racla sfintelor tale moaşte! Pentru aceasta lui Dumnezeu, celui ce Te-a prea mărit pe tine, cu neîncetate mulţumiri cântăm: ***Aliluia!***

Icosul al 11-lea

Având noi sfintele tale moaşte pe pământul nostru ca pe o comoară nepreţuită, ne umplem de sfinţenie şi privind la dânsele ca la o lumină cerească, cu frică şi cu cutremur cântăm ţie acestea:
Bucură-te, că tu însăţi ţi-ai ales această ţară;
Bucură-te, că la Argeş moaştele ţi se aşezară;
Bucură-te, Filoftee, sfânta noastră bogăţie;
Bucură-te, că mari daruri ţi-a hărăzit Hristos ţie;
Bucură-te, strălucirea credinţei celei creştine;
Bucură-te, îndulcirea celor ce vin către tine;
Bucură-te, lecuirea bolilor nenumărate;

Bucură-te, dătătoare de puteri şi sănătate;
Bucură-te, rugătoarea cea pentru noi cu căldură;
Bucură-te, că prin tine spre noi Domnul se îndură;
Bucură-te, că tot omul din ajutoru-ţi apucă;
Bucură-te, că pe nimeni nu-l laşi mâhnit să se ducă;
Bucură-te, Filoftee, fecioară prea lăudată!

Condacul al 12-lea

Auzit-am, fecioară Filoftee, viaţa ta cea dumnezeiască, văzut-am şi minunile tale şi îndulcindu-ne de facerile tale de bine ce arăţi nouă în toate zilele, credem şi îndrăznirii tale către Dumnezeu. Drept aceea, lui Hristos, Celui ce te-a mărit pe tine, din inimă Îi cântăm: ***Aliluia!***

Icosul al 12-lea

Lăudăm nevoinţele tale, Filoftee fecioară, cinstim patimile, mărim îndelungă-răbdarea ta, fericim sfântul tău sfârşit, cântăm bărbăţia ta cea neînvinsă ce s-a arătat în trupul tău cel tinerel şi crud; şi privind toate ostenelile vieţii tale care te-au prea mărit pe pământ şi în cer, unde acum locuieşti, te rugăm, fă pomenire şi de noi, cei ce alergăm la racla sfintelor tale moaşte, ca, izbăvindu-ne de toată nevoia şi Împărăţiei Cerurilor făcându-ne părtaşi, să te lăudăm pe tine, grăind unele ca acestea:
Bucură-te, cea la Târnov în Bulgaria sfinţită;
Bucură-te, cea de ceruri românilor dăruită;
Bucură-te, că acum locuieşti la înălţime;
Bucură-te, că în lume săvârşeşti minuni mulţime;
Bucură-te, că stai veşnic între cetele mărite;
Bucură-te, că prin tine mila Domnul ne trimite;
Bucură-te, că vezi faţa Ziditorului a toate;
Bucură-te, că prin tine din primejdii El ne scoate;
Bucură-te, că solia-ţi are trecere la Domnul;
Bucură-te, că-ţi ascultă rugile pentru tot omul;
Bucură-te, că eşti nouă ajutor întru primejdii;
Bucură-te, că pe tine te avem stâlp al nădejdii;
Bucură-te, Filoftee, fecioară prea lăudată!

Condacul al 13-lea (de trei ori)

O, întru tot lăudată şi mult milostivă muceniţă Filoftee, primind mulţumirea noastră cea săracă şi această puţină rugăciune de acum, de toate relele ne păzeşte, pace lumii mijloceşte, de vrăjmaşii cei văzuţi şi nevăzuţi ne mântuieşte şi ne apără

pe noi de veşnica osândă, ca dimpreună cu tine, lui Hristos Dumnezeu să-I cântăm: ***Aliluia!***

Apoi iarăşi se zice:

Icosul 1

Plecând acum genunchii înaintea Făcătorului tuturor şi mâinile tinzându-le către Cuvântul cel mai înainte de veac, iertare greşealelor noastre cerem, putere de cuvânt, luminare şi pricepere minţii noastre, ca să lăudăm nevoinţele şi vitejiile fericitei Filofteea şi către dânsa să grăim cu căldură unele ca acestea:
Bucură-te, Filofteea, cea din rău tată născută;
Bucură-te, că de mamă credincioasă ai fost crescută;
Bucură-te, trandafirul răsărit din mărăcine;
Bucură-te, că tot timpul bun miros reverşi din tine;
Bucură-te, că în lume ai fost blândă mieluşiţă;
Bucură-te, că a ta mamă ţi-a fost bună păstoriţă;
Bucură-te, poruncă sfântă, cu desăvârşită minte;
Bucură-te, că de mică ai mers pe căile sfinte;
Bucură-te, că în chinuri ţi-a fost totdeauna traiul;
Bucură-te, că răbdarea te-a făcut să câştigi Raiul;
Bucură-te, că necazuri suferit-ai multe foarte;
Bucură-te, că de Domnul te-ai prea mărit după moarte;
Bucură-te, Filoftee, fecioară prea lăudată!

Condacul 1

Ca ceea ce din pruncie jertfă fără prihană te-ai adus lui Dumnezeu, prin fapta bună, Filoftea prea fericită, Celui ce din pântecele maicii tale te cunoştea pe tine, ceea ce te-ai arătat podoaba fecioarelor şi locuitoarea cămării celei de nuntă, vrednică eşti de laudă! Pentru aceasta cântăm ţie: ***Bucură-te, Filoftee, fecioară prea lăudată!***

Acatistul Sfintei muceniţe Filofteia de la Curtea de Argeș (7 decembrie)

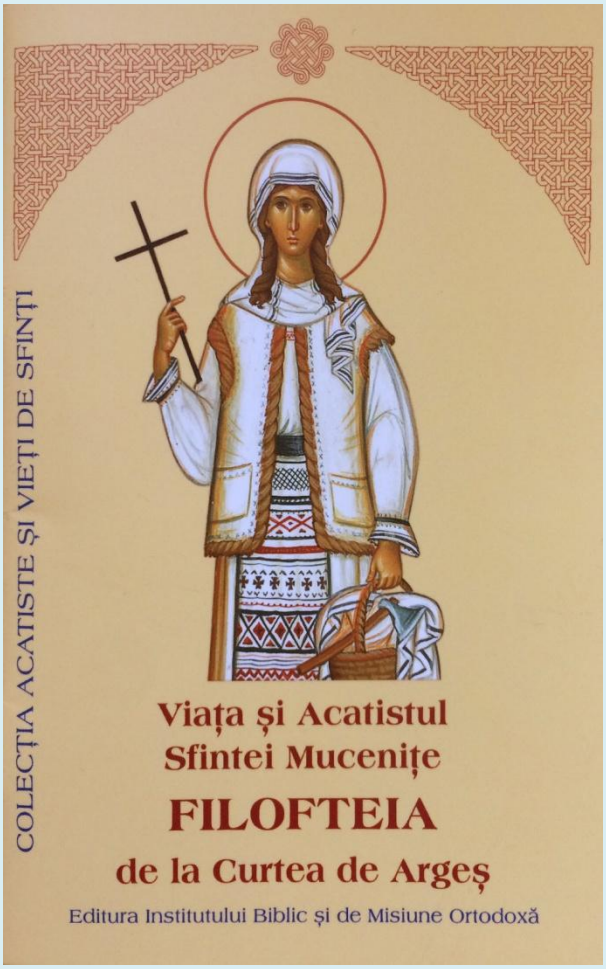

[Preotul, după ce își pune epitrahilul și felonul, deschide dvera și dă obișnuita binecuvântare din fața Sfintei Mese, zicând: Binecuvântat este Dumnezeul nostru, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.
Strana: Amin.]

Dacă nu este preot de față, în locul binecuvântării de mai sus, diaconul, monahul sau mireanul, va rosti: Pentru rugăciunile Sfinților părinților noștri, Doamne Iisuse Hristoase, Dumnezeul nostru, miluiește-ne pe noi. Amin.

Apoi se rostesc rugăciunile începătoare:

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !

Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul Adevărului, care pretutindenea eşti, şi toate le împlineşti, Vistierul bunătăţilor şi Dătătorule de viaţă, vino şi te sălăşlueşte întru noi, şi ne curăţeşte pe noi de toată intinăciunea, şi mântuieşte, Bunule, sufletele noastre.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi;
Doamne, curăţeşte păcatele noastre;
Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;
Sfinte, cercetează şi vindecă neputinţele noastre, pentru numele Tău.

Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău.

[Dacă este preot de faţă, zice: Că a Ta este Împărăţia, şi puterea, şi slava: a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Strana: Amin.]

Dacă nu va fi preot de faţă, diaconul, monahul sau mireanul, va rosti: Pentru rugăciunile Sfinţilor Părinţilor noştri, Doamne Iisuse Hristoase, Dumnezeul nostru, miluieşte-ne pe noi. Amin.

Apoi se zic troparele de umilinţă:

Miluieşte-ne pe noi, Doamne, miluieşte-ne pe noi, că nepricepându-ne de nici un răspuns, această rugăciune aducem Ţie, ca unui Stăpân, noi, păcătoşii robii Tăi, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.
Doamne, miluieşte-ne pe noi, că întru Tine am nădăjduit; nu Te mânia pe noi foarte, nici pomeni fărădelegile noastre, ci caută şi acum ca un Milostiv şi ne izbăveşte pe noi de vrăjmaşii noştri, că Tu eşti Dumnezeul nostru şi noi suntem poporul Tău, toţi lucrul mâinilor Tale şi numele Tău chemăm.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Uşa milostivirii deschide-o nouă,binecuvântată Născătoare de Dumnezeu, ca să nu pierim cei ce nădăjduim întru tine, ci să ne mântuim prin tine din nevoi, că tu eşti mântuirea neamului creştinesc.

Simbolul credinţei

Cred Într-Unul Dumnezeu, Tatăl Atoţiitorul, Făcătorul cerului şi al pământului, al tuturor celor văzute şi nevăzute.
Şi întru Unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, care din Tatăl S-a născut, mai înainte de toţi vecii. Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, Născut, nu făcut, Cel de o fiinţă cu Tatăl, prin care toate s-au făcut.
Care pentru noi oamenii şi pentru a noastră mântuire.S-a pogorât din ceruri Şi S-a întrupat de la Duhul Sfânt şi din Maria Fecioara Şi S-a făcut om.
Şi S-a răstignit pentru noi în zilele lui Pilat din Pont, Şi a pătimit şi S-a îngropat.
Şi a înviat a treia zi după Scripturi .
Şi S-a suit la ceruri şi Şade de-a dreapta Tatălui. Şi iarăşi va să vină cu slavă, să judece viii şi morţii, A cărui Împărăţie nu va avea sfârşit.
Şi întru Duhul Sfânt, Domnul de viaţă Făcătorul, care din Tatăl purcede,
Cela ce împreună cu Tatăl şi cu Fiul este închinat şi slăvit, care a grăit prin prooroci.
Întru-una Sfântă Sobornicească şi apostolească Biserică,
Mărturisesc un botez întru iertarea păcatelor,
Aştept învierea morţilor şi viaţa veacului ce va să fie. Amin !

Doamne, miluieşte ! (de 12 ori)

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Veniţi să ne închinăm, şi să cădem la Împăratul nostru Dumnezeu.
Veniţi să ne închinăm, şi să cădem la Hristos Împăratul nostru Dumnezeu.
Veniţi să ne închinăm, şi să cădem la însuşi Hristos Împăratul şi Dumnezeul nostru.

Apoi:
Psalmul 142:
Doamne, auzi rugăciunea mea, ascultă cererea mea, întru credincioşia Ta, auzi-mă, întru dreptatea Ta. Să nu intri la judecată cu robul Tău, că nimeni din cei vii nu-i drept înaintea Ta. Vrăjmaşul prigoneşte sufletul meu şi viaţa mea o calcă în picioare; făcutu-m-a să locuiesc în întuneric ca morţii cei din veacuri. Mâhnit e duhul în mine şi inima mea încremenită înlăuntrul meu. Adusu-mi-am aminte de zilele cele de demult; cugetat-am la toate lucrurile Tale, la faptele mâinilor Tale m-am gândit. Întins-am către Tine mâinile mele, sufletul meu ca un pământ însetoşat. Degrab auzi-mă, Doamne, că a slăbit duhul meu. Nu-ţi întoarce faţa Ta de la mine, ca să nu mă asemăn celor ce se coboară în mormânt. Fă să aud dimineaţa mila Ta, că la Tine îmi este nădejdea. Arată-mi calea pe care voi merge, că la Tine am ridicat sufletul meu. Scapă-mă de vrăjmaşii mei, că la Tine alerg, Doamne. Învaţă-mă să fac voia Ta, că Tu eşti Dumnezeul meu. Duhul Tău cel bun să mă povăţuiască la pământul dreptăţii. Pentru numele Tău, Doamne, dăruieşte-mi viaţă. Întru dreptatea Ta scoate din necaz sufletul meu. Fă bunătate de stârpeşte pe vrăjmaşii mei şi pierde pe toţi cei ce necăjesc sufletul meu, că eu sunt robul Tău.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Aliluia, aliluia, aliluia, slavă Ţie, Dumnezeule! (de 3 ori).

Şi îndată se cântă, pe glasul al 3-lea: ***Dumnezeu este Domnul şi S-a arătat nouă. Bine este cuvântat Cel ce vine întru numele Domnului. (de 3 ori),*** *apoi:*

Troparul, glasul al 8-lea: Întru răbdarea ta ți-ai agonisit plata ta, fericită muceniță Filofteia, întru ispite neîncetat răbdând, întru bătăi suferind, întru necazuri binevoind, pe săraci miluind şi pe flămânzi săturând, ceea ce şi i acum pe cei bolnavi îi tămăduieşti, roagă-te lui Hristos Dumnezeu, prea bună muceniță, să mântuiască sufletele noastre (de două ori).

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin. al Născătoarei-Învierii, acelaşi glas:

Cel ce pentru noi Te-ai născut din Fecioară şi răstignire ai răbdat, Bunule, care cu moartea pe moarte ai prădat şi Învierea o ai arătat ca un Dumnezeu, nu trece cu vederea pe cei pe care i-ai zidit cu mâna Ta; arată iubirea Ta de oameni, Milostive, primeşte pe Născătoarea de Dumnezeu, ceea ce Te-a născut pe Tine, care se roagă pentru noi, şi mântuieşte, Mântuitorul nostru, pe poporul cel deznădăjduit.

Apoi: ***Doamne, miluieşte !*** (de 3 ori)

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Psalmul 50

Miluieşte-mă, Dumnezeule, după mare mila Ta, şi după mulţimea îndurărilor Tale, şterge fărădelegea mea. Mai vârtos mă spală de fărădelegea mea, şi de păcatul meu mă curăţeşte. Că fărădelegea mea eu o cunosc, şi păcatul meu înaintea mea este pururea. Ţie Unuia am greşit, şi rău înaintea Ta am făcut, aşa încât drept eşti Tu întru cuvintele Tale şi biruitor când vei judeca Tu. Că iată întru fărădelegi m-am zămislit şi în păcate m-a născut maica mea. Că iată adevărul ai iubit, cele nearătate şi cele ascunse ale înţelepciunii Tale mi-ai arătat mie. Stropi-mă-vei cu isop şi mă voi curăţi, spăla-mă-vei şi mai vârtos decât zăpada mă voi albi. Auzului meu vei da bucurie şi veselie; bucura-se-vor oasele mele cele smerite. Întoarce faţa Ta de către păcatele mele, şi toate fărădelegile mele şterge-le. Inimă curată zideşte întru mine, Dumnezeule, şi Duh drept înnoieşte întru cele dinlăuntru ale mele. Nu mă lepăda de la faţa Ta, şi Duhul Tau cel Sfânt nu-L lua de la mine. Dă-mi mie bucuria mântuirii Tale, şi cu Duh stăpânitor mă întăreşte. Învăţa-voi pe cei fără de lege căile Tale, şi cei necredincioşi la Tine se vor întoarce. Izbăveşte-mă de vărsarea de sânge Dumnezeule, Dumnezeul mântuirii mele; bucura-se-va limba mea de dreptatea Ta. Doamne, buzele mele vei deschide şi gura mea va vesti lauda Ta. Că de-ai fi voit jertfă, Ţi-aş fi dat; arderile de tot nu le vei binevoi. Jertfa lui Dumnezeu, duhul umilit; inima înfrântă şi smerită Dumnezeu nu o va urgisi. Fă bine, Doamne, întru bunăvoirea Ta, Sionului, şi să se zidească zidurile Ierusalimului. Atunci vei binevoi jertfa dreptăţii, prinosul şi arderile de tot; atunci vor pune pe altarul Tău viţei.

Condacele şi icoasele

Condacul 1

Ceea ce din pruncie jertfă neprihănită te-ai adus prin fapta bună lui Dumnezeu, Celui ce din pântecele maicii tale te cunoștea pe tine, Filofteia prea fericită, ceea ce te-ai arătat podoaba fecioarelor și locuitoarea cămării celei de nuntă, vrednică ești de laudă. Pentru aceasta cântăm ție: ***Bucură-te, Sfântă Filofteia, fecioară prea lăudată!***

Icosul 1

Plecând acum genunchii înaintea Făcătorului tuturor și mâinile tinzându-le către Cuvântul cel mai înainte de veci, iertare greșelilor noastre cerem, putere de cuvânt, luminare și pricepere minții noastre, ca să lăudăm nevoințele și vitejiile fericitei Filofteia și către ea să grăim cu căldură unele ca acestea:

Bucură-te, Filofteia, cea din rău tată născută;
Bucură-te, că de mamă credincioasă ai fost crescută;
Bucură-te, trandafir răsărit din mărăcine;
Bucură-te, că prea bun miros reverși din tine;
Bucură-te, că în lume ai fost blândă mielușea;
Bucură-te, că a ta mamă cele bune te învăța;
Bucură-te, pruncă sfântă, cu desăvârșită minte;
Bucură-te, că de mică ai mers pe căile sfinte;
Bucură-te, că în chinuri ți-a fost totdeauna traiul;
Bucură-te, că răbdarea te-a făcut să câștigi Raiul;
Bucură-te, ceea ce ai suferit necazuri multe foarte;
Bucură-te, că Domnul te-a prea mărit după moarte;
Bucură-te, Sfântă Filofteia, fecioară prea lăudată!

Condacul 2

Mutându-se din viața aceasta vremelnică bine credincioasa ta mamă, te-a lăsat pe tine plinitoare la toată lipsa și moștenitoare faptelor ei bune, pe care urmându-le, ai înălțat lui Dumnezeu neîncetat cântarea: ***Aliluia!***

Icosul 2

Fricã și cutremur ne cuprinde pe noi, cei întunecați la minte, că nu ne pricepem de unde vom începe a-ți aduce ție laude, fecioară, sau care cântare îți vom cânta, sau cu ce cununi te vom încununa; dar îndrăznind, pentru rugăciunile tale cele către Dumnezeu, cu inimă smerită cântăm ție acestea:

Bucură-te, odrăslirea cea în Târnovo răsăritã;
Bucură-te, cea de Domnul în Rai acum răsăditã;
Bucură-te, aurorã cu raze strălucitoare;
Bucură-te, stea cerească ce luminezi ca un soare;

Bucură-te, că în lume te-a hrănit cerească rază;
Bucură-te, că prin tine creștinii se luminează;
Bucură-te, că pe tine te-am câștigat bogăție;
Bucură-te, că povață ne-ai dat cum să urmăm ție;
Bucură-te, că prin tine am primit hrană cerească;
Bucură-te, pilda celor ce vor să se mântuiască;
Bucură-te, călăuza sufletelor celor drepte;
Bucură-te, îndreptarul fecioarelor înțelepte;
Bucură-te, Sfântă Filofteia, fecioară prea lăudată!

Condacul 3

Auzind tu glasul Evangheliei Domnului, care fericește pe cei milostivi, tare l-ai întipărit în inima ta și cu atâta credință l-ai primit și atât de mult l-ai iubit, încât cu înfocată și dumnezeiească râvnă aprinzându-te, cu însutite osteneli și cu mare sârguință ai cântat lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul 3

Multă purtare de grijă ai avut în cugetul tău pentru cei săraci, fericită Filofteia, pentru că râvneai să nu rămână nemiluit nici unul din cei care așteptau de la tine milostenie, nici un flămând să nu se ducă nesăturat, nici un gol neîmbrăcat, nici un mâhnit nemângâiat; pentru care, lăudându-te, cântăm ție acestea:
Bucură-te, comoara milei, cea în veci nedeșertată;
Bucură-te, îmbrăcarea celor goi fără de plată;
Bucură-te, celor flămânzi pâine bună, hrănitoare;
Bucură-te, celor străini casă adăpostitoare;
Bucură-te, izbăvitoare a celor primejduiți;
Bucură-te, alinare a rănii celor scârbiți;
Bucură-te, celor căzuți grabnică sprijinitoare;
Bucură-te, la nevoie fierbinte folositoare;
Bucură-te, feciorie, cu milostenie însoțită;
Bucură-te, tinerețe cu viață îmbunătățită;
Bucură-te, mângâierea celor ce se roagă ție;
Bucură-te, că prin moarte ai rămas pururea vie;
Bucură-te, Sfântă Filofteia, fecioară prea lăudată!

Condacul 4

Văzându-te pe tine vrăjmașul firii omenești că ai început lucrarea de săvârșire a faptelor bune și mai ales a milosteniei care va fi mult lăudată în ziua Judecății, a socotit să te împiedice ca oarecând pe Eva în Rai, dar n-a putut, întrucât neîncetat tu cântai lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul 4

Ca viforul s-au pornit asupra ta urâții și necurații diavoli, și ispitiri fără de număr ți-au adus, ca prin mulțimea și greutatea ispitelor să te întoarcă pe tine de la o lucrare ca aceasta. Dar tu, fericită, fiind întemeiată pe Hristos, Piatra cea din capul unghiului, tare i-ai sfărâmat pe ei; drept aceea, vrednică ești a te cinsti cu acestea:

Bucură-te, fericită, cea de fapte bune plină;
Bucură-te, că prin chinuri te-ai îmbrăcat cu luminã;
Bucură-te, lauda mamei tale iubitoare;
Bucură-te, diademă a înțeleptelor fecioare;
Bucură-te, pruncă sfântă, a Domnului următoare;
Bucură-te, milostivă, cea de săraci iubitoare;
Bucură-te, că pe diavol tu l-ai umplut de rușine;
Bucură-te, că satana a fost biruit de tine;
Bucură-te, că în Hristos ai avut credință tare;
Bucură-te, că răsplată dobândit-ai prin răbdare;
Bucură-te, vitejie, în trup de copil lucratã;
Bucură-te, biruință, de Duhul Sfânt insuflatã;
Bucură-te, Sfântă Filofteia, fecioară prea lăudată!

Condacul 5

Vifor de urgie mare a pornit tatăl tău cel întunecat la minte și împietrit la inimă, suflând cu îngroziri și cu chinuri asupra ta, fericită Filofteia; dar n-a putut să te clintească, pentru că erai întemeiată pe Piatra credinței, Hristos, pe care tu, prea înțeleaptă fecioară stând, lui Hristos, celui ce te întărea, I-ai cântat: ***Aliluia!***

Icosul 5

Cine dintre pământeni poate să spună cu de-amănuntul chinurile tale câte ai suferit de la tatăl tău cel întunecat la cuget, și de la mama ta vitregă? Şi ce minte poate să priceapă răbdarea ta, întru toate câte ai pătimit? Drept aceea, minunându-ne de viața ta cea mai presus de fire, te lăudăm cu fericiri ca acestea:

Bucură-te, cea de Domnul pentru milă rânduită;
Bucură-te, ceea ce ai fost de tatăl tău chinuită;
Bucură-te, cea adesea crunt biciuită;
Bucură-te, ceea ce pe spate și pe obraz ai fost lovită;
Bucură-te, ceea ce chinuri și bătăi ai îndurat;
Bucură-te, ceea ce toate cu tărie le-ai răbdat;
Bucură-te, ceea ce răni, ca Hristos ai suferit;
Bucură-te, că din cale nimic nu te-a clintit;
Bucură-te, ceea ce cu chip vesel ai pătimit;
Bucură-te, că și viața pentru Domnul ți-ai jertfit;

Bucură-te, că de El ești acum în cer prea mărită;
Bucură-te, că ai primit cunună nevestejită;
Bucură-te, Sfântă Filofteia, fecioară prea lăudată!

Condacul 6

Când tu, prea fericită Filofteia, împărțeai hrană săracilor, atunci satana a pus în mintea tatălui tău gând rău și ucigaș; că, pândindu-te pe tine din loc ascuns și văzându-te hrănind flămânzii, îndată s-a umplut de drăcească mânie și a zvârlit în tine cu barda plugărească; și rănindu-ți piciorul îndată ți-ai dat sufletul în mâinile lui Dumnezeu, pe care lăudându-L, ai cântat: ***Aliluia!***

Icosul 6

Înger s-a trimis atunci din cer ca să lumineze trupul tău cel fecioresc, mucenița Filofteia; și venind, a stat nevăzut și a început a grăi către tine:
Bucură-te, mucenița, cea de tatăl tău ucisă;
Bucură-te, că dând milă, către Domnul ești trimisă;
Bucură-te, că răbdarea te-a suit la înălțime;
Bucură-te, că de aproape vezi pe Preasfânta Treime;
Bucură-te, că de Domnul ești aleasă și primită;
Bucură-te, că de El ești în Rai sălășluită;
Bucură-te, că de-a pururi porți luminată cunună;
Bucură-te, că în ceruri stai cu drepții împreună;
Bucură-te, că ai parte între sfintele fecioare;
Bucură-te, că de slavă te-ai făcut moștenitoare;
Bucură-te, că în ceruri ești de-a pururi luminată;
Bucură-te, că totdeauna de noi ești binecuvântată;
Bucură-te, Sfântă Filofteia, fecioară prea lăudată!

Condacul 7

Zăcând trupul tău cel curat pe pământ și încă sânge din piciorul tău cel tăiat curgând, cu strălucire cerească a fost înconjurat, încât și locul cel dimprejur s-a umplut de lumină; și, aceasta văzând ticălosul și ucigașul tău tată, cu spaimă înfricoșându-se, a alergat în cetate și a spus cele ce a văzut, că nu știa întunecatul să cânte: ***Aliluia!***

Icosul 7

Alergând fecioarele dimpreună cu mamele lor la locul unde erai ucisă, ca să te vadă pe tine, fericită Filofteia, și văzând cu ochii lor strălucirea luminii care te înconjura, minunându-se întru sine, au început a te lăuda, zicând:
Bucură-te, Filofteia, înțeleaptă și prea bună;

Bucură-te, că ești nouă soră scumpă și cunună;
Bucură-te, că în ceruri s-a proslăvit al tău nume;
Bucură-te, că luminã ești fecioarelor în lume;
Bucură-te, că la Domnul ți-a fost inima de micã;
Bucură-te, că iubindu-L, de chinuri nu ți-a fost fricã;
Bucură-te, că spre bine mult ai fost sârguitoare;
Bucură-te, că în toate întreci pe alte fecioare;
Bucură-te, că pe Domnul L-ai câștigat acum Mire;
Bucură-te, că guști de-acum a Raiului îndulcire;
Bucură-te, că în ceruri te avem mijlocitoare;
Bucură-te, că la Domnul ne ești caldă rugătoare;
Bucură-te, Sfântă Filofteia, fecioară prea lăudată!

Condacul 8

Auzind arhiepiscopul Târnovei cele spuse de tatăl tău, îndată, cu dregătorii cetății și cu tot clerul și poporul a venit la tine; și văzând trupul tău strălucind de lumină, cu fricã au cântat lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul 8

Tot orașul Târnovo și satele dimprejur au alergat la locul care strălucea, Sfântă Filofteia; și văzând minunea care s-a săvârșit întru tine, dimpreună cu arhiepiscopul ți-au adus cântări, zicând unele ca acestea:
Bucură-te, a cetății Târnovo laudă nestricăcioasă;
Bucură-te, sfânt vlăstar din mamă bine credincioasă;
Bucură-te, crin fraged din grădina lui Hristos;
Bucură-te, floare albă cu nevește jit miros;
Bucură-te, chip al milei și al dragostei creștine;
Bucură-te, viață scurtă înveșnicită prin mult bine;
Bucură-te, că prin trude ești mutată între sfinte;
Bucură-te, că guști Raiul pe care l-ai dorit fierbinte;
Bucură-te, că acolo ți-ai găsit pe maica bună;
Bucură-te, că te veselești cu aceea împreună;
Bucură-te, că podoabă Biserica te câștigă;
Bucură-te, că tot omul te laudă și îți strigă:
Bucură-te, Sfântă Filofteia, fecioară prea lăudată!

Condacul 9

Adunată fiind toată mulțimea împrejurul tău, cu fricã s-au apropiat de tine, vrând să te ridice de la pământ; dar văzând greutatea cea mai presus de fire a trupului tău, toți s-au umplut de mirare și cu evlavie au cântat lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul 9

Înțelegând toți că nu-ți este voia să te ridice de la pământ, cu nedumerire se uitau unii la alții; apoi, luminați fiind de sus, au început să numească toate sfintele locașuri, și văzând că vrei să mergi la biserica din Curtea de Argeș, au început a grăi ție:

Bucură-te, că tu însăți ți-ai hotărât locuința;
Bucură-te, că Dumnezeu ți-a împlinit dorința;
Bucură-te, că departe s-a vestit al tău sfânt nume;
Bucură-te, că viața ta s-a cunoscut în lume;
Bucură-te, fericită, al credinței frumos rod;
Bucură-te, că te cinstește românul voievod;
Bucură-te, că de veacuri ocrotești România;
Bucură-te, că departe ți-ai întins apostolia;
Bucură-te, că poporul vine mereu să te cinstească;
Bucură-te, mult iubitoare de Țara Românească;
Bucură-te, că românii te-au câștigat bogăție;
Bucură-te, că de-a pururi și noi vom cânta ție:
Bucură-te, Sfântă Filofteia, fecioară prea lăudată!

Condacul 10

Dacă s-a dat de știre că vrei să vii în Țara Românească, domnitorul cu lacrimi de bucurie L-a lăudat pe Dumnezeu și luând mulțime de popor, a alergat la Dunăre întru întâmpinarea ta; și, văzându-te de mulți credincioși petrecută, a cântat lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul 10

Primit-a domnul Țării Românești, cu mare bucurie și evlavie cinstitele și sfintele tale moaște și lăudând pe Dumnezeu, a grăit către tine așa:

Bucură-te, Filofteia, muceniță prea cinstită;
Bucură-te, cea de Hristos țării noastre dăruită;
Bucură-te, voitoarea noastră cea de mult bine;
Bucură-te, că pământul ni s-a luminat prin tine;
Bucură-te, că noi astăzi te primim ca pe un soare;
Bucură-te, că în jur reverși raze mângâietoare;
Bucură-te, că la Argeș ți-ai ales locaș în lume;
Bucură-te, că poporul îți cinstește al tău nume;
Bucură-te, că vei fi podoabă Bisericii veșnic;
Bucură-te, rugătoare și stâlp al ei puternic;
Bucură-te, păzitoare a credinței strămoșești;
Bucură-te, mândră floare a grădinii românești;

Bucură-te, Sfântă Filofteia, fecioară prea lăudată!

Condacul 11

Făclie purtătoare de lumină te avem pe tine, Sfântă Filofteia, că luminezi toată Biserica din Ţara Românească şi izvorând bună mireasmă, neîncetat reverşi tămăduiri celor ce aleargă cu credinţă la racla sfintelor tale moaşte. Pentru aceasta lui Dumnezeu, celui ce Te-a prea mărit pe tine, cu neîncetate mulţumiri Îi cântăm: ***Aliluia!***

Icosul 11

Având noi sfintele tale moaşte pe pământul românesc ca pe o comoară neprețuită, ne umplem de sfinţenie şi privind la ele ca la o lumină cerească, întru bucurie cântăm ţie acestea:
Bucură-te, că tu însăţi ţi-ai ales această ţară;
Bucură-te, că la Argeş moaştele ţi se aşezară;
Bucură-te, Filofteia, sfânta noastră bogăţie;
Bucură-te, că mari daruri ţi-a hărăzit Hristos ţie;
Bucură-te, strălucirea credinţei celei creştine;
Bucură-te, îndulcirea celor ce vin către tine;
Bucură-te, lecuirea bolilor nenumărate;
Bucură-te, dătătoare de puteri şi sănătate;
Bucură-te, rugătoare pentru noi toţi cu căldură;
Bucură-te, că prin tine spre noi Domnul se îndură;
Bucură-te, că fiecare primeşte ajutorul tău neîntârziat;
Bucură-te, că pe nimeni nu-l laşi neajutorat;
Bucură-te, Sfântă Filofteia, fecioară prea lăudată!

Condacul 12

Auzit-am, Sfântă Filofteia, de viaţa ta cea dumnezeiască, văzut-am şi minunile tale şi, îndulcindu-ne de binefacerile pe care le arăţi nouă în toate zilele, credem şi îndrăznirii tale către Dumnezeu. Drept aceea, lui Hristos, celui ce te-a slăvit pe tine, din inimă Îi cântăm: ***Aliluia!***

Icosul 12

Lăudăm nevoinţele tale, fecioară Filofteia, îţi cinstim pătimirile, slăvim îndelungă răbdarea ta, fericim sfântul tău sfârşit, cântăm puterea ta cea nebiruită care s-a arătat în trupul tău cel tineresc; şi, privind toate ostenelile vieţii tale de pe pământ, care te-au prea mărit în cer, unde locuieşti acum, te rugăm: Auzi-ne pe noi, cei ce alergăm la racla sfintelor tale moaşte, ca, izbăvindu-ne de toată nevoia şi Împă - răţiei cerurilor făcându-ne părtaşi, să te lăudăm pe tine, grăind unele ca acestea:

Bucură-te, cea la Târnovo, în Bulgaria, sfințită;
Bucură-te, cea de Dumnezeu românilor dăruită;
Bucură-te, că acum locuiești, sfântă, la înălțime;
Bucură-te, că în lume săvârșești minuni mulțime;
Bucură-te, că stai veșnic între cetele slăvite;
Bucură-te, că prin tine milă Domnul ne trimite;
Bucură-te, că vezi fața Ziditorului a toate;
Bucură-te, că prin tine din primejdii El ne scoate;
Bucură-te, că ruga ta are trecere la Domnul;
Bucură-te, că te rogi necontenit pentru tot omul;
Bucură-te, că ești nouă ajutor întru primejdii;
Bucură-te, că pe tine te avem stâlp al nădejdii;
Bucură-te, Sfântă Filofteia, fecioară prea lăudată!

Condacul 13 (de trei ori)
O, întru tot lăudată și mult milostivă muceniță Filofteia, primind mulțumirea noastră cea săracă și această puțină rugăciune de acum, de toate relele ne păzește, pace lumii mijlocește, de vrăjmașii cei văzuți și cei nevăzuți ne izbăvește, și ne apără pe toți de veșnica osândă, ca dimpreună cu tine, lui Hristos Dumnezeu să-I cântăm: ***Aliluia!***

Și se zic iarăși:

Icosul 1
Plecând acum genunchii înaintea Făcătorului tuturor și mâinile tinzându-le către Cuvântul cel mai înainte de veci, iertare greșelilor noastre cerem, putere de cuvânt, luminare și pricepere minții noastre, ca să lăudăm nevoințele și vitejiile fericitei Filofteia și către ea să grăim cu căldură unele ca acestea:
Bucură-te, Filofteia, cea din rău tată născută;
Bucură-te, că de mamă credincioasă ai fost crescută;
Bucură-te, trandafir răsărit din mărăcine;
Bucură-te, că prea bun miros reverși din tine;
Bucură-te, că în lume ai fost blândă mielușea;
Bucură-te, că a ta mamă cele bune te învăța;
Bucură-te, pruncă sfântă, cu desăvârșită minte;
Bucură-te, că de mică ai mers pe căile sfinte;
Bucură-te, că în chinuri ți-a fost totdeauna traiul;
Bucură-te, că răbdarea te-a făcut să câștigi Raiul;
Bucură-te, ceea ce ai suferit necazuri multe foarte;
Bucură-te, că Domnul te-a prea mărit după moarte;

Bucură-te, Sfântă Filofteia, fecioară prea lăudată!

Condacul 1

Ceea ce din pruncie jertfă neprihănită te-ai adus prin fapta bună lui Dumnezeu, Celui ce din pântecele maicii tale te cunoștea pe tine, Filofteia prea fericită, ceea ce te-ai arătat podoaba fecioarelor și locuitoarea cămării celei de nuntă, vrednică ești de laudă. Pentru aceasta cântăm ție: ***Bucură-te, Sfântă Filofteia, fecioară prea lăudată!***

După citirea Acatistului, rostim rugăciunea: Cuvine-se, cu adevărat, să te fericim pe tine, Născătoare de Dumnezeu, cea pururea fericită şi prea nevinovată şi Maica Dumnezeului nostru. Ceea ce eşti mai cinstită decât Heruvimii şi mai slăvită, fără de asemănare, decât Serafimii, care, fără stricăciune, pe Dumnezeu-Cuvântul ai născut, pe tine, cea cu adevărat Născătoare de Dumnezeu, te mărim.

[Dacă este preot, acesta rostește Ectenia întreită, după care face otpustul obișnuit.]

În lipsa preotului, după rugăciunea către Maica Domnului, zicem: Pentru rugăciunile Sfinților părinților noștri, Doamne Iisuse Hristoase, Dumnezeul nostru, miluiește-ne pe noi! Amin!

***

Viaţa Sfintei muceniţe Filofteia de la Curtea de Argeş

Sfânta Filofteia s-a născut, potrivit tradiţiei, în oraşul Târnovo (din Bulgaria), din părinţi creştini, simpli, fără carte. Aceasta, încă din copilărie, a primit în inima și în sufletul ei sămânţa faptelor bune și a milosteniei.

Rămânând orfană, după mutarea la Domnul a mamei sale, însă având întipărite în inimă toate învăţăturile primite de la ea și fiind înţelepţită de Duhul Sfânt, a început a lucra cu osârdie faptele cele bune: mergea la biserică, asculta Sfintele Scripturi cu luare aminte, postea, păzindu-și neîntinată fecioria trupească și sufletească, miluia pe cei săraci, sătura pe cei flămânzi, adăpa pe cei însetaţi și îmbrăca pe cei goi.

Însă, după ce a murit mama ei, tatăl ei și-a luat altă femeie, care, văzându-i milostivirea și faptele cele bune, și îndemnată fiind de diavolul, îi făcea neîncetat necazuri, bătând-o, pârând-o tatălui ei și pornindu-l cu mânie asupra ei.

Adesea, se întâmpla cã, vãzând fericita pe cei sãraci și flãmânzi și biruitã fiind de milostivire, își dãdea hainele și împãrţea din bucatele pe care mama vitregã i le dãdea ca sã le ducã la ţarinã, tatãlui ei. Pentru aceste fapte bune, de multe ori, tatãl ei o bãtea fãrã milã.

În cele din urmã, avea sã pãtimeascã și moarte din mâinile lui, deoarece, mergând dupã obicei sã-i ducã bucate în ţarinã, îi ieșeau înainte sãracii și flãmânzii, care, cunoscându-i milostivirea și blândeţea sufletului, îi cereau milostenie, iar fericita, neavând altceva ce sã le dea, le împãrţea din bucatele ce se cuveneau tatã lui ei. Și fãcând astfel multe zile, și rãmânând tatãl ei flãmând, acesta o certa pe femeia lui, care îl încredinţa cã întotdeauna îi trimite bucate de ajuns, încã și de prisos.

Într-una din zile însã, diavolul i-a strecurat în minte tatãlui fericitei gândul de a o pândi, spre a vedea ce face cu bucatele. Deci, mergând la vremea la care știa cã vine Filofteia, s-a așezat la loc potrivit și, pândind-o, a vãzut ce fãcea cu bucatele. De aceea, fiind biruit de mânie și uitând de dragostea pãrinteascã, s-a pornit asupra ei, ca întotdeauna, ca sã o apuce de cosiţe și sã o batã pânã ce își va astâmpãra mânia cea peste fire; dar fericita, cuprinsã de spaimã, a început a fugi, însã el, azvârlind dupã ea cu barda ce o avea la brâu și lovind-o, a rãnit-o la un picior; și îndatã sfânta și-a dat sufletul în mâna lui Dumnezeu.

Atunci, sfântul și feciorescul ei trup, rãmânând pe pãmânt și sângerând, a strãlucit de slavã cereascã, încât s-a luminat și locul dimprejur. Iar ticãlosul ei tatã, vãzând cele întâmplate, a fost cuprins de spaimã și de cutremur, mai întâi pentru cã a ajuns ucigașul fiicei sale, apoi din pricina strãlucirii dumnezeiești care se revãrsase în jurul sfintelor moaște; cã vrând sã ridice sfântul ei trup, nu putea sã se atingã și nici sã se apropie de el.

Deci, a alergat în cetate și a spus arhiepiscopului și mai-marilor cetãţii toate cele întâmplate și cum stã pe pãmânt trupul fericitei, fiind cinstit de Dumnezeu cu strãlucire cereascã.

Auzind aceasta, arhiepiscopul a alergat împreunã cu mai-marii cetãţii și cu popor mult, cu fãclii aprinse și cu tãmâie, și, vãzând neprihãnitul ei trup strãlucind cu acea dumnezeiascã luminã, s-au minunat cu toţii și au lãudat pe Dumnezeu, care și în vremurile cele mai de pe urmã prea mãrește pe robii Sãi care împlinesc poruncile Lui.

Apoi, vrând sã ridice sfântul ei trup și sã-l ducã în cetate, n-au putut nicidecum, fiindcã Dumnezeu, vrând sã proslãveascã pe roaba Sa, a îngreunat ca o piatrã de

moarã trupul ei. Şi cunoscând cã sfânta voieşte sã fie dusã în altã parte, au început sã o întrebe ca şi cum ar fi fost vie, pomenind toate cetăţile, mânăstirile, bisericile cele pânã la Dunãre şi de cealaltã parte a Dunãrii, dar n-a voit nicãieri; însã cum a pomenit de Biserica Domneascã din Curtea de Argeş, îndatã s-a uşurat mai mult decât greutatea ei cea firească şi, înţelegând toţi cã acolo este voia lui Dumnezeu şi a sfintei a merge, au înştiinţat îndatã, prin scrisori, pe domnitorul Ţãrii Româneşti de toate cele despre sfânta.

La aflarea unei asemenea veşti, domnitorul a alergat îndatã cu mult alai, cu fãclii şi cu tãmâie, la Dunãre, fiind binecredincios şi râvnitor a-şi împodobi ţara cu odoare de mult preţ ca acestea, şi a adus sfintele ei moaşte în Ţara Românească.

După ridicarea, în anul 1517, a Mãnãstirii Curtea de Argeş, de cãtre Sfântul voievod Neagoe Basarab (1512-1521), cinstitele moaşte ale Sfintei Filofteia au fost aşezate în mãnãstire. Şi, deşi au fost atâtea schimbãri de vremuri, de robii şi de tulburãri, ele au rãmas pânã astãzi acolo, dând tãmãduiri la tot felul de boli şi ajutând celor ce aleargã cu credinţã la Sfânta Filofteia, cu ale cãrei rugãciuni, Hristoase Dumnezeule, miluieşte-ne pe noi. Amin.

„Întru răbdarea ta ți-ai agonisit plata ta, fericită Muceniță Filofteia, întru ispite neîncetat răbdând, întru bătăi suferind, întru necazuri binevoind, pe săraci miluind și pe flămânzi săturând, ceea ce și acum pe cei bolnavi tămăduiești, roagă-te lui Hristos Dumnezeu, preabună Muceniță, să mântuiască sufletele noastre."

Troparul Sfintei Mucenițe
Filofteia de la Curtea de Argeș

www.editurapatriarhiei.ro
ISBN 978-973-616-243-5

Acatistul Sfintei muceniţe Filofteia

prăznuire la 7 decembrie

Sfânta Filofteia, nevinovata muceniţă, jertfa fără prihană, este cea mai cunoscută sfântă şi cinstită îndeosebi la Curtea de Argeş, unde sunt sfintele sale moaşte, întregi şi nestricate.

Dacă sunt sfinţi viteji mucenici, apostoli curajoşi, cuvioşi-asceţi aspri, arhierei, clerici şi credincioşi de mare bărbăţie, mai sunt şi sfinţi ca „nevinovaţii - mieluşei, jertfele curate închinate Cerului". Aparent „victime", aceştia iau asupra lor cele mai grave păcate, prin crucificarea lor făcându-se „marea purificare şi înviere la viaţă".

Sfânta Filofteia este prin excelenţă „sfânta jertfei nevinovate", care necontenit „curăţeşte lumea" şi o „reînnoieşte". Este sfânta cea iubită, printre Sfintele mari ale Creştinismului. Sunt credincioşi care o au la mare evlavie şi îi citesc Acatistul des.

După obişnuitul început se zice:

Troparul (glas 8): „Întru răbdarea ta ţi-ai agonisit plata ta, fericită Filoftee, întru ispite neîncetat răbdând, întru bătăi suferind, întru necazuri binevoind, pe săraci

miluindu-i şi pe flămânzi săturându-i. Roagă-te lui Hristos Dumnezeu, bună fecioară, să se mântuiască sufletele noastre".

Troparul Învierii, al Născătoarei de Dumnezeu: „Cela ce pentru noi Te-ai Născut din Fecioară..." (glasul 8)

Doamne miluieşte (de 3 ori).

Slavă… Şi acum…

Psalmul 50, apoi:

Condacul 1

Negrăită este taina „nevinovăţiei făpturii", care nu se pierde de nimic, care se aduce dar la altarul cel de Sus. În închinarea prea sfântă a acestui chip fiind, cu mare cinstire cântăm: ***Bucură-te, Sfântă muceniţă Filofteia, jertfa nevinovată închinată lui Hristos!***

Icosul 1

Păcatul a întunecat chipul cel de taină al făpturii, dar ca şi aurul în Pământ nu s-a stricat şi prin Sfinţii iubitori de Dumnezeu se dezgroapă în toată strălucirea şi tu, Sfântă Filofteie, fiind în acest fel, îţi cântăm:
Bucură-te, taina chipului de sfinţenie al făpturii;
Bucură-te, taina chipului cel nevinovat şi curat;
Bucură-te, fiica Lumii cea aleasă;
Bucură-te, darul cel închinat lui Hristos;
Bucură-te, comoară din pământ dezgropată;
Bucură-te, revărsarea Iubirii dumnezeieşti;
Bucură-te, şi arătarea iubirii de făptură;
Bucură-te, rod de credincioşie;
Bucură-te, sămânţă crescută şi printre spini;
Bucură-te, dar dumnezeiesc pentru lume;
Bucură-te, dar la Altarul Veşniciei;
Bucură-te, Sfântă muceniţă Filofteia, jertfa nevinovată închinată lui Hristos!

Condacul al 2-lea

Născută din mamă credincioasă şi tată necredincios, partea cea bună ai moştenit, şi pe cea rea ai înlăturat-o, spre lucrarea cea sfântă, în cântarea de: ***Aliluia!***

Icosul al 2-lea

Lumea cea căzută din Rai în nemilostivirea dureroasă s-a prefăcut, iar suferinţa şi chinul ca un spin în fire au intrat şi doar milostivirea Ta, Doamne, prin Sfinţii Tăi, o mai schimbă.
Bucură-te, aleasă pentru mângâierea lumii;
Bucură-te, milostivirea lui Dumnezeu pentru durerea păcatului;
Bucură-te, mila Sfântului Duh;
Bucură-te, binecuvântarea Tatălui Dumnezeu, cea iertătoare;
Bucură-te, plâns nevinovat pentru cei răi;
Bucură-te, lacrimi curate pentru vrăjmăşia ucigaşă;
Bucură-te, suspin prea sfânt de „copil al lui Dumnezeu”;
Bucură-te, blândeţe de miei fără prihană;
Bucură-te, taina firii în luptă cu păcatul;
Bucură-te, taina firii ieşită din orbire;
Bucură-te, făptură nemuşcată de „şarpele otrăvitor”;
Bucură-te, Sfântă muceniţă Filofteia, jertfa nevinovată închinată lui Hristos!

Condacul al 3-lea
Orfană de mamă, lăsată în grija tatălui care o altă femeie şi-a luat, suferinţe împovărătoare peste tine au căzut, pe care le-ai primit în cântarea de: ***Aliluia!***

Icosul al 3-lea
Aşa este orânduirea lui Dumnezeu, ca printr-un „suflet mare” micimea lumii să o vădească, tu, Sfântă Filofteie, fiind un astfel de chip, prin care aceasta să se săvârşească.
Bucură-te, odraslă frumos crescută;
Bucură-te, din credincioşie bună născută;
Bucură-te, blândă mieluşea;
Bucură-te, cea luminată la minte;
Bucură-te, alegerea celor sfinte;
Bucură-te, lucrarea de taină a lui Hristos;
Bucură-te, cea aleasă să fii dar Cerului;
Bucură-te, curatul dar al lumii;
Bucură-te, prinosul pentru Altarul prea sfânt;
Bucură-te, nevinovăţia însăşi închinată;
Bucură-te, Sfântă muceniţă Filofteia, jertfa nevinovată închinată lui Hristos!

Condacul al 4-lea
Nimic nu poate acoperi păcatul, nimic nu-l poate curăţi de groaznicele vătămări, decât milostivirea, taina arătării la faţă a Iubirii ce copleşeşte totul, în cântarea de: ***Aliluia!***

Icosul al 4-lea

Dreptatea şi mila sunt deodată arătarea lui Dumnezeu în lumea cea căzută, că prin dreptate păcatul este pedepsit şi prin milă pedeapsa este iertată şi aşa mântuirea de taină se face.

Bucură-te, vasul milei lui Dumnezeu;
Bucură-te, dreptatea copleşită de milostivire;
Bucură-te, milostenie atotiertătoare;
Bucură-te, că te-ai făcut chipul acesteia;
Bucură-te, că eşti cea cu sufletul milei pentru toţi săracii;
Bucură-te, inima milei pentru toţi nevoiaşii;
Bucură-te, cea cu ochii de milostenie;
Bucură-te, cea cu mintea de îndurare;
Bucură-te, icoana milosteniei;
Bucură-te, chipul izvorâtor de milostivire;
Bucură-te, chipul acestui dar fără hotar;
Bucură-te, Sfântă muceniţă Filofteia, jertfa nevinovată închinată lui Hristos!

Condacul al 5-lea

Dumnezeu văzându-ţi sufletul mare, darul milosteniei ţi l-a încredinţat, şi aşa din pruncie l-ai crescut şi din copilărie l-ai lucrat, că şi hainele şi mâncarea săracilor o dădeai, în cântarea de: ***Aliluia!***

Icosul al 5-lea

Mama cea vitregă învârtoşată de cele lumeşti nu înţelegea darul tău cel prea sfânt şi aşa la grele chinuri şi suferinţe te-a supus, la bătăi şi la foame, la frig şi alungări şi multe alte prigoniri.

Bucură-te, izvorul milei în veci nedeşertat;
Bucură-te, pruncă sfântă a Domnului următoare;
Bucură-te, iubitoarea de toţi săracii;
Bucură-te, că pe diavolul l-ai ruşinat;
Bucură-te, că prin răbdarea ta peste fire te-ai ridicat;
Bucură-te, vitejie şi în copilărie arătată;
Bucură-te, tărie de Cer pe Pământ;
Bucură-te, diamant de nimic vătămat;
Bucură-te, virtute neclintită;
Bucură-te, îndrăzneală bună;
Bucură-te, fecioară-copilă, maica săracilor;
Bucură-te, Sfântă muceniţă Filofteia, jertfa nevinovată închinată lui Hristos!

Condacul al 6-lea

Prin mama ta vitregă, toată „răutatea lumii” s-a strâns, dar şi tu erai plină de milostivirea cea de Sus, şi aşa, prin tine, jertfa nevinovată, curăţia cea sfântă în lume se descoperă, în cântarea de: ***Aliluia!***

Icosul al 6-lea

Ca un miel nevinovat răutatea lumii o priveai cu lacrimi nedumerite şi iertătoare, că sufletul tău curat, deşi în suferinţe, tot cu iubire se arăta, fără să poată fi schimbat.

Bucură-te, mieluşeaua lui Hristos cea „albă ca zăpada”;
Bucură-te, că bătăi multe ai primit;
Bucură-te, că foame ai suferit;
Bucură-te, că ocări ţi s-au adus;
Bucură-te, că la frig şi la alungări ai fost silită;
Bucură-te, că răni de palme ai avut;
Bucură-te, că smulgerea părului ai îndurat;
Bucură-te, că nimic din acestea, de la milostenie nu te-au oprit;
Bucură-te, că şi mai mult pe nevoiaşi îi ajutai;
Bucură-te, că şi hainele de pe tine le dădeai;
Bucură-te, că desculţă iarna adesea ai rămas;
Bucură-te, Sfântă muceniţă Filofteia, jertfa nevinovată închinată lui Hristos!

Condacul al 7-lea

Toţi săracii şi nevoiaşii din ţinutul Târnovei şi din alte împrejurimi, la tine alergau ca la o „mamă cerească”, deşi doar o copilă erai, şi toţi primeau darul milosteniei, în cântarea de: ***Aliluia!***

Icosul al 7-lea

Vestea ta era peste tot, că minuni prin tine se săvârşeau, ce a întărâtat răutatea lumii şi pe demonii vicleni, care asupra ta cu prigoană cumplită s-au pornit, să te împiedice de la lucrarea cea sfântă.

Bucură-te, lucrarea sfântă peste răutatea lumii;
Bucură-te, lucrarea sfântă peste vicleniile demonice;
Bucură-te, răbdare mai tare decât toate;
Bucură-te, că ţi-ai făcut scară la Cer;
Bucură-te, că din suferinţe ţi s-au făcut trepte de urcat;
Bucură-te, că la Raiul de sus te-ai suit;
Bucură-te, că la chipul Împărăţiei lui Hristos ai ajuns;
Bucură-te, smerenie cu slavă de taină;
Bucură-te, micime cu mărime ascunsă;
Bucură-te, că ai trecut peste „hotarul lumesc”;

Bucură-te, că ai trecut şi „hotarul duhovnicesc”;
Bucură-te, Sfântă muceniţă Filofteia, jertfa nevinovată închinată lui Hristos!

Condacul al 8-lea

Aşa era de mare milostivirea ta pentru săraci şi nevoiaşi, că le dădeai hainele şi mâncarea ta, de umblai adesea lipsită şi flămândă, dar în bucuria cântării de: ***Aliluia!***

Icosul al 8-lea

Cu vifor nepotolit mama ta vitregă şi cei din jur s-au pornit asupra ta, încât din toate părţile doar certuri şi bătăi ai primit, dar tu ca o muceniţă pe toate le-ai răbdat în nădejdea de taină a lui Hristos:
Bucură-te, fericită, de fapte bune plină;
Bucură-te, că chinurile te-au îmbrăcat în lumină;
Bucură-te, milostivă, de săraci iubitoare;
Bucură-te, celor flămânzi pâine hrănitoare;
Bucură-te, alinarea celor scârbiţi;
Bucură-te, mângâierea celor necăjiţi;
Bucură-te, în toate nevoile ajutătoare;
Bucură-te, de toate suferinţele tămăduitoare;
Bucură-te, alungarea demonilor răi;
Bucură-te, îmblânzirea duşmanilor ucigaşi;
Bucură-te, oprirea a toată răutatea;
Bucură-te, Sfântă muceniţă Filofteia, jertfa nevinovată închinată lui Hristos!

Condacul al 9-lea

Cine poate spune suferinţele şi chinurile tale, că „mucenicie tăcută” ai îndurat, pe care Domnului Hristos ai închinat-o, în cântarea de: ***Aliluia!***

Icosul al 9-lea

„Mucenicia tăcută” tot aşa de mare este ca şi „mucenicia de sânge”, că zi de zi bătăi şi lipsuri ai suferit, urgisiri şi alungări ca o lepădată, dar cu străluciri de taină printre cei nevoiaşi şi săraci, care în jurul tău se strângeau.
Bucură-te, că milostenia ta s-a suit până la cele de Sus;
Bucură-te, că milostenia ta s-a auzit şi în Cer;
Bucură-te, că de acum porţi luminată cunună;
Bucură-te, că eşti cu Sfinţii împreună;
Bucură-te, cu Sfintele fecioare laolaltă;
Bucură-te, săraca cea prea bogată;
Bucură-te, sărăcia făcută comoară;

Bucură-te, cea oropsită, de acum mult cinstită;
Bucură-te, cea lovită, de acum icoană de închinare;
Bucură-te, cea batjocorită, de acum lăudată;
Bucură-te, chip fecioresc, maica iubirii de Dumnezeu;
Bucură-te, Sfântă muceniţă Filofteia, jertfa nevinovată închinată lui Hristos!

Condacul al 10-lea

Când taina muceniciei ţi s-a împlinit, aşa s-a orânduit, ca de însuşi tatăl tău să fii „eliberată de pe Pământ", că neducându-i mâncarea ce săracilor o dădeai, mânios cu o bardă te-a lovit, şi aşa sufletul la cele cereşti ţi s-a suit, în cântarea de: ***Aliluia!***

Icosul al 10-lea

Şi el s-a înspăimântat, văzând uciderea ta, mai ales că lumină peste trupul tău s-a coborât, prin care a înţeles ce până acum nu înţelegea, că taină dumnezeiească tu săvârşeai.
Bucură-te, împlinire de taină pe Pământ;
Bucură-te, cea binecuvântată;
Bucură-te, copila cea prea înţeleaptă;
Bucură-te, că la tine de acum cu toţii alergăm;
Bucură-te, că toate păsurile noastre ţi le spunem;
Bucură-te, că ne asculţi cu nevinovăţia ta cea mare;
Bucură-te, că ne dăruieşti mila ta;
Bucură-te, că ne mângâi lacrimile amare;
Bucură-te, că ne întăreşti în slaba noastră credinţă;
Bucură-te, izvorul tuturor facerilor de bine;
Bucură-te, Sfântă muceniţă Filofteia, jertfa nevinovată închinată lui Hristos!

Condacul al 11-lea

Şi mai mult, ca o lucrare sfântă, nimeni nu putea să-ţi ridice trupul tău cel mic şi slăbuţ, decât la numirea Bisericii din Curtea de Argeş, unde de acum sfintele tale moaşte ţi se odihnesc, comoară de mare preţ, în cântarea de: ***Aliluia!***

Icosul al 11-lea

Fiica acestui pământ, ai fost chemată ca încă o lucrare de taină să săvârşeşti, ca milostivirea Domnului peste Ţara Românească să fie, cea bântuită de multe vicle-şuguri vrăjmăşeşti.
Bucură-te, piatră sfântă neclintită;
Bucură-te, piatră sfântă în apele tulburi ale vremurilor;
Bucură-te, chivot de Cer pe Pământ;
Bucură-te, că te păstrăm ca pe o comoară;

Bucură-te, că te avem ca pe un mărgăritar strălucitor;
Bucură-te, stâlp al Bisericii;
Bucură-te, stâncă pe care stă altarul lui Hristos;
Bucură-te, podoaba noastră, crescută din pământul strămoşesc;
Bucură-te, rodul veşniciei al Neamului românesc;
Bucură-te, braţe de maică prea iubitoare;
Bucură-te, maică, iubirea lui Dumnezeu născută în iubire de făptură;
Bucură-te, Sfântă muceniţă Filofteia, jertfa nevinovată închinată lui Hristos!

Condacul al 12-lea
Făclie de lumină dumnezeiească te avem pe tine, fecioară Filofteie, că luminezi din înălţime în sfeşnicul Ţarii Romaneşti, de unde reverşi ca şi odinioară milostiviri prin care noi primim cele de folos, în cântarea de: ***Aliluia!***

Icosul al 12-lea
Sfintele tale moaşte nestricate şi cu mireasmă duhovnicească sunt mărturia iubirii lui Dumnezeu pentru noi, că deşi nevrednici, prin milostivirea ta se revarsă, ca să nu pierim în nevoile noastre:
Bucură-te, aleasă fiică a Ţarii Româneşti;
Bucură-te, aleasă maică a iubirii pământeşti;
Bucură-te, sfânta noastră bogăţie;
Bucură-te, sfânta noastră laudă şi cinste;
Bucură-te, rugăciune nevinovată urcătoare la Cer;
Bucură-te, rugăciunea noastră dusă la Scaunul dumnezeiesc;
Bucură-te, bucuria noastră peste mâhniri;
Bucură-te, bucuria noastră peste cele vremelnice;
Bucură-te, icoana noastră de inimă şi suflet;
Bucură-te, nume de icoană;
Bucură-te, pomenire de închinare şi rugăciune;
Bucură-te, Sfântă muceniţă Filofteia, jertfa nevinovată închinată lui Hristos!

Condacul al 13-lea (de trei ori)
O, milostivire a lui Dumnezeu peste Ţara Românească, o, milostivire necontenită peste acest neam şi pământ strămoşesc, aceasta eşti tu, Sfântă Filofteie, că prin tine iertarea mereu o primim şi în toate nevoile, cele de folos câştigăm, în cântarea de: ***Aliluia!***

Se citeşte apoi din nou:

Icosul 1

Păcatul a întunecat chipul cel de taină al făpturii, dar ca şi aurul în Pământ nu s-a stricat şi prin Sfinţii iubitori de Dumnezeu se dezgroapă în toată strălucirea şi tu, Sfântă Filofteie, fiind în acest fel, îţi cântăm:
Bucură-te, taina chipului de sfinţenie al făpturii;
Bucură-te, taina chipului cel nevinovat şi curat;
Bucură-te, fiica Lumii cea aleasă;
Bucură-te, darul cel închinat lui Hristos;
Bucură-te, comoară din pământ dezgropată;
Bucură-te, revărsarea Iubirii dumnezeieşti;
Bucură-te, şi arătarea iubirii de făptură;
Bucură-te, rod de credincioşie;
Bucură-te, sământă crescută şi printre spini;
Bucură-te, dar dumnezeiesc pentru lume;
Bucură-te, dar la Altarul Veşniciei;
Bucură-te, Sfântă muceniţă Filofteia, jertfa nevinovată închinată lui Hristos!

(Extras din cartea: Imnografie / Ieromonah Ghelasie Gheorghe. - Bucureşti: Platytera, 2016)

Paraclisul Sfintei muceniţe Filofteia de la Curtea de Argeş

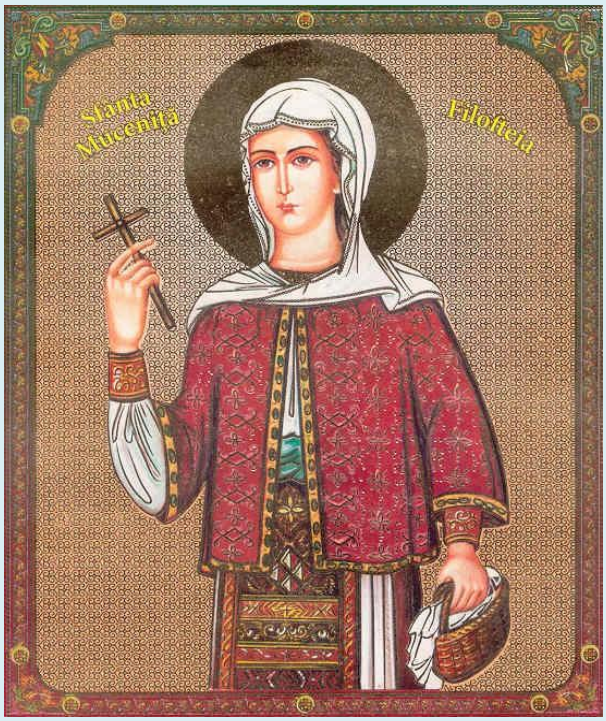

[Preotul: face obişnuitul început, zicând: Binecuvântat este Dumnezeul nostru.]

Citeţul: Amin. Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie!

Rugăciunile începătoare:

Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul Adevărului, care pretutindenea eşti, şi toate le implineşti, Vistierul bunătăţilor şi Dătătorule de viaţă, vino şi te sălăşluieşte întru noi, şi ne curăţeşte pe noi de toată intinăciunea, şi mântuieşte, Bunule, sufletele noastre.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi;
Doamne, curăţeşte păcatele noastre;
Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;

Sfinte, cercetează şi vindecă neputinţele noastre, pentru numele Tău.

Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău. Că a Ta este Împărăţia şi puterea şi slava, a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Doamne, miluieşte ! (de 12 ori)

Psalmul 142:

Doamne, auzi rugăciunea mea, ascultă cererea mea, întru credincioşia Ta, auzi-mă, întru dreptatea Ta. Să nu intri la judecată cu robul Tău, că nimeni din cei vii nu-i drept înaintea Ta. Vrăjmaşul prigoneşte sufletul meu şi viaţa mea o calcă în picioare; făcutu-m-a să locuiesc în întuneric ca morţii cei din veacuri. Mâhnit e duhul în mine şi inima mea încremenită înlăuntrul meu. Adusu-mi-am aminte de zilele cele de demult; cugetat-am la toate lucrurile Tale, la faptele mâinilor Tale m-am gândit. Întins-am către Tine mâinile mele, sufletul meu ca un pământ însetoşat. Degrab auzi-mă, Doamne, că a slăbit duhul meu. Nu-ţi întoarce faţa Ta de la mine, ca să nu mă asemăn celor ce se coboară în mormânt. Fă să aud dimineaţa mila Ta, că la Tine îmi este nădejdea. Arată-mi calea pe care voi merge, că la Tine am ridicat sufletul meu. Scapă-mă de vrăjmaşii mei, că la Tine alerg, Doamne. Învaţă-mă să fac voia Ta, că Tu eşti Dumnezeul meu. Duhul Tău cel bun să mă povăţuiască la pământul dreptăţii. Pentru numele Tău, Doamne, dăruieşte-mi viaţă. Întru dreptatea Ta scoate din necaz sufletul meu. Fă bunătate de stârpeşte pe vrăjmaşii mei şi pierde pe toţi cei ce necăjesc sufletul meu, că eu sunt robul Tău.

Dumnezeu este Domnul şi S-a arătat nouă. Bine este cuvântat Cel ce vine întru numele Domnului. ***(de 3 ori),*** *apoi:*

Tropar, glasul al 4-lea: Cel ce Te-ai înălţat pe Cruce de bunăvoie, poporului Tău celui nou, numit cu numele Tău, îndurările Tale dăruieşte-i, Hristoase Dumnezeule. Veseleşte cu puterea Ta pe credinciosul nostru popor, dăruindu-i lui biruinţă asupra potriv-nicilor, având ajutorul Tău armă de pace, nebiruită biruinţă.

Troparul glas 1: Întru răbdarea ta ţi-ai agonisit plata ta, fericită Filofteia, întru ispite neîncetat răbdând, bătăi suferind, în necazuri binevoind, pe săraci miluindu-i şi pe flămânzi săturându-i; roagă-te lui Hristos Dumnezeu, bună fecioară, să mântuiască sufletele noastre.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Nu vom tăcea nicicând, de Dumnezeu Născătoare, a spune pururea puterea ta noi, nevrednicii, că de nu ai fi stat tu înainte rugându-te, cine ne-ar fi scăpat pe noi de atâtea primejdii, sau cine ne-ar fi păzit pe noi până acum slobozi ? Noi de la tine, Stăpână, nu ne vom depărta, că tu mântuieşti pe robii tăi pururea din toate nevoile.

Psalmul 50

Miluieşte-mă, Dumnezeule, după mare mila Ta, şi după mulţimea îndurărilor Tale, şterge fărădelegea mea. Mai vârtos mă spală de fărădelegea mea, şi de păcatul meu mă curăţeşte. Că fărădelegea mea eu o cunosc, şi păcatul meu înaintea mea este pururea. Ţie Unuia am greşit, şi rău înaintea Ta am făcut, aşa încât drept eşti Tu întru cuvintele Tale şi biruitor când vei judeca Tu. Că iată întru fărădelegi m-am zămislit şi în păcate m-a născut maica mea. Că iată adevărul ai iubit, cele nearătate şi cele ascunse ale înţelepciunii Tale mi-ai arătat mie. Stropi-mă-vei cu isop şi mă voi curăţi, spăla-mă-vei şi mai vârtos decât zăpada mă voi albi. Auzului meu vei da bucurie şi veselie; bucura-se-vor oasele mele cele smerite. Întoarce faţa Ta de către păcatele mele, şi toate fărădelegile mele şterge-le. Inimă curată zideşte întru mine, Dumnezeule, şi Duh drept înnoieşte întru cele dinlăuntru ale mele. Nu mă lepăda de la faţa Ta, şi Duhul Tau cel Sfânt nu-L lua de la mine. Dă-mi mie bucuria mântuirii Tale, şi cu Duh stăpânitor mă întăreşte. Învăţa-voi pe cei fără de lege căile Tale, şi cei necredincioşi la Tine se vor întoarce. Izbăveşte-mă de vărsarea de sânge Dumnezeule, Dumnezeul mântuirii mele; bucura-se-va limba mea de dreptatea Ta. Doamne, buzele mele vei deschide şi gura mea va vesti lauda Ta. Că de-ai fi voit jertfă, Ţi-aş fi dat; arderile de tot nu le vei binevoi. Jertfa lui Dumnezeu, duhul umilit; inima înfrântă şi smerită Dumnezeu nu o va urgisi. Fă bine, Doamne, întru bunăvoirea Ta, Sionului, şi să se zidească zidurile Ierusalimului.

Atunci vei binevoi jertfa dreptăţii, prinosul şi arderile de tot; atunci vor pune pe altarul Tău viţei.

Canonul Sfintei muceniţe Filofteia

Cântarea I

Irmos: Apa trecând-o ca pe uscat şi din răutatea egiptenilor scăpând, israeliteanul striga: Izbăvitorului şi Dumnezeului nostru să-I cântăm.

Stih: ***Sfântă muceniţă Filofteia, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu faptele cele bune ca şi cu nişte flori înţelegătoare împodobindu-ţi sufletul, ai intrat în cămara cea de nuntă cu îngerii şi ai primit din mâna Cuvântului cununa slavei; pe Acesta roagă-L să nu ne lepede pe noi în afara cămării pocăinţei.

Stih: ***Sfântă muceniţă Filofteia, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Pe vrăjmaşul cel ce oarecând a înşelat pe Eva în Rai ai biruit cu puterea Noului Adam şi din tulburarea veacului acestuia trecător te-ai mutat în grădinile Raiului, unde lauzi neîncetat pe Dumnezeu şi te rogi pentru sufletele noastre.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Lauda fecioarelor înţelepte şi bucuria celor necăjiţi te arăţi muceniţă Filofteia, ceea ce prin viforul pătimirilor ai trecut netulburată şi prin mâna cea mânioasă a părintelui tău ai fost dată prin mucenicie în mâna Părintelui ceresc, pe care roagă-l să ne deschidă şi nouă braţele milostivirii Sale spre iertare.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Cunună scumpă a fecioarelor te-ai făcut, Preacurată, ceea ce eşti icoana cea luminată a fecioriei, către privirea căreia îndreptează şi gândul meu cel orbit de deşertăciunile lumii, ca să te cinstesc totdeauna cu credinţă.

Cântarea a III-a

Irmos: Tu eşti tăria celor ce aleargă la Tine, Doamne, Tu eşti lumina celor întunecaţi; şi pe Tine Te laudă duhul meu.

Stih: ***Sfântă muceniţă Filofteia, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

În toată vremea te osteneai a odihni pe săraci, căci purtând în sufletul tău gândul lui Hristos celui Milostiv, te-ai făcut slugă tuturor împlinind legea dumnezeiască a iubirii; şi acum arată-te milostivă ascultătoare şi ajutătoare nouă, celor aflaţi în nevoi.

Stih: ***Sfântă muceniţă Filofteia, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Deşi în sărăcie şi lipsuri petreceai, fiind pizmuită de mama cea vitregă şi aspru mustrată de tatăl tău, păzit-ai nerăpită de tâlharii înţelegători virtutea milosteniei ca pe o comoară moştenită prin testament de la maica ta, împreună cu care roagă-te să fim noi miluiţi de Împăratul cel veşnic.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Văzând vrăjmaşul mântuirii şi urâtorul a tot binele că săvârşeşti fără clintire faptele cele bine plăcute Domnului, furtună de ispite a slobozit asupra ta, dar având întemeiat gândul pe piatra Hristos ai rămas nebiruită, iar acum te rogi pentru sufletele noastre.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Mai strălucită decât toate fiicele Evei eşti, ceea ce te-ai învrednicit a fi scaun al slavei Stăpânului, pe care roagă-L neîncetat pentru noi cei ce ne-am agonisit numai ocară prin lucrarea faptelor răutăţii.

Apoi aceste **stihiri**:

Vârsta cea fragedă nu ţi-a fost piedică în calea ta de desăvârşire şi viforul ispitelor nu a stins făclia dragostei care lumina în cămara inimii tale. Deci, acum noi, cei îmbătrâniţi în păcate, te rugăm să aprinzi făcliile gândurilor noastre spre a vedea lămurit calea mântuirii noastre aşezată înainte de Hristos.

Maica Cuvântului, numai din pântecele Tău a răsărit Împăratul vieţii, pe care roagă-L să trezească sufletele noastre otrăvite de păcat din somnul morţii şi să ne aducă pe toţi în cămara cea de nuntă a slavei Sale.

Sedealna, glas 2, **podobie:** Ceea ce eşti rugătoare caldă şi zid nebiruit, izvor de milă şi lumii scăpare, cu deadinsul strigăm către tine, Născătoare de Dumnezeu, Stăpână: Vino degrab şi ne izbăveşte pe noi din nevoi, ceea ce eşti singură grabnic folositoare.

Cu rugăciuni şi lacrimi ai împletit milosteniile tale, căci Duhul lui Hristos Se odihnea în inima Ta şi te îndemna la răbdare pentru dragostea Tatălui, pe care roagă-L acum să ne întărească şi pe noi a purta crucea cea grea a necazurilor în mijlocul tulburărilor lumii.

Cântarea a IV-a

Irmos: Sfatul cel neurmat şi dumnezeiesc al întrupării Tale celei de sus, celei din Fecioară, proorocul Avacum socotindu-l a strigat: Slavă puterii Tale, Doamne!

Stih: ***Sfântă muceniţă Filofteia, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cuvintele Evangheliei lui Hristos foarte s-au întipărit în inima ta, fericită Filofteia, şi văzând în săracii pe care îi întâlneai chipul Stăpânului pe toţi i-ai cercetat cu milostivire şi ai luat din mâinile Împăratului Celui nemincinos, cununa slavei Sale.

Stih: ***Sfântă muceniţă Filofteia, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Furtună aspră de bătăi şi ocări ai răbdat de la maica vitregă şi de la tatăl tău, dar lumina iubirii lui Hristos strălucea pe pajiştea sufletului tău ca într-o zi de primăvară; de aceea, cugetând la frumuseţile Raiului gătit ostenitorilor, potoleai valurile întristării, iar acum mângâie-ne pe noi cei asupriţi de necazuri.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Înaintea raclei moaştelor tale cădem ***cu credinţă Sfântă Filofteia, şi te rugăm, noi, cei căzuţi: auzi suspinurile inimilor noastre şi lacrimile noastre nu le trece cu vederea, ci cu grabnică rugăciunea ta scoate-ne la lărgimea bucuriei duhovniceşti.***

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Întru tine S-a odihnit Cel Neîncăput în palatele cereşti şi pe Adam cel ce zăcea cumplit în iad l-a scos la lărgimea Raiului; pe Acesta roagă-L să ne scoată din temniţa patimilor la lumina pocăinţei celei mântuitoare.

Cântarea a V-a

Irmos: Negura sufletului meu, Mântuitorule, risipeşte-o cu lumina poruncilor Tale şi mă luminează ca un singur Împărat al păcii.

Stih: ***Sfântă muceniţă Filofteia, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Norii necazurilor alungă-i de la robii tăi, prea lăudată Sfântă muceniţă Filofteia, răsărindu-ne nouă bucurie, ca una ce ai băut paharul întristării cel gătit din multe necazuri, iar acum la masa cea cerească te veseleşti cu cetele îngereşti.

Stih: ***Sfântă muceniţă Filofteia, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Vrăjmaşul mântuirii oamenilor pus-a gând viclean în mintea tatălui tău care te-a urmărit îndeaproape, voind a descoperi calea nevoinţelor tale şi de mânie fiind înnebunit spre fapta cea cumplită a uciderii s-a pornit, de care păzeşte-ne şi pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Nu a înţeles cel orbit la minte de răutate şi împietrit foarte la inimă faptele tale cele bune şi uitând iubirea cea firească, piciorul tău a rănit de moarte cu securea, dar l-a ajuns securea judecăţii lui Dumnezeu, de care izbăveşte-ne pe noi, cei mult greşiţi.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Veselia îngerilor şi podoaba a toată lumea pe tine te ştim, noi, cei ce în necazuri alergăm la ajutorul tău. Îndulceşte inima noastră chinuită de amărăciunea patimilor cu purtarea ta de grijă neîncetată.

Cântarea a VI-a

Irmos: Rugăciunea mea voi înălţa către Domnul şi Lui voi spune mâhnirile mele; că sufletul meu s-a umplut de răutăţi şi viaţa mea s-a apropiat de iad. Dar ca Iona mă rog: Dumnezeule, din stricăciune scoate-mă.

Stih: ***Sfântă muceniţă Filofteia, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Nimic nu a putut să te despartă pe tine de iubirea faptei celei bune şi viaţa săvârşindu-ţi-o pe calea muceniciei, te-ai mutat la cele cereşti, de unde te rogi neîncetat pentru sufletele noastre.

Stih: ***Sfântă muceniţă Filofteia, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Văzând nelegiuitul tată lumină în jurul trupului tău omorât de el s-a înspăimântat şi a mers să vestească în cetate cele despre tine; acum până la marginile lumii se face pomenire de viaţa ta şi te rogi neîncetat pentru toţi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Adunându-se popor mult în jurul tău şi însuşi arhiepiscopul Târnovei s-au minunat căci nu putea ridica de la pământ trupul tău şi, luminaţi de sus, au început a rosti nume de biserici şi mănăstiri unde ai fi voit să petreci până la sfârşitul veacurilor.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Maică prea fericită, întristarea inimilor noastre o potoleşte cu dulceaţa rugăciunii tale şi adapă-ne din izvorul credinţei, ca să răbdăm până la sfârşit mulţimea tulburărilor lumeşti.

Apoi aceste **stihiri**:

Îngeri de sus te înconjurau cu bucurie, iar oamenii se tânguiau pentru moartea ta nedreaptă, dar prin aceasta ai îndrăzneală la Dumnezeu şi te rogi neîncetat pentru sufletele noastre.

Preacurată, care, prin cuvânt, negrăit ai născut pe Cuvântul în zilele cele mai de apoi, roagă-te Lui, ca una ce ai îndrăznire de Maică.

Condacul: Filofteia prea fericită, din pruncie te-ai adus prin faptă bună jertfă fără prihană lui Dumnezeu, Celui ce mai înainte de a te naşte te ştia pe tine, care te-ai făcut podoaba fecioarelor şi locuitoare cămării celei de nuntă, vrednică de laudă. Pentru această strigăm ţie: Bucură-te, fecioară pururea pomenită!

Glas 2, **podobie:** Cu sângiurile tale...

La biserica de la Curtea de Argeş ai voit a merge, ascultând porunca dumezeiască, iar noi primindu-te ca pe un dar de mare preţ de la Hristos, cu laude şi cu rugăciuni fierbinţi înconjurăm sicriul moaştelor tale, cerând vreme de pocăinţă, stârpirea ne-cazurilor şi mare milă.

Prochimenul, glas 4: Minunat este Dumnezeu întru Sfinţii Săi, Dumnezeu lui Israil.

Stih: Sfinţilor celor ce sunt în pământul Lui, minunate a făcut Domnul toate voile întru dânşii.

Din **Evanghelia de la Luca** (21: 12-19) citire:

Zis-a Domnul: Dar, mai înainte de toate acestea, îşi vor pune mâinile pe voi şi vă vor prigoni, dându-vă în sinagogi şi în temniţe, ducându-vă la împăraţi şi la dregători, pentru numele Meu. Şi va fi vouă spre mărturie. Puneţi deci în inimile voastre să nu gândiţi de mai înainte ce veţi răspunde; Căci Eu vă voi da gură şi înţelepciune, căreia nu-i vor putea sta împotrivă, nici să-i răspundă toţi potrivnicii voştri. Şi veţi fi daţi şi de părinţi şi de fraţi şi de neamuri şi de prieteni, şi vor ucide dintre voi. Şi veţi fi urâţi de toţi pentru numele Meu. Şi păr din capul vostru nu va pieri. Prin răbdarea voastră veţi dobândi sufletele voastre.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. glasul al 2-lea

Pentru rugăciunile muceniţei Tău, Milostive, curăţeşte mulţimea greşelilor noastre.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Milostive, curăţeşte mulţimea greşalelor noastre.

Apoi stihira glas 6 (forma glasului 2), **podobie:** "Toată nădejdea mea spre tine o pun, Maica lui Dumnezeu, păzeşte-mă sub acoperământul tău."

Stih: ***Miluieşte-ne, Dumnezeule, după mare mila Ta şi după mulţimea îndurărilor Tale curăţeşte fărădelegile noastre.***

Sfântă Filofteia, fapta bună nu ai părăsit până la capăt şi pe calea muceniciei ţi-ai dat sfârşitul ca să înfloreşti în grădina Raiului ca un crin prea frumos plin de mireasma iubirii, cu care alungă mirosul cel greu al patimilor noastre, aprinzându-ne râvna spre fapte bune.

[*Diaconul (iar în lipsa lui, preotul) rosteşte rugăciunea: Mântuieşte, Dumnezeule, poporul Tău şi binecuvântează moştenirea Ta, cercetează lumea Ta cu milă şi cu îndurări, înalţă fruntea creştinilor ortodocşi şi trimite peste noi milele Tale cele bogate; pentru rugăciunile prea curatei Stăpânei noastre Născătoarei de Dumnezeu şi pururea Fecioarei Maria; cu puterea cinstitei şi de viaţă făcătoarei Cruci; cu ocrotirile cinstitelor, cereştilor netrupeşti Puteri; pentru rugăciunile cinstitului, măritului prooroc, Înaintemergătorului şi Botezătorului Ioan; ale Sfinţilor, măriţilor şi întru tot lăudaţilor apostoli; ale tuturor sfinţilor sfinţiţilor ierarhi; ale sfinţilor, măriţilor şi bunilor biruitori mucenici; ale prea cuvioşilor şi de Dumnezeu purtătorilor părinţilor noştri, ale sfinţilor (N), a căror pomenire o săvârşim, ale Sfântului ierarh Spiridon, ale Sfinţilor şi drepţilor dumnezeieşti părinţi Ioachim şi Ana şi pentru ale tuturor sfinţilor; rugămu-ne, Mult-milostive Doamne, auzi-ne pe noi păcătoşii, care ne rugăm Ţie, şi ne miluieşte pe noi.*]

[Strana: Doamne, miluieşte (de 12 ori).]

Cântarea a VII-a

Irmos: Chipului celui de aur neînchinându-se tinerii lui Avraam, s-au lămurit ca aurul în topitoare; că, în cuptorul cel de foc, ca într-o cămară luminată, dănţuiau, cântând: Binecuvântat eşti, Dumnezeul părinţilor noştri!

Stih: ***Sfântă muceniţă Filofteia, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Ceata fecioarelor te-a primit cu bucurie, punând pe capul tău cununa laudelor împletite de ele, iar mucenicii cu glasuri vesele au săltat primindu-te pe tine în odihna lor. Dar tu, fericită, nu-ţi întoarce privirea dinspre pământ şi nu ne uita pe noi, săracii tăi, până în sfârşit.

Stih: ***Sfântă muceniţă Filofteia, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Noi, cei tulburaţi de boli, la nădejdea rugăciunilor tale alergăm şi în necazuri aflăm odihnă, preţuindu-te ca pe o comoară bogată de daruri dumnezeieşti.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Pământul românesc saltă şi se bucură la prăznuirea ta, căci icoana vieţii tale este întărire pentru cei ce rabdă nedreptăţi, mângâiere fecioarelor înţelepte şi izvor de luminare celor aflaţi în nevoinţe călugăreşti.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Cununa tuturor laudelor ţi s-a dăruit numai ţie, căci ai întrecut cu adevărat toate cetele îngereşti şi de oameni eşti prea mărită neîncetat pe pământ cu glasuri ca acestea: Bucură-te, Cea plină de dar, acoperământul mântuirii noastre !

Cântarea a VIII-a

Irmos: În văpaie de foc stau Ţie înainte heruvimii şi serafimii, Doamne, şi toată zidirea cântare frumoasă cântă Ţie: Lăudaţi-L, binecuvântaţi-L şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii !

Stih: ***Sfântă muceniţă Filofteia, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Prin milostenie ai câştigat comoara milei dumnezeieşti şi în cămările cele de sus ai fost primită tu, cea străină pe pământ, dar mult iubită de cetele Sfinţilor şi de creştinii care te cinstesc .

Stih: ***Sfântă muceniţă Filofteia, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Prin pilda vieţii tale, învaţă-ne şi pe noi a ne împodobi sufletele cu lumina faptelor bune, ca să dobândim de la Hristos plata ostenelilor pământeşti şi grădinile cele minunate ale Raiului.

Binecuvântăm pe Tatăl, pe Fiul şi pe Sfântului Duh, Dumnezeu

Şi astăzi glasurile săracilor se aud de departe, chemându-te în ajutor, căci neîncetat cercetezi pe cei necăjiţi, ca una ce încă din viaţă în ciuda vârstei fragede te-ai arătat ca o maică celor sărmani.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Toate se bucură de tine, Preafericită, căci cu blândeţe asculţi glasurile celor din nevoi şi nu cruţi nici o osteneală, ca să ne scoţi pe noi din osteneala pătimirilor, mângâind pururea inimile robilor tăi.

Cântarea a IX-a

Irmos: Eva adică, prin păcatul neascultării, blestem înăuntru a adus, iar tu Fecioară de Dumnezeu Născătoare, prin odrasla purtării în pântece, lumii binecuvântare ai înflorit; pentru aceasta toţi te slăvim.

Stih: ***Sfântă muceniţă Filofteia, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Chemând în ajutor pe Maica Cuvântului, roagă-te să fim noi eliberaţi din temniţa necazurilor şi prin osteneala faptelor bune să ne agonisim comoară în cer spre slava Domnului şi a noastră mântuire.

Stih: ***Sfântă muceniţă Filofteia, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Auzi-ne Sfântă Filofteia, pe noi cei acum cumplit tulburaţi de multe ispite, ci cu rugăciunea ta opreşte tot viforul necazurilor şi ne întăreşte a purta crucea noastră fără cârtire.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Oglindă a înţeleptelor fecioare şi întărirea nevoitorilor eşti, prea nevinovată Sfântă Filofteia, cercetează-ne pe noi în dureri şi necazuri şi toate le rânduieşte spre mântuire cu starea ta de faţă înaintea tronului Treimii.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Vindecă patimile inimii mele, Preacurată, ca una ce fără cârtire ai primit străpungerea inimii la răstignirea Fiului Tău, şi din moartea patimilor mă ridică la duhovnicească înviere.

Apoi: ***Cuvine-se cu adevărat să te fericim pe tine Născătoare de Dumnezeu, cea pururea fericită şi prea nevinovată şi Maica Dumnezeului nostru. Ceea ce eşti mai cinstită decât Heruvimii şi mai slăvită fără de asemănare decât Serafimii, care fără stricăciune pe Dumnezeu Cuvântul ai născut, pe tine, cea cu adevărat Născătoare de Dumnezeu, te mărim.***

Apoi aceste **stihiri**, glas 8, podobie:"Ceea ce eşti mai cinstită...".

Bucură-te, cununa cea luminată a fecioarelor, porumbiţa cea dulce glăsuitoare de rugăciune pentru pământul românesc, scutul cel nebiruit al călugărilor, mângâierea maicilor şi odihna tuturor celor prigoniţi de necazuri.

Trup plăpând ai avut, dar pe vrăjmaşul cel fără de trup ai biruit, fiind îmbrăcată de Hristos în armura iubirii şi a smereniei, iar acum în strălucirea cea luminoasă a slavei Sale.

S-a ruşinat vrăjmaşul mântuirii, căci cetele mucenicilor şi ale fecioarelor te-au primit pe tine cu bucurie, iar noi în ceruri te avem rugătoare neîncetată.

Privighetoare cu dulce cântare te vedem pe culmile slavei dumnezeieşti, întrecându-te întru laude cu serafimii şi vărsând înaintea tronului Treimii durerile noastre cele multe.

Dezleagă neputinţa firii mele, ceea ce fire slabă având de copilă, cu puterea lui Hristos ai zdrobit capul şarpelui şi ai luat cununa măririi.

Stând înaintea Mirelui Tău celui ceresc, pe mine, cel ce m-am făcut slujitor păcatelor, mă ridică la frumuseţea cea dintâi a sufletului, ca să ating pragul faptelor celor bune.

Cetele puterilor netrupeşti, cu Botezătorul, cu apostolii lui Hristos, cu Sfânta muceniţă Filofteia şi cu Născătoarea de Dumnezeu Maria, faceţi rugăciune ca să ne mântuim.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi;
Doamne, curăţeşte păcatele noastre;
Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;
Sfinte, cercetează şi vindecă neputinţele noastre, pentru numele Tău.

Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău. Că a Ta este Împărăţia şi puterea şi slava, a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Şi după ecfonis cântăm Troparul, glas 4, **podobie**: Degrab ne întâmpină pe noi mai înainte până ce nu ne robim, când vrăjmaşii Te hulesc pe Tine şi ne îngrozesc pe noi, Hristoase Dumnezeul nostru. Pierde cu Crucea Ta pe cei ce se luptă cu noi, ca să cunoască cât poate credinţa dreptmăritorilor creştini, pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Unule, Iubitorule de oameni.

Ca o vrăbioară ai zburat către locaşurile cereşti, izbăvindu-te din toate cursele necazurilor, iar acum ne întinzi nouă mână de ajutor, scoţându-ne din cursele ispitelor celui rău.

Apoi cântăm această stihiră glas 2, **podobie:** Când de pe lemn, mort Te-ai pogorât, cel din Arimateea pe Tine, viaţa tuturor, cu smirnă şi cu giulgiu Te-a înfăşurat, Hristoase şi cu dragoste s-a îndemnat a săruta, cu inima şi cu buzele, trupul Tău cel nestricat. Însă fiind cuprins de frică, se bucura strigând către Tine: Slavă smereniei Tale, Iubitorule de oameni!

Vreme în care ne închinăm icoanei Sfântului: Mângâierea fecioarelor şi răbdarea celor prigoniţi, pleacă-ţi prea dulcea privire de porumbiţă şi asupra noastră şi cercetând necazurile şi rănile sufletelor noastre, dă-ne grabnică tămăduire cu untdelemnul rugăciunilor tale.

Stăpână, primeşte rugăciunile robilor tăi şi ne izbăveşte pe noi de toată nevoia şi necazul.

Toată nădejdea mea spre tine o pun, Maica lui Dumnezeu, păzeşte-mă sub acoperământul tău.

Rugăciune către Sfânta muceniţă Filofteia

Sfântă mare muceniţă a lui Hristos, Filoftea, ne rugăm ţie cu genunchii plecaţi şi cu lacrimi fierbinţi, adu-ţi aminte de neputinţa firii omeneşti, care cuprinde şi împresoară pe tot muritorul, de la naştere tocmai ca mrejele păianjenului. Întru aceste mreje fiind căzuţi şi noi, smeriţii, şi neputând scăpa de ele fără ajutorul lui Dumnezeu, te rugăm pe tine să ne fii mijlocitoare către Dânsul. Că El Însuşi te-a prea mărit şi te-a trimis în această ţară ca s-o aperi şi s-o păzeşti de toate răutăţile.

Aşa Sfântă mare muceniţă a lui Hristos, Filoftea, milostiveşte-te spre lacrimile bătrânilor, spre suspinurile maicilor, spre cererile pruncilor şi spre noi, care cădem cu genunchii plecaţi şi cerem, prin rugăciunile tale cele sfinte, ajutor şi mântuire din supărările ce ne cuprind.

Căci ştim, sfântă muceniţă, că pentru păcatele noastre pătimim acestea toate, adică: boli, sărăcie, prigoniri de la vrăjmaşi, neploaie la vreme şi alte asemenea rele. Pentru aceasta cădem la milostivirea ta ca să nu pătimească şi cei nevinovaţi din pricina noastră. Fie-ţi milă şi roagă-te lui Dumnezeu pentru noi, ca să strigăm ţie: Bucură-te fecioară, mare muceniţă Filoftea. Amin.

„Filofteea, muceniţa Domnului, mireasă şi bună fecioară, izbăveşte patria şi poporul românesc de toată vătămarea, rugând pe Dumnezeu ca să ne liberăm toţi din stricăciune, din urgie şi din primejdii” (Luminânda).

Rugăciune către Sfânta mucenița Filofteia de la Curtea de Argeș, împreuna însoțitoare pe cale a copilașilor sărmani și a celor plecați prematur din această viață (a episcopului Macarie Drăgoi)

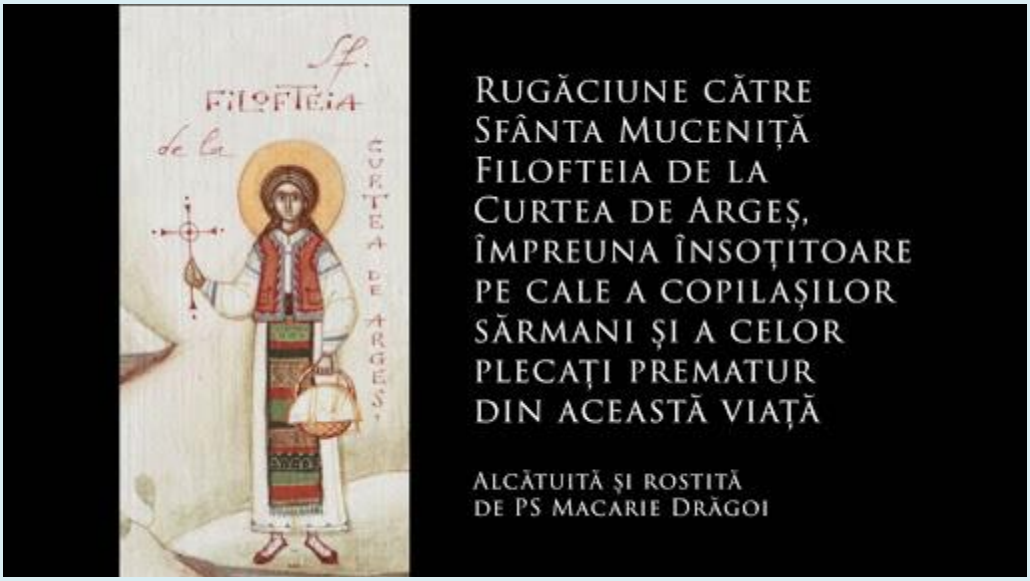

Sfântă muceniță Filofteia, pentru dragostea de săraci ai fost ucisă, când erai doar o copilă, de necredinciosul și tiranul tău tată. Pentru aceasta, ești cinstită de toate neamurile și, mai cu seamă, de neamul românesc ce în prea frumoasă ctitorie voievodală se închină sfintelor tale moaște.

Te rugăm pe tine, sfântă copilă martiră, să ai milă de părinții care au pierdut pe copilașii lor și să îi ajuți și să îi mângâi pe ei, împărtășind cu dragoste covârșitoarea lor durere. Ușurează-le cumplita lor întristare, întărește-le credința și nădejdea și mijlocește înaintea Dumnezeului Celui Viu pentru a-și vedea fiecare copilul pe care l-au îngropat cu lacrimi, ridicat în strălucirea slavei, asemenea îngerilor fără prihană. Vindecă-i duhovnicește, rispește-le întristarea fără margini care îi copleșește și le întunecă viața, luminează-i și ajută-i să își găsească pacea. Alină inimile lor sângerânde după această amară încercare.

Te mai rugăm, o Sfântă muceniță Filofteia, ai milă de toți copiii sărmani care sunt lipsiți de bucuriile sănătoase ale copilăriei, neavând hrană și îmbrăcăminte și mângâieri sufletești. Ai milă și păzește-i nevătămați pe inocenții care în asuprire petrec, căzând în mâini tiranicești. Pe toți aceștia rugăciunilor tale îi încredințăm, dar și facerii noastre de bine, pentru care cerem ajutorul tău, ca să fim buni samariteni ai aproapelui nostru aflat în nevoie. Amin.

Notă: Sfânta muceniță Filofteia de la Curtea de Argeș (sec. XV) este sărbătorită pe 7 decembrie. Moaștele sale se cinstesc în Catedrala Arhiepiscopală din Curtea de Argeș.

Slujba Sfintei muceniţe Filofteia de la Curtea de Argeş – note

Slujba Sfintei Muceniţe Filofteia de la Argeş

Răspunsuri pe 8 glasuri la Sf. Liturghie a Sf. Ioan Gură de Aur

https://www.academia.edu/43274598/Slujba_Sfintei_muceni%C5%A3e_Filofteia_de_la_Curtea_de_Arge%C5%9F_note

Imnografie

Condacul Sfintei mucenițe Filofteia de la Curtea de Argeș: Sfântă Filofteia, prea fericită, din pruncie te-ai adus prin fapta bună jertfă fără prihană lui Dumnezeu, celui ce mai înainte de a te naște te știa pe tine, care te-ai făcut podoaba fecioarelor și locuitoare Cămării celei de nuntă, vrednică de laudă. Pentru aceasta strigăm ție: Bucură-te, fecioară, pururea pomenită!

Troparul Sfintei mucenițe Filofteia de la Curtea de Argeș: Întru răbdarea ta ți-ai agonisit plata ta, fericită Filofteia, întru ispite neîncetat răbdând, bătăi suferind, în necazuri binevoind, pe săraci miluindu-i și pe flămânzi săturându-i; roagă-te lui Hristos Dumnezeu, bună fecioară, să mântuiască sufletele noastre.

Viaţa şi pătimirea Sfintei muceniţe Filofteia de la Curtea de Argeş

Fecioria şi milostenia sunt două fapte bune prea mari, care fac fecioară înţeleaptă pe ceea ce le are, îi umple vasele sufletului cu untdelemnul facerii de bine, îi înfrumuseţează candela, o umple cu untdelemn, o luminează, îi deschide uşa cămării celei de nuntă, o duce înăuntru la nunta cea veşnică, o uneşte cu mirele cel fără de moarte, cu unire nestricăcioasă. Însă numai când amândouă sunt împreună legate. Căci fecioria singură, neunită cu milostenia, deşi este o mare faptă mai presus de fire şi îngerească, dar dacă nu va avea milostenia însoţită cu ea, nu numai că nu poate agonisi untdelemn în vasele sufletului celei ce o are, nu numai că nu poate a-i lumina candela, a-i deschide uşa cămării celei de nuntă, ci tot neînţeleaptă se numeşte; iar vasele le deşertează, candela o stinge, uşa cămării o închide, apoi o face să audă: Nu te ştiu pe tine. După cum au auzit despre neînţeleptele fecioare din Evanghelie, care, deşi au avut fecioria, dar de vreme ce n-aveau şi milostivire către aproapele, pentru aceea uşa cămării li s-a închis şi au auzit: Nu vă ştiu pe voi.

Acestea auzindu-le Sfânta fecioară Filoteia în Sfânta Evanghelie, a unit fecioria cu milostenia şi cu osârdie pe amândouă le-a împlinit, în care prea bine a şi sporit. ***Ea şi-a agonisit untdelemn în vasul sufletului său, prin ele bine şi-a înfrumuseţat candela sa, pentru ele şi-a pus sufletul, a răbdat moarte chiar din mâinile aceluia ce a născut-o şi a intrat în cămara cea de nuntă cu fecioarele***

cele înţelepte. Acum împreună cu dânsele se veseleşte, îndulcindu-se de frumuseţea vederii Mirelui său celui nestricăcios. Pentru aceasta este cu cuviinţă şi cu cale a istorisi după putere, viaţa, pătimirea, petrecerea ei şi aducerea sfintelor moaşte în Ţara Românească, cum şi aşezarea lor în biserica domnească din oraşul Curtea de Argeş.

Deci această fiică a luminii celei neînserate, moştenitoare a cămării celei de nuntă, împreună petrecătoare cu fecioarele cele înţelepte, împreună dănţuitoare cu sfintele muceniţe şi mirese ale lui Hristos, adică sfânta fecioară şi muceniţă a lui Hristos Filofteia, s-a născut în marea cetate Târnov, din părinţi cu credinţă creştină şi de neam bulgari, iar cu meseria plugari. Maica sa, după ce a născut pe această stâlpare a Raiului aducătoare de bune roade, puţină vreme a mai trăit în această viaţă vremelnică, numai până când a deprins pe prea iubita sa fiică la lucrarea faptelor bune. Căci cum este pomul, aşa este şi rodul, cum este rădăcina, aşa şi odrasla; apoi fiicele vor fi cum sunt maicele şi aceleaşi fapte pe care le au maicile pe acelea le deprind şi fiicele.

Deci, după ce a deprins bine pe fiica sa în fapta cea bună a fecioriei şi a milosteniei, după învăţătura cea bună, a început a o învăţa credinţa creştinească. Adică despre lucrarea tuturor faptelor celor bune, despre veşnicia Împărăţiei Cerurilor, despre deşertăciunea şi vremelnicia vieţii celei trecătoare şi stricăcioase; şi astfel a tipărit-o adânc în inima şi în sufletul copilei cel moale ca ceara. Apoi s-a mutat la viaţa cea veşnică şi nepieritoare, lăsând-o moştenitoare a faptelor ei celor bune şi împlinitoare a lipselor ei pe prea iubita ei fiică şi odraslă, care n-a greşit întru nimic. Căci fericită a împlinit lipsa faptelor bune a maicii sale şi s-a suit la vârful desăvârşirii, pe cât este cu putinţă firii omeneşti; apoi cu moarte mucenicească s-a săvârşit, după cum se va arăta mai jos.

Rămânând copila orfană de maică şi având semănate sămânţa faptelor bune de maica sa în pământul inimii sale, apoi şi ea fiind din fire pământ bun evanghelicesc şi roditor, nu s-a dat la jocuri copilăreşti, împreună cu cele de vârsta ei, nu s-a dat la cântări lumeşti, nici la iubirea hainelor cele scumpe şi frumoase, nici la împletiturile părului, nici la împodobirea cosiţelor (tâmplelor), nici la sulimenirea feţii şi la dresul sprâncenelor, nici la mâncări şi băuturi alese, nici la priviri de hore şi dansuri, care pot moleşi sufletul. Nu s-a lipit de inima ei nici una din cele lumeşti, îndulcitoare şi amăgitoare ale tinerelor iubitoare de unele ca acestea, după cum obişnuiesc fetele vremii de acum, ci ea avea bună voire, fiind plecată către lucrarea faptelor bune şi se pricepea la lucrurile cele înţelepte. ***Cunoscătorul de inimi Dumnezeu, trimiţându-i dar de sus, a întărit-o, a luminat-o şi a îndemnat-o***

către neguţătoria cea duhovnicească, spre a cumpăra cu cele pământeşti şi stricăcioase, pe cele cereşti şi veşnice.

- *Ea a început încă din vârsta copilăriei a călători pe calea evanghelicească, cea strâmtă şi cu necazuri, care duce la viaţă, după cuvântul Domnului.*
- *A început a se iscusi şi a-şi subţia trupuşorul său cel crud şi copilăresc cu postul, potolind şi domolind poftele şi jocurile cele tinereşti.*
- *A început a merge la biserică adeseori, a sta cu evlavie la Sfintele slujbe bisericeşti, a asculta cu luare-aminte cele ce se citeau, pe care le sădea în inima sa şi se ruga lui Dumnezeu cu lacrimi, ca să-i dea dar şi putere spre a împlini cu fapta cuvintele cele auzite.*

Astfel Sfânta Filofteia, mergând adeseori la biserică şi ascultând cu luare-aminte Sfintele Scripturi şi adăpându-se cu învăţăturile ce se citeau acolo, apoi punându-le în inima sa, s-a întâmplat odată a auzi citindu-se acea Sfânta Evanghelie, în care Domnul fericeşte pe cei milostivi: ***Fericiţi cei milostivi, că aceia se vor milui. Cuvântul acesta atât de mult a intrat în inima sa şi atât de bine s-a prins în cele dinăuntru ale ei, căci cu atâta credinţă l-a primit, ca şi cum din însăşi gura Domnului l-a luat, ca şi cum ar fi fost Domnul de faţă şi Însuşi i-a grăit aşa: "Filofteio, dacă vei milui pe aproapele tău cu cele stricăcioase, Eu te voi milui cu cele nestricăcioase; dacă îi vei da lui bunătăţi pământeşti, Eu îţi voi da ţie bunătăţi cereşti; dacă vei sătura pe cei flămânzi cu bucate trupeşti, Eu te voi sătura pe tine cu bucate duhovniceşti; dacă vei îmbrăca pe cei goi cu haine stricăcioase şi vremelnice, Eu te voi îmbrăca pe tine cu slava cerească şi veşnică".***

Pe acestea primindu-le cu astfel de credinţă şi aprinzându-se cu râvnă înfocată şi dumnezeiască, multă sârguinţă a pus în gândul ei şi cu multă purtare de grijă şi-a pus în cugetul său, cum i-ar fi cu putinţă a face, să nu rămână nici unul nemiluit, din cei ce ar fi cerut de la dânsa milostenie, nici flămândul să se ducă nesăturat şi nici cel gol neîmbrăcat. Acestea făcându-le, voia să-şi ascundă fapta sa cea bună, ca să n-o vadă sau să o ştie cineva dintre oameni. Căci foarte mult se temea fericita de slava oamenilor, care poate pierde toate ostenelile faptelor bune ale creştinului, care le face pe faţă ca să fie slăvit de oameni; deci fericita aşa urma poruncii Domnului, care zice: ***Luaţi aminte să nu faceţi milostenia voastră înaintea oamenilor, ca să fiţi văzuţi de dânşii; iar de nu, plată nu aveţi înaintea Tatălui vostru cel din ceruri. Şi tu când faci milostenie, să nu trâmbiţezi înaintea ta, precum fac făţarnicii în adunări şi în uliţe, ca să se slăvească de oameni; amin zic vouă, că şi-au luat plata lor. Iar tu făcând milostenie, să nu ştie stânga ce***

face dreapta ta, ca să fie milostenia ta într-ascuns şi Părintele tău cel ce vede într-ascuns, va da ţie la arătare.

Astfel de cale sau mai bine să zic suişuri, după David, punând în inima sa şi afierosându-se cu totul faptei bune şi pironindu-şi toată mintea şi cugetul la dânsele, şi pornindu-se cu toată pregătirea cea duhovnicească către lucrarea lor, a început a hrăni pe cei flămânzi, a îmbrăca pe cei goi cu hainele sale, a milui pe cei săraci cu cele ce avea şi cu cele ce-i da mâna, având dragoste fierbinte din tot sufletul către Dumnezeu şi către aproapele ca pentru sine, iar mai vârtos pot zice că avea acea dragoste şi mai mult decât către sine. ***Milostivire către cei din nevoi şi în lipsă, răbdare nebiruită în ispite şi în necazuri, mărime de suflet în supărările ce i se aduceau asupră-i de mama vitregă şi de la tatăl său, pentru lucrarea faptelor bune, necovârşită neîmpuţinare în osârdia sa către săvârşirea acestora şi necontenita şi smerita cugetare desăvârşită, care a întărit-o pe dânsa spre săvârşirea faptelor bune, chiar la sfârşitul ei cel fericit şi mucenicesc, după cum se va arăta mai jos.*** Acestea le lucra în toate zilele după cum zice Scriptura: ***Toată ziua miluieşte şi împrumută dreptul.***

Dar oare fericita, lucrând acestea, a scăpat de ispitele vrăjmaşului mântuirii omului? Oare pe ea, copilă tânără şi neispitită în lucrurile şi întâmplările lumeşti, au cruţat-o ispitele? Căci, cu dânsa s-au împlinit cuvintele Eclesiastului care zice: ***Fiule, dacă te-ai apropiat să slujeşti Domnului tău, găteşte-ţi inima pentru ispite!*** Nicidecum, iubite cititor, căci fapta bună care nu are ispite şi care se lucrează fără osteneală şi fără greutăţi şi împiedicări, zic sfinţii că nu este lămurită şi nici lui Dumnezeu bine primită. Drept aceea, văzând vrăjmaşul firii omeneşti că a început lucrarea faptelor bune mai sus arătate şi mai vârtos a acelei fapte bune care se laudă la judecată, după cum zice cuvântul: Că se laudă mila la judecată; şi pe aceea pe care şi Mântuitorul Hristos o voieşte mai mult decât jertfele, zicând: ***Milă voiesc, iar nu jertfă***, umplându-se de zavistie, a zis către diavolii săi: "Vedeţi prieteni că şi această slabă şi neputincioasă copilă, strănepoată a Evei cea de demult, pe care cu înlesnire am amăgit-o noi, s-a ridicat asupra noastră? Vedeţi cum nu se teme de noi şi întru nimic socoteşte puterea noastră? Noi pe Eva am amăgit-o şi am scos din Rai şi prin ea, pe strămoşul neamului omenesc l-am pogorât în stricăciune, cu moarte l-am osândit şi în iad l-am sălăşluit; iar aceasta nu bagă în seamă puterea noastră cea mare. Deci, veniţi să năvălim asupra ei cu ispite, ca prin mulţimea şi răutatea ispitelor s-o împiedicăm de la o lucrare ca aceasta".

Acestea sfătuindu-se diavolii, ca şi asupra lui Iov, au năvălit asupra fericitei Filofteia.

Să vedeţi viclenie şi măiestrie a răilor şi viclenilor diavoli. Ştiind ei că, fireşte, mamele vitrege au ură asupra copiilor - căci tatăl său după moartea mamei sale şi-a luat altă femeie, şi aflând-o pe aceasta aşa după cum o arăta cuvântul, ca şi pe tatăl fericitei Filofteia, groşi la minte şi simpli - pe amândoi i-au făcut muncitori ai fericitei. Pe vitregă, înăuntru, adică în casă, iar pe tatăl său în cele dinafară, ca nicăieri sfânta să nu afle răsuflare de necazuri şi de ispite; ca astfel biruindu-se de acestea şi cu sufletul împuţinându-se, să se lase de lucrarea faptelor bune. Deci, mama cea vitregă pornindu-se asupra fiicei sale cu ură şi cu pizmă, o ocăra şi o bătea, o chinuia cu diferite munci, o pâra tatălui său, îi făcea fel de fel de necazuri şi de schingiuiri. Ştiu acestea toţi, iar mai vârtos copiii care sunt ajunşi într-acest fel şi care au pătimit şi pătimesc unele ca acestea. ***Iar Sfânta fecioară Filofteia toate le răbda cu bucurie, mulţumind lui Dumnezeu, Căruia se şi ruga, să-i dea putere, ca pe toate să le rabde până la sfârşit.*** Acestea şi mai multe decât acestea, în toate zilele pătimea fericita de la mama sa cea vitregă.

Iar tatăl ei cel gros la minte, întunecat la judecată şi mai întunecat la cunoştinţă, văzând pe fiica sa că socoteşte toate cele pământeşti gunoaie, după cum zice apostolul, şi n-are nici o purtare de grijă pentru trupul său, a-l îngriji şi a-l împodobi după obiceiul tinerelor, nici de hainele bune şi frumoase, pe care i le făcea şi la praznice o îmbrăca - deşi era adeseori cu mânie pornit asupra ei, dar fiind biruit câteodată de părinteştile milostiviri, îi făcea haine de acest fel şi i le da. Cu toate acestea ea, neîngrijindu-se de nici unele dintre acestea, pe toate le dădea în mâinile săracilor. Căci hainele cele bune, atât numai le purta până când întâlnea vreun sărac şi îndată se dezbrăca de dânsele aşa de uşor, precum alţii s-ar dezbrăca de nişte zdrenţe şi le da săracilor. ***Aşa era, fără patimă de bani, aşa era cu bucatele, aşa era cu trupuşorul său, aşa cu desfătarea tinereţilor; şi atât era de robită şi uimită de dragostea lui Hristos, Mirele ei, atât de biruită de dorul bunătăţilor din ceruri, încât petrecerea ei, după cum zice apostolul, era în ceruri. Era cu totul răsădită în casa Domnului, înflorită în curţile Dumnezeului nostru.*** Dar să întoarcem cuvântul iarăşi la începutul său.

Văzând-o tatăl său într-o aplecare ca aceasta, după cum arată cuvântul, în loc să se bucure şi să mulţumească lui Dumnezeu că l-a învrednicit a se face tată al unei fecioare ca aceea, de care toată lumea nu era vrednică, în loc să se folosească sufleteşte şi să urmeze faptei bune a fiicei sale, cea înţeleaptă şi de Dumnezeu luminată, şi să facă aceleaşi fapte bune şi el ca şi fiica sa, ca împreună cu dânsa să moştenească Împărăţia Cerurilor, pe care ea acum o moşteneşte, el nu numai că n-a voit acestea să le facă şi să le urmeze, ci mai vârtos o muncea cu multe feluri de bătăi şi chinuri. Pentru ce? Ca să o oprească. O! grosime de minte şi întunecare de la lucrarea unor fapte bune ca acestea, pricinuitoare de viaţă veşnică. Căci

îmbrăcând-o cu haine noi şi frumoase, după cum se spuse, pe la praznice, iar ea dându-le săracilor şi mergând fără dânsele acasă, tatăl ei întrebând-o de haine, fericita tăcea şi nu răspundea nimic. Atunci el o chinuia pe dânsa cu multe feluri de bătăi, o târa de păr, o lovea cu biciul şi cu lemne, o bătea cu pumnul în spate, cu palma peste obraz, ca pentru nişte greşeli prea mari şi cu altele mai multe decât acestea, o chinuia şi o muncea în toate zilele, până a ajuns la vârsta de doisprezece ani. Iar fericita le răbda pe toate acestea cu duh umilit, cu mărime de suflet şi cu osârdie, mulţumind lui Dumnezeu că a învrednicit-o a pătimi acestea, pentru dragostea şi sfintele Lui porunci. Pentru aceasta, pe cele dinapoi le uita, după cum zice Sfântul apostol Pavel şi la cele dinainte privea.

Acestea săvârşindu-se astfel, a sosit vremea de semănături, în care tot omul se sârguieşte a arunca în pământ seminţele pentru trebuinţa hranei celei trupeşti. Deci a ieşit şi tatăl fericitei cu plugul la câmp, că această meserie avea, şi a poruncit femeii sale să-i gătească bucate, apoi să i le trimită la câmp prin Filofteia. Mergând Filofteia cu bucatele la câmp ca să le ducă tatălui său, în fiecare zi săracii, ştiind-o pe dânsa aşa de milostivă, îi ieşeau înainte şi-i cereau milostenie. Iar ea, fiind biruită de milostenie şi cu altceva neavând să-i miluiască, îi hrănea cu bucate din ceea ce-i ducea tatălui său.

Aceasta făcând-o mai multe zile, neaducând bucate de ajuns tatălui său, ci rămânând tatăl său flămând, neştiind ceea ce făcea fiica sa, apoi neputând a mai suferi, mergând odată acasă, a zis către femeia sa: "Pentru ce nu trimiţi bucate de ajuns şi rămân totdeauna flămând?"

Dar femeia, ştiind că totdeauna a trimis bucate destule, i-a răspuns făcând imputare pentru fiica sa: "Eu totdeauna ţi-am trimis bucate destule, dar ştiu eu ce face fiica ta pe cale cu dânsele? Poate, după obiceiul ei, le dă săracilor". Acestea auzindu-le el, a tăcut.

Iar diavolul i-a băgat în inima lui gând rău şi ucigaş. A pus în mintea lui să pândească pe fericită, să vadă ce face cu bucatele. ***Deci, ducându-se iarăşi la câmp la lucrul său, a aşteptat până la vremea în care era să vină fericita cu bucatele. Plecând sfânta cu bucatele de acasă şi venind la locul cel obişnuit - precum şi îndemânatic pentru lucrarea faptei bune a milosteniei - şi după obicei înconjurând-o săracii, a început fericita a le împărţi din bucate şi a-i hrăni. Iar tatăl său, din locul acela din care o pândea, văzând ceea ce făcea fiica sa, umplându-se şi biruindu-se de mânie, ca să ajungă la dânsa şi, după obiceiul său, să o apuce de coşiţe şi să o bată până când îşi va astâmpăra mânia cea dobitocească, a zvârlit într-însa cu barda cea plugărească, pe care o avea la brâu***

şi, lovind-o, a rănit-o la un picior. Atunci îndată o! minune, şi-a dat sfântul şi fericitul său suflet în mâinile lui Dumnezeu.

Mare eşti Doamne şi minunate sunt lucrurile Tale şi nici un cuvânt nu este de ajuns a povesti minunile Tale! Cât sunt de neurmate căile Tale, neajunse judecăţile Tale şi neînţelese rânduielile Tale!

Nu era prigoană asupra creştinilor ca de demult, pe vremile tiranilor împăraţi, nu erau tirani ca să poruncească, nu erau muncitori care să chinuiască. Ci, ***ea a fost chinuită în vreme de pace, în vreme de creştinătate, nu de cei străini, ci chiar de cel ce a născut-o şi de vitrega sa mamă, care erau creştini cu credinţă. Apoi, prin răbdarea ispitelor celor aduse de la dânşii asupră-i, prin dragostea cea către Dumnezeu şi prin râvna către lucrarea faptelor bune, s-a făcut muceniţă, nu mai prejos decât cele de demult, care au mărturisit pe Dumnezeu înaintea tiranilor şi au pătimit de la dânşii. Şi aşa, cum am spus, cu cunună mucenicească s-a încununat, după cuviinţă.*** Aceasta s-a făgăduit prin proorocul, ce zice: ***Întru ce te voi afla, într-aceea te voi judeca. Căci a văzut-o pe dânsa Domnul, Care vede toate cele ascunse ale tuturor oamenilor, că este mare la suflet, vitează la minte, tare în credinţa către El, în răbdarea ispitelor şi a necazurilor celor aduse asupra ei de la diavol şi de la oameni, având nebiruită voinţă către lucrarea faptelor bune, fiind bătrână cu vârsta cea duhovnicească şi întru fapta cea bună a ajuns la desăvârşire şi la măsura vârstei lui Hristos.*** De aceea a iconomisit prin acest sfârşit grabnic şi lesnicios, ca să treacă de la cele pământeşti, vremelnice şi pline de necazuri, la odihna cea veşnică şi la veselia cea neîncetată.

În acest chip săvârşindu-se Sfânta Filofteia, sfântul ei suflet, suindu-se la Dumnezeu strălucind cu negrăită slavă cerească şi dumnezeiască, înconjurat de sfinţii îngeri şi de cetele sfinţilor, a fost petrecut la Împărăţia Cerurilor şi aşezat împreună cu fecioarele cele înţelepte; iar acum se veseleşte şi se îndulceşte de frumuseţile cele negrăite ale Mirelui ei celui veşnic şi nemuritor. Acest lucru văzându-l ceata diavolilor - care mai înainte se lăudau şi nădăjduiau că precum pe strămoaşa, aşa şi pe strănepoată o vor amăgi prin măiestriile lor şi o vor împiedica de la lucrarea faptelor bune, că o vor birui şi o vor face vânat al lor, fiind ei singuri biruiţi şi ruşinaţi, s-au dus tânguindu-şi neputinţa şi nehărnicia lor, căci n-au putut birui pe o copilă simplă. Aşa au lucrat neputincioşii contra fericitei prin meşte-şugurile lor şi au îndelungat asupra ei fărădelegea lor. Dar Domnul cel drept a tăiat grumazul lor şi n-a lăsat toiagul păcătoşilor peste soarta fericitei, ca să nu-şi întindă fericitele sale mâini la vreo fărădelege. Sufletul ei s-a dus ca o pasăre din cursa vânătorilor, căci cursele care le întinseseră ei s-au zdrobit, iar ea s-a izbăvit.

Sfântul ei trup rămânând pe pământ şi încă curgând sânge din piciorul cel tăiat, a strălucit cu slava cerească, încât lumina şi locul dimprejur. Acest lucru auzindu-l ticălosul, sau mai bine zis ucigaşul tată, a fost cuprins de spaimă şi cutremur. Pe de o parte, pentru că s-a făcut ucigaş al singurei sale fiice; iar pe de alta, pentru strălucirea slavei celei dimprejurul sfintelor moaşte. ***Mergând să apuce şi să ridice sfântul ei trup, nu putea nici să se apropie, nici să se atingă de dânsul, poate pentru strălucirea slavei celei dimprejurul lui, sau poate şi pentru nevrednicia sa.***

Această minune dacă a văzut-o, a alergat în cetate şi mergând la arhiepiscopul şi la cei mai mari ai cetăţii le-a spus toată pricina cum s-a întâmplat şi cum sfântul ei trup acum zace pe pământ şi cum este proslăvit de Dumnezeu, cu slavă cerească.

Iar arhiepiscopul, împreună cu toţi arhiereii, cu tot clerul său şi cu toţi cei mai mari ai cetăţii şi mulţime de popor, auzind lucrul acela minunat, au alergat cu făclii şi tămâie, cu slujbe şi cu rugăciuni; şi, ajungând, au văzut sfântul ei trup strălucind cu acea dumnezeiască lumină şi s-au minunat cu toţii. Apoi au prea mărit pe Dumnezeul minunilor, Care şi acum în vremile noastre prea măreşte nu numai pe robii Săi, ci şi pe roabele sale cele care împlinesc cu fapta poruncile Lui cele sfinte şi fac voia lui cea dumnezeiască.

Făcând rugăciuni şi psalmodii multă vreme, au voit să ridice sfântul ei trup; dar, apropiindu-se îngropătorii, după porunca arhiepiscopului şi a arhiereilor, ca să-l ridice şi să-l ducă în cetate, nicidecum n-au putut să-l ridice şi nici măcar să-l mişte sau să-l clatine. Atunci, mai mult spăimântându-se şi minunându-se, cu mai multă sârguinţă şi evlavie au început a se ruga lui Dumnezeu şi Sfintei Filofteia, ca să binevoiască a merge cu ei în cetate. Apoi, apropiindu-se arhiepiscopul singur, împreună cu ceilalţi arhierei şi încercând a ridica sfintele moaşte, n-au putut nicidecum. Căci Dumnezeu, vrând să prea mărească cu minuni pe roaba sa, a îngreuiat trupuşorul cel fecioresc, ca o stâncă de piatră neclintită. Văzând arhiereii acest lucru şi tot poporul, s-au spăimântat foarte.

Cunoscând toţi că nu este voia lui Dumnezeu şi a sfintei a merge cu dânşii în cetatea care era patria ei, au început a se ruga către dânsa şi a zice astfel: "O! sfântă a lui Dumnezeu Filofteio, dacă-ţi este urâtă patria ta, şi nu primeşti a te odihni într-însa şi s-o răsplăteşti cu faceri de bine, cu ocrotire de vrăjmaşi şi de primejdii - pentru că aici te-ai născut şi ai crescut şi aici bine ai plăcut lui Dumnezeu şi te-ai sfinţit - arată-ne unde binevoieşti a te înstrăina? Vino la Constantinopol, ca Sfânta Parascheva, la Sofia sau la vreo mănăstire de prin

munţii aceştia". Dar nicidecum nu s-a urnit din locul unde zăcea. Apoi au început a-i spune pe nume locuri de dincoace de Dunăre. I-a pomenit Bucureştiul, i-a pomenit Craiova şi alte târguri mai mici; i-a pomenit mănăstirile de prin târguri, de prin munţi, dar n-a vrut să asculte rugăciunea lor, până când i-au pomenit, în treacăt şi fără nădejde biserica domnească din oraşul Curtea de Argeş. Şi cum i-au pomenit această sfântă biserică, îndată s-a uşurat, mai mult decât greutatea cea firească.

În acea vreme domnea în Ţara Românească binecredinciosul domn Radu voievod, poate acela care se poreclea Negrul, care zidise din temelie biserica mai sus amintită, de care domn s-a făcut oraşul acela şi multe alte târguri şi mănăstiri care şi până acum se văd, fiind foarte iubitor de Dumnezeu şi fierbinte râvnitor al bunei credinţe. Deci arhiereii şi cei mai mari ai cetăţii Târnova, văzând voia sfintei, şi mai vârtos a lui Dumnezeu, ca să mângâie cu credinţa cea dreaptă pe poporul românesc, unde nu demult venise Apichie din Italia şi se aşezase în locurile acestea - apoi să-l îmbogăţească cu facerile de minuni ale sfintei - au hotărât să înştiinţeze mai întâi prin scrisoare pe binecredinciosul şi iubitorul de Hristos, Radu voievod, despre toată viaţa sfintei, pătimirile, lucrarea faptelor bune, moartea şi îngreuierea trupului ei cel cu neputinţă de ridicat şi că toate cetăţile şi mănăstirile cele dimprejur şi cele din Valahia, i le-au pomenit şi că la nici una dintre acestea n-a voit; iar cum i-am pomenit biserica domnească din Curtea de Argeş, îndată s-a făcut mai uşoară decât greutatea ei cea firească. Deci, ziceau ei: ***"Cunoscând şi măria ta bunăvoirea sfintei, că voieşte să se dăruiască poporului măriei tale cel românesc, iar mai vârtos Dumnezeu de sus, binevoieşte ca măria ta să cinsteşti şi să îmbogăţeşti ţara şi poporul măriei tale cu acest odor scump şi de mult preţ; apoi pe lângă altele, a te arăta făcător de bine şi cu această prea mare facere de bine. Pentru aceasta este de trebuinţă a lua osteneala şi a veni până la Dunăre, ca să o primeşti şi cu cinstea cea cuviincioasă să o duci şi să o aşezi în biserica cea numită din Argeş, dorită de ea. Iar noi o vom aduce până acolo".***

Radu voievod, după ce a primit scrisoarea aceasta şi a înţeles cele scrise, foarte mult s-a bucurat şi cu lacrimi a mulţumit lui Dumnezeu şi sfintei. Şi îndată, cu mare sârguinţă, luând arhiereii cu tot clerul cel bisericesc şi pe toată boierimea, cum şi mulţime de popor, care covârşeau cu râvnă către Dumnezeu, cu dragostea, evlavia şi credinţa către sfântă, cu tămâie şi cu făclii au ieşit înainte la Dunăre în întâmpinarea sfintei. ***Cu mare cinste, slavă şi alai primindu-i sfintele moaşte şi aducându-le cu cântări de psalmi şi cu doxologii, le-au aşezat în biserica domnească. De atunci până acum se află nestrămutate din acel oraş, cu toate schimbările vremilor, stăpânilor şi răscoalelor, ce adeseori s-au întâmplat în ţările acestea.***

Aceasta dă multă şi tare încredinţare celor cunoscători şi dreptcredincioşi că acest lucru nu este al puterii şi al grijii omeneşti, ci al facerilor de minuni şi al voii sale de a petrece în acelaşi oraş, unde s-a aşezat. ***Ea dă tuturor, celor ce aleargă la dânsa cu credinţă, tămăduiri de multe feluri de boli: orbilor vedere, bolnavilor însănătoşire, izbăvire celor supăraţi de duhuri necurate şi, în scurt, oricine aleargă la dânsa cu credinţă fierbinte, cu sârguinţă şi cu lacrimi se roagă ei, îşi dobândeşte cererea sa.***

Aceasta a fost viaţa şi petrecerea Sfintei Filofteia, aşa i-a fost râvna pentru faptele bune, aşa a fost din pruncie, cu totul afierosită faptelor bune, încât însăşi pe sine s-a făcut faptă bună. Cum am zis, ***ea era de neam bulgăresc, născută din părinţi creştini din marea cetate Târnovo, crescută de maica sa cea firească în învăţături dreptcredincioase şi, din vârsta cea tânără, a început cu osârdie a lucra faptele cele bune, a merge adesea la biserică, a ascultat dumnezeieştile Scripturi cu luare-aminte, a postit şi a păzit fecioria cu dinadinsul, nu numai cea trupească, dar şi cea sufletească; a milui pe cei săraci, a sătura pe cei flămânzi, a adăpa pe cei însetaţi, a îmbrăca pe cei goi, a-şi înfrumuseţa prin acestea candela sufletului său, a-şi agonisi untdelemn în vasele sale, a se pregăti pentru intrarea în cămara cea de nuntă.***

Deci ea răbda toate ispitele, necazurile şi strâmtorările. După cum Sfânta Scriptură zice: ***Fiule, dacă te-ai apropiat să slujeşti lui Dumnezeu, găteşte-ţi inima spre ispite.*** Fericita, făcând acestea, a răbdat toate pentru fapta bună. Bătăile de la mama sa cea vitregă; ocările, dosădirile, pălmuirile, schingiuirile, pâra către tatăl său, cum şi tot felul de necazuri şi ispite. Şi nu numai acestea, ci şi pe cele de la tatăl ei le-a răbdat cu osârdie, până la moarte, încât nu avea nici zi, nici ceas în care să aibă răsuflare şi să nu se afle într-unele ca acestea. Adică, înăuntru ispite, tulburări, îngroziri, mâhniri; în afară prigoniri, necazuri, bătăi, schingiuiri. Pentru că diavolul năvălise asupra ei cu toată puterea, ca asupra lui Iov cu ispitele, ca obosind-o cu răbdarea, s-o oprească de la lucrarea faptelor bune. Iar fericita, nu numai că nu obosea, ci încă stăruia, după cum zice apostolul Pavel: "***În ispite şi necazuri, pe cele dinapoi le uită şi către cele dinainte se întindea***", până când ea a răbdat şi moarte din mâinile celui ce a născut-o şi cu sfârşit mucenicesc s-a încununat, primind cunună de biruinţă de la începătorul de nevoinţă Hristos, Mirele ei cel fără de moarte, şi în cămările cele cereşti s-a aşezat cu fecioarele cele înţelepte şi cu mucenităle, ea care a murit pentru dragostea lui Dumnezeu, ca mucenităle şi pentru poruncile Lui sufletul şi-a pus.

Acum sufletul ei cel fără prihană şi sfânt se odihneşte şi se veseleşte în ceruri în împărăţia lui Dumnezeu, în locaşurile drepţilor şi de îngeri se slăveşte veşnic. Iar

sfântul ei trup se păzeşte nestricat şi întreg, ca a celorlalţi sfinţi şi se cinsteşte de poporul cel creştinesc şi izvorăşte de-a pururea tămăduiri, celor ce cu credinţă şi cu evlavie năzuiesc cu rugăciuni către ea.

Acesta este, o, Sfântă Filofteia, cuvântul care ţi-am făgăduit când m-ai învrednicit de binecuvântarea ta. Iată am împlinit făgăduinţa, nu după cât se cădea, ci după putere. Plătind astfel şi pentru mine datoria şi mulţumindu-ţi pentru patrioţii mei, care s-au îndulcit atâta vreme de facerile tale de bine şi s-au învrednicit de tămăduiri şi de darurile tale; iar patria s-a apărat de tine cu multe ocrotiri şi nici unul nu s-a aflat să-ţi aducă mulţumirea şi lauda cea datorată.

Deci tu, o! Sfântă Filofteia, care ai cugetat totdeauna cele cereşti în toată viaţa ta pământească şi ai zburat în ceruri, priveşte peste noi cu milostivire; căci nici după ce ai lăsat cele pământeşti, nu ne părăseşti, ci mai vârtos porţi grijă, acoperi şi păzeşti pe poporul tău, pe care l-ai ales a rămâne cu dânsul.

Căci s-a dat şi acest dar sfintelor suflete. Deci, acum când mai vârtos te-ai apropiat de Dumnezeu şi perdelele cele trupeşti s-au dat în lături şi faţă în faţă vorbeşti cu El, mijloceşte pentru noi ca să ne îndrepteze şi să ne povăţuiască către cele plăcute Lui. Apoi părtaşi ai împărăţiei Lui - deşi este mare cererea şi mai presus de vrednicia noastră - să ne facă însuşi Hristos Dumnezeul nostru, Căruia se cuvine toată slava, mărirea şi marea cuviinţă, împreună şi celui fără de început al lui Părinte şi Preasfântului şi de viaţă făcătorului Duhului Său, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Sfânta Filofteia de la Curtea de Argeş - drumul spre sfințenie

Se îngrijea ca nimeni dintre cei flămânzi să nu rămână nesăturat şi nimeni dintre cei goi neîmbrăcat, iar acestea fără ca cineva să ştie, temându-se de slava oamenilor. Nu doar că era milostivă, ci răbda nebiruit în ispite şi necazuri, întărindu-se spre lucrarea faptelor bune. Căci, din invidia diavolilor, mama cea vitregă o ocăra şi o bătea, chinuind-o cu diferite munci. Iar tatăl fecioarei, văzând că nu se îngrijeşte de trupul ei, îi făcea haine frumoase şi i le dădea, dar tânăra nu le păstra, ci pe toate le dăruia săracilor.

***

Sfânta Filofteia s-a născut în marea cetate Târnov, mama ei trăind doar încă puţină vreme după aceea, cât să o înveţe pe copilă credinţa creştinească. Unind fecioria cu milostenia, fericita Filofteia nu s-a dat la jocurile copilăreşti şi nici nu s-a împodobit asemeni tinerelor, Domnul trimiţându-i dar de sus spre a cumpăra cele cereşti cu cele pământeşti. Postind şi mergând deseori la Biserică, s-a lipit de cuvântul Sfintei Evanghelii, care spune: ***„Fericiţi cei milostivi, că aceia se vor milui”***, de parcă Însuşi Domnul i l-ar fi grăit.

Se îngrijea ca nimeni dintre cei flămânzi să nu rămână nesăturat şi nimeni dintre cei goi neîmbrăcat, iar acestea fără ca cineva să ştie, temându-se de slava oamenilor. Nu doar că era milostivă, ci răbda nebiruit în ispite şi necazuri, întărindu-se spre lucrarea faptelor bune. Căci, din invidia diavolilor, mama cea vitregă o ocăra şi o bătea, chinuind-o cu diferite munci. Iar tatăl fecioarei, văzând că nu se îngrijeşte de trupul ei, îi făcea haine frumoase şi i le dădea, dar tânăra nu le păstra, ci pe toate le dăruia săracilor. Mâniindu-se, tatăl o bătea cu biciul şi cu lemne, cu pumnii şi palmele, şi o târâia de păr, până când a împlinit 12 ani.

Fiind trimisă sfânta cu bucate la câmp, pentru tatăl ei, aceasta a dat o parte din ele pe drum săracilor, astfel că tatăl ei, rămas flămând, a hotărât, cu gând ucigaş şi la îndemnul soţiei sale, să o urmărească data viitoare. Pândind-o şi văzând cum hrănea săracii din bucatele lui, a aruncat în ea cu barda cea plugărească, rănind-o la un picior. Atunci şi-a dat copila sfântul şi fericitul său suflet în mâinile Domnului, iar trupul ei rămânând pe pământ şi încă curgând sânge din piciorul cel tăiat, a strălucit cu slavă cerească, încât lumina şi locul dimprejur. Spăimântu-se tatăl fecioarei, a vrut să ridice sfântul ei trup, dar nici că se putea apropia.

Alergând în cetate, a spus arhiepiscopului cele întâmplate, încât toţi arhiereii şi mai marii cetăţii au mers cu tămâie şi făclii pentru a face slujbe şi rugăciuni. Văzând trupul ei cel sfânt strălucit, s-au minunat cu toţii, dar nu puteau nicidecum să îl mişte, încât s-au rugat Sfintei Filoteia să meargă cu ei în cetate, dar nici aşa trupul ei nu s-a clintit, nefiind aceasta voia Domnului. Au început atunci a-i pomeni locuri, pentru a vedea unde doreşte sfânta să fie dus trupul ei, spunându-i, fără nădejde, şi de biserica domnească din Curtea de Argeş. Îndată trupul ei s-a uşurat, chiar mai mult decât greutatea firească.

Fiind înştiinţat Radu Voievod despre acestea, a mers dimpreună cu tot clerul bisericesc, boierii şi mulţime de popor pentru a aduce trupul cu cinstea cuvenită, aşezându-l în biserica domnească. De atunci şi până acum, cinstitele moaşte ale Sfintei Filofteia se află nestrămutate din acel oraş.

Ea dă tuturor celor ce aleargă la dânsa tămăduiri de multe feluri de boli şi izbăvire celor supăraţi de duhuri necurate şi oricine aleargă la dânsa cu credinţă fierbinte, cu sârguinţă şi cu lacrimi se roagă ei, dobândeşte împlinirea cererii sale.

Sinaxar - Pomenirea Sfintei muceniţe Filofteia, fecioara

Tot în această zi, pomenirea Sfintei muceniţe Filofteia fecioara, ale cărei sfinte moaşte se află în Paraclisul Sfintei Mănăstiri Curtea de Argeş.

Această frumoasă stâlpare, aducătoare de roade vrednice de Împărăţia Cerurilor, Sfânta Filofteia fecioara, s-a născut în marea cetate Târnova, din părinţi creştini, bulgari cu neamul, lucrători de pământ cu meşteşugul şi simpli cu cunoştinţa. Mama sa s-a mutat la Domnul după ce copila a ajuns în vârsta cea primitoare de învăţăturile faptei bune şi după ce a semănat în inima şi în sufletul ei cel bun seminţele faptelor bune ale fecioriei şi ale milosteniei, că din rod se cunoaşte pomul.

Iar copila rămânând orfană de maica ei cea firească şi având în inima ei întipărite învăţăturile ei, ***a început a lucra cu osârdie faptele bune cele începătoare, înţelepţind-o Duhul Sfânt, adică: a merge la biserică, a asculta dumnezeieştile Scripturi cu luare aminte, a posti, a păzi neîntinată fecioria cea trupească şi cea***

sufletească, a milui pe cei săraci, a sătura pe cei flămânzi, a adăpa pe cei însetaţi şi a îmbrăca pe cei goi. Îşi împodobea cu acestea candela sufletului ei, îşi agonisea untdelemn în vasele ei şi se gătea către intrarea în cămara de Mire cea cerească, ca fecioarele cele înţelepte. Toate faptele bune le săvârşea copila cu statornicie şi cu răbdare, nebăgând în seamă ispitele şi necazurile cele de la urâtorii binelui, aşa precum grăieşte Scriptura: ***"Gătitu-m-am şi nu m-am tulburat a păzi poruncile Tale".*** Dar, fiindcă fapta bună totdeauna este pizmuită de cei răi, n-a fost cu putinţă să nu pătimească şi sfânta mii de ispite, până şi moarte mucenicească.

Şi iată cum: ***după ce a murit mama sfintei, tatăl ei şi-a luat altă soţie şi fiindcă mai totdeauna se întâmplă că mamele vitrege nu iubesc pe fiicele ce nu sunt ale lor, aceasta s-a întâmplat şi fericitei. Că mama vitregă văzându-i milostivirea şi alte fapte bune ale ei, îndemnată fiind de diavolul, urâtorul binelui, îi făcea necazuri neîncetate, bătând-o şi pârând-o tatălui ei şi pornindu-l spre mânie. De multe ori văzând fericita pe săraci şi pe flămânzi, biruită de milostivire îşi da hainele ei şi le împărţea din bucatele pe care mama vitregă i le da să le ducă la ţarină, tatălui ei.***

Pentru fapta aceasta a ei de multe ori el o bătea fără milă până ce, în cele din urmă şi moarte a pătimit din mâinile tatălui ei.

Mergând ea după obicei în toate zilele să ducă bucate tatălui, care era cu plugul la ţarină, şi ieşindu-i înainte săracii şi flămânzii, că ştiindu-i milostivirea şi aşezarea sufletului cea iubitoare de săraci, de-a pururea îi ieşeau înainte cerându-i milostenie, şi ea neavând altceva să le dea, le împărţea din bucatele ce le ducea tatălui său, şi îi hrănea. Aceasta făcând-o de multe ori, şi tatăl ei rămânând flămând, a certat pe femeia sa, care l-a încredinţat că trimite totdeauna bucate de ajuns, încă şi de prisos. Şi diavolul a pus în mintea lui să pândească pe fericita ca să vadă ce face cu bucatele.

Deci mergând la vremea la care ştia că vine fericita cu bucatele, s-a aşezat la loc potrivit şi, pândind-o, a văzut ce făcea fiică-sa cu bucatele, fiind de mânie biruit şi uitând dragostea părintească, s-a pornit asupra ei, ca totdeauna, să o apuce de cosiţe şi să o bată până ce îşi va astâmpăra fierberea mâniei sale dobitoceşti; şi fiind în mare aprindere a azvârlit în ea cu barda ce o avea la brâu şi lovind-o a rănit-o la un picior, şi îndată, o, minune! şi-a dat sfântul şi fericitul ei suflet în mâinile lui Dumnezeu.

Iar sfântul şi feciorescul ei trup rămânând pe pământ şi încă sânge din piciorul cel tăiat curgând, cu slavă cerească a strălucit că se lumina şi locul dimprejur.

Iar ticălosul tată văzând întâmplarea, a fost cuprins de spaimă şi de cutremur, întâi pentru că a ajuns ucigaşul fiicei sale, apoi din pricina strălucirii celei dumnezeieşti care se revărsase în jurul sfintelor ei moaşte. Şi vrând să ridice sfântul ei trup, nu putea să se atingă şi nici să se apropie de el.

Deci a alergat în cetate şi a spus arhiepiscopului şi mai-marilor cetăţii toate pe rând cum s-au întâmplat şi cum acum trupul fericitei zace pe pământ, şi că este cinstit de Dumnezeu cu strălucire cerească. Aceasta auzind arhiepiscopul împreună cu cei mai mari ai cetăţii şi cu popor, au alergat cu făclii şi cu tămâie şi cu rugăciuni, şi văzând sfântul trup strălucind cu acea dumnezeiască lumină, s-au minunat cu toţii şi au lăudat pe Dumnezeul minunilor, Care şi acum, în vremurile noastre cele mai de pe urmă, preamăreşte pe robii Săi, care împlinesc cu fapta sfintele Lui porunci.

Apoi vrând să ridice sfântul ei trup, după porunca arhiepiscopului şi să-l ducă în cetate, nicidecum n-au putut, nici chiar să-l mişte din loc. Deci, mai mult s-au spăimântat. Şi cu multă evlavie au început a se ruga lui Dumnezeu şi Sfintei Filofteia, dar nici aşa nu au putut s-o ridice. Că vrând Dumnezeu să preamărească cu minune pe roaba Sa, a îngreuiat ca o piatră trupul ei.

Apoi, înţelegând că nu voieşte să fie dusă au început a-i pomeni ca unei fiinţe vii ţările, mănăstirile, bisericile de peste Dunăre şi cele de această parte de Dunăre şi nicăieri n-a voit. Dar *cum a pomenit de Biserica Domnească cea din Târgul Argeşului, îndată s-a uşurat mai mult decât greutatea cea firească şi înţelegând toţi că acolo este voia lui Dumnezeu şi a sfintei a merge, îndată a înştiinţat cu scrisoare pe Radu Vodă, cel poreclit Negru (de care şi biserica este zidită) de toate cele despre sfântă.*

Acesta cum a fost înştiinţat, fiind binecredincios şi râvnitor a-şi împodobi ţara şi poporul său cu odoare de mult preţ ca acestea, îndată cu mult alai, cu făclii şi cu tămâieri, cu multă evlavie mergând la Dunăre, a adus sfintele ei moaşte în Ţara Românească şi le-a aşezat în Biserica Domnească, cea zidită de el în oraşul Argeş. Acolo au stat sfintele ei moaşte până la zidirea Mănăstirii Curtea de Argeş, de către Neagoe Basarab.

Aici au fost trecute sfintele moaşte. Iar acum se află aşezate în Paraclisul Mănăstirii Curtea de Argeş. Şi acolo fiind, dă tămăduiri de tot felul de boli celor ce aleargă cu credinţă la sfintele ei moaşte.

Viaţa şi nevoinţele Sfintei muceniţe Filofteia de la Curtea de Argeş

În salba de mărgăritare a numelor sfinţilor din fiecare zi, la 7 decembrie, se face pomenirea Sfintei muceniţe Filofteia - Fecioara.

Această frumoasă stâlpare aducătoare de roduri vrednice de împărăţia cerurilor s-a născut pe la 1206 în marea cetate a Târnovei, capitala împărăţiei românilor şi bulgarilor, din sudul Dunării. Părinţii sfintei erau creştini şi se ocupau cu agricultura.

Mama fecioarei, de neam valah, fire evlavioasă şi temătoare de Dumnezeu, urma pilda Sfintelor femei, ca: Emilia - mama Sfântului Vasile cel mare; Antuza - mama Sfântului Ioan Gură de Aur; Monica - mama fericitului Augustin şi altele. Mergea adesea la sfintele slujbe bisericeşti, ascultând cu luare aminte dumnezeieştile Scripturi, străduindu-se să fie împlinitoare a lor. Rugăciunile făcute cu multă căldură sufletească şi posturile ţinute cu multă grijă erau podoabele ei duhovniceşti. Pe lângă buna chivernisire a gospodăriei nu uita să-şi păzească de gânduri tulburătoare curată cămara cea lăuntrică a inimii. Milosteniile şi alte fapte bune erau lucrarea ei din fiecare zi.

Copila Filofteia, trup din trupul mamei sale şi fire din firea ei, era nelipsită de lângă dânsa la biserică, la rugăciune, la postiri, la milostenii şi la faceri de bine.

Când ea a ajuns la vârsta deprinderii învăţăturii creştineşti, a frumuseţii fecioriei, a iubirii de străini şi a altor virtuţi, care fac pe om plăcut lui Dumnezeu, mama ei scumpă s-a mutat la cele cereşti, lăsând-o în grija tatălui. Rămânând orfană de mamă, fetiţa s-a arătat un pământ bogat în rodiri de fapte bune. Ea nu s-a dedat la pierzătoare cântece lumeşti, nici la iubirea hainelor scumpe, nici la împodobirea părului, fapte care moleşesc sufletul. Urmând învăţătura Sfântului apostol Petru, ea căuta să împodobească ***„omul cel tainic al inimii, întru nestricăcioasa podoabă a duhului blând şi liniştit, care este de mare preţ înaintea lui Dumnezeu” (I Petru 3, 3-4).***

După pilda mamei sale, tânăra fecioară se îndeletnicea îndeosebi cu lucrarea milosteniei, ştiind că Mântuitorul Iisus Hristos nu numai că fericeşte pe cei darnici, dar Se şi face una cu cei suferinzi. ***Sădind în inima ei această poruncă, buna Filofteia nu mai trăia pentru ea, ci pentru mirele ei, Iisus Hristos, după cum o arată şi numele: „iubitoare de Dumnezeu”.*** Hainele ei încălzeau trupurile săracilor şi hrana ei îndestula pe cei flămânzi. Toate acestea le săvârşea fericita în taină, că foarte se temea de slava oamenilor, care pierde toate ostenelile făcătorului de bine. De aceea şi Mântuitorul zice: ***„Deci, când faci milostenie, nu trâmbiţa înaintea ta, cum fac făţarnicii în sinagogi şi pe uliţe, ca sa fie slăviţi de oameni; adevărat grăiesc vouă: şi-au luat răsplata lor. Tu, însă, când faci milostenie, să nu ştie stânga ta ce face dreapta ta, ca milostenia ta să fie într-ascuns şi Tatăl tău, Care vede în ascuns, îţi va răsplăti ţie” (Matei 6, 2-4).***

Îndeletnicindu-se cu plugăria, tatăl fericitei avea şi el credinţă creştină, dar nelucrătoare. Grijile acestei lumi şi deşertăciunile vieţii înăbuşiseră îndemnurile evanghelice, care se ofileau înainte de rodire. De aceea, binefacerile şi milosteniile fiicei sale le socotea o pagubă, se mânia, adesea o certa şi chiar o bătea, în loc să ia aminte la psalmistul care zice: ***„Bun este bărbatul care se îndură şi împrumută, îşi rânduieşte vorbele sale cu judecată, că în veac nu se va clinti” (Ps. 111, 5).***

După ce a trecut la cele veşnice mama fetei, tatăl ei şi-a luat după o vreme, o femeie străină de vieţuirea creştină, nemilostivă şi plină de zavistie. De aceea ura de moarte pe fericita copilă, deşi aceasta o ajuta în gospodărie şi o asculta, însă nu mai mult ca pe Dumnezeu. Mergerea la biserică a tinerei i se părea mamei vitrege o pierdere de timp, postirile şi rugăciunile ei o porneau spre mânie la îndemnul celui urâtor de oameni şi al firii ei pline de răutate. S-a pornit, aşadar, cu ură neîmpăcată asupra bunei fecioare, pe care o bătea, chinuind-o cu felurite munci, şi căuta, ca o altă Irodiadă, vreme potrivită să învrăjbească şi mai mult pe tată asupra propriei sale fiice, însă nici ispitirile diavoleşti, nici bătăile părintelui său, nici chinurile pe care le răbda de la vitrega mamă n-au putut să o oprească de la

milostenii şi de la lucrarea faptelor bune, după cum zice proorocul David: ***„Gata am fost şi nu m-am tulburat să păzesc poruncile Tale” (Ps. 118, 60).***

Între multele ascultări pe care i le dăduse mama vitregă bunei Filofteia era şi aceea de a duce tatălui hrană la câmp. Mergând ea cu bucate în fiecare zi la ţarina unde lucra acesta, unii oameni sărmani ştiind-o milostivă, îi ieşeau înainte, cerându-i cu multă stăruinţă să-i miluiască. Fericita, văzându-i atât de lipsiţi, se înduioşa şi, neavând altceva să le dea, le punea înainte din bucatele pe care le ducea tatălui său. Făcând în mai multe zile astfel de fapte, părintele său era hrănit neîndestulător. De aceea el îi reproşează soţiei: „- Pentru ce nu-mi trimiţi bucate îndeajuns?”. Iar femeia i-a răspuns, învinovăţind-o pe fată: „- Eu totdeauna ţi-am trimis bucate destule. Dar ştiu eu ce face fiica ta cu ele? Poate, după obiceiul ei, le împarte la săraci”. Auzind acestea, tatăl copilei a tăcut, punându-şi în gând să o urmărească.

Mergând într-o zi la ţarină ca să lucreze, când s-a apropiat vremea să vină fericita cu hrana obişnuită, s-a aşezat la pândă, să vadă ce face fiica lui cu bucatele. După obiceiul lor, săracii i-au ieşit înainte şi, cu mai multă sârguinţă, i-au cerut să le împartă din cele ce ducea tatălui ei. Neavând altceva, aceasta a început să le împartă mâncarea pe care i-o dăduse mama vitregă.

Din locul în care se ascunsese, tatăl vedea cum fiica lui miluia din bucatele pe care le aştepta. În loc să se bucure de buna deprindere şi de o faptă ca aceasta, pornit fiind pe fericită de învinuirile mamei vitrege şi orbit de urâtorul binelui, el s-a aprins într-atât de mânia cea dobitocească, încât n-a mai avut răbdare şi, scoţând de la brâu barda pe care o purta de obicei, a aruncat-o asupra ei. Rănind-o grav la picior, sângele a început să curgă şiroaie. Fericita Filofteia, la vârsta de 12 ani, dându-şi în mâinile lui Dumnezeu feciorescul ei suflet, a adormit pentru viaţa cea veşnică. O seninătate a luminat atunci faţa ei îngerească, după cuvântul proorocului: ***„nu te teme de ocara oamenilor şi de batjocura lor să nu te înfricoşezi” (Isaia 51, 7).***

Nevrednicul ei tată a fost cuprins pe loc de spaimă şi cutremur. El se făcuse ucigaşul fiicei sale pe care o vedea acum strălucind de mărirea lui Dumnezeu care se revărsase asupra ei. Venindu-şi întru părintească milă, s-a gândit să o ridice spre a o înmormânta în mod obişnuit. Dar Dumnezeu, preamărind-o cu darul facerii de minuni, a îngreuiat trupul ei cel tânăr şi fecioresc ca pe o stâncă de piatră şi nimeni n-a putut să o ridice. Nedumerindu-se de cele întâmplate, mâniosul ucigaş a alergat în cetate la arhiepiscop, unde a istorisit toată întâmplarea şi cum trupul fecioarei se află pe pământ proslăvit de Dumnezeu cu cerească lumină.

Acesta, împreună cu mai marii cetăţii, cu clerici şi cu mulţime de credincioşi, au venit cu făclii şi tămâie la locul unde se afla sfânta. ***Văzând trupul ei strălucind de o lumină mai presus de fire, au preamărit pe Dumnezeu, Care Se arată minunat întru sfinţii Săi. După ce au înălţat cu toţii rugăciuni fierbinţi către Dumnezeu, au slăvit pe prea-plăcuta cerului cu imne ca acesta:*** „***Veniţi, iubitorilor de praznic, să fericim pe preasfânta fecioară Filofteia şi să-i mărim nevoinţele cele pentru fapta bună. Că ea, Fericita, nu şi-a miluit vasul cel de lut, ci cu multe feluri de bătăi l-a chinuit; pălmuiri şi scuipări a răbdat, pândiri şi moarte mucenicească de la cel ce a născut-o a suferit***" (*Mineiul pe luna decembrie, în şapte zile.*). După îndelungată slujire, membrii soborului au voit să ridice sfintele ei moaşte şi să le aşeze cu cinste în catedrala cetăţii Târnovo, dar n-au putut să o clintească din loc. Arhiepiscopul şi toţi ceilalţi clerici, spăimântându-se şi mai mult, au făcut rugăciuni cu toată evlavia către Dumnezeu, dar moaştele nu se lăsau nicidecum ridicate.

Înţelegând că nu este voia sfintei să fie dusă în cetatea aceasta, au început slujitorii să enumere numele diferitelor oraşe, biserici şi mănăstiri din dreapta şi din stânga Dunării. Dar, minune, când au rostit numele bisericii cu hramul Sfântul Nicolae de la Curtea de Argeş, din ţara noastră, trupul sfintei s-a arătat mai uşor decât era firesc. Înştiinţând şi pe voievodul Radu Negru despre vrerea Sfintei Muceniţe Filofteia-Fecioara, el a venit în grabă cu mare evlavie la Dunăre, înconjurat de vlădici, clerici şi nu puţin popor dreptmăritor. Cu slavoslovii, cu tămâieri şi cu făclii au fost întâmpinate sfintele ei moaşte. Şi a „***mers aşa măreţu alai prin târguri şi sate, zile şi nopţi de-a rândul. Şi pe unde trecea, bolile celor ce o primeau cu credinţă se tămăduiau. Şi ducând-o, au aşezat-o în „Biserica Domnească", din vechea cetate a Argeşului***".

În anul 1517, domnitorul Neagoe Basarab ctitoreşte mânăstirea Curtea de Argeş, unde se mută şi moaştele Sfintei, rămânând acolo până astăzi, ca loc de pelerinaj şi de închinare. Astfel, ***sfintele moaşte ale Sfintei muceniţe Filofteia fecioara au devenit pentru ţara noastră o binecuvântare a lui Dumnezeu, iar pentru poporul român, izvor nesecat de binefaceri, de 8 veacuri ea ocrotind Curtea de Argeş şi pe credincioşii ortodocşi.***

Multe locaşuri măreţe s-au ridicat întru pomenirea Sfintei muceniţe. Icoana ei se află la loc de cinste în casele creştinilor. Nenumărate dreptcredincioase îi poartă numele. De aceea, ea a devenit izvor tămăduitor de multe suferinţe, celor lipsiţi, ajutătoare, celor întristaţi, mângâietoare către Domnul Iisus Hristos - tuturor mijlocitoare (*Îndrumătorul pastoral al Bisericii Ortodoxe Române, vol. II, Bucureşti, 1951, p. 373*).

† Gherasim , episcopul Râmnicului şi al Argeşului

Sursa: Patriarhia Bisericii Ortodoxe Române, Sfinţi români şi apărători ai Legii strămoşeşti, E.I.B.M.B.O.R., Bucureşti, 1987, p. 281-285, Sfânta Muceniţă Filofteia „de la Argeş”.

Sfinţi români - Sfinţi români din sec. XII-XIII - Sfânta muceniţă Filoteia de la Curtea de Argeş

Această sfântă fecioară şi mieluşea iubită a lui Hristos era de neam româno-bulgar, născându-se pe la începutul secolului XIII (circa 1206), în oraşul Târnovo, vechea capitală a Bulgariei. Tatăl său era lucrător de pământ, iar mama sa, de origine valahă, era casnică.

După ce dădu fiicei sale o aleasă creştere duhovnicească şi o legă cu inima de dragostea lui Hristos, mama se mută la viaţa veşnică, lăsând copila orfană în grija tatălui ei. Apoi el, recăsătorindu-se, a lăsat pe fericita Filoteia în grija mamei vitrege. Dar, ca de obicei, copila era adeseori asuprită, pedepsită şi chiar pârâtă la tatăl ei, pe motiv că n-o ascultă, ci merge prea des la biserică şi că risipeşte averea casei, dând-o milostenie la copiii orfani şi săraci. Pentru aceasta era certată de tatăl ei.

Însă fecioara Filoteia nu se tulbura, nici nu punea la inimă aceste ispite ce i le făcea satana prin invidia mamei vitrege, pentru a o îndepărta de la faptele cele bune, pe care le învăţase de la buna ei mamă. Ci dimpotrivă, ***pe măsură ce creştea, Filoteia mergea continuu la slujbele bisericii, împărţea hainele ei bune şi mâncarea la***

copiii săraci care îi ieşeau în cale, iar acasă se ruga şi postea mereu. Căci trei erau faptele ei bune care o încununau: rugăciunea, fecioria şi milostenia.

Când avea numai 12 ani, a binevoit Dumnezeu s-o învrednicească pe fericita Filoteia de cununa muceniciei şi de bucuria împărăţiei cereşti, într-un chip ca acesta.

Fiind toamnă şi tatăl ei lucrând la câmp, Filoteia era trimisă zilnic de mama vitregă să-i ducă de mâncare pe ogor. Dar fericita obişnuia să împartă câte puţin din mâncare la copiii săraci, care îi ieşeau în cale. Observând tatăl ei că mâncarea nu-i ajunge, şi-a certat femeia pentru aceasta, iar ea i-a zis:
- Întreabă pe fiica ta ce face cu mâncarea, că eu îţi trimit mâncare destulă la câmp!
Atunci, ticălosul tată, mâniindu-se pe fericita Filoteia, şi-a pus în minte s-o pândească pe cale şi să afle ce face cu mâncarea de nu-i ajunge. Într-o zi, la amiază, pe când el o pândea dintr-un desiş, a văzut pe Filoteia cum împarte mâncarea la copiii săraci care îi ieşeau înainte. Atunci, pornindu-se cu mânie de fiară, din îndemnul diavolului, a aruncat cu barda ce o purta la brâu asupra Sfintei Filoteia şi, tăind-o la picior, în puţină vreme, din cauza rănii, fericita şi-a dat sufletul în mâinile preadulcelui ei mire, Iisus Hristos. Astfel, tatăl ei după trup a devenit prigonitorul şi ucigaşul ei pentru credinţă, după cuvântul Evangheliei, care zice: "Şi va da frate pe frate la moarte şi tată pe fiu" (Matei 10,21).

Cuprins de frică şi mustrare, a încercat să ridice de jos sfântul ei trup, dar n-a putut, căci trupul Sfintei Filoteia, devenind făcător de minuni, se îngreuiase ca o piatră. Atunci nefericitul tată a alergat la arhiepiscopul Târnovei şi, mărturisindu-şi păcatul, i-a spus toate cele întâmplate. Arhiepiscopul cu tot clerul şi mulţime de popor au ieşit afară din oraş, cu tămâie şi lumânări în mâini, să ridice trupul cel proslăvit al Sfintei Muceniţe Filoteia şi să-l ducă în catedrala din cetate. Dar cu rânduială divină, trupul ei nu se lăsa nicidecum ridicat de la pământ.

Văzând că nu este voia Sfintei Filoteia să rămână în patria ei, arhiepiscopul cu slujitorii săi au făcut multe rugăciuni către Dumnezeu şi către muceniţă, numind numeroase mănăstiri, biserici şi catedrale din sudul şi nordul Dunării, să vadă unde anume doreşte să rămână sfintele ei moaşte. Dar trupul ei nu se uşura. ***La urmă au numit şi Mănăstirea Curtea de Argeş şi, prin minune dumnezeiască, moaştele Sfintei Filoteia s-au uşurat şi au putut fi ridicate şi aşezate în sicriu spre închinare.***

Înţelegând că Sfânta muceniţă Filoteia doreşte să fie dusă în Ţara Românească, la Mănăstirea Curtea de Argeş, arhiepiscopul a scris voievodului Radu Negru să primească acest sfânt şi nepreţuit odor pentru ocrotirea şi mângâierea poporului român binecredincios. Astfel, clericii Târnovei au însoţit în procesiune sfintele moaşte până la Dunăre, iar de aici le-au întâmpinat clericii, monahii şi credincioşii români în frunte cu mitropolitul şi domnul ţării şi le-au dus cu alai domnesc la Mănăstirea Curtea de Argeş, unde le-au aşezat în biserică.Aşa au ajuns moaştele Sfintei muceniţe Filoteia în ţara noastră.

Ele se bucură de mare cinste în Biserica Ortodoxă Română, alături de ale celorlalţi sfinţi care au moaşte pe pământ românesc. Dar mai ales în judeţele Argeş, Dâmboviţa şi Prahova, Sfânta Filoteia este cinstită în mod deosebit cu pelerinaje locale la moaştele ei şi cu rugăciuni pentru cei bolnavi, dintre care mulţi capătă sănătate şi ajutor. Cel mai mare pelerinaj la moaştele Sfintei Filoteia se face, însă, la 7 decembrie, când are loc prăznuirea ei anuală. Atunci iau parte numeroşi credincioşi din multe zone ale ţării şi se face procesiune în curtea mănăstirii cu sfintele ei moaşte.

În trecut se făceau vara, pe timp de secetă, procesiuni pentru ploaie prin satele Munteniei, iar Dumnezeu, cu rugăciunile ei, binecuvânta pământul cu ploaie şi mângâiere. Procesiunea se făcea astfel: preoţii şi enoriaşii satelor îşi trimiteau câte o delegaţie de ţărani la Mănăstirea Curtea de Argeş pentru a solicita moaştele Sfintei Muceniţe Filoteia în satele lor. După ce obţineau de la episcop şi stareţ cuvenita binecuvântare, se stabilea ziua procesiunii şi traseul ce urma să fie parcurs. Apoi se amenaja o maşină specială pentru transportul sfintei racle şi al preoţilor călugări delegaţi. Până nu demult, sfintele moaşte se transportau în trăsură cu cai albi.

Credincioşii, în port naţional, împreună cu preotul, în veşminte şi cu Sfânta Evanghelie, aşteptau sfintele moaşte la hotarul satului, având în mâini flori, busuioc şi lumânări aprinse. De aici, în sunetul clopotelor, procesiunea se îndrepta spre biserica din centrul satului. În fruntea procesiunii mergeau bătrânii purtând în mâini cruci, prapuri, felinare şi steagul tricolor. După ce se făcea slujbă în biserică şi se cânta acatistul Sfintei muceniţe Filoteia, toţi sătenii, bătrânii, văduvele, bolnavii, mamele şi copiii se închinau şi sărutau sfintele ei moaşte. Apoi, procesiunea se continua pe câmp, în vatra satului, unde se făceau rugăciuni stăruitoare pentru ploaie, cu toţi credincioşii în genunchi. După slujbă, sfintele moaşte erau duse mai departe în satele vecine. Cu rugăciunile Sfintei Filoteia, Dumnezeu trimitea ploaie peste câmpul însetat şi întărea credinţa şi speranţa în inimile credincioşilor.

Sfânta muceniţă Filoteia se prăznuieşte în ziua de 7 decembrie.

(Arhimandrit Ioanichie Bălan, Patericul românesc, Editura Mănăstirea Sihăstria, pp. 68-71)

Pr. Prof. Dr. Mircea Păcurariu - Sfânta muceniţă Filofteia

În calendarul sfinţeniei creştine, la 7 decembrie, este pomenită Sfânta Muceniţă Filofteia, ale cărei moaşte se găsesc de şapte veacuri la Curtea de Argeş. După anumite ştiri privitoare la viaţa ei, aflăm că s-a născut pe la începutul veacului al XIII-lea în oraşul Târnovo, care pe atunci era capitala „imperiului româno-bulgar“ întemeiat şi condus o vreme de fraţii Petru şi Asan, români de neam. ***I s-a dat din botez numele Filofteia, care în greceşte înseamnă „iubitoarea de Dumnezeu“, lucru pe care îl va dovedi cu fapta în cursul scurtei sale vieţi pământeşti.*** Se spune că şi mama viitoarei sfinte era româncă de neam din sudul Dunării şi o femeie foarte evlavioasă. ***De la ea a deprins prunca Filofteia dragostea de Dumnezeu şi de aproapele, faptele de milostenie, rugăciunile şi postul şi alte virtuţi care trebuie să împodobească sufletul unui adevărat creştin.*** Fiind copilă încă, Dumnezeu a chemat la Sine pe vrednica sa mamă, rămânând astfel orfană. Cu încredere în Dumnezeu, a rămas în casa părintească, respectând toate cele ce învăţase de la mama ei, trăind mai mult pentru Hristos şi pentru cei aflaţi în suferinţă.

Dar după o vreme, tatăl ei s-a recăsătorit, luându-şi o femeie cu o viaţă cu totul diferită de cea a primei sale soţii. Era firesc atunci ca aceasta femeie să n-o

iubească pe Filofteia, obisnuită cu rugăciunea, cu postul şi cu mila faţă de aproapele. Drept aceea, s-a pornit cu multă ură împotriva acesteia, mai ales când se ducea la biserică sau când se ruga şi făcea fapte de milostenie. În acelaşi timp, căuta să întărâte şi pe tatăl blândei copile împotriva ei. Dar toate vorbele de ocară, bătăile şi muncile la care o punea tatăl şi mai ales mama ei vitregă, n-au putut s-o abată de la virtuţile care îi împodobeau sufetul, mai ales de la faptele milosteniei.

În inima ei se întipăriseră cuvintele Mântuitorului: „Fericiţi cei milostivi, că aceia se vor milui“ *(Matei 5, 7),* ***dar mai ales cuvintele pe care le va spune El la dreapta judecată: „Veniţi, binecuvântaţii Tatălui Meu şi moşteniţi Împărăţia cea pregătită vouă de la întemeierea lumii. Căci flămând am fost şi Mi-aţi dat să mănânc, însetat am fost şi Mi-aţi dat să beau, străin am fost şi M-aţi primit, gol am fost şi M-aţi îmbrăcat, bolnav am fost şi M-aţi cercetat, în temniţă am fost şi aţi venit la Mine“*** *(Matei 25, 34-36).*

Între altele, de multe ori, când ducea mâncare tatălui ei la câmp, o parte din ea o dădea unor oameni săraci. ***Într-una din zile, pe cand avea 12 ani, tatăl a urmărit-o ca să vadă ce face cu mâncarea pe care trebuia să i-o aducă la câmp. Încredinţându-se că o dădea celor lipsiţi, s-a înfuriat atât de tare, încât a scos securea pe care o purta la brâu şi a aruncat-o asupra fetei. A rănit-o grav la un picior, încât după puţină vreme şi-a dat sufletul în mâna Ziditorului a toată făptura.***

Nevrednicul tată, înspăimântat de uciderea propriei sale copile, a încercat să-i ridice trupul spre a-l înmormânta. Dar Dumnezeu a îngreuiat în aşa fel cinstitul ei trup, încât nici tatăl ucigaş, nici alţi oameni n-au putut să-l ridice. Îngrozit, a alergat la arhiepiscopul cetăţii Târnovo, istorisindu-i toate cele întâmplate. Acesta, împreună cu mai marii cetăţii, cu preoţi, călugări şi mulţime de credincioşi, s-au îndreptat spre locul în care se află trupul neînsufleţit al tinerei Filofteia. Toţi s-au încredinţat că erau în faţa unei minuni dumnezeieşti. Ierarhii şi preoţii aflaţi acolo, au săvârşit slujba prohodirii ei, după care au încercat să-i ridice cinstitul trup, spre a-l duce în catedrala arhiepiscopală din Târnovo. Nici de data aceasta cinstitul ei trup n-a putut fi ridicat. Au înţeles că Filofteia putea fi socotită acum ca o adevărată muceniţă a lui Hristos şi că ea însăşi nu voia să fie dusă în cetatea Târnovo.

Sinaxarul ei arată că sfinţii slujitori au început să spună numele unor oraşe, biserici şi mănăstiri din dreapta şi stânga Dunării, spre a vedea dacă nu se uşurează trupul sfintei la rostirea vreunuia din ele. ***Când s-a rostit numele oraşului Curtea de Argeş, deodată trupul s-a uşurat şi a putut să fie ridicat.***

A fost înştiinţat de îndată domnitorul român de la Argeş de dorinţa Sfintei Filofteia, ca cinstitul ei trup sa fie adus în ţara sa. A fost întâmpinat la Dunăre de domnitor, ierarhi, preoţi, călugări şi credincioşi, cu rugăciuni, cântări duhovniceşti, lumânări şi tămâie. Sicriul cu trupul ei a fost dus apoi la Curtea de Argeş.

Adevărul este că moaştele ei au rămas la Târnovo şi au fost aduse în Ţara Românească numai după anul 1393, când ţaratul bulgar de la Târnovo a fost ocupat de turci. Se pare că de aici au fost duse pentru scurt timp la Vidin, probabil până în 1396. Pentru a nu fi profanate, au fost oferite domnitorului Mircea cel Bătrân (1386-1418), care le-a aşezat în Biserica Sfântul Nicolae (domnească) din Curtea de Argeş, pe atunci catedrală mitropolitană, ctitorie a domnitorilor Basarab I Întemeietorul şi Nicolae Alexandru, fiul său.

Moaştele Sfintei au rămas acolo până în 1893, când – datorită stării de degradare în care a ajuns biserica – au fost mutate în Biserica Sfantul Gheorghe, apoi în Biserica Adormirea Maicii Domnului-Olari, din aceeaşi localitate. În timpul primului război mondial, când o bună parte din ţară era ocupată de trupe străine – au fost duse în paraclisul mănăstirii Antim din Bucureşti. După încheierea războiului au fost readuse la Curtea de Argeş, dar de data aceasta în măreaţa biserică ctitorită de Neagoe Vodă Basarab. Din 1949 au fost mutate în paraclisul din încinta acestei biserici, unde se găsesc şi azi.

În felul acesta, Sfânta Filofteia a devenit o adevărată ocrotitoare a Ţării Româneşti. Moaştele ei sunt venerate atât de credincioşii din partea locului cât şi de alţi creştini, din alte zone ale ţării, care îşi îndreaptă paşii spre prima capitală a Ţării Româneşti. În mai multe rânduri s-au făcut procesiuni în ţară cu sfintele ei moaşte, mai ales în vreme de secetă. De la aducerea moaştelor sale în ţară şi până azi, în numeroase biserici s-au zugrăvit fie chipul ei, fie scene din viaţa ei (ca în bisericile Dobroteasa şi Sfântul Gheorghe din Bucureşti, Sfânta Filofteia şi Sfânta Vineri din Ploieşti, Adormirea Maicii Domnului din Mizil şi altele). Icoane cu chipul său împodobesc casele credincioşilor. Unii părinţi dau numele Filofteia fiicelor lor la botez, iar unele credincioase care iau îngerescul chip al călugăriei, de asemenea poartă acest nume. ***Pomenirea ei cu laudă se face în fiecare an în ziua de 7 decembrie. A fost aleasă această zi ca dată de praznuire, îndată după ziua Sfântului Nicolae, întrucat moaştele ei au stat secole în şir în biserica domnească din Curtea de Argeş, care are hramul Sfântului Nicolae, deci la 6 decembrie.***

Viaţa Sfintei Filofteia este trecută în Mineiul pe decembrie şi în Vieţile de sfinţi pe această lună, tipărite la noi în ţară, iar însemnările de călătorie ale unor străini care au trecut prin Curtea de Arges menţionează prezenţa moaştelor ei în acest oraş, precum şi cinstirea de care se bucură din partea credincioşilor români.

La 28 februarie 1950, Sfântul Sinod al Bisericii noastre a hotărât generalizarea cultului unor sfinţi ale căror moaşte se găsesc în ţara noastra, între care şi Sfânta Filofteia de la Argeş. Slujba specială închinată acestei generalizări a avut loc în ocotombrie 1955, la Curtea de Argeş, în prezenţa patriarhului Justinian Marina şi a numeroşi ierarhi români şi străini, invitaţi acolo, precum şi a numeroşi clerici şi credincioşi. Să cinstim şi noi prin cântări duhovniceşti pe această sfântă ocrotitoare a Ţării Româneşti, zicând: ***Lăudăm nevoinţele tale, Filofteie fecioară, cinstim patimile, mărim îndelungă-răbdarea ta, fericim sfântul tău sfarşit, cântăm bărbăţia ta cea neînvinsă ce s-a arătat în trupul tău cel tinerel şi crud şi privind toate ostenelile vieţii tale care te-au preamărit pe pământ şi în cer, unde acum locuieşti, te rugăm fă pomenire şi de noi, cei ce alergăm la racla sfintelor tale moaşte, ca izbăvindu-ne de toată nevoia şi Împărăţiei Cerurilor făcându-ne părtaşi, să te lăudăm pe tine, grăind unele ca acestea:***
Bucură-te, cea din ceruri dăruită românilor;
Bucură-te, că acum locuieşti la înălţime;
Bucură-te, că stai veşnic între cetele mărite;
Bucură-te, că prin tine Domnul milă ne trimite;
Bucură-te că-ţi ascultă rugile pentru tot omul;
Bucură-te, că eşti nouă ajutor întru primejdii;
Bucură-te, că pe tine te avem stâlp al nădejdii;
Bucură-te, Filofteie, fecioară prea lăudată!”

(Din Acatistul Sfintei Filofteia, icosul 12).

Arhid. Ștefan Sfarghie - Sinaxar - Sfânta muceniţă Filofteia de la Curtea de Argeş; Sfântul ierarh Ambrozie, episcop al Mediolanului

Sfânta Filofteia fecioara s-a născut în oraşul Târnovo din Bulgaria şi, rămânând orfană, după mutarea la Domnul a mamei sale, înţelepţită fiind de Duhul Sfânt, a început a lucra cu osârdie faptele cele bune.

Curând după moartea mamei sale, tatăl Sfintei Filofteia şi-a luat o altă femeie, care, văzându-i milostivirea, îi făcea neîncetat necazuri, bătând-o şi pornindu-l pe tatăl ei cu mânie asupra sa.

Din mâinile tatălui său avea să pătimească moarte Sfânta Filofteia, căci, mergând să-i ducă mâncare în ţarină, îi ieşeau înainte săraci, care îi cereau sfintei milostenie.

Neavând fericita altceva ce să le dea, le împărţea din bucatele ce se cuveneau tatălui ei. Văzând el lucrul acesta, a aruncat după ea cu barda ce o avea la brâu şi, lovind-o la un picior, sfânta şi-a dat sufletul în mâinile lui Dumnezeu.

Sfântul ei trup a fost aşezat în Biserica Domnească din Curtea de Argeş, prin purtarea de grijă a domnitorului Ţării Româneşti, Radu, cel numit şi Negru Vodă.

***

Tot astăzi este pomenit şi Sfântul ierarh Ambrozie, ales episcop al Mediolanului pe vremea împăratului Valentinian I (364-375). Acesta s-a născut la Treveri, în Galia (astăzi, Trier, oraş în Germania), iar tatăl său era dregător roman. A propovăduit Evanghelia la marcomani, a scris cărţi împotriva ereziei lui Arie şi l-a avut ca ucenic pe Fericitul Augustin.

Sfântul Ambrozie l-a oprit chiar şi pe împăratul Teodosie cel mare (379-395) să intre în biserică, deoarece împăratul poruncise un măcel mare în Tesalonic. De aceea, în faţa tuturor oamenilor, sfântul i-a dat canon de pocăinţă.

A trecut la Domnul în anul 397 şi a fost înmormântat la Mediolan, în biserica ce îi poartă numele până astăzi.

Iulian Dumitraşcu - Calendar Ortodox - Sfânta muceniţă Filofteia de la Curtea de Argeş; Sfântul ierarh Ambrozie, episcop al Mediolanului

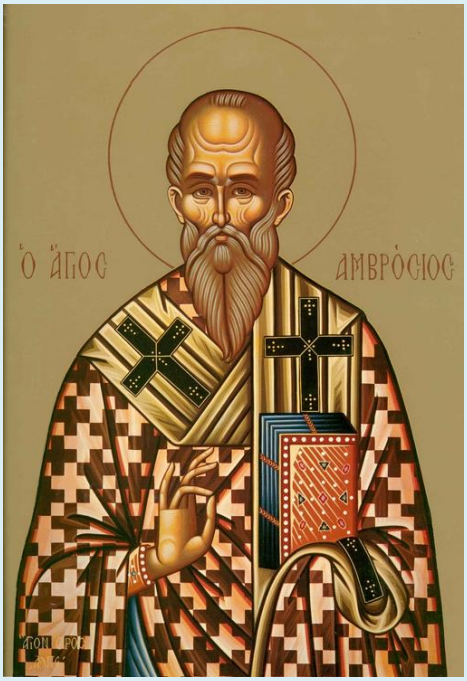

Sfânta Filofteia s-a născut, potrivit tradiţiei, în oraşul Târnovo (din Bulgaria), din părinţi creştini, simpli, fără carte. Aceasta, încă din copilărie, a primit în inima şi în sufletul ei sămânţa faptelor bune şi a milosteniei.

Rămânând orfană, după mutarea la Domnul a mamei sale, însă având întipărite în inimă toate învăţăturile primite de la ea şi fiind înţelepţită de Duhul Sfânt, a început a lucra cu osârdie faptele cele bune: mergea la biserică, asculta Sfintele Scripturi cu luare aminte, postea, păzindu-şi neîntinată fecioria trupească şi sufletească, miluia pe cei săraci, sătura pe cei flămânzi, adăpa pe cei însetaţi şi îmbrăca pe cei goi.

Însă, după ce a murit mama ei, tatăl ei şi-a luat altă femeie, care, văzându-i milostivirea şi faptele cele bune, şi îndemnată fiind de diavolul, îi făcea neîncetat necazuri, bătând-o, pârând-o tatălui ei şi pornindu-l cu mânie asupra ei. Adesea, se întâmpla că, văzând fericita pe cei săraci şi flămânzi şi biruită fiind de milostivire, îşi dădea hainele şi împărţea din bucatele pe care mama vitregă i le dădea ca să le ducă la ţarină, tatălui ei. Pentru aceste fapte bune, de multe ori, tatăl ei o bătea fără milă.

În cele din urmă, avea să pătimească şi moarte din mâinile lui, deoarece, mergând după obicei să-i ducă bucate în ţarină, îi ieşeau înainte săracii şi flămânzii, care, cunoscându-i milostivirea şi blândeţea sufletului, îi cereau milostenie, iar fericita, neavând altceva ce să le dea, le împărţea din bucatele ce se cuveneau tatălui ei.

Şi făcând astfel multe zile, şi rămânând tatăl ei flămând, acesta o certa pe femeia lui, care îl încredinţa că întotdeauna îi trimite bucate de ajuns, încă şi de prisos. Într-una din zile însă, diavolul i-a strecurat în minte tatălui fericitei gândul de a o pândi, spre a vedea ce face cu bucatele. Deci, mergând la vremea la care ştia că vine Filofteia, s-a aşezat la loc potrivit şi, pândind-o, a văzut ce făcea cu bucatele.

De aceea, fiind biruit de mânie şi uitând de dragostea părintească, s-a pornit asupra ei, ca întotdeauna, ca să o apuce de cosiţe şi să o bată până ce îşi va astâmpăra mânia cea peste fire; dar fericita, cuprinsă de spaimă, a început a fugi, însă el, azvârlind după ea cu barda ce o avea la brâu şi lovind-o, a rănit-o la un picior; şi îndată sfânta şi-a dat sufletul în mâna lui Dumnezeu.

Atunci, sfântul şi feciorescul ei trup, rămânând pe pământ şi sângerând, a strălucit de slavă cerească, încât s-a luminat şi locul dimprejur. Iar ticălosul ei tată, văzând cele întâmplate, a fost cuprins de spaimă şi de cutremur, mai întâi pentru că a ajuns ucigaşul fiicei sale, apoi din pricina strălucirii dumnezeieşti care se revărsase în jurul sfintelor moaşte; că vrând să ridice sfântul ei trup, nu putea să se atingă şi nici să se apropie de el.

Deci, a alergat în cetate şi a spus arhiepiscopului şi mai marilor cetăţii toate cele întâmplate şi cum stă pe pământ trupul fericitei, fiind cinstit de Dumnezeu cu strălucire cerească.

Auzind aceasta, arhiepiscopul a alergat împreună cu mai marii cetăţii şi cu popor mult, cu făclii aprinse şi cu tămâie, şi, văzând neprihănitul ei trup strălucind cu acea dumnezeiască lumină, s-au minunat cu toţii şi au lăudat pe Dumnezeu, care şi în vremurile cele mai de pe urmă prea măreşte pe robii Săi care împlinesc poruncile Lui. Apoi, vrând să ridice sfântul ei trup şi să-l ducă în cetate, n-au putut nicidecum, fiindcă Dumnezeu, vrând să proslăvească pe roaba Sa, a îngreunat ca o piatră de moară trupul ei.

Şi cunoscând că sfânta voieşte să fie dusă în altă parte, au început să o întrebe ca şi cum ar fi fost vie, pomenind toate cetăţile, mânăstirile, bisericile cele până la Dunăre şi de cealaltă parte a Dunării, dar n-a voit nicăieri; însă cum a pomenit de Biserica Domnească din Curtea de Argeş, îndată s-a uşurat mai mult decât

greutatea ei cea firească şi, înţelegând toţi că acolo este voia lui Dumnezeu şi a Sfintei a merge, au înştiinţat îndată, prin scrisori, pe domnitorul Ţării Româneşti de toate cele despre sfânta.

La aflarea unei asemenea veşti, domnitorul a alergat îndată cu mult alai, cu făclii şi cu tămâie, la Dunăre, fiind binecredincios şi râvnitor a-şi împodobi ţara cu odoare de mult preţ ca acestea, şi a adus sfintele ei moaşte în Ţara Românească. După ridicarea, în anul 1517, a Mănăstirii Curtea de Argeş, de către Sfântul voievod Neagoe Basarab (1512-1521), cinstitele moaşte ale Sfintei Filofteia au fost aşezate în mănăstire. Şi, deşi au fost atâtea schimbări de vremuri, de robii şi de tulburări, ele au rămas până astăzi acolo, dând tămăduiri la tot felul de boli şi ajutând celor ce aleargă cu credinţă la Sfânta Filofteia.

***

Sfântul Ambrozie s-a născut pe la anul 339, la Treveri (astăzi Trier, oraş în Germania), unde tatăl său, Uranius Ambrosius, avea înalta dregătorie de prefect, iar mama sa provenea din nobila şi bogata familie Aurelia, dar era împodobită şi cu virtuţile vieţii creştine.

Pe aceştia, Dumnezeu i-a binecuvântat cu trei copii: Satir, Marcelina şi Ambrozie. Ambrozie creştea şi îi uimea pe toţi cu înţelepciunea sa.

Odată, fiind el prunc înfăşat şi dormind cu gura deschisă, deodată, zburând un roi de albine, a venit asupra lui şi se vedeau albinele intrând şi ieşind din gura pruncului, unde puneau miere pe limba lui. După puţin timp albinele, ridicându-se, au zburat.

Iar tatăl lui, înspăimântându-se, a zis: „De va trăi pruncul acesta, va fi mare în popor”.

După moartea tatălui lor, mama, împreună cu cei trei copii ai săi, s-a mutat la Roma, pentru a-i da să studieze la înaltele şcoli romane.

Marcelina a intrat în monahism, iar Satir a ajuns înalt funcţionar de stat. Ambrozie a făcut studii de retorică şi de drept şi s-a deprins cu oratoria, apărând pe cei nedreptăţiţi la judecăţi, ajutând celor năpăstuiţi şi mustrând pe cei ce făceau nedreptăţi. El făcea judecăţi drepte pe vremea lui Prov, cel dintâi conducător al Cetăţii, care l-a făcut sfetnic pentru buna lui pricepere.

Ambrozie a fost trimis ca avocat la Sirmium şi Mediolanum, iar în anul 370, împăratul Valentinian I (364-375) l-a numit guvernator al provinciilor Emilia şi Liguria, cu reşedinţa la Mediolan (Milano de astăzi).

În acea vreme, a murit episcopul Auxenţiu arianul, din cetatea Mediolan, care ocupa scaunul după dreptcredinciosul episcop Dionisie, cel ce răposase în surghiun. Moartea lui Auxentiu a creat mare tulburare între creştinii drept-credincioşi şi cei arieni, fiecare din ei voind să ridice în scaun un episcop de credinţa sa.

De acest lucru înştiinţându-se împăratul, a trimis la Mediolan pe Ambrozie, ca degrabă să potolească tulburarea poporului. Deci, ajungând Ambrozie la Mediolan, a intrat în biserică în mijlocul poporului celui învrăjbit şi cu vorba sa cea dulce-grăitoare, îi sfătuia şi-i îndemna către unire şi pace.

Atunci un prunc, care încă nu putea vorbi bine, deodată, a strigat din popor: „Ambrozie să ne fie episcop!”. Auzind aceasta, tot poporul care era în biserică a repetat cuvântul pruncului şi a început a striga cu mare glas: „Ambrozie să ne fie episcop!”. Astfel, cu bunăvoinţa lui Dumnezeu, a vorbit pruncul mai înainte de vremea grăirii sale şi amândouă părţile cele potrivnice, adică şi a celor dreptcredincioşi şi a celor arieni, împăcându-se şi unindu-se, voiau pe Ambrozie a-l avea episcop, deşi nu era încă luminat cu sfântul botez, ci numai catehumen.

Deşi a căutat să fugă de arhierie, în cele din urmă, cunoscând Ambrozie bunăvoinţa lui Dumnezeu, s-a supus dorinţei poporului. Însă n-a voit să fie botezat de un episcop arian, ci de un episcop ortodox, cu dinadinsul păzindu-se de credinţa cea rea. Astfel, Ambrozie s-a botezat la 30 noiembrie 374, iar la 7 decembrie, în acelaşi an, a fost hirotonit episcop, fiind de faţă însuşi împăratul.

Fiind mare Părinte şi învăţător al Bisericii lui Hristos, a propovăduit mult şi a scris cărţi împotriva ereziei lui Arie şi a întors prin cuvântul său pe mulţi la dreapta credinţă, luminând poporul şi dând pace Bisericii sale.

Sfântul Ambrozie l-a oprit chiar şi pe împăratul Teodosie cel mare (379-395), ca să intre în biserică, după măcelul pe care acesta îl poruncise în Tesalonic, dându-i canon de pocăinţă în faţa tuturor credincioşilor.

Sfântul a făcut şi multe minuni. A descoperit, în chip minunat, moaştele Sfinţilor mucenici: Protasie, Ghervasie, Vitalie, Agricola, Nazarie şi Chelsie.

O dată, un eretic, intrând în biserică, a văzut cum un înger îi şoptea la ureche Sfântului Ambrozie ce să vorbească mulţimii, iar un ucigaş, vrând să-l omoare cu sabia, i s-a uscat mâna, dar sfântul, fiind fără de răutate, i-a vindecat-o.

Altă dată Sfântul Ambrozie a înviat un tânăr pe care, mai înainte, îl tămăduise de un duh necurat.

Sfântul Ambrozie a luminat, a păstorit, a vindecat, a îndrumat sufletele, a apărat dreptatea celor nedreptăţiţi, a propovăduit Evanghelia la un întreg popor păgân, cel al marcomanilor, a primit la credinţă, ca ucenic al său, pe marele predicator al lui Hristos, Fericitul Augustin; toate acestea lucrându-le ca un desăvârşit arhiereu al Domnului.

Ajungând la bătrâneţe, Sfântul Ambrozie a cunoscut mai înainte ziua sfârşitului său, zicându-le celor apropiaţi lui: „Numai până la Paşti voi fi cu voi!" Aşa a fost, pentru că şi-a dat duhul pe când se lumina de ziua Sfintelor Paşti, la data de 4 aprilie 397, iar trupul său a fost înmormântat în biserica din Mediolan, care îi poarta numele până astăzi. Biserica Ortodoxă îl prăznuieşte la 7 decembrie, ziua hirotoniei sale întru arhiereu.

Sfântul Ambrozie este ocrotitorul crescătorilor de albine, iar, pentru înalta sa învăţătură, este considerat şi ocrotitor al elevilor şi al studenţilor.

Fragmente din moaştele Sfântului Ambrozie se găsesc, începând cu data de 6 decembrie 2004, în biserica Parohiei Apărătorii Patriei II din Bucureşti.

Sfânta muceniţă Filofteia de la Curtea de Argeş - Sfinte moaşte

Moaştele Sfintei se află la: Biserica Paraclisului Mănăstirii Curtea de Argeş, situată în oraşul Curtea de Argeş la cca. 36 km NV de la Piteşti.

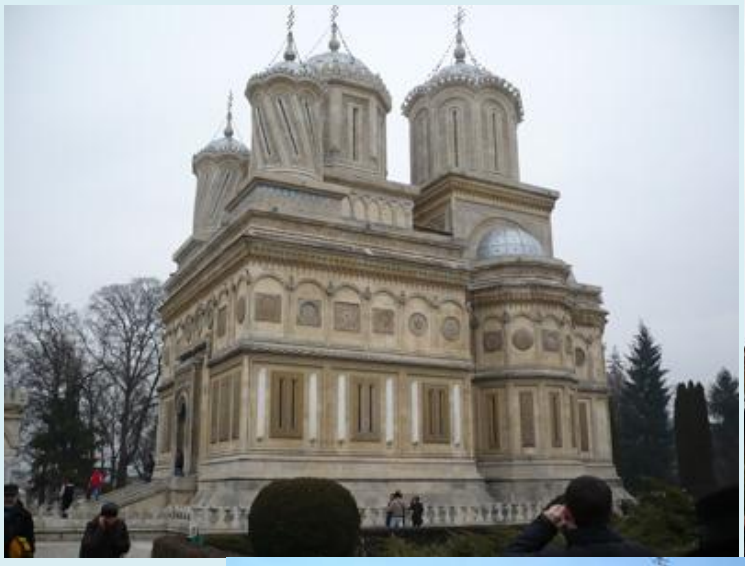

Părticele din moaştele Sfintei se află la:

- *Mănăstirea Recea, comuna Dumbrăveni, judeţul Vrancea, la 21 km SV de Focşani şi la 17 km nord de Râmnicu Sărat;*
- *Mănăstirea Săraca, este aşezată în plină câmpie bănăţeană, în localitatea Şemlacul mic, comuna Gătaia, la 67 km sud de Timişoara, pe drumul care leagă cele două localităţi.*

Sfânta muceniţă Filoteia de la Mănăstirea Curtea de Argeş (sec. XII-XIII) - Scurt istoric

Sfânta muceniţă Filoteia s-a născut în cetatea Târnovo, din părinţi simpli şi neînvăţaţi. Rămânând orfană de mamă din fragedă copilărie, tânăra fecioară se

îndeletnicea cu lucrarea faptelor bune, aşa cum o învăţase mama ei. ***Era nelipsită de la biserică, tăcută şi foarte iubitoare de săraci şi de Hristos, acestea fiind bunătăţile duhovniceşti care împodobeau sufletul ei.*** Apoi, multe pătimind de la mama sa vitregă, nevinovata fecioară a răbdat toate pentru Dumnezeu. Ocară, bătăi şi tot felul de năpăstuiri.

Odată, pe când ducea mâncare tatălui său la plug, fecioara Filoteia, fiind foarte iubitoare şi iubită de săraci, a început a împărţi din mâncare copiilor flămânzi care îi ieşeau în cale. Deci, urmărind-o tatăl său şi văzând milostenia ei, s-a pornit cu mânie dobitocească împotriva sfintei fecioare şi a aruncat cu barda plugărească asupra ei, rănind-o tare la picior. În ceasul acela, cu rânduiala lui Dumnezeu, Sfânta muceniţă Filoteia şi-a dat sufletul în mâinile Domnului, fiind în vârstă doar de 12 ani. Deci încercând ucigaşul tată să ridice trupul sfintei, n-a putut, că trupul ei se lăsa foarte greu. Atunci a anunţat pe mitropolitul din cetatea Târnovo, care a ieşit înaintea muceniţei cu tot clerul şi cu făclii aprinse.

Înţelegând că voia Sfintei muceniţe Filoteia este să fie dusă în altă parte, au început a numi toate mănăstirile şi bisericile de pe pământul Bulgariei, unde anume ar voi să fie dusă. Dar trupul sfintei nu se lăsa mişcat din loc. Apoi au început a numi bisericile din Ţara Românească. Şi când au ajuns la biserica domnească din Curtea de Argeş, îndată trupul sfintei s-a uşurat mai mult decât era după fire. Atunci au cunoscut toţi că acolo este voia Sfintei Muceniţe Filoteia să fie dusă.

Deci, tămâind trupul sfintei, care strălucea de oarecare lumină dumnezeiască, l-au ridicat şi l-au ţinut în biserica mare din Târnovo până au anunţat pe domnul Ţării Româneşti, Radu Negru, cum că Sfânta muceniţă Filoteia doreşte să meargă în pământul românesc.

Auzind de aceasta, voievodul Radu a ieşit îndată cu tot clerul, cu boieri şi mulţime de popor la Dunăre de au primit acest sfânt odor şi l-au dus în biserica domnească din oraşul Curtea de Argeş. Aici au stat nestrămutate până în ziua de astăzi, făcând nenumărate minuni de tămăduiri a tot felul de boli şi dureri omeneşti.

Moaştele Sfintei muceniţe Filoteia au fost proslăvite de Dumnezeu cu darul neputrezirii şi al facerii de minuni. Ele s-au pus în racla de argint şi au stat sute de

ani în frumoasa catedrală domnească a lui Neagoe Basarab de la Curtea de Argeş, unde a fost şi mănăstire cu mulţi călugări. Dar în ultimele decenii, zidindu-se la Argeş noi clădiri, sfintele sale moaşte au fost mutate în paraclisul de iarnă, aşa cum se văd şi astăzi.

Aceste sfinte moaşte constituie încă un odor dumnezeiesc, încă un protector al pământului şi neamului românesc. Căci, părăsind de bună voie neamul său, Sfânta muceniţă Filoteia s-a făcut rugătoare şi mijlocitoare a Bisericii Româneşti şi a întregii Ortodoxii, dorind să rămână cu noi şi să vegheze peste secole pentru poporul nostru credincios, înaintea tronului Preasfintei Treimi.

Dintre minunile Sfintei muceniţe Filoteia

Moaştele Sfintei muceniţe Filoteia sunt încă un izvor nesecat de tămăduiri miraculoase, încă un doctor fără de argint al poporului şi Bisericii Româneşti. Asemenea celorlalte moaşte din ţara noastră, moaştele Sfintei muceniţe Filoteia s-au dovedit de la început ajutătoare în nevoi credincioşilor şi vindecătoare de toată boala şi neputinţa.

Cine poate spune câte feluri de boli, paralizii, epilepsii, umflături şi dureri ale trupurilor omeneşti s-au vindecat aici? Din moşi-strămoşi se păstrează tradiţia ca să vină credincioşii, mai ales cei din părţile Argeşului şi Muşcelului, la moaştele Sfintei Filoteia, ori de câte ori se simţeau bolnavi, loviţi de grele suferinţe, ameninţaţi de primejdii şi de moarte. Şi, după râvna şi credinţa lor, cei mai mulţi căpătau sănătate prin minune, uşurare de dureri şi mângâiere sufletească.

Mai ales cei bolnavi de epilepsie şi de boli interne, greu de tămăduit sau nevindecabile, alergau la moaştele sfintei muceniţe, se rugau cu credinţă, treceau pe sub sfânta raclă, li se făcea Sfântul Maslu şi se întorceau acasă uşuraţi sau cu totul vindecaţi. Mare păcat că niciuna din vindecările acestea miraculoase făcute la moaştele Sfintei muceniţe Filoteia nu s-au scris. Fiecare s-a bucurat când s-a vindecat, când a găsit un asemenea doctor minunat, dar toţi au uitat să mărturisească aceste minuni prin scris şi viu grai, generaţiilor viitoare, spre lauda lui Dumnezeu şi a Sfintei muceniţe Filoteia.

Astăzi, ca şi altădată, aleargă credincioşii la aceste sfinte moaşte şi capătă multă mângâiere şi uşurare de suferinţele trupeşti şi sufleteşti, prin harul Sfântului Duh.

Curtea de Argeş - Mănăstirea Curtea de Argeş în parfum de magnolii!

Curtea de Argeş - capela-paraclis unde sunt moaştele Sfintei Filofteia, flancată de magnolii roz

A fost sfințită o „casă nouă” pentru moaștele Sfintei Filofteia: Catedrala Arhiepiscopală din Curtea de Argeș

Sorin Ioniţe - 07.12.2018

Noua Catedrală Arhiepiscopală din Curtea de Argeș a fost sfințită de arhiepiscopul Calinic vineri, 7 decembrie 2018, în ziua sărbătorii Sfintei Filofteia, în prezența a mii de credincioși.

„Noua casă” pentru moaștele sfintei, așa cum este numită catedrala în Actul de sfințire, va avea hramurile „ Sfânta muceniță Filofteia” și „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil”.

Racla cu moaştele Sfintei mucenițe Filofteia, ocrotitoarea Eparhiei Argeşului şi Muscelului, a fost scoasă joi seară din paraclisul mănăstirii Curtea de Argeș și însoțită către noua catedrală de un sobor de preoți.

La procesiune au participat aproape o mie de credincioşi cu lumânări aprinse în mâini, în timp ce câteva sute de oameni aşteptau în faţa noului lăcaş de cult.

După slujba de sfințire a fost oficiată pentru prima dată Sfânta Liturghie în noua catedrală.

Sfânta Filofteia

Numită de argeșeni „Sfântulița”, Sfânta muceniță Filofteia se află la Curtea de Argeș din 1396.

Sfânta Filofteia s-a născut la Târnovo, Bulgaria. Ea a fost orfană de mamă și a avut mult de suferit din pricina mamei vitrege și a tatălui ei.

Fiind educată creștinește de mama ei naturală, Sfânta Filofteia era foarte milostivă, mergea la biserică, asculta Sfintele Scripturi și avea grijă de cei săraci.

Fiind surprinsă de tatăl ei pe când împărțea săracilor hrana pe care trebuia să i-o lui aducă la câmp, acesta s-a mâniat și a lovit-o la picior cu o bardă. Acest lucru i-a cauzat moartea sfintei de numai 12 ani.

Potrivit sinaxarelor, trupul ei s-a făcut nefiresc de greu și nu a putut fi ridicat decât la rostirea numelui capitalei de atunci a Valahiei, Curtea de Argeș.

Noua Catedrală Arhiepiscopală din Curtea de Argeș

Noua catedrală are, în linii mari, arhitectura Bisericii Domneşti de la Curtea de Argeş, ctitorită de domnitorul Basarab I la mijlocul secolului al XIV-lea. În incintă există un loc special amenajat, în pridvor, unde sunt locurile de veci pentru membrii Casei Regale a României şi arhiepiscopii Argeşului şi Muscelului.

Piatra de temelie a fost pusă în 10 mai 2009, în prezenţa principesei moştenitoare Margareta şi a principelui Radu.

Regele Mihai a fost înmormântat, pe 16 decembrie 2017, în noua catedrală arhiepiscopală şi regală din Curtea de Argeş, alături de regina Ana, care a fost înmormântată pe 13 august 2016.

În vechea catedrală arhiepiscopală de la Curtea de Argeş, ctitorită de Neagoe Basarab la începutul secolului al XVI-lea şi refăcută la sfârşitul secolului al XIX-lea, sunt înmormântaţi primii doi regi ai României, Carol I şi Ferdinand. În anul 2003, la Curtea de Argeş au fost aduse şi rămăşiţele pământeşti ale regelui Carol al II-lea, care au fost depuse într-o capelă din curtea mănăstirii.

Pentru mai multe informații și fotografii de la eveniment accesați site-ul oficial al Eparhiei.

Foto credit: Arhiepiscopia Argeșului și Muscelulu

A fost sfinţită noua raclă pentru moaştele Sfintei Filofteia

Publicat de Gheorghe Anghel
25.04.2019

https://www.youtube.com/watch?v=zaAEpOckCVs

***

Preafericitul părinte patriarh Daniel a sfinţit joi, 25 aprilie 2019, racla pentru moaştele Sfintei muceniţe Filofteia de la Curtea de Argeş.

Slujba a fost oficiată, înainte de Liturghie, în Salonul Sfinţilor Români din Reşedinţa patriarhală.

Alături de patriarhul României au fost prezenţi membrii Sfântului Sinod aflaţi în Capitală pentru sfinţirea Sfântului şi marelui Mir.

Sfânta Filofteia - martiră la 12 ani

Sfânta Filofteia s-a născut în oraşul Târnovo, Bulgaria, din părinţi creştini, oameni simpli.

Într-o zi, mergând ea după obicei să ducă tatălui ei mâncare la câmp, i-au ieşit în cale nişte săraci şi flămânzi, ştiind că este o fire milostivă. Neavând altceva ce să le ofere, sfânta le-a împărţit mâncarea pe care trebuia să o ducă tatălui ei.

Într-una din zile, tatăl a urmărit-o şi văzând că împarte mâncarea săracilor a lovit-o cu toporul, cauzându-i astfel moartea.

Moaştele Sfintei Filofteia se află la Curtea de Argeş, fiind aduse în vremea domniei lui Radu (Negru) Vodă.

Foto credit: Basilica.ro/Mircea Florescu

Mutarea Sfintei Filofteia în noua Catedrală a Mânăstirii Argeşului:
https://www.youtube.com/watch?v=txbslyCrLZE

Predici şi editoriale

Predica Părintelui Sofian Boghiu (Mănăstirea Antim) la Sfântul ierarh Nicolae şi Sfânta muceniţă Filoftea

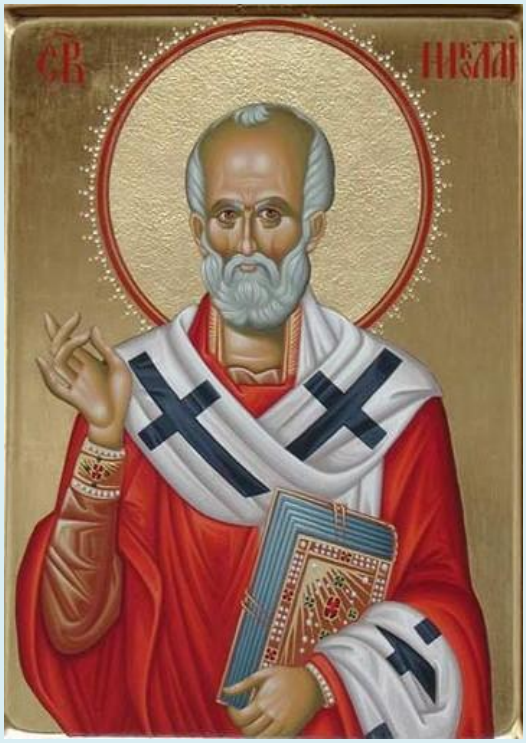

Fraţi creştini, ne întâlnim astăzi şi mâine în pomenirea cea de peste ani a celor două făpturi dumnezeieşti, Sfântul ierarh Niculae şi Sfânta muceniţă Filofteia. Diferenţa de timp şi de loc este mare între aceşti sfinţi ai lui Dumnezeu, pentru că Sfântul Nicolae trăieşte pe la trei sute şi patruzeci, atunci îşi încheie viaţa pământească, iar Sfânta Filofteia pe la o mie trei sute treizeci, treizeci şi cinci, patruzeci. Deci, o mie de ani distanţă de timp între aceşti doi.

⇒ ***Bunul Sfântul Nicolae era un mare ierarh, un arhiereu al lui Dumnezeu care avea legături directe cu împăratul Constantin, [la] primul Sinod de la Niceea, un om cu multe relaţii în lumea aceasta pământească.***

⇒ ***Sfânta Filofteia, o fetiţă, o ţărancă săracă, poate nu ştia nici să se iscălească, cu nişte părinţi modeşti, săraci, plugari, trăind într-o localitate din Bulgaria.*** Sfântul Nicolae, [după cum] s-a vorbit în Viaţa lui, el însuşi făcând minuni în viaţa lui pământească; iar ***[pe] sfânta Filofteia nimeni n-a cunoscut-o în viaţa ei, decât în momentul martiriului ei.***

Şi totuşi, ne întâlnim cu amândoi aceşti sfinţi ai lui Dumnezeu în aceste zile, astăzi şi mâine, şi astăzi şi în şapte decembrie.

Ce-i uneşte pe dânşii şi ce-i face lăudaţi şi neuitaţi de memoria lumii? Bunătatea inimii lor. Sfântul Nicolae a fost un om foarte milostiv, la dimensiunile lui şi Sfânta Filofteia de asemenea, la sărăcia ei. Amândoi erau plini de har, plini de putere dumnezeiească. ***Dragostea de Dumnezeu luase legătură cu şuvoiul dragostei din inima lor.*** *De aceea au ajuns de neuitat.*

Cu Sfântul Nicolae, noi avem o socoteală mai personală la mănăstire aici. Adică ***Sfântul Nicolae a fost patronul bisericii de lemn care a fost cândva pe acest loc unde fericitul Antim Ivireanul, căutând loc pentru o biserică de piatră,*** negăsind în altă parte, a primit acea ofertă a ctitorilor de la vechea mănăstire, vechea bisericuţă de lemn, să facă în locul ei această biserică de piatră şi, ca recunoştinţă sau ca plată, să fie socotit şi Sfântul Nicolae patronul acestei sfinte mănăstiri - el fiind patronul bisericuţei din lemn care a fost înainte aici. ***Fericitul Antim a fost de aceeaşi înţelegere cu ei şi a păstrat pe Sfântul Nicolae patron acestei sfinte biserici.*** *În această icoană cu patru sfinţi care sunt patronii lui Antim şi patronii mănăstirii, al doilea e Sfântul Nicolae* (*Icoana „ctitoricească” din 1715, păstrată lângă catapeteasma biserici mănăstirii Antim, menţionată de ctitor în Aşezământul dat mănăstirii sale: Arhim. Sofian Boghiu, Sfântul Antim Ivireanul şi Mănăstirea Tuturor Sfinţilor, Bucureşti 2005, p.129, 135, 159. Sub figura stând în picioare a Sfântului Nicolae este pictată minunea miluirii fetelor sărace.*) Întâiul este Alexie omul lui Dumnezeu, al doilea Sfântul Nicolae, al treilea Sfântul Antim, patronul lui Antim Ivireanul şi a patra Sfânta Agata. Toţi au legături cu această mănăstire şi cu fericitul Antim Ivireanul. Deci Sfântul Nicolae are legături directe cu această mănăstire; azi a fost şi hramul mănăstirii.

Sfântul Nicolae, aşa cum ştiţi de fapt - din an în an se repetă multe lucruri din viaţa lui pământească, din milosteniile lui - a făcut multe lucruri înalte în viaţa lui pământească şi după aceea. Sfânta Filofteia a făcut numai după moartea ei multe lucruri minunate… şi multe vindecări.

La Sfântul Nicolae se povesteşte cu detalii şi ca stăruinţă, între minuni, ***acea faptă de milostenie a lui făcută către o familie în care erau trei fete sărace.***

Tatăl lor era dispus să le lase să-şi trăiască viaţa de lume, o viaţă în păcate, ca să poată să-şi ducă viaţa lor mai departe. Aflând Sfântul Nicolae acest lucru, a făcut, aşa cum făcea el de obicei, un gest care a fost salvator pentru acea familie, ca şi pentru multe altele. Adică ştiţi, în timpul nopţii s-a dus cu o pungă de bani de aur şi i-a aruncat pe fereastră unde ştia că dorm acele trei fete. Dimineaţa s-au trezit cu această bogăţie neaşteptată de nicăieri. În noaptea următoare a făcut acelaşi lucru; tatăl fetelor care a aflat de acest fapt, fără îndoială că a rămas uimit şi era dornic să ştie cine e acest mare binefăcător. A stat la pândă şi, în noaptea următoare, când a fost din nou Sfântul Nicolae cu darul lui, l-a observat. Şi a căzut în genunchi mulţumindu-i, aşa cum putea să mulţumească un tată disperat în asemenea ocazii, că salva cinstea celor trei fete ale lui. Aici jos, sub icoana Sfântului Nicolae, e această minune**,** acest moment din viaţa lui: *cele trei fete care dorm aici, Sfântul Nicolae la fereastră aruncă bănuţii.* ***De aceea Sfântul Nicolae a rămas patronul fetelor sărace şi al fetelor care vor să se mărite şi nu pot.*** Pentru că de obicei în lume e acest schimb de bunuri pământeşti.

Dacă ai zestre bună te iau, dacă nu, te lasă şi nu interesează. ***Cele care se roagă cu adevărat la Sfântul Nicolae au acest răspuns binefăcător de la el.***

De asemenea, ***Sfântul Nicolae ştiţi că este patronul copiilor, cu darurile.*** *Acest obicei este izvorât dintr-o minune a Sfântului Nicolae.* ***Adică, într-o călătorie a Sfântului Nicolae, a trecut pe la un han şi (…) hangiul, un om rău, un criminal am putea spune, a luat trei copii, i-a prins el de unde i-a prins, i-a adus şi i-a junghiat în pivniţa lui ca să facă mâncare la călători. Sfântul Nicolae trecând pe acolo a aflat. A întrebat: „De ce ai făcut fapta aceasta?" - „N-am făcut-o!" - „Coboară cu mine în pivniţă!" A coborât, bieţii copii erau junghiaţi, curgea sângele din ei. Sfântul Nicolae a făcut rugăciune, i-a binecuvântat şi copiii au săltat vii. Această minune a rămas de neuitat, din ea s-a născut acest obicei, ca în ajunul Sfântului Nicolae să primească copilaşii ghetuţe sau alte obiecte la măsura, la vârsta lor: daruri de la Sfântul Nicolae.***

Şi alte multe minuni a făcut Sfântul Nicolae în viaţa lui pământească. ***A luat parte la sinodul de la Niceea,*** cum ştiţi, primul sinod ecumenic, când s-au făcut primele şapte articole din *Crezul* nostru creştin: „*Cred întru Unul Dumnezeu, Tatăl atotţiitorul…*" şi celelalte articole. ***Şi aici era o dispută, cum ştiţi, o dispută cu un mare eretic, Arie, care tăgăduia că Iisus Hristos e de aceeaşi fiinţă cu Tatăl ceresc.*** Adică spunea acest Arie că a fost cândva un timp, în depărtată veşnicie, când Fiul nu era: Iisus Hristos, Cuvânt al lui Dumnezeu, Logosul cum spun teologii, n-a fost. Or, El era Cuvântul Tatălui şi Evanghelia Sfântului Ioan de la început spune aşa: „***La început era Cuvântul***", acest Iisus Hristos; la început, şi n-a fost vreme când El n-a existat. ***Această discuţie a fost la sinod şi era şi Sfântul***

Spiridon, pe care îl sărbătorim săptămâna cealaltă. ***Oameni care nu erau mari cărturari, însă erau nişte oameni plini de duhul lui Dumnezeu.*** Şi Sfântul Spiridon a făcut acea minune cu cărămida: ***luând o cărămidă în mână, cum ştiţi, a binecuvântat-o şi a strâns-o în mână. A ţâşnit focul în sus, a curs apa în jos şi a rămas cu lutul în mână. Şi a spus: „Această cărămidă este un singur obiect, însă are în ea trei elemente: focul, apa şi lutul. Aşa e şi Sfânta Treime, sunt trei şi formează una“, unitatea aceasta a Sfintei Treimi.*** Şi a convins foarte mult Sfântul Spiridon.

Iar Sfântul Nicolae, cât era de blând şi de bun, văzând încăpăţânarea lui Arie, i-a tras o palmă la sinod care l-a durut poate mai puţin, însă l-a ruşinat foarte mult, pentru că din râvnă fac şi sfinţii asemenea gesturi care pentru unii oameni sunt de scandal. ***Însă… a fost necesară această palmă acelui bârfitor de Dumnezeu, Arie ereticul pe care Sfinţii Părinţi îl înfierează cu cuvinte grele, pentru că a atacat dumnezeirea Fiului lui Dumnezeu care ne-a mântuit pe noi toţi.***

Sfânta Filofteia, cum ştiţi, ***a avut o viaţă simplă.*** Dacă aţi ascultat acatistul din seara aceasta, în acatist e povestită viaţa ei care e foarte simplă. ***Copilă crescută foarte frumos de mama ei care a învăţat-o să fie cuminte, să meargă la biserică, să se roage, să fie bună, să ajute pe toţi care au nevoie de ajutorul ei. Şi ea, cu***

sufletul curat, a primit tot ce i-a dat buna sa mamă ca învăţătură, ca hrană de toată viaţa ei. Însă… mama ei bună a murit, lăsând-o de tânără orfană. Tatăl ei s-a recăsătorit, luând o altă femeie. ***Şi acea femeie, soţia tatălui Sfintei Filofteia, se purta foarte rău cu această copilă. Şi adeseori o bătea, mai ales atunci când o simţea că risipeşte avutul familiei lor. Că aşa se socoteşte, a face milostenie însemnează a risipi!***

Ţine pentru tine, să mănânci până crapi! Şi fără îndoială, era foarte supărată că dădea câte ceva, aşa, din puţinul care îl aveau şi ei. Şi erau discuţii în familie, că tatăl său, un plugar, mergea la câmp şi nu-i ajungea mâncarea şi soţia lui îi spunea: „*trimit mâncare, îţi trimit câtă ştiu că ţi-e de folos*“. Însă el spunea că nu-i ajunge şi atunci, ***într-o bună zi, s-a pus la pândă tatăl Sfintei Filofteia şi a băgat de seamă că atunci când [Sfânta] venea cu mâncarea la câmp, la tatăl său, a dat ceva de mâncare şi unor necăjiţi pe drumul ei. Tatăl său a văzut, s-a convins că soţia îi trimite mâncare de ajuns, însă risipeşte Filofteia şi plin de mânie a aruncat cu barda în ea, a rănit-o în aşa măsură, tăind-o la picior, încât a căzut moartă pe loc.*** Taică-său s-a uimit de această crimă, i-a revenit simţământul de tată şi fără îndoială i-a părut rău, dar era prea târziu. ***Aşa cum facem şi noi nişte prostii, jignim pe cineva, spunem un cuvânt greu sau facem un rău, după aceea ne pare rău. Dar rana ai făcut-o, foarte greu să o vindeci.*** S-a întâmplat aşa şi la acest tată al Sfintei Filofteia. S-a apropiat de ea, însă o lumină foarte puternică a apărut învăluind trupul ei, în timp ce sângele curgea. ***A încercat s-o mişte de acolo, s-o aducă unde era el, unde lucra, unde erau plugul şi carul, însă n-a putut-o ridica. Era foarte grea, şi era micuţă! Şi atunci, speriat, s-a dus la Târnovo - de acolo era - şi a vestit pe arhiepiscopul şi pe cei care erau acolo, spunându-le fapta lui, în primul rând, căindu-se că a fost ucigaşul propriei sale fiice (…)***

[Pentru aşezarea moaştelor s-au pomenit] multe nume de mănăstiri şi când a ajuns pomenirea până la Curtea de Argeş, s-a făcut mai uşoară decât era, decât putea să fie un asemenea trup. Şi şi-au dat seama că acesta era un răspuns - acolo vrea să meargă. Şi bineînţeles, au ridicat-o cu cinste de la catedrala din Târnovo, au prohodit, au cântat cântări cum se cântă în asemenea împrejurări fericite, şi a fost adusă la Curtea de Argeş.

Şi era Radu Vodă, Radu Negru, care e ctitorul bisericii domneşti de la Curtea de Argeş… au făcut corespondenţa între cele două ţări, au adus-o până la Dunăre, la Dunăre a ieşit domnul împreună cu sfatul ţării şi cu mitropolitul de atunci, cu toţi preoţii şi călugării care erau pe vremea aceea, a fost o primire nespus de măreaţă. ***Şi au adus-o în cântării până la Curtea de Argeş. Şi acolo a stat într-o raclă frumoasă în biserica Sfântul Nicolae domnesc, în partea de nord.*** Şi acolo

dacă vă duceţi, la biserica domnească din Curtea de Argeş, să vă uitaţi pe stâlpul care merge către altar - stâlpii au acolo patru suprafeţe pictate toate — pe un stâlp de către altar este viaţa Sfintei Filofteia, zugrăvită acolo (…). O să vedeţi pe taică-său arând, o vedeţi pe Sfântă venind cu mâncare, vedeţi momentul când aruncă cu barda, şi o vedeţi înconjurată de soborul acesta de clerici aducând-o la Curtea de Argeş şi instalând-o în acea biserică frumoasă de la curtea domnească.

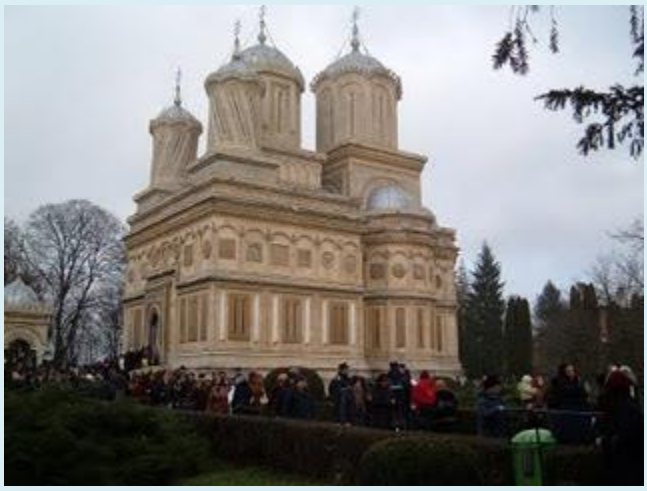

După aceea, mai târziu, când Neagoe Basarab construieşte biserica [mănăstirii] de acolo, [azi] catedrala de la Curtea de Argeş, biserică frumoasă cu turle răsucite, ea a fost adusă acolo şi aşezată în biserica [lui Neagoe] de la Curtea de Argeş.

După aceea şi în timpul de acum, ***Sfânta Filofteia se află în paraclisul mănăstirii Curtea de Argeş, în partea de răsărit a mănăstirii*** *şi acolo e mereu cinstită, mereu vizitată de foarte multă lume şi îndeosebi de lume necăjită. Şi pe cărările acestea către Sfânta Filofteia merge multă lume necăjită şi mulţi se întorc foarte bucuroşi înapoi, primind un dar de la ea, de la Sfânta Filofteia, dar de mângâieri duhovniceşti.*

Şi în încheiere *am să vă spun o întâmplare [care] a avut loc aici, în această mănăstire, în timpul războiului, primului război mondial.* Ştiţi că la un moment dat, ţara noastră era ocupată - Muntenia - de nemţi. ***Şi Bucureştiul era sub stăpânire străină, conducerea noastră era în Moldova. Şi bisericile erau închise. Sfânta Filofteia era mutată de la Argeş aici, în această biserică [a Mănăstirii Antim, n.n.]. Nu ştia nimeni însă că este aici, pentru că pe vremea aceea mănăstirea Antim era metocul mănăstirii Curtea de Argeş.*** Metoc, adică Curtea de Argeş avea o casă şi o biserică în Bucureşti, şi aici era ca şi casa ei. Acesta era

metocul mănăstirii Curtea de Argeş. ***Sfânta Filofteia era aici, însă păstrată în taină.***

***

O biată mamă care avea patru copii pe front, se ruga lui Dumnezeu, Maicii Sfinte şi Sfinţilor lui Dumnezeu ca să-i ocrotească copiii, să vină sănătoşi acasă de pe front. Într-o noapte, după rugăciune îndelungă, a aţipit şi a văzut interiorul bisericii mănăstirii Antim, cum era atunci, şi pe Sfânta Filofteia. A văzut-o stând deasupra raclei ei, vie şi [Sfânta] i-a spus: „dacă vrei să-ţi salvezi copiii, intră aici, fă o slujbă aici, la racla moaştelor mele“.

S-a trezit imediat, a doua zi a venit aici şi [biserica] era închisă, încuiată. Întâlneşte preotul şi îl roagă să-i dea voie să vină la Sfânta Filofteia. El a spus: „nu e, nu e Sfânta Filofteia aici!” - „Părinte! Am văzut toată această curte“, aşa cum era curtea aici, „şi interiorul bisericii. Aici, părinte, pridvorul, uşa asta am văzut-o. Vreau să intru înăuntru, ştiu în care parte e Sfânta Filofteia!” Văzând preotul că nu se poate tăinui acest adevăr, i-a deschis. Într-adevăr, aşa era cum i-a spus. A venit, a căzut în genunchi, a făcut un acatist la Sfânta Filofteia, la racla ei, şi a plecat biata femeie foarte mulţumită şi convinsă că fiii ei se vor întoarce sănătoşi.

Şi aşa a fost, toţi patru s-au întors acasă sănătoşi, deci - o minune! Ea, ca recunoştinţă, a comandat o icoană, era atunci un părinte monah Gavriil, zugrav de icoane.

Şi i-a spus ea cum a văzut-o pe Sfânta Filofteia în vedenia ei, şi cu detalii - aşa, aşa, aşa îmbrăcată… Şi icoana care este acolo, la racla cu sfintele moaşte, icoana

Sfintei Filofteia **(***Arhim. Sofian Boghiu, Sfântul Antim Ivireanul., p.143-144. Astăzi a fost înlocuită cu icoana celor 40 de mucenici.*) este după dictarea acestei femei. Această ţărăncuţă îmbrăcată foarte simplu care s-a arătat aşa cum era ea, aşa i s-a arătat şi acestei fericite mame care, ca recunoştinţă, a poruncit să-i facă icoana. Şi a rămas de atunci în acest sfânt locaş… A fost mai înainte aici, în acest colţ, unde-i sfeşnicul acum - s-a mutat între timp acolo. Şi aşa s-a petrecut cu acest semn de dragoste al Sfintei Filofteia către o mamă care s-a rugat pentru salvarea copiilor săi din război.

Fraţi creştini, am aici în mână o carte, un paragraf scurt din ***Didahiile fericitului Antim Ivireanul*** în care vorbeşte mai pe larg de Sfântul Nicolae, episcopul de la Mira Lichiei şi am să vă citesc această încheiere [în] care sunt ***nişte sfaturi, ce trebuie să facem ca să putem merge şi noi pe calea aceasta a lui Dumnezeu, pe calea poruncilor Lui.*** Să putem şi noi să ne prindem în această mulţime de oameni îmbunătăţiţi care merg către Împărăţia lui Dumnezeu.

Însă am să vă spun înainte, în legătură cu *Evanghelia citită în seara aceasta, cele zece fecioare* **(**Matei 25,1-12.), această observaţie care se poate constata din citirea Sfintei Evanghelii, că ***fecioarele neînţelepte sau nebune, cum scrie în Evanghelie, în momentul când vine Mirele Hristos şi e sfârşitul vieţii, se pomenesc că n-au untdelemn în candele - cele înţelepte aveau untdelemn, au alimentat candelele, le-au aprins - ele însă constată că nu au untdelemn*****.** [...]. Şi atunci ele cer împrumut de la cele care aveau untdelemn şi [acelea le] spun: ***„nu cumva să nu ne ajungă nici nouă, nici vouă. Mai bine mergeţi la cei ce vând şi vă cumpăraţi***”.

Ce însemnează aceasta? Însemnează că fapta bună înaintea lui Dumnezeu nu se poate împrumuta. Trebuie s-o faci personal. Cele înţelepte au făcut fapte bune în

viaţa lor, şi-au cumpărat untdelemn, l-au avut la îndemână atunci când se face socoteala pentru faptele noastre bune. *Cele care erau neînţelepte, n-au avut fapte bune [fapte de milă autentică şi care să aducă roada Duhului Sfânt, potrivit tâlcuirii Sfântului Serafim de Sarov, n.n.]. Au avut numai această feciorie trupească, această curăţie, această uscăciune de duh.* ***Poţi să păstrezi curăţia trupească, însă îţi trebuie şi cealaltă, sufletească. Şi această bunătate din inimă, această nevinovăţie şi această dragoste trebuie să cuprindă întreaga ta fiinţă.*** *N-au avut aceste fapte bune, nu le-au putut împrumuta, aşa încât în viaţa pământească* ***trebuie să avem grijă cu aceste fapte bune care ne vor deschide uşile Împărăţiei lui Dumnezeu.*** ***Fără ele nu putem intra la Dumnezeu. Nu putem intra în această Împărăţie a binelui şi a dragostei dumnezeieşti, Dumnezeu fiind dragostea însăşi…***

De aceea să ţineţi minte acest lucru, acest amănunt care este esenţial: că ***aceşti doi sărbătoriţi, Sfântul Nicolae şi Sfânta Filofteia, au fost nişte oameni simpli, nu erau mari cărturari, însă au avut această esenţă duhovnicească a vieţii lor, această bogăţie duhovnicească, fapta bună: erau generoşi, nu erau egoişti, erau darnici şi buni.*** Să învăţăm şi noi acest lucru, acest bagaj duhovnicesc pentru Împărăţia lui Dumnezeu, pentru veşnicie, şi că ***atunci nu se pot împrumuta faptele bune: merge fiecare exact ca la examen, cu tot ceea ce are în el, cu atâta merge.*** Ştii, bine - nu ştii, te elimină sau te amână pe altă dată, în viaţa pământească, însă acolo, nu! Te amână sau te elimină pentru veşnicie, în focul acela de care vorbeşte Evanghelia.

Şi acum am să vă citesc *aceste câteva cuvinte din* ***Sfântul Antim Ivireanul*****,**

în legătură cu Sfântul Nicolae (*Antim Ivireanul, „Cazanie la Sfântul Nicolae“, în Opere, Bucureşti 1972, p.55-56.*), şi cu Sfânta Filofteia, fără îndoială: ***„Iubiţii mei fii duhovniceşti, câţi v-aţi adunat astăzi ca să prăznuiţi, să vă bucuraţi de pomenirea Sfântului Nicolae şi Sfintei Filofteia, spunem noi, „trebuie după cât va fi cu putinţă fiecăruia, luând pildă de la faptele lor bune, să ne asemănăm lor şi să iubim întâi pe Dumnezeu, după cum este scris în porunca cea dintâi” a Decalogului „şi pe aproapele nostru. Să iubim vrăjmaşii noştri, să le facem bine. [Să cinstim] pe părinţii noştri trupeşti şi părinţii sufleteşti (…). Să ne ferim pe cât ne va fi cu putinţă de desfrânare, de beţie, de zavistii, de vânzări, de apucări, de năpăşti şi de alte multe ca acestea, că sunt aflări ale (…) diavolului acestea, pentru ca să ne despartă de Hristos Domnul nostru şi să-şi bată joc de noi, după pofta lui. Şi dacă vom păzi acestea câte am zis, atunci vom fi creştinii buni şi adevăraţi ucenici ai Mântuitorului Hristos şi fără de nici o îndoială, să avem nădejde bună că aici în această lume vom petrece viaţă paşnică şi fără tulburare, iar în cea viitoare ne vom veseli împreună cu Sfântul Nicolae şi Sfânta Filofteia şi cu toţi Sfinţii în Împărăţia Cerului, care cu toţii au dobândit harul lui Dumnezeu în veci“.***

Amin.

(în: Părintele Sofian, Editura Bizantină, 2007, Bucureşti)

Pr. Dr. Dorin Octavian Picioruş - Predică la pomenirea Sfintei muceniţe Filoteea/Filofteia

Iubiţii mei, am ţinut să vorbesc astăzi despre dumnezeiasca Filoteea („iubitoarea de Dumnezeu”, Filofteia fiind o românizare a numelui grecesc, chiar dacă ea e de naţionalitate bulgară, din Târnovo), pentru ca să-i mulţumesc în mod special, iarăşi şi iarăşi, şi să mă bucur dumnezeieşte în această zi.

Pentru că, dacă dumnezeiescul Arhiepiscop Nicolae al Mirei Lichiei este patronul spiritual al onlineului nostru, dumnezeiasca muceniţă Filofteia (prefer românizarea numelui ei) e primul Sfânt căruia i-am sărutat Sfintele Moaşte, pe la 12-13 ani, înainte ca să merg la Seminar şi care mi-a dat să simt în străfundul fiinţei mele ce înseamnă…curăţia dumnezeiască.

Pentru că atunci când i-am sărutat Sfintele Moaşte…darul ei pentru mine…ea: copilă, eu: copil…a fost acela de a simţi harul curăţiei ei dumnezeieşti lucrând în mine şi îndemnându-mă şi pe mine la feciorie şi la curăţie dumnezeiască, lucru care a marcat (în mod fundamental…aveam să îmi dau seama mai târziu) întreaga mea viaţă.

Gura mi s-a umplut de dulceaţă dumnezeiască…iar inima mi-a fost răpită de sfiiciunea, delicateţea, frumuseţea duhovnicească care a ţâşnit din trupul ei…în

trupul meu, ea devenind o Maică pentru mine şi o Prietenă plină de cuviinţă şi de înţelepciune.

Şi oricât am păcătuit şi am greşit după aceea, după acest sărut sfânt, când mi-am adus aminte de lecţia ei practică de sfinţenie, făcută în trupul şi în sufletul meu, mi-am venit în fire şi mi-am adus aminte de cel care trebuie să fiu.

Pentru că chemarea Domnului prin aceasta, prin curata Filofteia, a fost la curăţie, la gingăşie sufletească şi la bucurie dumnezeiască. Iar ea m-a învăţat în mod practic toate aceste sentimente şi stări dumnezeieşti doar printr-un sărut, fără ca să le citesc undeva şi fără ca să le aflu printr-o asceză îndelungată.

Pentru că, atunci când am ajuns să îi cunosc scurta ei viaţă dar plină de frumuseţe dumnezeiască, şi atunci când am început să mă intimizez cu ea, cu roaba lui Dumnezeu Filofteia, am înţeles că cele trei harisme: curăţia, gingăşia/delicateţea şi bucuria erau în ea din destul şi de aceea mi le-a dat şi mie să le simt.

O, nu, nu am făcut nimic special pentru asta!

Am călătorit aproape toată noaptea cu trenul: Roşiori, Piteşti, Curtea de Argeş, am ajuns în zori, într-o zi răcoroasă…după care a ţâşnit soarele în spatele impozantei gări din Curtea de Argeş, am ajuns prin întrebări la Mănăstire, am intrat, mai întâi, în paraclis…şi pe la ora 10-11 dimineaţa am fost umplut de teologie practică de Sfânta Filofteia…

Şi am fost umplut de teologie practică (pentru ca să nu o uit uşor…şi să înţeleg că această cale a credinţei e plină de dureri…dar dublată de har)…pentru că m-a pregătit pentru ceea ce avea să urmeze. Şi ceea ce avea să urmeze…a avut şi are în comun multe cu viaţa ei.

Pentru că, acelaşi tată, ca şi în cazul ei…de mai multe ori, fie cu toporul, fie cu securea (din cauza nenorocitei necredinţe şi a blestematei de beţii) era să mă omoare. Şi acum îmi aduc aminte de un topor, cu coadă lungă, care a trecut la o palmă de capul meu (tatăl meu l-a aruncat direct în mine!) şi de a cărui moarte am scăpat…doar pentru că bunica mea a ţipat cu putere!

Şi când a ţipat, eu am întors capul…şi aşa am ratat, ca şi cu alte ocazii…mucenicia…plănuită însă, atât de josnic, chiar de către cei doi, care, într-un început de viaţă conjugală…m-au conceput din dragoste.

Însă dragostea trupească (maternă, paternă, filială, frăţească etc.)…când luptă împotriva dragostei de Dumnezeu devine josnică, monstruoasă. Pentru că, prin negarea credinţei din cel pe care îl iubeşti trupeşte dar orbit de necredinţă, lupţi în primul rând cu Dumnezeu şi cu mântuirea sufletului tău.

Dumnezeiasca Filofteia, pe scurt, de atunci şi până astăzi, m-a învăţat teologie practică, alături de mulţi Sfinţi şi Îngeri ai lui Dumnezeu, fapt pentru care mă simt dator, în conştiinţa mea, să mărturisesc şi să mulţumesc pentru harurile bunătăţii lor, a fiecăruia în parte şi a tuturora la un loc, pentru atâta condescendenţă faţă de mine.

Şi dacă priviţi adânc înlăuntrul dumneavoastră, cu siguranţă, că fiecare dintre dumneavoastră puteţi mărturisi multe astfel de minuni tacite sau pline de măreţie, pe care Dumnezeul nostru, prin Sfinţii Săi, le-a făcut în viaţa dumneavoastră şi pe care sunteţi datori să le mărturisiţi intimilor dumneavoastră sau la cât mai mulţi, pentru că prin asta Îl lăudăm şi Îi mulţumim lui Dumnezeu, Care lucrează prin Sfinţii Săi minuni fără număr şi fără seamăn.

Sfânta Filofteia, fecioara, copila Domnului…rămânând orfană de mică, dar cu exemplul bun al mamei ei în inimă, îmbina fecioria cu milostenia…fapt pentru care era bătută de tatăl ei şi de noua mamă, pentru că îşi împărţea hainele copiilor săraci.

Curăţia, delicateţea şi iubirea ei pentru Domnul şi pentru oameni erau aşadar lucruri rele, pentru nişte părinţi răi, invidioşi pe ea şi înguşti la minte şi la inimă.

Fapt pentru care, Sfânta Filofteia moare mucenicește, fiind ucisă de propriul ei tată în bătaie şi prin lovire cu barda în picior, pentru că împărţea săracilor din hrana pe care trebuia să i-o aducă lui la câmp.

O mânie drăcească, dai cu palma…arunci o bardă/un topor în propriul tău copil…şi apoi realizezi ce nenorocire ai făcut.

Totul se întâmplă extrem de repede…şi începe o puşcărie lungă…în care îţi blestemi toate zilele.

Şi Sfânta…din bătaia tatălui şi din lovirea cu care el a lovit-o cu tăişul în picior…a adormit imediat…

O moarte lină…dar plină de minuni!

Pentru că încă curgându-i sânge din picior, trupul ei s-a umplut de lumină dumnezeiască…şi tatăl, ucigaşul intempestiv/degrab omorâtorul s-a îngrozit. Nu putea nici să se apropie de ea…

Şi, se pare, că a fost şi el, cumva, învăţat de Dumnezeu ce să facă, măcar acum, după…ascultând de Dumnezeu…pentru că s-a dus şi a mărturisit arhiepiscopului de Târnovo ce a făcut…şi ce s-a întâmplat cu fiica lui martirizată.

Însă minunile au continuat! Pentru că nici alaiul bisericesc nu a putut să mişte din loc micul său trup mucenicit. Şi numai când s-au numit cetăţile pentru ea, unde să ducă Sfintele ei Moaşte…şi s-a numit şi Curtea de Argeş, atunci, îndată, trupul ei îngreunat în mod minunat…a putut fi ridicat de la pământ.

Şi ortodocşii bulgari au trebuit să consimtă voinţei Sfintei Filofteia, care a vrut să vină în Ţara Românească, aici, la românii ortodocşi, plecând din ţara sa, unde e şi până astăzi.

Iar dacă ea a venit la noi şi face minuni nenumărate…iar pe lângă capul meu a trecut de multe ori barda, şi Dumnezeu m-a ridicat din multe pericole de moarte şi din morţi imediate, înseamnă că Dumnezeu, cu fiecare dintre noi are un drum de parcurs…şi fiecare dintre noi trebuie să consimţim voii lui Dumnezeu.

Şi dacă, uneori, credem că nu înţelegem care e voia lui Dumnezeu…şi Dumnezeu parcă tace în ceea ce ne priveşte şi nu ne spune ce să facem…asta nu înseamnă că tăcerea Lui sau rămânerea noastră pe loc nu înseamnă un pas mai mult, mai departe în viaţă cu Dumnezeu, atâta timp cât şi răbdarea, cât şi umilinţa, cât şi necazul, cât şi pericolul de moarte, chinul şi suferinţa pentru Domnul sunt tot mai mulţi kilometri duhovniceşti făcuţi în intimitatea Lui.

Şi mărturia mea pentru dumneavoastră e aceasta: nimic nu e la întâmplare în viaţa noastră, ci totul e providenţiat!

Dumnezeu ne conduce, pe fiecare în parte în locul care ne mântuie, care ne întăreşte, care ne sfinţeşte…însă marele pericol e să nu sesizăm ce trebuie să facem în fiecare moment, şi în fiecare loc, şi în fiecare demnitate pe care o primim de la El.

Dacă credem că am ajuns cineva în lumea aceasta…pentru ca să trăim în indiferenţă faţă de El, atunci vom pierde tot!

Dacă credem că avem sănătate, prieteni, bani, poziţii publice, demnităţi şi stări în Biserică şi societate pentru ca să ne manifestăm discreţionar, ranchiunos, bădăran…vom pierde tot…şi mai mult decât atât!

Pentru că ceea ce nu înmulţim cu Dumnezeu pierdem definitiv. Şi ceea ce părem să avem…de fapt nu avem, pentru că a avea înseamnă a fi, a creşte în har şi în bunătate şi în cunoaştere dumnezeiască prin tot ceea ce facem.

Iar o copilă prea frumoasă, Filofteia bulgarilor, care a vrut să fie româncă, să se românizeze la noi (de aceea o numesc Filofteia, aşa cum i-au greşit numele românii…şi l-au pronunţat pe limba lor…şi nu pe limba grecilor) ne învaţă că şi copiii, aceia care au primit…sau nu au primit astăzi, de Sfântul Nicolae un cadou…pot fi Teologi ai Bisericii, pentru că pot să ne înveţe ce face Dumnezeu din nişte copii şi din nişte tineri plini de poruncile lui Dumnezeu.

Căci Dumnezeu Cel viu, Care îi umple pe toţi de bucuria şi de mila şi de curăţia şi de sfinţenia Lui, îi umple şi pe copii şi pe tineri de teologie dumnezeiască, de o teologie atât de tulburătoare prin curăţia şi delicateţea ei.

Şi fie ca şi noi, pruncii, copiii, tinerii, maturii, vârstnicii, bătrânii, cei vechi de zile să învăţăm de la fiecare Sfânt al lui Dumnezeu diversitatea darurilor şi a harismelor Prea Sfintei Treimi, cu care Dumnezeu i-a umplut şi ne umple pe toţi cu iubirea Sa.

Amin!

Arhiepiscopul Calinic – Editorial - Sfânta muceniţă Filofteia cea mai tânără sfântă din lume

Tot mereu mă gândesc la ceea ce a dorit Duhul Sfânt, să ne spună nouă prin cuvintele lăsate prin versetul biblic: "***Mari şi minunate sunt lucrurile Tale, Doamne, toate cu înţelepciune le-ai făcut!***" (Psalmul 103, 32) Şi tot meditând, gândul inimii mi-a mers la ceea ce tot Duhul Sfânt ne-a arătat, atunci când a zis: "***Minunat este Dumnezeu întru Sfinţii Săi!***" (Psalmul 67, 36) Miile şi milioanele de sfinţi proslăviţi, mai ales de la venirea lui Iisus Hristos pe acest pământ au fost, prin harul lui Dumnezeu, aşezaţi în calendarele creştinilor pentru a fi cinstiţi, după cuviinţă, mereu, dar mai ales atunci când s-au săvârşit din viaţa aceasta şi au plecat în Ţara de peste vremi!

Au fost sfinţi dintre cetele ostăşeşti, filozofi, oameni de ştiinţă, păstori de oi, ighemoni (conducători de cetăţi), regi, împăraţi, ţărani, dascăli, ierarhi, cuvioşi călugări şi călugăriţe, preoţi de mir şi, Doamne, din câte stări sociale nu şi-a luat Dumnezeu pe mărturisitorii Săi de-a pururi! Cât despre vârstă, Duhul Sfânt a plutit pe deasupra lumii şi S-a coborât acolo unde a găsit cu cale.

De aceea, nu ne mirăm atunci când sfinţii s-au proslăvit, de la vârsta de doi ani mai în jos, paisprezece mii de prunci, ucişi la porunca lui Irod, care se prăznuiesc la 29

decembrie, în fiecare an, până la vârste care au ajuns la sute de ani. ***Ne amintim, că de pe plaiurile acestea româneşti s-a proslăvit de Dumnezeu întru sfinţenie, Ioan Valahul sau Românul, care este prăznuit la 12 mai, sfânt din neamul nostru doar la vârsta de 15 ani, care a fost spânzurat de turci, nevrând să se lepede de credinţă, în anul de la Hristos 1662.*** Chiar atunci, Ioan Cariofil, un mare dregător bisericesc de la Patriarhia din Constantinopol, fiind de faţă şi văzând martiriul lui Ioan Valahul, i-a scris Viaţa, document de primă importanţă, mărturia unui străin despre un sfânt român. ***Coborând spre frageda vârstă, credem că Sfânta Filoteea este cea mai tânără martiră din lume, la vârsta de doar 12 ani!***

Sunt sigur că Pruncuţa - Sfântuliţa, cum i se spune aşa de frumos şi cu dragoste de argeşeni, a cunoscut viaţa Sfântului Nicolae şi a înţeles de la el ce înseamnă bunătatea şi bucuria de a dărui, din inima copleşită de iubirea lui Iisus, şi celor care duceau lipsă ca şi în zilele noastre.

De aceea cred că inspirat i s-a aşezat, de Biserică, cinstirea pe 7 decembrie, imediat după prăznuirea Sfântului Ierarh Nicolae. Ei, ca şi toţi sfinţii preamăriţi de Dumnezeu, sunt mari făcători de minuni, zi de zi aducând mângâiere îndureraţilor.

Aşadar, ***avem în Împărăţia lui Dumnezeu, din România, pe cei mai tineri sfinţi din lume: Sfântul Ioan Valahul de 15 ani şi Sfânta Filoteea de la Argeş, de 12 ani!***

Tuturor bunilor creştini, har şi binecuvântare de la Dumnezeu, iar de la Sfânta Filoteea bucurie şi mângâiere, iar celor cu numele ei îndemn pentru a i se urma credinţa şi faptele bune!

Să ne bucurăm şi să fim încrezători în ziua de mâine, rugându-ne lui Dumnezeu să ne binecuvânteze, iar rugăciunile adresate Sfintei Filoteea, cea iubitoare de Dumnezeu, să ne ajute tuturor ca şi până acum.

Întru buni şi bogaţi ani şi acelora care poartă numele de Filoteea, în traducere Iubitoare de Dumnezeu!

(Calinic Arhiepiscop al Argeşului şi Muscelului)

Cuvinte de trezire de la stareţul Mănăstirii Putna, părintele Melchisedec: “Creştinii sunt prigoniţi, parcă s-a luat de pe pământ, ispitele s-au înmulţit mai mult ca oricând. Să fim uniţi în faţa potrivnicului!”

12.12.2014

“Să ne rugăm pentru creştinii din Siria, mulţi dintre ei sunt mucenici!”

“Pentru a ieşi din această stare în care ne aflăm, şi în care se află omenirea, îndemnul nostru nu este altul decât acela de a ne curăţi prin Taina Spovedaniei şi a Sfintei Împărtăşanii dar, mai întâi de toate, printr-o întoarcere înlăuntrul nostru, prin venirea în sine - atât cei mari, cât şi cei mici. Atât cler [cât] şi popor, indiferent de rang, să îşi vină în sine, să se trezească…“

Predica Arhim. Melchisedec, stareţul Măn. Putna, la Duminica a 27-a după Rusalii (a femeii gârbove) (8 decembrie 2013):

“Poate, mai mult ca niciodată asistăm astăzi la o criză de discernământ… Creştinii noştri nu mai sunt atenţi la aceste ispite, şi se lasă foarte uşor prinşi“

Preacuvioşi părinţi şi fraţi, iubiţi credincioşi, se cuvine să mulţumim Preabunului Dumnezeu că iată, ne-a dat sănătate şi putere, ca să ne apropiem cu paşi grăbiţi de praznicul cel mare al Naşterii Domnului Iisus Hristos. Şi ne-a dat sănătate şi putere

ca să participăm la Sfânta şi Dumnezeiasca Liturghie din ziua de astăzi. E o zi de duminică, am spune noi, deosebită. Nu că ar fi ceva mai deosebit ca în celelalte duminici din cursul anului, dar totuşi astăzi, Mântuitorul Hristos ne-a grăit nouă prin cuvântul Evangheliei, ce s-a rostit astăzi aici, şi cuvântul Apostolului, despre gârbovirea aceea, despre neputinţa trupească, dar noi, creştinii, trebuie să ne ducem cu gândul la gârbovirea cea duhovnicească. Gârbovire duhovnicească este atunci când omul robit de patimi, robit de păcate, nemailuând armele pe care Hristos i le-a dat, pe care Hristos i le-a dat la îndemână, se lasă biruit şi se gârboveşte mai mult.

Şi am zis - mai sunt două săptămâni şi jumătate până la praznicul Naşterii [Domnului] - e vremea ca întreaga creştinătate să iasă din această gârbovire sufletească, căci, vedeţi dumneavoastră, necazurile şi ispitele s-au înmulţit parcă mai mult ca oricând. Oriunde te-ai uita pe faţa pământului, parcă nu mai găseşti pace şi linişte. Creştinii sunt prigoniţi, creştinii care ţin cu adevărat buna rânduială şi buna vieţuire nu mai sunt văzuţi cu ochi buni.mănăstire Clerul este şi el, mereu, de la o zi la alta, parcă tot mai împins deoparte. Iată, mănăstiri distruse, cum se întâmplă în Siria în ziua de astăzi, Mănăstirea Sfintei Tecla din Siria, care a fost distrusă aproape în întregime. Maicile de acolo, în jur de vreo şaisprezece, maici, împreună cu stareţa lor, au de suferit. Au fost luate, închise, persecutate. Iată, parcă pacea s-a luat de pe pământ.

Şi, vedeţi dumneavoastră, parcă în ultimii ani, ispite tot mai mari sunt în perioada de pregătire fie pentru Postul mare, fie pentru Postul Naşterii Domnului nostru Iisus Hristos; în perioada de pregătire pentru marile sărbători. Noi înţelegem, noi creştinii ne dăm seama foarte bine de ispitele şi încercările pe care potrivnicul le seamănă şi le aduce dar cred eu că, parcă în mod deosebit, creştinii noştri nu mai sunt atenţi la aceste ispite, şi se lasă foarte uşor prinşi de unele şi de altele. Şi, în felul acesta se ajunge la acea gârbovire sufletească - nu numai la o gârbovire trupească, nu numai la o urâţire a vieţii şi a chipului pe care Dumnezeu ni l-a dat, ci la o urâţire a sufletului, de acum, prin patimi şi păcate. Şi omul nu mai are discernământ. Căci, poate, mai mult ca niciodată asistăm astăzi la o criză de discernământ. Parcă din întreaga lume s-a luat discernământul, adică dreapta socoteală, buna chibzuire, buna rânduială, buna vieţuire, de care avem atâta nevoie.

De aceea, pentru a ieşi din această stare în care ne aflăm, şi în care se află omenirea, indemnul nostru nu este altul decât acela de a ne curăţi prin Taina Spovedaniei şi a Sfintei Împărtăşanii dar, mai întâi de toate, printr-o întoarcere înlăuntrul nostru, prin venirea în sine - atât cei mari, cât şi cei mici. Atât cler [cât] şi popor, indiferent de rang, să îşi vină în sine, să se trezească, să îşi dea seama fiecare de locul pe care îl ocupă, de rangul pe care îl are, de misiunea pe care o are,

şi să se aşeze în propria-i matcă, să se aşeze în făgaşul acela al normalităţii, al dragostei faţă de valori, al dragostei faţă de valorile sfinte, bune şi curate.

L-am auzit pe Mântuitorul Hristos grăind prin apostolii săi cuvânt deosebit de întărire: "Priviţi la înaintaşii voştri cum şi-au încheiat viaţa şi urmaţi-le credinţa".

De ce în Biserica noastră, în sinaxarul Bisericii noastre, sunt pomeniţi atâţia sfinţi? Iată, astăzi, un Sfânt cuvios părinte, Patapie, ale cărui sfinte moaşte se păstrează undeva în sudul Greciei - într-o peşteră a trăit el. Ieri am avut-o pe Sfânta Filoteea de la Curtea de Argeş. Cu o zi mai înainte pe bunul Nicolae, pe Sfântul Nicolae, cel din Mira Lichiei, care a ştiut să facă daruri şi care a ştiut să apere dreapta credinţă. Ei bine, peste câteva zile, în ziua de doisprezece, vom avea pomenirea Sfântului ierarh Spiridon, un alt apărător al adevărului şi al dreptei credinţe, un alt apărător al valorilor, al valorilor credinţei noastre sfinte. De ce fac referire la aceştia? Pentru că ei sunt ca nişte stâlpi, şi la ei trebuie să alergăm. Ei sunt modele, şi când cineva nu mai are model în viaţa lui, acela nu merge bine pe calea cea bună.

Mai întâi de toate Evanghelia ne stă nouă ca îndemn şi povaţă, cuvintele părinţilor, vieţile sfinţilor, cuvintele înaintaşilor noştri. Iată, vom intra în anul care urmează [s-a spus în 2013, n.n.] în Anul Sfinţilor Brâncoveni, care au ştiut să mărturisească şi să păzească credinţa cea dreaptă. Ei bine, aceştia toţi ne sunt nouă modele şi la aceste modele trebuie să tindem. Un model este atunci când el străluceşte, când cineva străluceşte prin viaţă, prin virtuţile, prin tot ceea ce a făcut şi a lăsat el. Pentru că valoarea unui om constă în cuvântul şi fapta sa, valoarea unui om stă în ceea ce a lăsat el urmaşilor pozitiv. Căci vedeţi, în ziua de astăzi sunt şi multe exemple rele, sunt şi multe exemple negative de care trebuie să ne păzim.

Ei bine, pentru a ieşi la lumină şi pentru a trăi pentru lumină, am auzit astăzi foarte frumos cuvântul Apostolului de la Efeseni, capitolul 6, versetele zece până la şaptesprezece, cum trebuie să luăm toate armele lui Dumnezeu. Şi acolo au fost menţionate armele care ne sunt nouă date, pentru că fiecare armă de acolo are simbolismul şi puterea ei, şi coiful mărturisirii, al mărturisirii adevărului, şi puterea de a propovădui cuvântul lui Dumnezeu. Veţi spune: "dar nu-mi este dat mie". Fiecare dintre noi trebuie să fim nişte misionari, şi fiecare dintre noi suntem nişte misionari prin fapta şi cuvântul pe care noi îl rostim.

O dată, un episcop al Romei, îi spune ucenicului său - dacă nu mă înşel Papa Silvestru - îi spune ucenicului său: "Astăzi să mergi la propovăduire!"

- “Cum, eu, ce să spun cetăţii?“

- “Mergi dintr-un capăt în altul al cetăţii, cu viaţa ta, cu paşii tăi“.

Şi a mers dintr-o parte într-alta.

Şi numai prin gesturile noastre, prin faptele noastre, prin comportamentul nostru, putem să ridicăm sau putem să dărâmăm, putem să sprijinim sau putem să nimicim pe cineva. Un simplu gest al nostru, o simplă privire a noastră, un gest de dragoste, este mai mult decât oricare altă fapta a noastră, căci dragostea biruieşte.

De aceea, fiind în această perioadă a Postului Crăciunului, când iată, vor răsuna şi au început deja să răsune în bisericile noastre colindele, vestea Naşterii [Domnului] - şi mai înainte, acum câteva minute în urmă, am auzit aici cântându-se “Veseleşte-te, găteşte-te Betleeme, veseleşte-te, împodobeşte-te iesle, adevărul a venit, umbra a trecut“. Oare a trecut cu adevărat umbra, a trecut oare umbra din sufletele creştinilor noştri? Sau umbra regimului de tristă amintire încă mai persistă în sufletele multora, căci faptele o dovedesc pe deplin, căci din visteria inimii grăieşte omul şi săvârşeşte omul. De aceea să luăm aminte, să ne păzim viaţa noastră curată şi întreagă, să ştim să fim lumină pentru cei din jur, să ştim să fim exemple bune pentru ce din jur, pentru că viaţa trece, se duce, dar faptele rămân.

Ce a rămas de la Măria Sa Ştefan? Cetăţi, câteva pe ici, pe colo. A zidit atâtea biserici şi mănăstiri, a zidit atâtea cetăţi, dar din cetăţile şi casele domneşti ale Măriei Sale pe ici, pe colo, găsim câteva ruine. Dar Casele lui Dumnezeu au rămas, ceea ce a dăruit lui Dumnezeu a rămas. Crucea rămâne, pentru că este semn al biruinţei, pentru că noi pe cruce îl avem pe Hristos. Crucea noastră nu este goală, ci este împodobită cu sângele şi cununa de spini a lui Hristos. Noi nu ne închinăm şi nu venerăm un semn gol. De aceea crucile rămân, crucile de pe bisericile noastre, de pe lăcaşurile sfinte, rămân. Şi acestea toate vor dăinui, pentru că Dumnezeu este cu noi, Hristos este cu noi şi a făgăduit că este cu noi până la sfârşitul veacurilor. De aceea, dragii mei, să ne îmbărbătăm, să ne încurajăm unii pe alţii, să ne sprijinim unii pe alţii, să fim uniţi spre cele bune, să fim uniţi şi să ne sprijinim pe calea ceea bună, bătătorită de sfinţii noştri strămoşi, de înaintaşii noştri.

Cât de frumos Măria Sa Ştefan a ştiut să împodobească întreaga-i ţară cu lăcaşuri sfinte, pe care noi trebuie să ştim să le păzim şi să mergem de la una la alta, închinându-ne şi chemând numele lui Dumnezeu. Căci aceasta înseamnă viaţa: a avea viaţă înlăuntrul nostru. A avea viaţă înseamnă a avea pe Hristos. Şi nu ne este

teamă atunci când îl avem pe Hristos. Cu Hristos vom birui şi cu Hristos ne vom arăta biruitori asupra păcatului, şi vom ieşi din gârbovirea aceasta în care parcă satana ne atrage de la o zi la alta.

Frumos a spus Părintele [Hrisostom] în cuvântul său despre gârbovire, că diavolul se bucură, asta este bucuria diavolului, când îl vede pe om dărâmat, când îl vede pe om aşezat la pământ, când îl vede pe om adus către cele de jos şi nu către cele de sus, când îl vede pe om biruit. Aceasta-i bucuria satanei, căci păcatul, şi slujirea păcatului, este hrana şi slujba a diavolului - aşa cum am mai spus aici, şi cum lucrul acesta este arătat limpede, clar, în canoanele şi rânduielile, în pravila bisericească.

De aceea, dragii mei, timpul vieţii noastre este timp sfânt. Să ştim să-l preţuim, să ştim să-l dăm lui Dumnezeu, să ştim să-I oferim lui Dumnezeu ceea ce este mai bun. Mintea şi inima noastră, sunt lăcaşuri ale lui Dumnezeu. Să nu le facem vase pline de necurăţie, să nu ne lăsăm robiţi de păcat, care nu înseamnă altceva decât gârbovire sufletească.

Facă Bunul Dumnezeu ca perioada aceasta în care noi trăim, să ne fie nouă de trezire a conştiinţei noastre, a conştiinţei şi a vieţii noastre celei întru Hristos Iisus, Domnul nostru! Şi, dacă vom fi treji, limpezi, atunci vom şti ce avem de făcut, atunci viaţa noastră va urma un curs limpede şi clar. Şi cât de bine este când îl avem pe Hristos Domnul!

În felul acesta, pregătiţi, vom ajunge la praznicul Naşterii Domnului nostru Iisus Hristos şi atunci şi mintea şi inima noastră va fi pregătită, aşa cum îndemna cântarea: ca un Bethleem. Bethleem nu înseamnă altceva decât casă a pâinii, casă a binefacerii. Ei bine, ce frumos este ca să ai mintea şi inima ta, ca să faci din mintea şi din inima ta o casă a pâinii. Adică, acolo, să fie permanent, să se sălăşluiască bunătatea şi blândeţea, dragostea, care, acestea, nu sunt altceva decât gândirea şi dorirea lui Dumnezeu! Dumnezeu gândeşte binele şi doreşte binele. Noi, înfăptuindu-l, nu facem nimic altceva decât să împlinim această dorinţă a lui Dumnezeu.

Să ne ajute Bunul Dumnezeu ca dorirea Lui să fie şi dorirea noastră, ca simţirea Lui să fie şi simţirea noastră! Şi va fi, de vom şti să ne smerim, de vom şti să ne mărturisim, şi de vom şti cum să primim Sfintele şi Dumnezeieştile Taine! Căci spune Sfântul Nicolae Cabasila, atunci când ne împărtăşim cu Trupul şi Sângele lui Hrisos, trupul meu se face una cu Trupul Lui, sângele meu se face una cu Sângele

lui, şi atunci, dacă îl am pe El, nu vom avea nici o teamă, căci Dumnezeu este cu noi până la sfârşitul veacurilor. Amin!

***

Iubiţii mei, întrucât am anunţat acum cu, dacă nu mă înşel, vreo săptămână jumătate, două, în urmă, - pentru că sunt vreo câteva cazuri de creştini care au diferite probleme de sănătate - în zilele acestea ce urmează, în toată săptămâna aceasta ce urmează, de mâine, de luni, şi până sâmbătă inclusiv, vom săvârşi Taina Sfântului Maslu după Sfânta Liturghie, aici, la noi. În jur de ora nouă va începe, în fiecare zi, mai devreme sau mai târziu, imediat cum se va încheia Sfânta Liturghie, iar Părinţii slujitori ai Mănăstirii s-au organizat în aşa fel încât în fiecare zi să fie câte şapte preoţi, aşa cum cer şi rânduielile şi canoanele Bisericii noastre.

Deci dacă dintre dumneavoastră cineva doreşte să participe, are un bolnav, are pe cineva, are un copil, are pe tata, pe mama, pe cineva, dacă poate să participe este foarte bine, iar dacă nu, poate să trimită acolo un pomelnic pentru rugăciune ca să fie pomenit la Taina Sfântului Maslu.

Iar la Taina Sfântului Maslu, atunci când mergeţi, luaţi şi un pic de untdelemn şi un pic de făină, şi la sfârşit, după Taina Sfântului Maslu, să le luaţi înapoi la casa dumneavoastră, dacă veţi binevoi, şi acolo să pui şi în candelă, şi să îţi faci acolo şi o bucată de pâine, o turtită din făina respectivă, cu untdelemnul de la Sfântul Maslu, căci prin acestea ne sfinţim şi ne hrănim, şi primim sănătate de la Dumnezeu, Mântuitorul Nostru.

Am văzut pe mulţi care au primit vindecare, şi mulţi s-au folosit de rugăciunile preoţilor şi slujitorilor sfintelor noastre biserici şi mănăstiri, doar numai atât, să ştii cum să iei, să ştii cum să ceri de la Dumnezeu, căci Dumnezeu dă celor care cer de la El. Deci cine doreşte ca să participe este binevenit. Înger de pace la toată lumea şi bucuria mânturii!

Vă mai amintesc, am spus de Sfântul Spiridon, pomenirea Sfântului Spiridon este pe doisprezece. De aceea vă mai reţin şi cu aceasta un pic. Moaştele lui, ale Sfântului ierarh Spiridon, sunt întregi, în insula Kerkyra. Papucii Sfântului Spiridon sunt schimbaţi în fiecare an, ştiţi asta o parte dintre dumneavoastră. De ce? Pentru că, aşa spune în viaţa lui, atunci când cineva îl cheamă, sfântul pleacă şi îl ajută şi de aceea i se rod tălpile papucilor lui. Şi în fiecare an papucii din picioarele Sfântului Spiridon sunt schimbaţi.

Eu am văzut cu ochii mei, şi am primit şi eu o bucăţică din veşmântul din care se confecţionează papucii Sfântului Spiridon. Am spus aceasta ca să vă câştig, pentru a citi acatistul Sfântului ierarh Spiridon. Care va putea să participe, noi cred că avem priveghere aici la noi, cine va putea să participe la biserică este foarte bine, cine nu a putut, acolo, un pic de timp, zece minute, cincisprezece minute, douăzeci minute, cât îţi ia Acatistul Sfântului Spiridon, citeşte-l, căci va veni şi te va sprijini şi nu te va uita! Amin!”

***

Cuvânt al părintelui Melchisedec Velnic, stareţul Mănăstirii Putna, la Duminica a XXVII-a după Rusalii şi praznicul Sfintei muceniţe Filoteea (7 decembrie 2014): “Să ne întărim cu toții în râvnă și în dragoste, și să fim uniți!”

Preacuvioşi părinți și fraţi, iubiți credincioși, a trecut și sărbătoarea Sfântului ierarh Nicolae, iată-ne în această Duminică, numită a XXVII-a după Rusalii, când Evanghelia ne-a pus nouă în fața ochilor acea minune săvârșită de Mântuitorul nostru Iisus Hristos cu acea femeie care era plină de o neputință a ei trupească.

Astăzi este și pomenirea Sfântului ierarh Ambrozie, episcopul Mediolanului, un ierarh deosebit al Bisericii noastre, care a fost ales din rândul credincioşilor. Nu era până în momentul când a fost ales episcop, el nu intrase încă în cler, nu era nici diacon, nici preot. Şi a fost ales direct episcop datorită virtuților sale și calităților sale pe care el le avea.

Așa cum și Sfânta muceniță Filoteea, o copilă de doisprezece ani, cum se arată în viața ei, din fragedă copilărie, și într-un moment, aș zice eu, de taină și de dăruire a lui Dumnezeu, a primit cununa muceniciei din mâna tatălui ei.

Iar apostolul care s-a citit astăzi ne-a îndemnat pe noi “să ne îmbrăcăm cu toate armele dreptății lui Dumnezeu, pentru a putea sta în picioare“. Foarte frumos, și expresia aceasta spune foarte mult, “pentru a putea sta în picioare în vremea cea rea“ și se încheie Apostolul de la Efeseni, lucrând înăuntrul nostru cuvântul lui Dumnezeu.

Dragii mei, gândindu-ne și la minunea Mântuitorului, și la viața Sfântului Ambrozie, și la viața Sfintei Filoteia, și ținând cont și de minunea, cuvântul pe care l-a spus Mântuitorul Hristos prin gura apostolului Pavel de a sta drepți pentru frica lui Dumnezeu, având mijloacele noastre încinse cu puterea adevărului, și având cuvântul lui Dumnezeu în inimile noastre - ținând cont de toate acestea - se cuvine

ca și noi să ne întărim sufletește și să ne silim în a pregăti inimile noastre pentru primirea cuvântului lui Dumnezeu. Și o cântare din aceste zile care s-a rostit și aici la noi, la slujba de aseară, și se va rosti până în ajunul Nașterii [Domnului], spune în felul acesta: "Gătește-te Betleeme, împodobește-te iesle". Cred eu că în această zi se cuvine ca noi toți să ne îndreptăm cu mintea și inima noastră spre ceea ce suntem noi, să ne vedem, să ne cunoaștem, și să încercăm să devenim mai buni, și să pregătim cu adevărat inima noastră, făcând-o iesle cu adevărat pentru primirea cuvântului lui Dumnezeu.

Canoanele, rânduielile bisericești, spun că postul Nașterii Domnului este pentru primirea Dumnezeiescului prunc. Așa cum poporul iudeu s-a pregătit pentru a primi Tablele Legii, și acelea scrise pe piatră, noi trebuie să ne pregătim pentru primirea cuvântului lui Dumnezeu, prin înscrierea Numelui Său în inimile noastre. Și dacă reușim în viața noastră să facem lucrul acesta, acesta e cel mai de preț lucru, să înscrii în inima ta numele Domnului Hristos. Și va spune cineva că e greu. E greu, într-adevăr, când omul nu vrea, și când omul nu nu se smerește. Dar într-o inimă înfrântă și smerită, Hristos, îndrăznesc să spun, rapid își face loc pentru că El vede că noi vrem. E ca și atunci când un copil întinde mâinile către părintele său, către mama sau către tata, ca să îl ia în brațe, și mama, și tata, se grăbesc pentru a îl prinde și a îl lua în brațe. Așa este Dumnezeu cu noi, când ne întindem mâinile către El, El se grăbește în a ne ieși nouă în întâmpinare.

Așa a făcut cu Sfânta muceniță Filoteia, și sfânta muceniță s-a grăbit să facă și ea așa cu neamul nostru. Că știți foarte bine - a amintit și părintele despre viața sa în cuvântul său - știți foarte bine cum nu s-a lăsat ridicată de la pământ, până ce nu a fost pronunțat numele Țării Românești și cetatea Curtea de Argeș. Și cum s-au pronunțat acestea, ea s-a lăsat ridicată de jos, și au ieșit părinții noștri împreună cu Domnul Țării, și sfetnicii, și au întâmpinat-o. Aș zice iată, și aici o grabă, sfânta se grăbește să vină spre noi, dar și noi, românii, valahii, ne grăbim să îi ieșim în întâmpinare. Și iată o fericită întâlnire, și împreună locuire, și împreună sălășluire, căci de atunci și până acum, fericita Filoteia rămâne ca maică ocrotitoare. Ea, o copilă, rămâne maică ocrotitoare a tuturor acelora care aleargă către ea și în nevinovăția și curățenia ei îl primește și îl întâmpină pe tot cel care aleargă și cheamă numele ei întru ajutor. Sfânta Filoteia este grabnic ajutătoare.

În troparul ei, pe care îl cântă părinții de la Mănăstirea Curtea de Argeș până în ziua de astăzi, se spune: "care și acum pe cei bolnavi tămăduindu-i". Am văzut de multe ori la Sfânta Filoteia, în anii din urmă, cum foarte mulți bolnavi alergau la Sfânta Filoteia, mame cu pruncii lor, și acolo găseau alinare, pentru că ea s-a grăbit să vină în întâmpinarea noastră, dar iarăși spun, și noi ca popor, ca neam, ne-am

grăbit să îi ieșim în întâmpinare. Ei bine, dragii mei, această grabă să nu o lepădăm niciodată, în a ieși înaintea lui Dumnezeu și a îi spune lui Dumnezeu păsul, necazul, bucuria, frământarea noastră, și Dumnezeu va ieși și El în întâmpinarea noastră și va asculta și necazul și păsul și problemele noastre pe care le avem. Dar pentru aceasta trebuie să ne silim.

În viața noastră monahicească se spune că monah este cel ce se silește, adică în fiecare zi se silește pe sine să fie mai bun și să facă, să își împlinească pravila, canonul pe care îl are de făcut.

Iată, Mănăstirea noastră s-a îmbogățit, la această sărbătoare, la praznicul acesta al Sfântului Nicolae și al Sfintei Filoteia, la îngemănarea aceasta, întâlnirea dintre sărbătorile acestea, s-a împodobit biserica noastră, mănăstirea noastră, cu nouă viețuitori, cu nouă monahi. Ei bine, aceștia datori sunt să aibă mereu înaintea ochilor pe Hristos, Cuvântul. Cuvintele Sfintelor Evanghelii trebuie să devină cuvintele lor. De aceea au primit în mâini Sfânta Evanghelie, Noul Testament, căci cuvintele Noului Testament trebuie să fie permanent pe buzele lor, așișderea și chemarea Numelui Domnului Iisus, căci a chema numele Domnului Iisus este o bucurie, și trebuie să fie bucurie pentru fiecare. Și nu numai pentru ei, ci absolut pentru toți, a chema numele Domnului, a te desfăta cu această cunoaștere a cuvântului lui Dumnezeu, este un izvor de multă bucurie pentru noi, creștinii și în mod deosebit, și mai mult pentru monahi, este o preocupare, este preocuparea de zi cu zi.

Trăirea prezenței, cum spunea părintele Arsenie Papacioc, sau cum spunea părintele nostru Iachint, "eu mă silesc să îl am pe Dumnezeu înaintea ochilor". Când unul din părinți i-a zis că "uite, astăzi eu am reușit să citesc câteva catisme sau un acatist acolo", sau se plângea că nu a reușit să le citească, părintele a zis acest cuvânt, "eu mă silesc să îl am pe Hristos înaintea ochilor". Și dacă îl ai pe Hristos înaintea ochilor, ai absolut totul.

Dragii mei, facă Bunul Dumnezeu ca această zi de duminică și această sărbătoare a Sfintei mucenițe Filoteia să ne fie nouă spre întărire în râvna și dragostea noastră către Dumnezeu. Nimeni să nu dea înapoi. Și mulțumim și părinților slujitori, și părintelui Meletie [Ierod. Meletie Shattahi, din patriarhia Antiohiei, Siria - n.n.] care a venit. L-ați văzut în zilele trecute, pe treizeci, și pe întâi, l-ați văzut la Patriarhie cu părintele Ioan, și acum a venit aici la noi, și astăzi am liturghisit împreună și am rostit și ectenii și cântări, așa cum ați auzit, în limba arabă.

Să-i pomenim și să ne rugăm pentru ei, căci și ei la vremea lor s-au rugat pentru noi, căci acolo în Siria, care este și care a fost un leagăn al creștinismului, acolo este mormântul Sfântului Ioan Botezătorul, acolo este casa lui Anania, acolo este turnul unde a fost închis Sfântul apostol Pavel, coșnițelele în care el a fost slobozit din turn și lăsat în afara zidului, și stâlpul Sfântului Simeon Stâlpnicul, de care ați auzit și care este zugrăvit aici, la baza acestui stâlp din partea stângă a dumnea-voastră - dreaptă a noastră - stâlpul Sfântului Simeon, locul unde a trăit Sfânta mucenița Tecla, muntele ce s-a despicat să îi facă ei loc ca să nu fie prinsă de tatăl ei, izvorul Sfintei Tecla, și atâtea, și atâtea locuri, acolo, sfinte.

Să ne rugăm pentru creștinii care sunt acolo, care trec acum prin clipe destul de grele. Știți foarte bine, Patriarhia noastră a făcut apel în primăvara acestui an, căci acolo de mai bine de un an de zile sunt grele încercări, și cum am mai amintit aici, mitropolitul Pavel de Alep, nici acum nu se știe nimic de el, de un an și ceva de când a fost răpit, de când a fost luat de către necredincioși, de către păgâni. Ei sunt mucenici, foarte mulți dintre ei sunt mucenici.

Cunosc cazuri de mărturisiri când tineri, care au fost obligați să se lepede de credința creștină, și speriați de moarte, au zis crezul acela musulman. Şi când a văzut că tot degeaba este, că i-au zis musulmanii: "voi, creștinii, vă întoarceți înapoi la Hristosul vostru", el atuncea a început să rostească iarăşi Crezul. Şi rostind Crezul, Simbolul Credinței noastre, așa s-au năpustit asupra lui și i-au luat zilele - și aceasta acum, în vremurile acestea, ale noastre! Deci aceasta e situația reală cu creștinii noștri ortodocși. Şi acolo ei sunt puțini la număr. Noi suntem majoritari, dar acolo ei sunt puțini la număr, 5-7 %, mai mulți nu sunt. De aceea să vă rugați pentru ei, pentru patriarhul Ioan dimpreună cu întregul Sfânt Sinod și toți creștinii din Biserica Siriei, pentru că sunt frații noștri. Și nu numai din Siria, ci și din celelalte țări arabe, musulmane, unde creștinii sunt prigoniți. Dar să știți că nu a fost perioadă în istoria noastră a creștinismului când să nu sufere într-o anumită zonă, într-un anumit colț al pământului, creștinii, urmașii lui Hristos.

Facă Bunul Dumnezeu ca să ne întărim cu toții în râvnă și în dragoste și să fim uniți! Un popor dacă este unit, este tare. Un popor dacă este unit, atunci este tare în fața potrivnicului, căci și Hristos este acolo, în unitate. Acolo este Dumnezeul nostru, unde sunt doi sau trei - a zis El. Dar, altminteri, atunci când ne silim mai mult și ne unim inimile și cugetele noastre! În această putere care vine de la Hristos stă toată virtutea și tot urcușul nostru.

Facă Bunul Dumnezeu ca noi toți să reușim să urcăm, și pace, și bucurie tuturor, Înger păzitor, și Dumnezeu Preabunul să asculte rugăciunile noastre, ale tuturor! Amin! […]

Daniela Livadaru - Sfânta Filofteia, ocrotitoarea Ţării Româneşti

Sfânta muceniţă Filofteia a trăit în sec. al XIII-lea, în sudul Dunării. Nu se ştie cu exactitate dacă provenea din neam de români sau de bulgari. A fost martirizată la doar 12 ani de tatăl său. ***Moaştele sale se află la Curtea de Argeş de la sfârşitul sec. al XIV-lea.*** În şedinţele Sinodului BOR din 1950, s-a decis generalizarea cultului Sfintei Filofteia de la Argeş, pomenită la 7 decembrie. ***În tradiţia populară este numită Poitra lui Nicolae.***

"Această icoană a fost zugrăvită ca semn de mulţumire intru cinstirea numelui, faptelor şi minunilor făptuite de Sfânta Filofteia familiei… A adus vindecări într-un mod absolut miraculos, mi-a adus spor în casă, recunoaşterea oficială în arta iconografică… Acestea toate şi multe altele stau mărturie că şi astăzi cei ce

se apropie de racla cu moaştele Sfintei şi cu inima curată îi cer ajutorul nu rămân neascultaţi şi fără de ajutor” *(Călin Bogătean)*

De peste 600 de ani, Tara Românească este vegheată de Sfânta Muceniţă Filofteia, aflată la Curtea de Argeş. Binefacerile sale sunt nenumărate. Tămăduitoare de boli, apărătoare împotriva încercărilor vieţii, aducătoare de ploaie, protectoare a animalelor, dar şi a viilor, patroană a copiilor şi a tinerilor… Iată doar câteva dintre ele. Despre viaţa ei scurtă, de doar doisprezece ani, se ştiu multe. Viaţa sa a fost repede alcătuită de cei care au cunoscut-o, probabil în special datorită minunilor pe care le-a săvârşit imediat după martiriul său.

Un copil închinat lui Dumnezeu

Despre Sfânta Filofteia se ştie că a trăit la începutul sec. al XIII-lea, la sud de Dunăre, în oraşul Târnovo. Acest oraş era în acea vreme capitala Ţaratului româno-bulgar. Nu se poate afirma cu exactitate de ce naţionalitate era. Datorită vitregiei timpurilor, s-au înregistrat mai multe migraţii ale locuitorilor de pe cele două maluri ale Dunării. Unii reveneau la locul de baştină, alţii rămâneau în satele adoptive. Chiar şi întemeietorii Ţaratului româno-bulgar, fraţii Petru şi Asan, erau doi români stabiliţi în Târnovo. ***Sfânta Filofteia s-a născut în jurul anului 1206. Numele său se traduce prin “iubitoare de Dumnezeu”.*** Acest lucru l-a demonstrat scurta ei viaţă.

Următoare poruncii iubirii

Mama Filofteiei a fost o creştină evlavioasă, care a învăţat-o iubirea de Dumnezeu şi de aproapele, milostenia, postul şi rugăciunea. A murit însă de tânără, lăsând-o pe Filofteia orfană la o vârstă fragedă. Pentru a face faţă greutăţilor pe care le presupunea creşterea unui copil, tatăl său a decis să se recăsătorească. Tradiţia spune că noua soţie nu era un om al rugăciunii şi al milosteniei. Nici cu Filofteia relaţia nu era foarte bună, mai ales când fetiţa se ducea la biserică, se ruga şi îşi arăta mărinimia sufletului. A început să o persecute, trimiţând-o la diferite munci grele. În acelaşi timp, se pare că încerca să îl întărâte şi pe tată împotriva copilei sale.

Martirizată la doar 12 ani

Una dintre îndatoririle Filofteiei era cea de a-i duce mâncare tatălui ei, care muncea la câmp. Pe drum însă, întâlnindu-se cu oamenii săraci, care îi cereau măcar un colţişor de pâine, nu o lăsa inima să treacă nepăsătoare mai departe. Astfel, ea le dădea din mâncarea tatălui său. Lucrul s-a repetat, astfel încât tatăl, rămânând mai

mult flămând, şi-a certat soţia. Aceasta însă s-a apărat, spunându-i că Filofteia este vinovată, căci împarte mâncarea la săraci. Mânios peste fire, tatăl s-a pus la pândă şi, surprinzând-o pe Filofteia în timp ce făcea milostenia obişnuită, a aruncat spre ea cu barda ce o purta la brâu. Tânăra Filofteia a fost grav rănită la un picior. În urma acestei răni şi-a încredinţat sufletul Domnului, la vârsta de doar 12 ani. Era în anul 1218.

Trupul făcător de minuni

Înspăimântat de fapta sa, tatăl a încercat să îi ridice trupul, pentru a o înmormânta. Dar Dumnezeu a proslăvit-o, iar trupul ei a devenit atât de greu, încât nu l-a putut clinti, deşi a chemat şi pe alţi oameni în ajutor. Îngrozit de această minune, l-a chemat pe Arhiepiscopul de Târnovo. Acesta a venit însoţit de un alai de preoţi şi credincioşi, citind mai multe rugăciuni de dezlegare, pentru a putea duce trupul Sfintei în catedrala din Târnovo. ***Sinaxarul spune că, nedorind să meargă acolo, trupul s-a lăsat greu ca prin minune. Astfel, ierarhul a început să rostească numele mai multor oraşe, aflate de o parte şi de alta a Dunării. Când a fost pronunţat numele Cetăţii de Argeş, trupul s-a făcut dintr-o dată uşor, Filofteia arătând în ce casă dorea să fie dusă.***

Aducerea la Curtea de Argeş

Istoria arată însă că moaştele Sfânta Filofteia au fost duse iniţial la Târnovo, unde au rămas până în anul 1393. În acel an, Ţaratul bulgar a fost ocupat de turci, care au şi ars oraşul. Pentru a le feri de profanare, moaştele au fost duse la Vidin, unde au stat puţin timp, probabil până în 1396. După înfrângerea armatelor creştine la Nikopole, crescând ameninţarea turcă, moaştele au fost oferite domnitorului Ţării Româneşti, Mircea cel bătrân (1386-1418). Acesta le-a aşezat în vechea ctitorie domnească, cu hramul "Sfântul Nicolae", de la Curtea de Argeş, pe atunci catedrala mitropolitană. În acest fel se explică şi alegerea zilei de 7 decembrie drept zi de pomenire (imediat după ziua hramului). După construirea noii biserici de către Neagoe Basarab, sfinţită la 15 august 1517, moaştele au fost aşezate aici a doua zi, când s-a făcut şi proclamarea canonizării Sfântului ierarh Nifon al Constantinopolului (prima canonizare la noi).

Ocrotitoare a românilor

Moaştele au rămas la Curtea de Argeş până în 1893, când, datorită stării avansate de degradare a bisericii, au fost mutate în bisericile "Sfântul Gheorghe" şi "Adormirea Maicii Domnului" - Olari, din aceeaşi localitate. În timpul primului război mondial, datorită mutării frontului în apropierea acestei localităţi, moaştele au fost duse în paraclisul Mănăstirii Antim din Bucureşti. După

terminarea războiului, au fost readuse la Curtea de Argeş, iar din 1949 se află în paraclisul acestei mănăstiri. Pelerinii care au trecut de-a lungul timpului pe la racla Sfintei Muceniţe Filofteia au lăsat mărturii atât despre numeroasele minuni care se săvârşeau aici, cât şi despre evlavia de care se bucură în rândul credincioşilor de pretutindeni. Datorită acestei cinstiri deosebite, în şedinţele Sinodului Bisericii Ortodoxe Române din 28 februarie 1950 s-a decis generalizarea cultului Sfintei Muceniţe Filofteia în întreaga ţară.

Casa românească a Sfintei Filofteia

Biserica "Sfântul Nicolae" Domnesc de la Curtea de Argeş este cel mai vechi monument păstrat în Ţara Românească. Construcţia a fost începută de domnitorul Basarab I, dar, trecând la cele veşnice în 1352, lucrările au fost continuate de urmaşii săi, Nicolae Alexandru şi Vladislav Vlaicu. Biserica uimeşte prin dimensiunile mari pentru epoca sa, poate şi fiindcă a fost destinată să fie catedrală mitropolitană. Stilul este cel bizantin de cruce înscrisă, caracteristic dinastiei bizantine a Comnenilor, iar pictura impresionează prin sobrietate. În biserică se mai pot vedea şi unele picturi ulterioare, aparţinând stilului brâncovenesc. În apropiere, în sec. al XVI-lea, domnitorul Neagoe Basarab a construit actuala Catedrală episcopală.

Racla în care se află moaştele Sfintei Filofteia a fost restaurată în anul 2004. S-a drapat lemnul cu catifea roşie, s-au aurit piesele din argint, s-a reaurit capacul, s-au schimbat picioruşele de sprijin, confecţionate din aluminiu. În plus, s-au înlocuit bucăţile deteriorate din lemnul de chiparos, păstrându-se totuşi inscripţia: "***Acest sicriu de chiparos s-au făcutu de Hagji Ioan Pitiş din Ploieşti la a treia venire a sfintelor moaşte în Ploieşti în trei ani pe rându. Prin rugăciunile săvârşite de norodu la întâmpinarea sfintelor moaşte Dumnezeu s-au milostivitu şi în aceşti trei ani 1867, 1868 şi 1869 şi au fost foarte multă abundenţă în rodirea pământului."***

Poitra lui Nicolae

Întrucât Sfântul Nicolae se bucură de o importanţă deosebită în cadrul panteonului popular, şi sărbătoarea sa este una pe măsură. Ea durează trei zile, începând din ajun (5 decembrie) şi se prelungeşte până a doua zi, pe 7 decembrie. Ciuda sau Poitra Sfântului Nicolae este astfel cea de-a treia zi de prăznuire a Sfântului. Sfânta Filofteia este considerată ocrotitoarea copiilor şi a tinerilor, şi în special a fetelor, pe care le ajută să se căsătorească şi să aibă o viaţă liniştită. Considerată o soră îndepărtată a Sfântului Ilie, cinstirea ei constituie o garanţie a ploilor mănoase de peste an. De altfel, Sfânta Filofteia este numită "aducătoarea de ploi". Istoria

consemnează mai multe procesiuni cu moaştele Sfintei pe timp de secetă, iar tradiţia spune că prin mijlocirea ei în faţa lui Dumnezeu a plouat, iar roadele au fost bogate. Sărbătoarea Sfintei Filofteia se ţine şi pentru a fi feriţi de diferite boli şi necazuri atât noi, cât şi animalele noastre. Chiar şi viile sunt protejate de mană sau de filoxeră în urma rugăciunilor Sfintei Filofteia.

Adrian Cocoşilă - Sfânta muceniţă Filofteia, o sfântă de numai 12 ani

Pe 7 decembrie, Biserica Ortodoxă o prăznuieşte pe Sfânta muceniţă Filofteia, o sfântă de numai 12 ani. Aceasta a trăit în sec. al XIII-lea, în sudul Dunării. Nu se ştie cu exactitate dacă provenea din neam de români sau de bulgari. Moaştele sale se află, de la sfârşitul sec. al XIV-lea, la Curtea de Argeş. În şedinţele Sinodului BOR din 1950, s-a decis generalizarea cultului Sfintei Filofteia de la Argeş. Numele său se traduce prin "iubitoare de Dumnezeu".

Martirizată la doar 12 ani de tatăl său

Din informaţiile cu privire la viaţa sa, cunoaştem că una din îndatoririle Filofteiei era aceea de a-i duce mâncare tatălui ei, care muncea la câmp. Însă, Filofteia întâlnea în drum mulţime de săraci şi, fiind milostivă împărţea din ea săracilor, atrăgând nemulţumirea şi reproşul părintelui. Într-una din zile, tatăl descoperă fapta ei şi orbit de furie scoate o bardă pe care o avea la el şi loveşte pe fată la picior. Tânăra Filofteia a fost grav rănită la un picior. În urma acestei răni şi-a încredinţat sufletul Domnului, la vârsta de doar 12 ani.

Aducerea moaştelor la Curtea de Argeş

Istoria arată că moaştele Sfintei Filofteia au fost duse iniţial la Târnovo, unde au rămas până în anul 1393. În acel an, Ţaratul bulgar a fost ocupat de turci, care au şi ars oraşul. Pentru a le feri de profanare, moaştele au fost duse la Vidin, unde au stat puţin timp, probabil până în 1396. După înfrângerea armatelor creştine la Nikopole, crescând ameninţarea turcă, moaştele au fost oferite domnitorului Ţării Româneşti, Mircea cel bătrân (1386-1418). Acesta le-a aşezat în vechea ctitorie domnească, cu hramul "Sfântul Nicolae", de la Curtea de Argeş, pe atunci catedrală mitropolitană. În acest fel se explică şi alegerea zilei de 7 decembrie drept zi de pomenire (imediat după ziua hramului). După construirea noii biserici de către Neagoe Basarab, sfinţită la 15 august 1517, moaştele au fost aşezate aici a doua zi, când s-a făcut şi proclamarea canonizării Sfântului ierarh Nifon al Constantinopolului (prima canonizare la noi).

Moaştele au rămas la Curtea de Argeş până în 1893, când, datorită stării avansate de degradare a bisericii, au fost mutate în bisericile " Sfântul Gheorghe" şi "Adormirea Maicii Domnului" - Olari, din aceeaşi localitate. În timpul primului război mondial, datorită mutării frontului în apropierea acestei localităţi, moaştele au fost duse în paraclisul Mănăstirii Antim din Bucureşti. După terminarea războiului, au fost readuse la Curtea de Argeş, iar din 1949 se află în paraclisul acestei mănăstiri.

Moaştele Sfintei Filofteia sunt întregi, într-o raclă de argint aurit. Există un blestem prin care sunt afurisiţi (blestemaţi) cei care ar îndrăzni să înstrăineze fragmente din Sfintele Moaşte: "***Cosma, Milostiv Bogin - cu mila lui Dumnezeu Arhiepiscop Mitropoliei Ungrovlahiei, fiindcă ne înştiinţăm smerenia Noastră ca din Sfintele Moaşte ale Sfintei Mucenite Filoteii, ce se află în Biserica Domnească din oraşul Argeşu, s-ar fi risipindu în mici părticele, iată dar, poruncim cuviosiei tale, Arhimandrite chir Partenie, igumen Argeşului, să le pecetluieşti într-un săculeţu de bogasin nou, lăsându-i afară numai mâna cea dreaptă pentru sărutarea norodului. Şi aşa pecetluite să le aşezi în sicriu. Şi să ştie fiescare să se ferească a nu cuteza să ciupească, cât de puţin din sfintele moaşte, că am pus blestem asupra cui a cuteza a se atinge să ia. Într-aceasta şi chip să urmezi! Şi să fii blagoslovit! 1791, mai 10.***" (Mitropolitul Cosma Popescu al Ungrovlahiei 1787-1792)

Sfânta Filofteia în tradiţia populară

Sfânta Filofteia este considerată ocrotitoarea copiilor şi a tinerilor, şi în special a fetelor, pe care le ajută să se căsătorească şi să aibă o viaţă liniştită. În tradiţie, Sfânta Filofteia este o soră îndepărtată a Sfântului Ilie. Astfel, ea mai este numită şi "aducătoarea de ploi". Istoria consemnează mai multe procesiuni cu moaştele Sfintei pe timp de secetă, iar tradiţia spune că prin mijlocirea ei în faţa lui Dumnezeu a plouat, iar roadele au fost bogate.

Adrian Cocoşilă - Sfânta Filofteia

Sfânta muceniţă Filofteia este sărbătorită pe 7 decembrie. ***Este una dintre cele mai tinere sfinte din calendarul ortodox, având în vederea că ea a trecut la cele veşnice pe când avea doar 12 ani.*** ***Numele Filofteia sau Filoteia este de origine grecească şi înseamnă "iubitoare de Dumnezeu".*** A trăit la începutul veacului al XIII-lea în oraşul Târnovo (Bulgaria). Mama sa era o persoană evlavioasă. De la ea a învăţat câtă bucurie aduce dragostea faţă de Dumnezeu şi aproapele. Deşi mama sa moare, Filofteia nu va uita niciodată îndemnurile ei de a iubi neîncetat.

Potrivit tradiţiei, Sfânta Filofteia dăruia zilnic săracilor din mâncarea pe care trebuia să o primească tatăl ei la câmp. Orice sărac care îi ieşea în cale era hrănit. Din acest motiv, tatăl rămânea uneori fără hrana îndestulată. Aflând de la cea de-a

doua soţie că Filofteia împarte mâncarea săracilor, se hotărăşte să o urmărească. O vede împărţind hrana celor sărmani şi neînţelegând milostenia, îşi loveşte fiica cu securea la un picior. Atât de grav a rănit-o, încât şi-a dat sufletul. Avea numai 12 ani.

Moaştele Sfintei Filofteia la Curtea de Argeş

Moaştele Sfintei Filofteia au rămas la Târnovo până în 1393, anul în care Ţaratul bulgar a fost ocupat de turci. Pentru a le feri de profanare, moaştele au fost duse la Vidin, iar după câţiva ani i-au fost oferite lui Mircea cel bătrân (1386-1418). Acesta le-a aşezat în vechea ctitorie domnească, cu hramul " Sfântul Nicolae", de la Curtea de Argeş, pe atunci catedrală mitropolitană.

Sunt persoane care susţin că moaştele muceniţei au venit direct din locul în care ea a fost martirizată de tatăl ei. Potrivit acestei versiuni, trupul Sfintei Filofteia nu a putut fi ridicat decât numai după pomenirea numelui cetăţii Curtea de Argeş. Însă, potrivit studiilor recente, moaştele ei au venit în Ţara Românească după ce au stat o vreme în Vidin. În timpul primului război mondial, moaştele Sfintei Filofteia au fost duse în paraclisul Mănăstirii Antim din Bucureşti, iar după terminarea războiului au fost readuse la Curtea de Argeş. Din 1949 ele se află în paraclisul acestei mănăstiri.

Cultul Sfintei Filofteia

Cinstirea Sfintei Filofteia a fost la început locală. În şedinţă din 28 februarie 1950, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a hotărât generalizarea cinstirii ei în toată ţara. Slujba proclamării acestei generalizări a avut loc în octombrie 1955, la Curtea de Argeş.

Sfânta Filofteia în tradiţia populară

Sfânta Filofteia este considerată ocrotitoarea copiilor şi a tinerilor, şi în special a fetelor, pe care le ajuta să se căsătorească şi să aibă o viaţă liniştită. În tradiţie, Sfânta Filofteia este o soră îndepărtată a Sfântului Ilie. Astfel, ea mai este numită şi "aducătoarea de ploi". Istoria consemnează mai multe procesiuni cu moaştele Sfintei pe timp de secetă, iar tradiţia spune că prin mijlocirea ei în faţa lui Dumnezeu, a plouat şi roadele au fost bogate.

Florian Bichir - Sfânta muceniţă Filofteia de la Argeş

În calendarul sfinţeniei creştine, la 7 decembrie este pomenită Sfânta Muceniţă Filofteia, ale cărei moaşte se găsesc de şapte veacuri la Curtea de Argeş. ***Sfânta Filofteia a devenit o adevărată ocrotitoare a Ţării Româneşti.*** Moaştele ei sunt venerate atât de credincioşii din partea locului, cât şi de creştini din alte zone ale ţării, care pornesc în pelerinaj spre prima capitală a Ţării Româneşti. Mii şi mii de argeşeni, în superbe costume naţionale, vin să-şi plece genunchii la racla ce adăposteşte moaştele Sfintei Filofteia. ***Pomenirea ei a fost rânduită, îndată după ziua Sfântului Nicolae, întrucât moaştele ei au stat secole în şir în Biserica Domnească din Curtea de Argeş, care are hramul Sfântului Nicolae (6 decembrie).***

Moaşte oferite lui Mircea cel Bătrân

Am ajuns la Curtea de Argeş pe o ploaie măruntă, ce părea a ne spăla toate păcatele. Ghid binevoitor ne-a fost însuşi Prea Sfinţitul Calinic al Argeşului şi Muscelului, legat indisolubil de măreaţa catedrală voievodală a lui Neagoe Basarab. Cărturar pasionat, Prea Sfinţitul s-a dedicat din 2002 restaurării catedralei, ca un nou Meşter Manole, după 135 de ani (ultima restaurare se făcuse sub domnia Regelui Carol). Episcopul locului, Calinic, ne-a copleşit cu date, istorii, poveşti necunoscute...

Moaştele Sfintei muceniţe Filofteia au fost aduse în Ţara Românească în anul 1393, când tărâmul bulgar de la Târnovo a fost ocupat de turci. Se pare că de aici au fost duse pentru scurt timp la Vidin, fiind păstrate, probabil, până în 1396. Pentru a nu fi profanate, au fost oferite domnitorului Mircea cel Bătrân (1386-1418), care le-a aşezat în Biserica Sfântul Nicolae (domnească) din Curtea de Argeş, pe atunci catedrală mitropolitană, ctitorie a domnitorilor Basarab I şi Nicolae-Alexandru, fiul său. Moaştele Sfintei au rămas acolo până în 1893, când, din pricina stării de degradare în care ajunsese acest lăcaş de cult, au fost mutate în bisericile Sfântul Gheorghe şi apoi Adormirea Maicii Domnului - Olari, din aceeaşi localitate. În timpul primului război mondial, când o bună parte din ţară era ocupată de trupe străine, au fost duse în paraclisul Mănăstirii Antim din Bucureşti. După încheierea războiului au fost readuse la Curtea de Argeş, dar de data aceasta în măreaţa biserică ctitorită de Neagoe Basarab.

Împământenită de veacuri, canonizată în 1950

„***Din 1949 au fost mutate în paraclisul din incinta acestei biserici, unde se găsesc şi azi***“, spune P.S. Calinic, care s-a apucat şi de restaurarea Palatului voievodal, palat în care a trăit încă doi ani, după stingerea Regelui Carol I, Regina Elisabeta. „Zilnic, timp de doi, ani s-a dus la mormântul Regelui“, precizează vlădica.

Principalele momente ale mutării moaştelor Sfintei Filofteia de la Târnovo la Vidin şi apoi la Argeş au fost zugrăvite pe coloana de pe latura nordică a faţadei altarului Bisericii Domneşti din Curtea de Argeş, unde pot fi admirate şi în zilele noastre.

„***La 28 februarie 1950, Sfântul Sinod al Bisericii noastre a hotărât generalizarea cultului unor sfinţi ale căror moaşte se găsesc în ţara noastră, între care şi Sfânta Filofteia de la Argeş. Slujba specială închinată acestei generalizări a avut loc în octombrie 1955, la Curtea de Argeş, în prezenţa Patriarhului Justinian şi a numeroşi ierarhi români şi străini, invitaţi acolo, precum şi a numeroşi clerici şi credincioşi***“, spune P.S. Calinic.

„Iubitoare de Dumnezeu“

Reputatul academician pr. Mircea Păcurariu susţine că după anumite ştiri privitoare la viaţa ei, muceniţa s-a născut pe la începutul veacului 13 în oraşul Târnovo, care pe atunci era capitala „Imperiului româno-bulgar“ întemeiat şi condus o vreme de Asăneşti, români de neam. I s-a dat din botez numele Filofteia, care în greceşte înseamnă iubitoarea de Dumnezeu, lucru pe care îl va dovedi cu fapta în cursul

scurtei sale vieţi pământeşti. „***Se spune că şi mama viitoarei sfinte era româncă de neam, din sudul Dunării şi o femeie foarte evlavioasă. De la ea a deprins prunca Filofteia dragostea de Dumnezeu şi de aproapele, faptele de milostenie, rugăciunile, postul şi alte virtuţi care trebuie să împodobească sufletul unui adevărat creştin***“, susţine pr. prof. Păcurariu. Dumnezeu a chemat la Sine pe vrednica sa mamă, Sfânta Filofteia rămânând astfel orfană. Cu încredere în Dumnezeu, a rămas în casa părintească, respectând toate cele ce învăţase de la mama ei, trăind mai mult pentru Hristos şi pentru cei aflaţi în suferinţă.

„***Tatăl ei s-a recăsătorit, luându-şi o femeie cu o viaţă cu totul diferită de cea a primei sale soţii. Era firesc atunci ca această femeie să n-o iubească pe Filofteia, obişnuită cu rugăciunea, cu postul şi cu mila faţă de aproapele. Drept aceea, s-a pornit cu multa ură împotriva acesteia, mai ales când se ducea la biserică sau când se ruga şi făcea fapte de milostenie. În acelaşi timp, căuta să întărâte şi pe tatăl blândei copile împotriva ei. Dar toate vorbele de ocară, bătăile şi muncile la care o puneau tatăl şi mai ales mama ei vitregă n-au putut s-o abată de la virtuţile care îi împodobeau sufetul, mai ales de la faptele milosteniei***“, se menţionează în viaţa Sfintei.

Milostivenia Sfintei de 12 ani

Milostenia este una dintre marile calităţi ale Sfintei Filofteia, cu ale cărei moaşte s-au făcut nenumărate procesiuni în ţară împotriva secetei. „***De multe ori când ducea mâncare tatălui ei la câmp, o parte din ea o dădea unor oameni săraci. Într-una din zile, pe când avea 12 ani, tatăl se hotărî să afle el singur adevărul; o urmări pe fetiţă şi văzând că, într-adevăr, împarte mâncarea cu săracii, într-un moment de mânie, luându-i necuratul minţile, a aruncat asupra ei cu barda, rănind-o grav la picior. Sângele se scurse repede din trupul firav al fetiţei de numai 12 ani, care muri pe loc.***„ Era 7 decembrie 1218.

Tradiţia susţine că, înspăimântat de uciderea propriei sale copile, tatăl a încercat să-i ridice trupul, spre a-l înmormânta. Dar Dumnezeu a îngreuiat în aşa fel trupul, încât nici tatăl ucigaş, nici alţi oameni n-au putut să-l ridice. Îngrozit, a alergat la arhiepiscopul cetăţii Târnovo, istorisindu-i toate cele întâmplate. Acesta, împreună cu mai marii cetăţii, cu preoţi, călugări şi mulţime de credincioşi, s-au îndreptat spre locul în care se afla trupul neînsufleţit al tinerei Filofteia. Toţi s-au încredinţat că erau în faţa unei minuni dumnezeieşti. Ierarhii şi preoţii aflaţi acolo au săvârşit slujba prohodirii ei, după care au încercat să-i ridice cinstitul trup, spre a-l duce în catedrala arhiepiscopală din Târnovo. Abia la rugăciunile ierarhului şi ale preoţilor,

trupul sfintei a putut fi ridicat şi depus cu cinste în catedrala ortodoxă din Târnovo, devenită apoi loc de pelerinaj.

Sinaxarul sfintei susţine că sfinţii slujitori au început să spună numele unor oraşe, biserici şi mănăstiri din dreapta şi stânga Dunării, spre a vedea dacă nu se uşurează trupul sfintei, la rostirea vreunuia din ele. Când s-a rostit numele oraşului Curtea de Argeş, deodată trupul s-a uşurat şi a putut să fie ridicat. A fost înştiinţat de îndată domnitorul român de la Argeş de dorinţa sfintei Filofteia, ca cinstitul ei trup să fie adus în ţara sa. A fost întâmpinat la Dunăre de domnitor, ierarhi, preoţi, călugări şi credincioşi, cu rugăciuni, cântări duhovniceşti, lumânări şi tămâie. Sicriul cu trupul ei a fost dus apoi la Curtea de Argeş, unde emană milostenie, vindecare şi bunătate ca o nestemată a ortodoxiei.

(Lumea Credinţei, anul II, nr. 12 (17) Decembrie 2004 - Ajutoare de sus)

Pr. Sever Negrescu - La fetiţa Filofteia n-a venit Moş Nicolae

Românii, sârbii şi bulgarii sunt fii ai Dunării; s-au legat de Dunăre cum se leagă noul născut de apa din cristelniţă când se botează în numele Sfintei Treimi şi n-au mai plecat de lângă ea, de cele mai multe ori făcându-şi daruri durerile şi bucuriile, uneori chiar sfinţii.

Cu 800 de ani în urmă, la sudul Dunării, în vechea capitală a Bulgariei, Târnovo, se năştea o fetiţă. Părinţii ei s-au bucurat mult. Era frumoasă ca un îngeraş, sănătoasă şi vioaie, legată cu inimioara de dragostea lui Hristos prin Taina Sfântului Botez şi prin purtarea de grijă a mamei. Mama, mama şi iar mama... Împlinise doar 10 anişori Filofteia noastră când mama ei a plecat la ceruri. Tatăl s-a recăsătorit şi noua mamă a copilei a urât-o dintru început pentru puritatea, faptele şi tăria credinţei ei: ba că mergea prea des la biserică, ba că-şi împărţea hăinuţele copiilor săraci şi orfani... Tatăl blând de altădată a început să se lase ispitit de satana; îşi certa şi îşi bătea fetiţa tot mai des, o trăgea de codiţe pentru a o îndepărta de la faptele cele bune: rugăciunea, fecioria şi milostenia.

Fetiţa noastră nu se tulbură. Avea un suflet mare, atât de mare încât abia mai încăpea într-un trup aşa plăpând. În acest suflet, buna ei mamă, care acum o privea din cer, sădise atâta milă, încât fecioara de 12 anişori ajunsese deja mama săracilor, orfanilor, văduvelor şi bolnavilor din cetate.

Într-o zi pe la amiază, tatăl, orbit de răutate şi invidia mamei vitrege, a stat la pândă ca un ucigaş de sfinţi. Filofteia a ieşit pe poarta cetăţii. Era îmbrăcată într-o cămaşă lungă, albă, ţesută de buna ei mamă. Aerul curat se încălzise prea mult arzând pământul. Florile torceau molcom a rugăciune, a îngenuncheat, a dezvelit coşuleţul

cu merinde şi a început să împartă copiilor flămânzi: ia şi tu, ia şi tu, să fie pentru sufletul mamei mele! Deodată pământul s-a cutremurat, parcă dintr-o cumplită beznă a istoriei a ieşit el, tatăl (nevrednic de acest grad). Copiii au fugit speriaţi, umplând orfelinatele tuturor timpurilor. Filofteia noastră a rămas dreaptă ca o sfântă lumânare. Tatăl a aruncat cu barda. Tăiată la picior, în scurtă vreme, din cauza rănii, Filofteia şi-a dat sufletul în mâinile lui Hristos, iar smeritul ei trup s-a prăbuşit într-o cumplită încleştare cu pământul.

Arhiepiscopul de Tâmovo a ieşit cu tot poporul din cetate, cu lumânări aprinse în mâini, încercând să ridice trupul proslăvit. Doar când a fost pomenit numele mănăstirii Curtea de Argeş, moaştele fecioarei Filofteia s-au făcut uşoare ca îngerii şi au fost aşezate în raclă, spre închinare, ajungând astfel în ţara noastră.

Ne întrebăm: de ce? Poate pentru că Dunărea este o Fecioară. Sau dacă Filofteia s-a născut chiar în zidurile mănăstirii Curtea de Argeş? „Manole, Manole, zidul rău mă strânge, trupuşoru-mi frânge, copilaşu-mi plânge".

Poate am uitat să ne iubim copiii, poate nu mai avem copii, poate n-am fost niciodată copii! Sau poate aşa vrea Dumnezeu, ca sfinţii să-şi aleagă neamul!

În fiecare zi de 7 decembrie, când Sfântul care a avut milă de cele trei fecioare încă n-a plecat din lume, să ne amintim că la fetiţa Filofteia n-a venit Moş Nicolae. Motivul? N-aş vrea să-l divulg. Suntem sau alţii vom fi, părinţi!

(Preot Sever Negrescu, Prolog din proloage. Lecturi patristice dintr-un calendar uitat, Editura Doxologia, Iaşi, 2011, pp. 57-59)

Prof. Univ. Dimitrios Gonis - Sinaxar - Cuvioasa Filoteea de la Argeş, următoare a vieţii cuviosului Amoun, nitriotul

Sfânta muceniţă Filofteia - frescă de Ioan Popa, Mănăstirea Afteia, Judeţul Alba,

În afară de cuvioasa Filoteea din Atena, cinstită cu osebire de Biserica Greciei, mai există şi o altă sfântă cu acelaşi nume, cinstită în special de către creştinii ortodocşi din România, dar şi de către popoarele slave, mai ales de bulgari, cu toate că această a doua cuvioasă Filoteea a trăit în Asia Mică bizantină, mai precis în cetatea Polivoto din provincia Pamfiliei. Până de curând necunoscută de creştinii ortodocşi din Grecia, cinstirea ei lipseşte din viaţa liturgică a bisericii greceşti. Acest lucru este ciudat, însă există explicaţii.

Cuvioasa Filoteea de la Argeş face parte din acea categorie de sfinţi ale căror moaşte au luat calea uitării în vremuri grele. Năvălirile continue ale turcilor în interiorul Asiei mici, i-au obligat pe locuitorii Polivotului să migreze în estul Traciei, aducând moaştele sfintei împreună cu ei.

Exploatând căderea Imperiului Bizantin sub jugul cruciaţilor în cea de-a patra Cruciadă (1204), bulgarii au adus din Tracia ca pradă de război moaştele cuvioasei Filoteea de la Argeş, aşezându-le în capitala celui de-al doilea stat bulgar (1186-1393), adică la Târnovo. După căderea oraşului regal al bulgarilor în mâna

otomanilor (1393), pentru moaştele cuvioasei a început o nouă peripeţie. La iniţiativa consilierilor bisericeşti şi politici ai conducătorului Vidinului, moaştele cuvioasei au fost aduse cu cinste şi fast în capitala micii formaţiuni statale a Vidinului, pentru a fi cinstite de către locuitorii ortodocşi ai acestui stat bulgar în fruntea căruia se afla împăratul Ioan Sratimir, fiul ţarului Ioan Alexandru (1331-1371).

Şederea moaştelor cuvioasei Filoteea în Bulgaria a pricinuit scrierea a două texte despre viaţa acesteia. Ultimul patriarh al Bisericii bulgare, Eftimie (1375-1393), înainte de căderea Târnovei în mâna otomanilor (1393), fiind un cunoscător desăvârşit al limbii greceşti, a compus în limba bulgară (veche) textul cu titlul „Viaţa şi petrecerea cuvioasei maicii noastre Filoteea". După mutarea moaştelor cuvioasei la sediul Mitropoliei de la Vidin, Mitropolitul de atunci, Ioasaf, a contribuit la scrierea cu titlul „Elogiu cu minunile şi viaţa cuvioasei şi prea măritei noastre maici Filoteea".

Mutarea sfintelor moaşte şi compunerea celor două texte de mai sus în limba bulgară au dus la pierderea textelor greceşti. Nu s-a păstrat nici cea mai mică urmă a cuvioasei în textele liturgice, mai ales pentru că cinstirea ei era la început limitată la Asia mică şi nu s-a înfăptuit niciodată trecerea ei în Sinaxarul Patriarhiei Constantinopolului.

Cinstirea deosebită a moaştelor cuvioasei Filoteea de către bulgari nu a fost un lucru suficient pentru ca ele să rămână în Bulgaria. Vidinul a fost ocupat de otomani în 1396, iar moaştele cuvioasei, în condiţii care nu se cunosc, au fost exilate în nordul Dunării. În cele din urmă au ajuns la Curtea de Argeş, unde se află şi în ziua de azi. Acolo s-a întâmplat ceva foarte curios: pentru că mutarea moaştelor cuvioasei nu a fost însoţită de textul cuprinzând viaţa ei scris de patriarhul Eftimie, a fost creat local un nou text cu viaţa sfintei care nu avea nici o legătură cu viaţa ei adevărată.

Sfânta este reprezentată ca muceniţă, care s-a născut şi a trăit în Târnovo, capitala celui de-al doilea stat bulgar (1186-1393), fiind omorâtă chiar de tatăl ei datorită marilor ei virtuţi a filantropiei şi a milosteniei. La fel, alegerea oraşului Argeş ca loc de închinare la moaştele ei este descris ca fiind ales de însăşi sfânta, prin semn, în chip minunat.

Al patrulea capitol al vieţii cuvioasei Filoteea are o importantă specială, deoarece face referire la viaţa Avvei Amoun egipteanul, la căsătoria lui şi la împreună-hotărârea de a trăi în feciorie cu soţia lui. De exemplul Avvei Amoun s-a folosit

Filoteea pentru a-şi determina soţul, cu numele Constantin, să urmeze această viaţă pământească întru feciorie.

Conţinutul acestui capitol este următorul: „Când a împlinit vârsta de paisprezece ani, fără voia ei, au silit-o la cununia trupească. Soţul ei, evlavios fiind şi asemănându-se întru toate cu Filoteea, avea vârsta de şaptesprezece ani. Fata, „casnică a lui Dumnezeu", când a realizat că era deja căsătorită fără voia ei, nu ştia ce să facă pentru a se păstra neîntinată şi, din tot sufletul ei, din inimă, înălţa neîncetat rugăciuni către Domnul: «Doamne Dumnezeule, îndreaptă privirea ta cu milă spre smerită roaba ta şi dă-mi putere să-mi ţin nepătată fecioria mea, până când mă vei chema lângă tine».

Şi astfel rugându-se în fiecare clipă, stăpânită de tristeţe, a găsit momentul potrivit, atunci când s-a aflat împreună cu bărbatul ei şi s-au închis în cămară: a căzut la pământ şi a început să plângă nemângâiată, udând pământul cu lacrimi şi lovindu-se peste faţă cu mâinile şi zicând: «Vai mie, vai mie, ce mi s-a întâmplat! Deschide-te, pământule şi înghite-mă pe mine, ticăloasa, de vie!»

Văzând-o plângând nemângâiată, Constantin, soţul ei, cu durere a ridicat-o de la pământ şi a întrebat-o despre pricina plânsului ei neîncetat.

Aceasta cu greu a încetat să mai plângă şi înlăturând orice ruşine, i-a spus: «Domnul meu, iată-mă în întregime sub stăpânirea ta. Dacă mă aştepţi, dacă mă asculţi şi primeşti cuvântul meu, sufletele noastre o să le mântuim şi altora o să fim de ajutor».

Acela i-a spus: «Grăieşte orice doreşti şi alungă din tine orice îndoială şi frică».

Iar de Dumnezeu iubitoarea i-a zis: „Când am citit cărţile sfinte am găsit o veche istorie:

O fată evlavioasă s-a căsătorit cu un bărbat numit Amoun, din părinţi evlavioşi, cu rădăcini nobile. Când a venit vremea să se unească cu mireasa, acela într-un mod gingaş şi cu voce caldă i-a spus: „Soţie prea dorită, cunoşti ispita bărbătească?", primind răspuns: „Nu domnul meu, în nici un fel nu cunosc", aşa că a început a-i vorbi soţiei: „Ascultă-mă cu atenţie şi o să îţi descriu toate care vor fi să ni se întâmple dacă ne unim unul cu celălalt. Tu pentru mine vei ajunge pricina multor griji, iar ţie îţi vei pricinui tristeţe şi chinuri fără număr. Când vei zămisli în pântecele tău, o să te stăpânească dureri de nerăbdat, mâncarea n-o să-ţi mai placă, iar visele tale or să fie junghiuri şi tunete. Când va fi să naşti, vei fi cuprinsă de

neputinţă şi de suspinuri, de contracţii, pe scurt, moartea sigură te aşteaptă. Vei privi încoace şi-ncolo şi n-o să găseşti pe nimeni să te ajute. Dacă vei naşte cu bine, o să fii stăpânită de lupte şi dureri fără număr, cum ar fi alăptarea, înfăşarea pruncului, spălatul, hrănitul, oboseala şi alte nenumărate griji: pentru bărbat, pentru stăpânire, pentru biserici şi haine. Dacă cel pe care-l vei naşte se va dovedi fără de minte, vei împovărată cu îndoită tristeţe; capac peste toate vei avea grijă pentru zestre. Dacă ne va ajunge sărăcia, mai bună ar fi moartea , ne mai voind o astfel de viaţă. Ascultă-mă, îţi dau un sfat bun: să trăim în curăţenie această scurtă viaţă, pentru a dobândi viaţa veşnică, unde nu este nici durere, nici întristare, nici suspin. Nu există acolo nici întuneric, nici stele, nici vară, nici primăvară, nici răcoare, nici arşiţă, ci numai lumină şi bucurii. Acolo este Hristos, Pomul Vieţii, unde se bucură toţi sfinţii, cinstiţi fiecare după măsura curăţiei lor. Să-i imităm, aşadar, să ne străduim şi noi să îi ajungem.

Auzind soţia cele spuse de către soţul ei, cu ochii plini de lacrimi i-a răspuns: „Dacă aceste lucruri, domnul meu, se petrec aşa şi lumea are o astfel de viaţă, iată eu sunt pregătită întru toate să te ascult. Fă, deci, cum doreşti. Eu deloc nu voi merge mai departe cu voia mea”. Şi aşa cei doi, după ce s-au înţeles unul cu celălalt, şi-au făcut jurământ, petrecând viaţa lor în feciorie şi curăţenie. Iar după ce a trecut destulă vreme, după bună învoire, au hotărât să se despartă de lume şi să trăiască în singurătate (monaxiá), deoarece le era teamă ca nu cumva cineva dintre oamenii cei răi şi imorali să îi înşele şi să îi îndrepte spre patimă şi împreună cu trupul, să piardă şi sufletul.

Sfătuiţi fiind de Antonie cel mare, au ajuns până la muntele Nitriei. Acolo, în pustie, şi-au construit o colibă sărăcăcioasă unde au rămas mulţi ani, rugându-se adeseori cu îngenuncheri şi obosind trupul cu post şi priveghere. Diavolul însă, care urăşte binele, pentru că nu răbda fecioria şi virtutea sfinţilor lui Dumnezeu, îi dădea gânduri ispititoare femeii, iar aceea suferea mult şi se chinuia neîncetat. Iar când prea înţeleapta şi iubitoarea de Hristos mireasă şi-a dat seama de ceea ce suferă, cu înţelepciune şi judecată i-a mărturisit şi fericitului Amoun, rugându-l să zidească pentru ea o colibă mică deosebi, care a şi făcut. Astfel trăind cu totul optsprezece ani, şi-au păstrat până la sfârşit curăţia şi fecioria. După ceva timp, fericita a adormit întru binecuvântatul somn şi s-a mutat lângă Hristos, lucru pe care şi-l dorea foarte mult. Iar virtuosul Amoun, vegheat de Duhul Sfânt, a mai trăit şi el câteva zile şi a adormit întru Domnul. Antonie cel mare, deşi se afla la mare depărtare de acela, cale de cincisprezece zile, i-a văzut sufletul mutat de îngeri la cer.

«Dar şi mulţi alţii au trăit o asemenea viaţă prea binecuvântată. Dacă şi noi am face ca ei, am primi plată asemenea lor. Acum doresc să îţi dau sfatul meu, stăpâne şi soţ al meu: să trăim în curăţie şi aşa vom păstra nepătate trupurile noastre. Pentru că nu va fi deloc folositoare plăcerea noastră vremelnică şi nici prea mult timp nu vom trăi, ci din nou în ţărână ne vom întoarce. Să trăim cu frică de Dumnezeu şi să luăm bunătăţile cele făgăduite împreună cu toţi cei care se tem de Domnul».

Auzind Constantin acestea de la soţia sa, i-a zis: «Dacă aş putea să cred că tot ceea ce spui este adevărat, cu bucurie aş face-o, dar mă tem ca nu cumva să fie ceva înşelător şi să ne facem de râs».

Dar ea i-a răspuns: «Jur pe Dreptul Judecător, cel Care va judeca vii şi morţii. Adevărul ţi-am spus că voi păstra trupul meu neatins până la sfârşitul vieţii mele, chiar dacă aş îndura de nenumărate ori moartea».

Iar acela, crezându-o că mărturiseşte adevărul, s-a supus de îndată sfatului ei şi au trăit în feciorie şi curăţie pe temeliile jurămintelor amândurora".

***

Atunci când cititorul termină lectura atentă a textului despre această viaţă, va fi rugat să răspundă la următoarele întrebări de bază, care apar spontan:

a) Care au fost sfintele cărţi pe care le-a citit cuvioasa Filoteea, în care a găsit naraţiunea despre Ava Amoun?
b) Fragmentul din Avva Amoun se găseşte în Viaţa alcătuită de autorul grec sau a fost introdusă în varianta bulgară a Vieţii scrise de patriarhul Eftimie ?
c) Care este relaţia dintre textul lui Eftimie şi sursa primară a fragmentului din Avva Amoun ?

Răspunsul la prima întrebare este relativ simplu. Este cunoscut faptul că naraţiunea despre Avva Amoun din Nitria este cuprinsă în Istoria Lausiacă a lui Paladie, lucrare scrisă în anul 420. Sunt dator să menţionez că cel care a compus Viaţa cuvioasei Filoteea a avut la îndemână varianta scurtă şi nu cea extinsă a textului Lausiac.

Viaţa pe larg a Avvei Amoun conţine descrierea a patru minuni:
a) Vindecarea tânărului ieşit din minţi.
b) Moartea cămilei unui vizitator care a refuzat să-i aducă Avvei Amoun un vas mare de lut.
c)Trecerea minunată a râului Lýkos de către obştea monahului Teodor.

d) Vederea înălţării la cer a sufletului Avvei Amoun de către Sfântul Antonie cel mare.

În descrierea pe scurt a Avvei Amoun sunt menţionate ultimile două minuni. De menţionat că descrierea vieţii Avvei Amoun o fac, fiecare în stilul său, istoricii bisericeşti Sozomen şi Socrate. Sozomen este foarte apropiat de textul lui Paladie, de multe ori copiindu-i cuvintele şi frazele, cu excepţia faptului că Sozomen adaugă în textul lui şi minunea vindecării copilului ieşit din minţi (alături de minunea trecerii râului şi a vederii înălţării sufletului la cer a Avvei Amoun de către Sfântul Antonie).

Cele de mai sus nu sunt valabile pentru Socrate. În principal, acesta alcătuieşte un text propriu, din care lipseşte biografia cronologică şi alte elemente. În orice caz, dependenţa lui de Istoria Lausiacă este un element cunoscut, deoarece şi acesta relatează numai două minuni (a trecerii râului şi a vederii înălţării sufletului Avvei Amoun la cer).

În cele din urmă, nu cred că textele celor doi istorici bisericeşti sunt cunoscute de către Eftimie, însă textele lui Paladie erau cunocute şi accesibile, deoarece au fost traduse în slavona veche în cadrul Patericului Slavon, fiind larg răspândite. […]

La a doua întrebare, răspunsul este greu de dat, deoarece până astăzi textul original grec al Vieţii cuvioasei Filoteea nu a fost găsit. Se bănuieşte că Eftimie a căutat textul şi l-a adus în Târnovo, unde a elaborat traducerea sau adaptarea Vieţii cuvioasei Filoteea în bulgara medievală. Acest lucru a condus, printre altele şi la dispariţia din limba greacă a Vieţii sfintei. Astfel, nu e cu putinţă să comparăm cele două texte. Totuşi, luând în considerare că evenimentele cununiei Filoteei cu Constantin şi al deciziei lor să trăiască în feciorie formează elementul central al Vieţii, trebuie să acceptăm că această naraţiune aparţine originalului grec.

Răspunsul la a treia întrebare este cu putinţă să fie dat atunci când se compară istoria din Lavsaikon (varianta scurtă) cu textul Vieţii cuvioasei Filoteea a lui Eftimie, menţionat mai sus. Principalele diferenţe între cele două texte sunt destule şi le întâlnim în următoarele puncte:

a) Eftimie omite anul căsătoriei lui Amoun (la vârsta de 22 de ani).

b) La Paladie, după ceremonia cununiei lui, Amoun vorbeşte cu soţia sa, vrând să o determine să îşi păstreze fecioria după nuntă şi să trăiască separaţi în locuri diferite. Pentru a-şi întări cuvântul şi a-i da o şi mai mare importantă, el foloseşte citate ale apostolilor şi ale Mântuitorului, dar şi propriile lui cuvinte despre feciorie

şi curăţie. La sfârşitul cuvântării lui, i-a propus soţiei să trăiască cu totul separat, însă aceasta a preferat să rămână în aceeaşi casă, dar în paturi diferite.

În textul lui Eftimie, conţinutul cuvântării lui Amoun către soţia lui ia o formă mai extinsă şi se transformă într-un pamflet împotriva căsătoriei şi într-un elogiu al fecioriei.

Amoun descrie în detaliu suferinţele căsnciei:
Grija pentru soţie, suferinţa şi mâhnirea din cauza lui.
Problemele cu sarcina şi cu naşterea.
Îngrijirea, creşterea şi hrănirea copiilor.
Grija pentru diverse lucruri.
Tristeţe în cazul în care copilul ar fi fără de minte.
Grijă pentru asigurarea zestrei copilului.
Sărăcie.

Amoun îşi încheie cuvântul cu propunerea de a trăi în curăţie, pentru a moşteni viaţa viitoare.

c) Paladie însă ne precizează exact câtă vreme au trăit cei doi împreună în aceeaşi casă, în paturi diferite: optsprezece ani, pe când Eftimie vorbeşte simplu despre şederea împreună a celor doi „vreme îndelungată”; la fel, Paladie oferă şi alte amănunte, precum acela că meseria lui Amoun era aceea că făcea balsamuri.
d) Paladie scrie în Lavsaikon, că, la propunerea soţiei sale, Amoun pleacă de acasă pe muntele Nitriei, unde îşi construieşte o chilie, în vreme ce soţia rămâne acasă. Eftimie scrie că ei au decis de comun acord să plece de acasă şi să trăiască în pustie, iar la sfatul Sfântului Antonie cel mare s-au stabilit pe muntele Nitriei într-o colibă săracă pe care au construit-o, iar la sfatul soţiei sale, pentru a evita ispita, Amoun a construit o colibă separată pentru ea şi aşa şi-au continuat separat viaţa lor ascetică.
e) În timp ce Paladie menţionează cu precizie timpul pe care Amoun l-a petrecut în deşert (22 de ani) şi constată că Avva şi-a văzut soţia de două ori pe an, Eftimie menţionează numai optsprezece ani de viaţă în pustie.
f) În Istoria Lausiacă se menţionează doar adormirea lui Amoun, în timp ce Eftimie vorbeşte despre moartea amândurora într-un interval scurt de timp.
g)Există de asemea diferenţe la numărul de minuni enumerate la sfârşitul descrierii naraţiunii. Paladie prezintă pe scurt două minuni (trecerea râului Lýkos, vederea înălţării sufletului Avvei Amoun la cer), în timp ce Eftimie face referire numai la a doua minune.

Aceste diferenţe observate în cele două texte nu ascund vreun şiretlic din partea biografului cuvioasei Filoteea. Naraţiunea despre Avva Amoun nitriotul, desigur, este un exemplu clasic pentru acele cupluri care doresc să-şi petreacă căsnicia în curăţie şi feciorie. Într-adevăr, acesta este unul dintre cele mai vechi exemple în acest sens. Pentru biograful cuvioasei Filoteea nu au importanţă detaliile vieţii Avvei Amoun, ci mesajul transmis de cuvintele lui, viaţa lui şi răsplata divină (sufletul său s-a înălţat la cer, să se bucure de Împărăţia viitoare). Iar acest mesajul este transmis într-un mod exemplar de Filoteea soţului ei Constantin. Mai ales descrierea extinsă a suferinţelor vieţii conjugale şi a caracteristicilor pozitive a vieţii întru sfinţenie şi curăţie. Desigur, în viaţa Filoteei s-au inversat rolurile persoanelor protagoniste. În naraţiunea despre Avva Amoun, iniţiativa o are soţul, în timp ce în viaţa cuvioasei Filoteea, iniţiativa o are soţia. Acest lucru nu este un paradox, deoarece „cei ce suferă” preiau iniţiativa de a ieşi din impas, iar în acest caz impasul este constrângerea exercitată de rude pentru a se căsători. În naraţiunea despre Avva Amoun, victimă a constrângerii a fost bărbatul (deoarece era orfan), spre deosebire de Viaţa cuvioasei Filoteea, unde victima a fost femeia („iar când a împlinit 14 ani, în ciuda propriei ei voinţe, au legat-o cu căsătoria trupească”).

Mesajele transmise de Amoun soţiei sale şi de Filoteea soţului ei sunt tratate în mod similar de către destinatari. Soţia lui Amoun a fost de acord cu sugestia soţului ei de a trăi în timpul căsătoriei în feciorie şi castitate, dar i-a cerut soţului ei să îi dea învăţăminte practice pentru punerea în aplicare a cererii, dar atunci când Amoun a hotărât ca „fiecare dintre noi să rămână singur”, ea a reacţionat, spunând: „să rămânem în aceeaşi casă, dar în paturi diferite”.

Reacţia sotiei arată nu numai disponibilitatea ei de a lupta împotriva ispitelor, dar şi respectul pentru instituţia căsătoriei şi încrederea ei în puterile ei sufleteşti. Acestea nu se aplică, însă şi la Constantin: auzind povestea despre Amoun şi cererea soţiei sale de a trăi în curăţie, el s-a îndoit de cuvintele ei şi s-a temut pentru viitor, bănuind că în spate se ascundea o „eroare” care îi va face de râs. Filoteea, pentru a risipi îndoielile şi temerile lui Constantin, a făcut un jurământ tocmai pentru a-l asigura de adevărul spuselor ei, convingându-l pe Constantin.

În acest fel, Filoteea şi Constantin nu numai că au imitat exemplul Avvei Amoun şi al soţiei lui, dar şi starea celor dintâi oameni, Adam şi Eva, de dinainte de cădere, atunci când viaţa lor era îngerească, feciorească, în vreme ce însoţirea trupească a fost o consecinţă a neascultării lor.

Sfântul patriarh Eftimie, de Târnovo - Adevărata viaţă a Sfintei Filofteia de la Târnovo

[1] Prăznuită în întreaga Biserică Ortodoxă, dar mai cu seamă în România, Bulgaria, Serbia, pe data de 7 decembrie. Alcătuire a Sfântului Eftimie, patriarhul slăvitei cetăţi Târnovo (n.tr.).

Patria acestei fericite cuvioase a fost cetatea Molivot din ţara Pamfiliei. Părinţii ei se numeau Ioan Patrichie şi Irina, oameni de viţă nobilă, care petreceau necontenit în frica lui Dumnezeu, cercetând ziua şi noaptea dumnezeieştile locaşuri, hrănind pe cei flămânzi şi dând cele de trebuinţă oamenilor ce aveau nevoie de milă. Însă dorinţa lor cea mare era să aibă un copil. Şi nu s-au înşelat aceştia întru nădejdile lor, rugându-se într-adins şi vărsând lacrimi fierbinţi din destul. Astfel s-a născut sfânta şi au numit-o Filofteia, umplându-le inimile lor de nespusă bucurie. Şi au înălţat atunci către Dumnezeu cântări de mulţumire. Trecând însă trei ani, fericita Irina a părăsit pe soţul şi pe copila sa, mutându-se în locaşurile cele veşnice.

Iar Ioan Patrichie a rămas în mare mirare, căci copila, încă de la naştere, nu primea lapte de la maica sa şi nici de la altă femeie. Însă ea a fost hrănită, în chip minunat, de Dumnezeiasca Pronie, fiind ferită de orice rău. Ajungând la vârsta de şase ani, Filofteia a dorit să înveţe sfintele cărţi. Şi într-atâta s-a deprins cu învăţătura, că a învăţat pe de rost întreaga Scriptură. Astfel că toţi se minunau, iar vestea despre aceasta s-a răspândit până departe. Şi mult a sporit ea şi întru înfrânare, că toată

săptămâna o petrecea fără de hrană, şi doar sâmbăta şi duminica - după ce se împărtăşea cu Dumnezeieştile Taine – gusta doar pâine şi bob muiat, iar după aceea din nou începea să-şi tină pravila, îndelednicindu-se ziua şi noaptea cu Legea Domnului şi săturându-şi sufletul său cu Scripturile cele sfinte. Când a ajuns la vârsta de 14 ani, în ciuda voii sale, fata a fost dată după soţ, spre legiuită nuntă. Logodnicul său, Constantin, era un tânăr de neam nobil şi întru toate asemănător Filofteiei, fiind de aproape 17 ani ca vârstă.

Iar iubitoarea aceasta a lui Hristos, văzându-se căsătorită împotriva voii sale, era în mare nedumerire, întrebându-se prin ce faptă de isteţime să-şi poată păzi fecioria şi din toată inima şi sufletul înălţa către Domnul stăruitoare rugăciuni:
– Doamne, Dumnezeule, ia aminte la smerenia mea şi dăruieşte-mi putere, ca să-mi păzesc fecioria până mă vei chema la Tine!

Astfel se ruga în fiecare ceas, fiind cuprinsă de nespusă întristare. Şi aflând vreme potrivită, fiind ea logodită, iată, cu Constantin şi aflându-se amândoi zăvoraţi în odaia de nuntă, a căzut îndată la pământ şi a început să plângă nemângâiată, stropind cu lacrimile sale pământul, iar cu palmele bătându-şi faţa şi strigând: ,,Vai, vai, cum să mai îndur? Pământule, crapă şi mă înghite pe mine de vie, cea vrednică de dola!’’

Privind-o Constantin, cu mare greutate a ridicat-o de la pământ şi a început s-o întrebe despre pricina acestei tânguiri fără de mângâiere. Iar fecioara, abia oprindu-se din plânsul său şi lăsând la o parte orice ruşine i-a spus:
- Stăpânul meu, iată, eu mă aflu fără doar şi poate în mâinile tale. Însă dacă aştepţi şi asculţi sfatul meu, pe care ţi-l voi da, noi amândoi ne vom salva sufletele noastre şi vom ajunge pricină spre pilda multora.

Iar el i-a zis atunci:
- Lasă orice îndoială şi teamă şi spune ce vrei să-mi spui!

Atunci iubitoarea de Dumnezeu i-a spus lui:
- Citind Dumnezeieştile Scripturi, am aflat o veche poveste, în care se spun următoarele: ,,O oarecare evlavioasă fecioară a fost dată după soţ. Acesta se numea Amun şi era de neam ales. Când a sosit ceasul ca fecioara să meargă la casa soţului său, Amun i-a spus cu glas liniştit şi plin de umilinţă astfel de cuvinte: ,,Iubita mea soţie, ai cunoscut oare ispită bărbătească?

Aceasta i-a răspuns: ,,Nu, stăpânul meu, nu am cunoscut nicicum una ca aceasta.’’

Atunci Amun i-a spus: „Ascultă-mă cu luare aminte şi eu îţi voi spune cu de-amănuntul tot ce se va întâmpla dacă vom avea însoţire unul cu celălalt! Mie îmi vei face mulţime de griji, iar ţie întristare nemăsurată şi chin necontenit. În afară de aceasta, când vei rămâne grea, te vor cuprinde dureri aproape de nerăbdat, în aşa fel că nici hrană nu vei putea cu dulceaţă să o mănânci, iar fiii tăi vor fi împunsăturile şi oftatul. Şi când va fi să naşti, câte neputinţe vei întâmpina, câte gemete, câte dureri ale naşterii. Într-un cuvânt, vei fi cuprinsă de moartea cea fără de nădejde şi îţi vei îndrepta ochii tăi în toate părţile şi nu vei afla pe nimeni ca să dolatry. Dar şi dacă vei naşte cu bine, te vor cuprinde grijile cele fără de număr şi muncile: să alăptezi pe prunc, să-l scalzi, să-l înfeşi, să-I porţi de grijă – treburi nesfârşite! Însă şi de bărbat să te îngrijeşti, de rânduielile casei, de biserică, de haine. Iar dacă se naşte cu vreun beteşug pruncul, vei fi cuprinsă de îndoită întristare. Or, mai mult decât atât – socoteşte şi grijă de dolat! Şi dacă ne cuprinde cumva sărăcia, vom începe să ne dorim moartea mai mult decât această viaţă. De aceea ascultă-mă pe mine, care îţi vreau binele: Să trăim în feciorie în această scurtă viaţă, ca să moştenim viaţa cea de dincolo, unde nu este durere, nici întristare şi nici suspin. Acolo nu este nici întuneric, nu sunt nici stele; nu este nici vară, nici dolatry; nici iarnă, nici arşiţă; ci numai lumină, numai bucurie. Acolo Hristos este pomul vieţii din care toţi sfinţii se îndulcesc după vrednicia lor, fiecare după cum s-a curăţit pe sine. Să ne asemănăm şi noi lor, străduindu-ne să dobândim una ca aceasta!’’

Auzind astfel de cuvinte, logodnicei i s-au umplut ochii de lacrimi şi i-a spus lui: „Stăpâne, dacă aşa stau lucrurile şi dacă astfel este viaţa în această lume, eu sunt gata să te ascult întru toate. Fă, aşadar, după cum voieşti; eu nu mă voi împotrivi voii tale’’.

Îndată ce s-au învoit unul cu altul şi au întărit aceasta cu jurământ, au vieţuit din acel ceas în feciorie şi în curăţie. Şi trăind acolo vreme îndelungată, iarăşi cu împreună învoială au hotărât să se îndepărteze puţin de lume şi să trăiască mai în singurătate, întrucât se temeau ca nu cumva vreun oarecare om cu năravuri rele şi stricat să-i ademenească, să-i întoarcă spre patimile cele trupeşti şi să-şi piardă astfel sufletele din pricina trupului. La sfatul marelui Antonie, au mers la Muntele Nitriei şi şi-au zidit acolo o colibă sărăcăcioasă în pustie, petrecând mulţi ani în acel loc în închinăciuni, post, priveghere şi rugăciune. Şi astfel şi-au înfrânat ei trupurile lor. Însă diavolul, care urăşte tot binele şi nu poate să rabde multă vreme curăţia şi virtutea plăcuţilor lui Dumnezeu, a aşezat în femeie gânduri pătimaşe şi suferea ea mult şi necontenit pătimea. A fost însă mireasa înţeleaptă a lui Hristos, căci văzându-se în astfel de patimi, plină de multă înţelepţie, a mărturisit toate fericitului Amun, stăruitor rugându-l ca să-i ridice o colibă ceva mai departe. El a

împlinit rugăciunea soţiei sale şi astfel au petrecut vreme de 18 ani, păzind până la capăt deplina curăţie. Puţin după aceasta, a adormit fericita în pace şi a mers la Hristos, pe Care L-a iubit.

Cuviosul Amun, care era sălaş al Sfântului Duh, a mai stat puţine zile după ea şi şi-a aflat apoi sfârşitul, iar sufletul lui a fost dus de către îngeri la ceruri, fiind văzut de Sfântul Antonie cel mare, care se afla atunci cale de cincisprezece zile depărtare''.

Şi mulţi alţii s-au arătat cu asemenea vieţi, cărora şi noi dacă ne vom asemăna vom primi plata asemenea lor. Şi acum să-ţi fie bun sfatul meu, stăpâne şi soţ al meu, şi să petrecem în curăţie, păzindu-ne trupurile noastre întru feciorie. Căci nu există folos trainic din plăcerile acestea de scurtă vreme; căci fie şi vreme îndelungată de am trăi, tot în ţărână ne vom întoarce. Astfel, haide să ne învoim să petrecem în frica de Dumnezeu, ca să primim bunătăţile pregătite împreună cu toţi cei care s-au temut de Domnul!

Auzind cuvintele ei, Constantin spuse:
-Aş crede că toate câte ai spus sunt adevărate şi cu bucurie le-aş împlini. Însă mă tem să nu întâmpinăm vreo oarecare ispită şi să nu putem a ocoli certările.

La acestea, fecioara i-a răspuns:
– Mă jur pe Dreptul Judecător, Care va judeca viii şi morţii, că mărturisesc adevărul: până la sfârşitul vieţii îmi voi păzi trupul în feciorie, fie şi de aş răbda de o mie de ori moartea!

Şi crezând el că cele spuse sunt adevărate, îndată s-a supus sfatului ei şi cu jurământ au întărit aceasta; iar de atunci au petrecut în feciorie şi în curăţie.

Iar după o vreme, Constantin a fost ales în rânduiala clericilor. După aceea, la puţin timp, tatăl fericitei Filofteia şi-a dat obştescul sfârşit. Iar ei s-au sălăşluit acolo, împlinind toate poruncile lui Dumnezeu: pe săraci hrănind, pe cei goi îmbrăcând, iar de la biserică zi şi noapte nedând înapoi. Şi toţi urmau pilda vieţii lor celei bune şi primeau mare folos din aceasta. Au petrecut ei în acest chip vreme de aproape şase ani, apoi Constantin a murit. Şi i-a făcut îngropăciune fericita după cuvenita rânduială şi a înălţat cântări de mulţumire către Dumnezeu. Şi aflând vreme potrivită, a slobozit pe toţi slujitorii şi toate slujnicele, iar averea şi bogăţia sa le-a împărţit celor săraci şi neputincioşi, după cum este spus: Risipit-a, dat-a săracilor; dreptatea să rămâne în veacul veacului [Ps. 111, 8.]. Şi multă bogăţie a cheltuit

pentru biserici şi mănăstiri, înfrumuseţându-le din destul. Iar în cele din urmă a luat cu sine pe o slujnică şi astfel a ieşit din casa sa.

Iar lângă oraşul Molivot era un iezer, în mijlocul căruia se afla un ostrov. Acolo s-a sălăşluit preacuvioasa, şi-a ridicat o chilie şi petrecea departe de orice tulburare, înfrânându-şi trupul cu post şi priveghere, întru rugăciune şi a dormit pe pământul gol. Şi astfel se nevoia ea împotriva patimilor, încât şi pielea i se lipise de oase. Însă diavolul, urătorul de bine, nu a răbdat multă vreme ca ea să rămână neispitită. Şi a înălţat împotriva fecioarei felurite războaie, venind când cu înfricoşări, când cu mulţime de vedenii care să-i tulbure inima, închipuindu-se în şerpi şi în fiare spre a o înfricoşa. Iar ea necontenit avea în gură cuvintele cele din Psalmi: Depărtaţi-vă de la mine toţi cei ce lucraţi fărădelegea! [Ps. 6, 9.]

Iar într-o noapte, pe când sta după obiceiul său la rugăciune şi îşi înălţa către cer mintea şi mâinile sale, locul a pornit să se cutremure pe neaşteptate, iar de afară a început să se audă tulburare mare şi strigăte, ca şi cum ar fi sosit vreun împărat. Şi se chinuiau unii să deschidă uşa, iar alţii încercau să doboare coliba, strigând:
– Puneţi mâna îndată, prindeţi-o şi azvârliţi-o în iezer!

Atunci iubitoarea de Dumnezeu a înţeles că aceasta este lucrare diavolească şi a adăugat rugăciune peste rugăciune: ,,Iisuse Hristoase, Unule-Născut, Cuvinte al Tatălui, Care ai binevoit să Te întrupezi din femeie, ca să tămăduieşti călcarea poruncii de către femeie, luând fire omenească din Preacinstita Fecioară Născătoare de Dumnezeu, ia aminte la mine, smerita roabă a Ta, care s-a sălăşluit aici pentru dragostea Ta! Iată, vrăjmaşul, începătorul răutăţii, răcnind ca un leu m-a înconjurat şi caută să mă înghită. Căci a luat obiceiul a se năpusti mai cu seamă asupra firii femeieşti şi să o acopere cu ruşine, pricind împotriva noastră vină şi făcându-ne batjocură. Însă Tu, Care ai răsărit în chip nespus din Fecioara Maria şi în acest chip ai binecuvântat firea femeiacsă şi ai luat de la noi deplin vina de care era cuprinsă, trimite-mi şi mie, netrebnicei, ajutorul Tău, ca să se întoarcă ruşinarea asupra capului său şi toată puterea vrăjmăşească să fie făcută de batjocură! Ca să fii Tu binecuvântat în vecii vecilor! Amin!’’

Şi însemnându-se cu semnul crucii, îndată toate vedeniile s-au risipit. Iar ea n-a mai contenit să cânte şi s-aducă slavoslovii lui Dumnezeu până dimineaţă, adăugând nevoinţe peste nevoinţe şi suişuri peste suişuri în inima sa. Şi cum ar putea fi arătate izvorul lacrimilor ei, neîncetatele sale suspine, tăcerea cea minunată, necontenitele rugi, mulţimea plecărilor genunchilor, multa nepătimire, dragostea către Dumnezeu, vieţuirea cea îngerească şi multe altele asemenea, care grăiesc de dumnezeiasca sa iubire?

Vieţuind astfel, şi în trup asemănându-se îngerilor celor fără de trup, Domnul nu a lăsat mai mult ca să-i fie ascunsă viaţa sa, ci s-a răspândit vestea despre ea în tot acel ţinut şi slava ei se purta pretutindeni şi toţi prea slăveau pe Dumnezeu pentru Filofteia. Mulţi oameni plini de credinţă alergau la ea, iar cuvioasa îi întărea cu dumnezeieşti cuvinte. Atunci rătăcirea cea păgânească încă mai stăpânea pe mulţi şi capiştile demonilor erau întotdeauna pline de miresmele cele jertfite idolilor şi de tămâieri. Şi multe mii de mărturisitori erau ucişi, iar cei credincioşi se plecau în mijlocul furtunilor şi al tulburărilor [De aici se poate deduce că Sfânta Filofteia a trăit la putină vreme după Sfântul Antonie cel mare (+ 356), datorită faptului că în vremea vieţuirii ei mai erau încă mulţi păgâni şi idolatri (n.tr.).]. Acestea se petreceau aproape în fiecare zi.

Filofteia auzea, se umplea de multă întristare şi îi învăţa pe toţi cei care o cercetau din Dumnezeieştile Scripturi, izbăvindu-i de rătăcirea cea păgânească. Primise şi darul de a tămădui pe cei bolnavi, mulţi neputincioşi şi idolatri primind din partea ei vindecare. Şi cunoscând Filofteia, Dumnezeiasca Scriptură desăvârşit şi cuvântând ea cu teamă de Dumnezeu, pe toţi îi atrăgea spre înţelepciunea cea dumnezeiască, precum un magnet atrage fierul.

O femeie, fiind grav bolnavă, a venit într-una din zile la Filofteia. Pieptul acesteia era mâncat de o oarecare boală şi multe cheltuieli făcuse prin doctori, însă nici un folos nu primise. Iar iubitoarea de Dumnezeu, văzând-o suferind, a durut-o sufletul şi s-a milostivit de ea.

Îndată s-a pus sfânta la rugăciune cu multe lacrimi, spunând: ,,Doamne Atotţiitorule, cruţă zidirea Ta şi nu o lăsa mai mult să se chinuiască!'' Şi luând puţin untdelemn de la sfânta icoană a Maicii lui Dumnezeu, a uns sânul femeii şi a însemnat cu semnul crucii pe deasupra, şi astfel, în scurtă vreme, a trimis-o sănătoasă acasă.

După ce a trecut o vreme şi vestea despre această minune s-a răspândit pretutindeni, un om pe nume Eftimie, având un beteşug la picior, a venit pe ostrov la sfântă ca să primească tămăduire. Fericita, luând aminte la el, l-a întrebat de pricina acestei neputinţe. Iar cel beteag îi arăta piciorul său rănit şi vărsa lacrimi.

Atunci, această preabună între femei, fericita Filofteia, l-a întrebat precum odinioară Hristos pe cel slăbănog:
-Vrei tu oare să te faci sănătos?

Iar el i-a răspuns:

– Vreau, doamna mea, mult doresc aceasta! Fie-ţi milă de mine, nefericitul! Cred că orice ai cere tu, îţi va fi dat de Dumnezeu.

Fericita i-a spus atunci celui beteag:
– Iată, tu suferi din pricina limbii tale. Ea ţi-a fost dăruită de Dumnezeu ca să-i aduci Lui slavoslovii şi laude. Iar tu ai folosit-o spre deşertăciuni, glume şi cuvinte murdare. Fă legământ că de acum nu vei mai avea îndrăzneală spre asemenea lucruri! Dar şi de către nebuniile cele păgâneşti – slujbe şi învăţături – te vei lepăda, precum şi de acele cuvinte hulitoare şi filosofări care îţi vatămă mintea! Iar Domnul meu te va tămădui degrabă.

Acesta, pe loc şi cu bucurie, a făgăduit să împlinească cele poruncite şi a făcut legământ că de atunci înainte nicicând nu-şi va mai îngădui astfel de fapte. Atunci sfânta s-a atins de piciorul bolnav, chemând prea sfântul nume al lui Hristos; iar peste câteva zile l-a trimis sănătos la casa lui.

El a plecat plin de bucurie, slăvind şi dând mulţumire lui Dumnezeu. Şi această minune s-a auzit pretutindeni şi toţi oamenii slăveau pe Dumnezeu şi înălţau laude de mulţumire.

Iar fericita nu se înălţa nicicum la asemenea minuni, ci întotdeauna lua aminte la cuvintele lui David, ori mai degrabă ale Sfântului Duh: Nu nouă, Doamne, nu nouă, ci numelui Tău se cuvine slavă! [Ps. 113, 9.] Şi neîncetat spăla-voi patul meu cu lacrimile mele [Ps. 6, 7.]. Şi avea înaintea ochilor săi înfricoşătorul şi groaznicul Divan al Judecătorului celui nemitarnic, pe nemilostivii îngeri şi acele vămi de chin şi ruşinea celor păcătoşi, iar în cele din urmă amarnica hotărâre: Duceţi-vă de la Mine, blestemaţilor! [Mat. 25, 41.] Astfel, în glasul suspinelor sale, uita să-şi mănânce pâinea sa [Ps. 101, 5.].

Şi după ce s-a ostenit în acest chip multă vreme, petrecându-şi viaţa sa, şi-a prevestit sfârşitul. Şi având obiceiul să se îngrijească mult de dogmele Bisericii Ortodoxe, povăţuită de Duhul Sfânt, a hotărât plină de înţelepciune să nu lase Biserica nici după moartea sa fără purtare de grijă, întărind-o întru vieţuirea cea după dogmele dreptei credinţe. De aceea a chemat la sine pe toţi clericii Bisericii din acele locuri şi le-a grăit lor cuvinte sfinte, ca mierea cea curgătoare.

Le-a spus, deci, lor:
– A sosit vremea mutării mele de aici. Pentru aceasta am socotit cu dreptate să luaţi aminte la Predanie şi la cele hotărâte de dreapta credinţă a Sfinţilor Apostoli şi a Dumnezeieştilor Părinţi. Căci, după cum este cu neputinţă să meargă cineva

drept dacă nu are ochi, tot astfel este cu neputinţă să trăiască după voia lui Dumnezeu acela care nu păzeşte cucernicia. Cunoaşteţi că dreapta credinţă este lucrul cel mai de căpetenie al vieţii noastre. În stăruinţa lor de a ne-o lăsa şi fără de pată, Sfinţii Apostoli au răbdat moartea în felurite chipuri. Pentru aceasta şi voi trebuie cu frică şi cu cutremur să o păziţi dola şi neîntinată, şi să păstraţi neclătinate predaniile bisericeşti şi să nu vă lăsaţi aplecaţi încoace şi încolo de felurite vânturi. Chiar şi de ar împrăştia vrăjmaşul vieţii noastre, diavolul, necuratul şi întinatul pretutindeni, străduindu-se să strice credinţa noastră cea dreaptă. Căci Domnul Iisus Hristos Şi-a vărsat sângele Său pentru ea şi nu lasă Biserica să fie nimicită până în sfârşit. Şi-I va da ei ajutor, şi-I va fi hărăzit să iasă biruitoare.

Eu, sărmana, am fost crescută întru cucernicie încă din copilăria mea şi am primit dreapta credinţă de la părinţii mei ca pe o comoară de mare preţ. Pentru aceasta vă rog, ca şi căpetenii sfinţitoare ale Bisericii, să nu uitaţi Predania Sfinţilor Prooroci şi Apostoli, după cum marele Pavel îi scrie lui Timotei: Fiule Timotei…cele ce ai auzit de la mine…acestea le încredinţează la oameni credincioşi care vor fi destoinici să înveţe şi pe alţii [II Tim. 2, 2.]. Vouă vi se cuvine să ţineţi dreapta credinţă şi să nu vă ţineţi nicicum de basmele cele omeneşti. Fie şi de mii de ori să ne ocărască, fie şi de mii de ori să ne hulească, însă niciodată minciuna nu va birui adevărul, nici răutatea nu va stăpâni peste înţelepciune! Căci ei mărturisesc numele dumnezeirii în zidire, în oameni – o, necurăţie! – în pomi, în pietre, în pisici, în câini şi nu se ruşinează în a cugeta că zidirea s-a născut prin sine însăşi şi nu înţeleg cele necugetate – în răutatea lor cea necurată şi în filosofia lor – că totul a fost adus din nefiinţă întru fiinţă de către Unul Adevăratul Dumnezeu, Care a făcut cerul şi pământul cu toate cele văzute şi nevăzute. Iar dumnezeii care nu au făcut cerul şi pământul vor pieri [Ier. 10, 11.]. Asemenea lor să fie cei ce fac şi toţi cei ce se încred în ei [Ps. 113, 16; 134, 18.]. Zicând că sunt înţelepţi, au ajuns nebuni. Şi au schimbat slava lui Dumnezeu Celui nestricăcios cu asemănarea omului celui stricăcios şi al păsărilor şi al celor cu patru picioare şi al târâtoarelor [Rom. 1,22-23.]. Să vadă cei vrednici de unde s-au ivit trupurile cele cereşti şi făpturile cele pământeşti care vieţuiesc în văzduh şi în ape, dar mai cu seamă de unde s-au ivit încă cele dintâi – cerul şi pământul, văzduhul şi firea apelor! Cine le-a unit şi le-a despărţit! Care este părtăşia lor una către alta, împărţirea şi învoirea! Cine le mişcă şi le conduce! Cum o stihie potrivnică după fire aleargă împreună cu o alta fără vătămare în plinătatea acestei lumi! Cum fiinţează şi se înţeleg fără să se sfătuiască şi să vorbească! Toate acestea sunt lucrarea Dumnezeieştii Pronii. Şi ei au lăsat pe Ziditorul, şi au cinstit şi au slujit făptura în locul Făcătorului şi în zadar se rătăcesc şi se îndrăcesc împotriva credinţei noastre blagocestive şi împotriva blagocestivilor

creştini care o ţin, cărora le aşează necruţătoare chinuri şi-i constrâng să se lepede de dulcele nume al lui Hristos.

Nu luaţi aminte la înfricoşările lor, chiar dacă vă conduc spre chinurile de pe roată, spre cazanele clocotinde, spre sabie ori spre foc şi nu vă temeţi de înfricoşările lor! Pe noi ne aşteaptă o altă viaţă şi un alt veac neîmbătrânitor, în care prorocii dănţuiesc, iar apostolii se bucură împreună cu cetele preacuvioşilor postitori, cu îngerii şi arhanghelii, cu mucenicii şi cu toţi sfinţii. Aceasta întotdeauna cugetaţi, aceasta scrieţi în inimile voastre! Luaţi aminte asupra voastră şi asupra întregii turme peste care Dumnezeu v-a aşezat pe voi păstori şi învăţători, ca să vă păziţi şi pe voi curaţi şi fără de pată! Toate cele frumoase şi iubite din lume se vor împrăştia precum praful şi vor fi uitate, singură virtutea va dăinui în veacul veacului. De aceea, străduiţi-vă să vă păstraţi pe voi curaţi şi să scoateţi turma încredinţată vouă la păşunea cea dătătoare de viaţă, iar Stăpânul tuturor, văzând stăruinţa voastră, vă va învrednici pentru osteneli de răsplată şi vă va face vrednici de Împărăţia Sa!

Şi după ce a grăit toate acestea înaintea clericilor Bisericii şi după ce le-a întărit inimile, i-a lăsat slobozi, poruncindu-le să vină din nou după patru zile. Atunci, preacuvioasa Filofteia s-a zăvorât în chilia sa fără să mai guste hrană şi a petrecut acele zile în privegheri, lacrimi şi mulţime de închinăciuni. Iar într-a patra zi, aşa cum spusese mai înainte, din nou a venit la ea adunarea bisericească şi s-au îndulcit de scumpa ei învăţătură. Şi iarăsi i-a învăţat din destul şi le-a deschis inima tuturor către frica de Dumnezeu.

Iar când s-a făcut seară şi a simţit că i se apropie ceasul morţii, i-a îndemnat pe toţi la rugăciune, spunând:
-Vremea despărţirii mele s-a apropiat [II Tim. 4, 6.] şi e de trebuinţă să vă osteniţi împreună cu mine o vreme! Nădăjduiesc cu tărie că prin rugăciunile voastre voi primi şi eu milă în ziua înfricoşătoarei Judecaţi a Dreptului Judecător, în ceasul cel straşnic!

Şi multe altele asemenea a spus înaintea sfinţitului cler. Iar ei, auzind acestea, s-au îndurerat cu inima şi au înălţat vaiet cu suspine, însă preacuvioasa făcea semn cu mâna şi nemângâiatul dola al tuturor, spunând:
– Nu vă tulburaţi sufletele voastre, stăpânilor şi domnilor, căci încă sunt cu voi şi voi petrece vremea cu voi cât voieşte Domnul! Pentru aceasta, privegheaţi împreună cu mine şi îndreptaţi către Domnul rugăciuni de mulţumire!

Şi abia ce s-au oprit din vorbit şi au început să se roage, într-un glas înălţând cântare pentru cuvioasa. Şi pe când cântau, ea şi-a dat duhul său lui Dumnezeu. Şi

plânsul a oprit cântarea şi s-a făcut nu plângere şi tulburare, iar vaietele umpleau văzduhul. Când au aflat de cele întâmplate, toţi din împrejurimi oftau şi împreună plângeau pierderea cea de obşte. Cu cucernicie au pregătit atunci trupul spre îngropare şi plini de cuvioşie, l-au cinstit cu cântări de îngropăciune şi l-au aşezat în biserica precinstitei Maici a lui Dumnezeu, care se mai numeşte şi Sfânta Sofia, unde preacuvioasa săvârşea nemaiauzite, prea slăvite şi nenumărate minuni care, dacă am purcede să le povestim cu de-amănuntul, nu ne-ar fi de-ajuns nici măcar un an. Însă pentru a nu întinde mai mult cuvântul vom pomeni doar puţine din acestea, care vor fi de ajuns pentru cei înţelepţi ca să primească şi celelalte ca adevăr.

Un bărbat de rang înalt şi slăvit, pe nume Navcratie, din oraşul Amoreea, a fost numit de împăratul din acea vreme voievod al Eladei. Şi i s-a întâmplat lui ca să poarte lupte cu agarenii cei fără de Dumnezeu şi după ce amândouă părţile s-au ciocnit, după neştiutele judecăţi ale lui Dumnezeu, întreaga lui armată a fost biruită: unii dintre ostaşi au fost ucişi, iar alţii au fost luaţi prizonieri şi duşi în Sicilia. Împreună cu aceştia a căzut în robie şi un stratilat (general-n.n.), pe nume Artavan, din oraşul Filomelia. Răpiţi de necredincioşi, ei au fost închişi într-o temniţă întunecată şi păzită cu multă luare-aminte. Astfel, fiind ţinuţi acolo, cei închişi erau în mare nedumerire, încât nu ştiau ce să mai facă. Şi cuprinşi de întristare multă chemau ajutorul Atotputernicului Dumnezeu şi al plăcuţilor Lui celor mai apropiaţi. Atunci Artavan şi-a adus aminte şi de Sfânta Filofteia şi a început să le povestească lor despre prea slăvitele minuni ale acesteia, precum şi faptul că primise darul de a tămădui felurite neputinţe şi boli. Când Navcratie a auzit aceasta, inima lui s-a aprins şi a început din tot sufletul său să cheme ajutorul acestei cuvioase. Şi pentru că se umpluse el cu dumnezeiască râvnă şi se aprinsese fierbinte de credinţă, nu s-a putut mai mult să ascundă aceasta, ci a ridicat pe toţi la osârdnică rugăciune stropită cu râuri de lacrimi.

Şi într-un suflet chemau ajutorul iubitoarei de Dumnezeu Filofteia, spunând:
– Rudenie şi roabă a lui Hristos, neîntinată mireasă, porumbiţă, sălaş al Duhului Sfânt, dacă vei lua aminte cu milostivire către noi, smeriţii şi deznădăjduiţii, şi ne vei slobozi din această înfricoşătoare temniţă şi noi vom glăsui despre nenumăratele tale minuni cu mare glas şi le vom propovădui, iar în cealaltă vreme a vieţii noastre care ne-a mai rămas vom trăi întru curăţie şi neîntinare. O, prea cuvioasă maică, nu ne trece cu vederea, căci plini de amar pătimim în această temniţă! Şi întreaga noapte au petrecut în asemenea rugăciuni şi în lacrimi amare, oftând din adâncul inimii. Iar când au sfârşit ei privegherea de toată noaptea, s-au aşezat să se odihnească şi să dea mângâiere prin somn trupului.

Şi îndată ce au adormit, li s-a arătat lor preacuvioasa şi le-a bucurat inimile cu mângâietoare cuvinte, spunându-le:
– Rugăciunea voastră a fost ascultată şi Dumnezeu nu a trecut cu vederea suspinurile voastre. Mergeţi în pace şi vă întoarceţi la casele voastre, dând mulţumire lui Dumnezeu, Care vă slobozeşte din lanţurile celor legaţi în obezi [Ps. 67, 7.].

Ei s-au deşteptat plini de bucurie şi au văzut că lanţurile de fier zăceau alături, iar temniţa era larg deschisă. Şi au înţeles că vedenia este adevărată şi îndată au văzut temniţa deschisă. Iar straja dormea de parcă era moartă, astfel că au ieşit neîntrebaţi. Însă, mai înainte de a se întoarce la casele lor, au mers pe acel ostrov ca să mulţumească preacuvioasei. Şi îndată ce au împlinit aceasta toţi, s-au întors la casele lor şi au povestit tuturor prea slăvitele minuni ale Preacuvioasei Filofteia.

După ce vestea s-a răspândit pretutindeni, un lepros plin de credinţă şi de fierbinte osârdie a venit la biserica prea cuvioasei maici, cerând milostivirea ei şi cu stăruitoare rugăciuni şi cu dese închinări se ostenea pe sine prin multe nopţi de veghere şi post, şi neîncetat petrecea în dumnezeiasca biserică a cuvioasei.

Iar fericita, văzând osârdia lui şi boala lui trupească, îndată s-a aplecat spre milostivire şi i s-a arătat în vis paracliserului bisericii, poruncindu-i acestuia să-l ungă cu untdelemn de la sfânta icoană a Preacinstitei Maici a lui Dumnezeu peste tot trupul. Şi, desteptâdu-se din somn, paracliserul a împlinit porunca. Şi nu după multe zile l-a trimis pe el sănătos la casa lui, ca să prea slăvească pe Dumnezeu şi să-I mulţumească Lui şi plăcutei Sale cuvioase.

Şi a trecut vreme îndelungată, şi s-au petrecut acolo multe minuni.

Împărăţia grecească a slăbit într-o anume vreme întru totul, iar cei ce ţineau sceptrul au căzut în grele necazuri. Şi aflând vreme prielnică, râmlenii [Participanţii la cea de-a IV-a Cruciadă, care au întemeiat în Peninsula Balcanică un imperiu latin, după care au cucerit Constantinopolul stăpânindu-l între 1204 şi 1261 (n.tr.).], s-au aruncat îndată plini de cruzime asupra împărăţiei greceşti şi i-au adus acesteia necazuri cu neputinţă de purtat. În acea vreme împărăţia bulgărească se întărise mult şi cu silnicie stăpânea toate împrejurimile. În părţile Bulgariei stăpânea atunci prea blagogestivul şi slăvitul ţar Caloian [Ioniţă Caloian – 1197 - 1207 (n.tr.).]. Văzând acesta împărăţia grecească slăbită într-atâta, s-a năpustit şi el şi a robit şi a pustiit multe cetăţi şi sate. Şi adunând tot ce afla în cale, strămuta în slăvita lui cetate Târnovo – şi a strămutat tot poporul şi toate animalele în ţara sa. Săvârşind aceasta, a auzit şi despre minunile Preacuvioasei Filofteia şi inima lui s-a

înfierbântat foarte mult. Robind acele părţi, a mers şi acolo unde se aflau cinstitele moaşte şi s-a umplut de nespusă bucurie, lăudând pe Dumnezeu şi mulţumindu-I Lui plin de osârdie sfântă. A căzut înaintea cinstitelor moaşte ale preacuvioasei, le-a udat cu lacrimile sale şi le-a sărutat plin de cucernicie. Apoi a poruncit să se slujească priveghere de toată noaptea şi a dat milostenie din destul celor nevoiaşi. Dimineaţă s-a slujit Dumnezeiasca Liturghie, la care a luat parte şi ţarul, plin de multă bucurie, împreună cu întreaga lui oaste. Şi a luat buna hotărâre să strămute moaştele sfintei în împărăţia sa. Însă a binevoit ca să împărtăşească acest gând ce-l avea şi sfetnicilor şi voievozilor săi. Iar aceştia, auzind cele spuse, au strigat că într-un singur glas: ,,Inima regelui în mâna Domnului! [Pilde 21,1.] Ţarule fă îndată ceea ce ai în gând! Noi credem că dacă vei împlini această hotărâre, mare folos vei da sufletelor noastre, dar şi împărăţia şi cetatea noastră va primi folos din destul!’’

Şi după multe zile, ţarul a poruncit ca moaştele preacuvioasei să fie strămutate în slăvita cetate Târnovo cu multă cinstire şi cucernicie. Pentru aceasta au fost hotărâţi 300 de ostaşi aleşi, în frunte cu un conducător de seamă pe nume Teodor, om bun şi cinstit, blagogestiv şi credincios, viteaz întru războaie şi frumos la înfăţişare. Doar că la ochiul stâng avea o albeaţă de foarte mulţi ani şi multă cheltuială pe la mulţi doctori făcuse şi nenumărate griji avea din pricina aceasta, căci nici un folos nu primise. Şi luând şi de la ţar porunca de pe urmă, după ce şi-a adunat întreaga oaste, s-a îndreptat îndată către moaştele sfintei plin de osârdie şi din tot sufletul său le-a sărutat vărsând mulţime de lacrimi, cerând să primească milă pentru ochiul vătămat. Şi aprinzându-se de fierbinte credinţă a luat mâna stângă a sfintei şi a aşezat-o pe ochiul său. Şi, o, minune! De îndată vătămarea ochiului său parcă s-a topit şi el cu ochii săi a văzut limpede strălucirea luminii soarelui şi s-a bucurat foarte de minunea cea slăvită a tămăduirii vederii lui.

Această minune s-a răspândit pretutindeni şi toţi slăveau pe Dumnezeu şi pe Preacuvioasa Filofteia. Iar Teodor, cu întreaga lui oştire, a luat cinstitele moaşte ale iubitoarei de Dumnezeu şi a pornit plin de bucurie, ca după o mare biruinţă precum bucuria cea de odinioară a dumnezeiescului părinte David, de dinaintea chivotului din cort. Atunci, la această strămutare, Dumnezeu a arătat multe şi felurite tămăduiri care este cu neputinţă să fie povestite cu de-amănuntul pentru cei credincioşi, ci doar cu credinţă să primească ei aceasta şi să râvnească după virtute.

Apropiindu-se de Târnovo şi aflând patriarhul despre sosirea sfintei, a adunat el pe toţi clericii Bisericii şi întreg poporul şi a ieşit în întâmpinare cu făclii, cădelniţări şi tămâieri şi plin de evlavie a sărutat cinstitele moaşte ale preacuvioasei şi cu

osârdie din adâncul inimii, cu lacrimi şi cu frângere a spus aceste cuvinte pline de bucurie:
- Adevărată roabă a lui Hristos, sălaş al virtuţii şi sălăşluire a Sfântului Duh, locuitoare în pustie, cum ai zburat tu dinspre răsărit şi ai ajuns până la noi, smeriţii? Bine ai venit la noi şi nu doar să ne cercetezi, ci să rămâi întotdeauna cu noi şi să înveţi pe cei neînvăţaţi ca să urmeze dumnezeieştile tale cărări şi să râvnească la curăţia ta cea dăruită de Dumnezeu! Trupul tău să rămână aici, ca zălog, căci cu duhul ştim că te îndulceşti de frumuseţea cea cerească şi priveşti nu ca printr-o oglindă sau în ghicitură pe Preadulcele Iisus, ci faţă către faţă [I Cor.13,12.] şi vorbeşti cu El nu prin cineva, ci tu însăţi şi curat Îi aduci Lui rugăciunile tale pentru oameni! Roagă-te pururea pentru noi, turma ta, ca să ne săvârşim întru pace viaţa noastră, întru toată cuviosia şi bunăvoinţă! [I Tim.2,2.] Nu înceta să ne cercetezi şi să veghezi asupra noastră, să ne ocroteşti, să ne ajuţi şi să ne povăţuieşti ca să ne păzim de năvălirile vrăjmaşului! Căci credem că orice vei cere de la Dumnezeu, El îţi va dărui ţie. Şi mult ne bucurăm noi şi ne veselim că te-am câştigat pe tine ca pe o mare ocrotitoare.

Şi îndată a luat moaştele ei şi le-a aşezat în slăvita cetate Târnovo, în biserica Preacinstitei Născătoare de Dumnezeu Maria numită Temniska, unde se află până în zilele noastre şi săvârşeşte minuni mari şi fără de număr tuturor celor care vin către această cuvioasă cu credinţă şi dragoste [După căderea Bulgariei sub robia turcească, moaştele prea cuvioasei Filofteia au fost duse la Vidin, iar de aici în Ţara Românească, în cetatea Curtea de Argeş, unde se află până în zilele noastre (n.tr.).”] .”

Sărbătoarea Sfintei muceniţe Filofteia la Curtea de Argeş

“Să pomenim, cu ajutorul lui Dumnezeu, numele lui Iisus Hristos, să cerem să vină în inima noastră, în sufletul nostru, în casa noastră, să pomenim numele Maicii Domnului, numele sfinţilor a căror nume îl purtăm fiecare şi a sfinţilor la care venim să fim în comuniune la rugăciune cum a fost şi astăzi cu Sfânta Muceniţă Filofteia. Vă mulţumim din toată inima pentru solidaritate ortodoxă românească”, a spus în cuvântul de învăţătură Înaltpreasfinţitul Părinte Arhiepiscop Calinic, după cum informează TRINITAS TV.

“Sfânta Filofteia a rămas în istoria Bisericii prin actele de milostenie pe care le-a făcut şi prin iubirea jertfelnică pe care a avut-o faţă de Dumnezeu şi faţă de aproapele. Cei doi sfinţi, Sfântul Ierarh Nicolae şi Sfânta Muceniţă Filofteia, ne îndeamnă pe fiecare dintre noi ca să ne luăm crucea şi să îl urmăm pe Mântuitorul Iisus Hristos pe drumul acestei vieţi şi să căutăm să ne împodobim sufletele noastre cu alesele virtuţi creştine şi mai ales cu toată fapta cea bună”, a spus Preasfinţitul Părinte Visarion.

“Noi, din Episcopia Caransebeşului, ne-am bucurat astăzi venind la Curtea de Argeş, venind şi în acest an la invitaţia Înaltpreasfinţitului Arhiepiscop Calinic ca să slujim Sfânta Liturghie şi să ne închinăm cu evlavie purtând în inimile noastre pomelnicul tuturor preoţilor şi credincioşilor din Episcopia noastră, rugând-o pe

Sfânta Filofteia să mijlocească pentru mântuirea noastră înaintea Tronului Preasfintei Treimi", a spus Preasfinţitul Părinte Episcop Lucian.

"Mulţumim Înaltpreasfinţitului Părinte Arhiepiscop Calinic al Argeşului şi Muscelului pentru dragostea părintească şi pentru bucuria cu care ne primeşte de fiecare dată aici în Reşedinţa Arhiepiscopală. Pentru credincioşii care vin să se închine şi să se roage la moaştele Sfintei Filofteia nici un efort nu este prea mare având în vedere darurile pe care Dumnezeu le revarsă asupra noastră prin lucrarea sfinţilor bineplăcuţi Lui", a spus Preasfinţitul Părinte Paisie, lugojeanul.

"La toate pelerinajele din ţara noastră şi la Sfânta Parascheva şi la Sfântul Dimitrie Basarabov, ca şi aici la Curtea de Argeş la pelerinajul la moaştele Sfintei Muceniţe Filofteia, credincioşii vin cu multă dragoste, răbdare şi credinţă. Această putere de a îndura frigul vine din harul lui Dumnezeu, din credinţa pe care o poartă în suflet", a spus Preasfinţitul Părinte Emilian Lovişteanul.

Moaştele Sfintei Muceniţe Filofteia au fost depuse încă de aseară în faţa Catedralei Arhiepiscopale într-un spaţiu special amenajat. Temperatura scăzută nu a fost o piedică în calea pelerinilor veniţi să ceară de la Bunul Dumnezeu împlinirea rugăciunilor prin mijlocirea Sfintei Filofteia.

Sfânta Muceniţă Filofteia ocroteşte de peste 600 de ani Arhiepiscopia Argeşului şi Muscelului, sfintele moaşte fiind aduse în Biserica Mitropolitană din Curtea de Argeş în anul 1396, în timpul domniei lui Mircea cel bătrân. Este ocrotitoarea tinerilor, a copiilor, grabnic ajutătoare a celor aflaţi în diferite suferinţe trupeşti şi "aducătoare de ploi".

Din anul 1949 racla cu sfintele moaşte se află în paraclisul arhiepiscopal, urmând să fie mutată în viitorul apropiat în noua catedrală, închinată Sfintei Muceniţe Filofteia, care se construieşte foarte aproape de ctitoria domnitorului sfânt Neagoe Vodă Basarab.

Sursa: basilica.ro

Sfânta Filofteea între două tradiţii diferite: Muceniţă sau cuvioasă? A fost Sfânta căsătorită?

[Elementele provin din vechea viaţă a Sfintei pe care a redactat-o Cuviosul Eftimie de Târnovo (pomenit pe 20 ianuarie) în urma cererii călugăriţelor din Mănăstirea Temniska din Târnovo; din acest motiv în tradiţia bulgară sfânta este cunoscută ca Sfânta Filoteia de la Temniska]

Sfânta Filoteia era originară din Molivoto Pamfiliei (mai degrabă este vorba despre Polivoto din Frigia Salutaria) şi era fiica unei familii înstărite. La vârsta de 14 ani s-a căsătorit cu un bărbat îmbunătăţit şi a izbutit să-l convingă să trăiască o viaţă de înfrânare. Puţin mai târziu, soţul ei a devenit preot, iar Filoteia a continuat să trăiască în lume îngrijind cu dragoste de săraci şi de cei ce pătimeau. După moartea soţului ei, şi-a eliberat robii, şi-a împărţit averile şi s-a retras cu o singură slujnică într-o insulă din lacul de lângă patria ei, unde a înfruntat multe ispite de la demoni şi a tămăduit cu rugăciunea ei mulţi leproşi.

Cunoscându-şi de mai înainte sfârşitul, i-a chemat pe toţi să se păzească de toate ereziile. Apoi s-a retras în singurătate, a petrecut patru zile cu post şi rugăciune şi şi-a încredinţat sufletul ei Domnului, după ce mai înainte a dat ultimele porunci credincioşilor care se adunaseră în jurul ei.

Moaştele ei au fost aşezate apoi cu prăznuire în Biserica din Molivoto, unde au săvârşit multe minuni. Mulţi ani mai târziu, după ce sfântul ei trup a fost adus în Tracia, aflând de aceasta, ţarul imperiului româno-bulgar Ioaniţă Calolian (1197-1207) s-a dus să i se închine şi a hotărât să aducă sfintele moaşte cu toate onorurile cuvenite în capitala lui, la Târnovo. La puţin timp după cucerirea Târnovei de către turci (1393), ţarul Straţimir le-a adus la Vidin, reşedinţa Patriarhiei Bulgariei [această aducere a fost condusă de Mitropolitul Ioasaf de Vidin, ucenicul Sfântului

Eftimie de Târnovo]. Un an mai târziu (1396), Vidinul a căzut în mâinile turcilor şi cinstitele moaşte au fost duse la Curtea de Argeş, sub domnia voievodului Ţării Româneşti Mircea cel bătrân (între 1396 şi 1404) .

Potrivit studiilor recente, se pare că aducerea moaştelor a avut loc în timpul stăpânirii turceşti. Pentru că Viaţa pe care a redactat-o Sfântul Eftimie s-a pierdut, o altă tradiţie referitoare la sfântă s-a răspândit la Curtea de Argeş şi a fost scrisă în sinaxare.

Potrivit acestei tradiţii, Sfânta Filoteia s-a născut în Târnovo, într-o familie de creştini evlavioşi. Maica ei evlavioasă a murit prematur. Puţin mai târziu, tatăl ei s-a căsătorit cu altă soţie, care o chinuia pe fiica ei vitregă. Cu toate acestea, Filoteia îndura toate relele-pătimiri cu răbdare şi a înaintat în virtute. Când era de doisprezece ani, mama ei vitregă a trimis-o să ducă mâncare tatălui ei care lucra în ţarină. Pe drum însă a întâlnit săraci şi le-a împărţit cea mai mare parte din mâncare. Seara, tatăl ei s-a întors acasă, foarte ostenit şi înfometat şi a întrebat-o pe femeia lui de ce i-a trimis atât de puţină mâncare. Ea i-a răspuns că i-a trimis o cantitate suficientă şi că vinovată era Filoteia. După ce acelaşi lucru s-a repetat în zilele următoare, tatăl ei s-a ascuns ca să vadă ce făcea fiica lui cu mâncarea. Când a văzut-o împărţind mâncarea săracilor, nu a putut să-şi stăpânească mânia, şi-a prins copila, a legat-o cu o funie şi a lovit-o cu securea în picior. Sângele a început să-i curgă şuvoi, iar Filoteia şi-a încredinţat sufletul ei Domnului. Tatăl criminal a încercat să-i ridice trupul ca să-l ascundă, dar nu putea pentru că trupul ei fusese învăluit de o slavă luminoasă şi se făcuse mai greu chiar decât plumbul. Conştientizându-şi fapta, a alergat în Târnovo ca să se predea autorităţilor.

Fiind înştiinţat de acestea, Mitropolitul s-a dus la locul unde se afla trupul împreună cu mulţi clerici şi o mulţime de oameni, ca să-l aducă în Catedrală. Toate încercările s-au dovedit în zadar. Au hotărât atunci să enumere toate Catedralele cunoscute din lumea creştină şi din Bulgaria, în speranţa că sfânta va face vreun semn. Pentru că trupul ei a rămas greu şi neclintit, au enumerat Sfintele Catedrale din Ţările Române, iar când au rostit numele nou construitei Biserici de la Curtea de Argeş din Ţara Românească, moaştele sfintei au devenit deodată uşoare şi toţi au recunoscut în acest fapt voia sfintei de a fi dusă acolo.

L-au informat printr-o scrisoare pe voievodul Radu I (1375-1377) care s-a grăbit să vină cu toată curtea sa şi cu mulţime de popor la malurile Dunării ca să preia moaştele şi să le aşeze în biserica lui.

Moaştele se află astăzi în Catedrala lui Neagoe Basarab. A se vedea monahul Patapie şi Δ.Β. Γονης, Cuvioasa Filoteia de la Argeş (în greacă), Atena 2004]. Pentru minunile sfintei, Mânăstirea Curtea de Argeş a fost şi este unul din cele mai mari locuri de pelerinaj din România.

(traducere: Frăţia Ortodoxă Misionară „Sfinţii Trei Noi Ierarhi”, sursa: „Noul Sinaxar al Bisericii Ortodoxe”)

Moaştele cuvioasei Filofteea de la Curtea de Argeş. Sfânta Filofteea – muceniţă de doar 12 ani?

Tuturor ni s-a predicat, unii au citit, iar alţii au auzit în slujba Sfintei Filoteea că cea cinstită de argeşeni ca “sfântuliţa” este o fetiţă de doar 12 ani, care a fost ucisă de tatăl său, pentru că aceasta îi împărţea la săraci mâncarea trimisă de soţia sa de-a doua şi mama vitregă a Filoteei.

În racla de la Curtea de Argeş însă, cei care se uită cu atenţie observă că mâna sfintei este acolo unde ar trebui să fie picioarele “copilei de 12 ani”, iar acea mână este o mână de femeie în vârstă şi nici pe departe nu seamănă cu mânuţa unei fetiţe de 12 ani.

De altfel, cei care au văzut-o pe “sfântuliţa” argeşenilor dau mărturie şi susţin: ”racla e prea mică” şi “picioarele sfintei sunt pe lângă corp… spre cap”.

Pornind de la informaţiile de mai sus, suntem îndreptăţiţi să dăm crezare monahului cărturar Patapie athonitul, bibliotecarul Schitului Kavsokalivia din Sfântul Munte Athos, care demonstrează într-o lucrare de-a sa că “sfântuliţa” de la Curtea de Argeş este Cuvioasa Filoteea din Pamfilia, care cu pace s-a săvârşit, la adânci bătrâneţi, a cărei viaţă a fost scrisă de către Sfântul Patriarh Eftimie al Târnovei şi a fost tradusă în ultimii ani şi în limba română.

Arhiepiscopia Argeşului ar trebui să facă lumină în acest caz şi în consecinţă, să procedeze cu înţelepciune şi discernământ la zugrăvirea unei icoane conforme vieţii autentice, la aşezarea moaştelor într-o raclă pe măsura rămăşiţelor făcătoare de minuni, precum şi la realcătuirea slujbei, acatistului şi sinaxarului Sfintei Filoteea spre restabilirea adevărului, mişcaţi fiind spre aceasta de porunca a 9-a din Decalog, ca şi de cuvintele înfricoşătoare ale Domnului: “Adevărat, adevărat vă spun vouă; că pentru orice cuvânt deşert pe care-l vor rosti fiii oamenilor, vor da seamă în ziua judecăţii!”.

Mădălina Mihăilă - Muceniţa care a ales să vină la Curtea de Argeş - Taina pe care o poartă Sfânta Filofteia

Moaştele Sfintei Filofteia au fost aduse la Curtea de Argeş în vremea domniei lui Radu (Negru) Vodă. Cu privire la viaţa ei există o taină, deoarece sunt nişte nepotriviri în consemnările despre biografia acestei sfinte care a devenit şi ocrotitoarea românilor.

Ctitoria "Sfântul Nicolae Domnesc" (Argeş II), ce şi-a păstrat funcţia de primă biserică a ţării începând cu 1359, când ia fiinţă prima mitropolie a Ţării Româneşti, observăm că dimensiunile sale depăşesc necesităţile unei capele şi sunt mult mai adaptate ceremoniilor şi slujbelor ce implicau participarea unui cler numeros, pe care îl presupune o reşedinţă sau un scaun mitropolitan, mutat în 1517 la Târgovişte şi în 1668 la Bucureşti. După mai puţin de o jumătate de veac de la întemeiere, în timpul domnitorului Radu (Negru) Vodă (1377-1383) sunt aduse cu mare cinste şi aşezate aici moaştele Sfintei muceniţe Filofteia, ca nişte daruri de preţ, potrivit unui Cuvânt de laudă ce însemnează viaţa acestei protectoare a ţaratului bulgar.

Patriarhul Eftimie, mitropolitul Ioasaf şi arhidiaconul Paul de Alep

Există însă o taină asupra acestui subiect, din cauza unor nelămuriri sau lipsei de legătură între datele cuprinse în viaţa Sfintei Filofteia, scrisă de patriarhul Eftimie de Târnovo şi cea a mitropolitului Ioasaf de Vidin, pe de o parte şi tradiţia orală de la noi, consemnată în 1656, de arhidiaconul Paul de Alep, însoţitorul patriarhului Macarie al Antiohiei, în călătoriile acestuia prin Ţările Române, Ucraina şi Rusia, pe de altă parte, între acestea şi viaţa descrisă de mitropolitul grec Neofit, în anul 1746.

Potrivit Sfântului Patriarh Eftimie, care însemnează viaţa acestei protectoare a ţaratului bulgar, prăznuită în toată Biserica Ortodoxă pe data de 7 decembrie, dar mai cu seamă în România, Bulgaria şi Serbia, moaştele au fost aduse tocmai din Vidinul cucerit de turci, după ce o vreme au stat în marea biserică din Târnovo.

Legat de strămutarea moaştelor Sfintei Filofteia, ca şi cele ale Sfintei Parascheva din Epivat de la Târnovo la Vidin, avem un cuvânt de laudă rostit la 28 mai 1395, zi în care Sfânta Filofteia este serbată pentru prima dată ca ocrotitoare a cetăţii Dii (Vidin), de către mitropolitul Ioasaf, înscăunat, după cum se pare, de însuşi patriarhul Eftimie. Acest fapt este confirmat în 1479 de o copie a manuscrisului, cuprinsă într-un Panegeric al Mănăstirii Râla. Titlul complet este "Cuvânt de laudă şi parte din minunile şi viaţa preacuvioasei şi întreit-fericitei maicii noastre Filofteia" şi pe lângă datele haghiografice, sunt relatate împrejurările istorice şi sosirea mitropolitului de Vidin la Târnovo, episodul cererii sfintelor moaşte şi cel al strămutării lor. La puţină vreme, aşa cum am spus, în 1396, are loc şi căderea cetăţii Vidin, moment în care urmele mitropolitului Ioasaf se pierd. Unii istorici sunt de părere că a trecut Dunărea în Ţara Românească, luând cu sine şi moaştele Sfintei Filofteia, ce vor fi întâmpinate, probabil, de Mircea cel bătrân, alături de Mitropolitul Atanasie al Severinului şi aşezate în Biserica Domnească de la Curtea de Argeş. Primele mărturii sigure despre prezenţa moaştelor la Curtea de Argeş datează, însă, abia din a doua jumătate a secolului al XVII-lea şi aparţin lui Paul de Alep, în textele slave nefiind consemnată deloc sub forma în care o avem azi şi nici în scrierile româneşti.

Copila sfântă a ales să treacă Dunărea la noi

În varianta tradiţională, din viaţa Sfintei Filofteia, cuprinsă în volumul "Vieţile Sfinţilor" pe luna decembrie, aflăm că, nici după multe rugăciuni şi nici la porunca arhiepiscopului şi arhiereilor veniţi să ridice trupul unei copile martirizate de tatăl ei, n-au reuşit creştinii să-l mute şi nici măcar să mişte, voind Dumnezeu să prea mărească pe robii Săi. Înţelegând că nu este rânduit a merge în cetatea sa, au început a pomeni către sfânta numele multor locuri, pornind de la Constantinopol

şi până la ţinuturile aflate dincolo de Dunăre. Au pomenit multe târguri şi mănăstiri de prin munţi şi nu s-a clintit până ce, în treacăt şi fără nădejde, au zis de Biserica Domnească despre care vorbim şi îndată s-a făcut mai uşoară decât greutatea firească a unui om. Astfel, a fost înştiinţat prin scrisoare Radu (Negru) Vodă că bunăvoirea sfintei este de a locui pe pământ românesc şi au întâmpinat-o cu făclii aprinse, cu tămâie şi cântări de psalmi şi doxologii, înfrumuseţând reşedinţa cu acest chip făcător de minuni, venit să lumineze şi să îndrepteze credinţa unui neam.

Prezenţa moaştelor a determinat mai ales după transferul în biserica lui Neagoe Basarab (1512-1521) în prima parte a secolului al XVII-lea, nu doar un anume prestigiu, ce depăşea hotarele, aşa cum se întâmpla la reşedinţa voievodală din Suceava, unde erau aduse, în 1402, de la Moncastro (Cetatea-Albă) la Sfântul Gheorghe - Mirăuţi, relicvele Sfântului Ioan cel nou, ci şi dezvoltarea unui întreg cult şi a unei bogate iconografii ce se poate citi în pronaosul Bisericii domneşti "Sfântul Nicolae". Iată cum cinstirea sfinţilor, cu implicaţiile sale pe plan cultural, literar şi artistic, devine, în Evul Mediu oriental şi occidental, un mod cu totul deosebit de a sublinia autoritatea instituţiilor eclesiastice.

Studiile recente ale unor cercetători preocupaţi de acest subiect (D.R. Mazilu, Paul Cernovodeanu, pr. acad. Mircea Păcurariu) se pun în acord asupra faptului că moaştele Sfintei Filofteia au venit din Vidin în Ţara Românească după un anume timp, şi nu direct din locul în care a fost martirizată de părintele ei, considerând adevărată varianta scrisă de Sfântul Patriarh Eftimie.

Biserica "Sfântul Nicolae-Domnesc", o comoară arhitecturală

Moaştele Sfintei Muceniţe Filofteia se află în capela sau paraclisul Mănăstirii Curtea de Argeş, lângă biserica episcopală ridicată cu mari sacrificii de Neagoe Basarab şi Doamna Despina, prin Meşterul Manole, ajutat de "nouă meşteri mari, calfe şi zidari", potrivit legendei populare culese de Vasile Alecsandri şi inscripţiilor păstrate în biserică. Lucrările şi pictura au fost finalizate abia în 1526, de voievodul Radu de la Afumaţi (1522-1529), din punct de vedere constructiv aparţinând stilului bizantin, în timp ce, la exterior, elementele decorative sunt de influenţă armeană, persană, georgiană şi arabă, într-o perfectă armonie şi echilibru

date între anii 1875 şi 1885 de restaurările conduse de arhitectul francez Andre Lecomte de Nouy.

În urma cercetărilor arheologice întreprinse în 1969 la Argeş, în interiorul Bisericii "Sfântul Nicolae - Domnesc" din secolul al XIV-lea, s-au aflat vestigiile unui lăcaş din secolul al XIII-lea, numit Argeş I, cu trăsături evident legate de monumentele bulgare din jurul anului 1300. Temeliile păstrate sub pavajul naosului prezintă pe alocuri părţi de ziduri cu înălţimi şi grosimi variabile, dispuse pe un plan tipic "în cruce greacă", cu altar poligonal în trei laturi la exterior, posibil circular în interior, cu un pronaos ce prelungeşte laturile naosului, având, pe cât se poate deduce din forma planului, un sistem de acoperire în semicalotă la altar, bolţi semicilindrice în naos şi boltă semicilindrică transversală în pronaos, iar în partea centrală a edificiului, o turlă sau cupolă.

Silviu Dascălu - Floarea sfântă din grădina Argeşului

Toţi sfinţii sunt bineplăcuţi lui Dumnezeu şi ne dau răspuns bun cererilor noastre atunci când stăruim cu inimă curată în rugăciune. Însă Dumnezeu a rânduit ca în fiecare parte a ţării să existe câte un sfânt care să fie mai apropiat de sufletele noastre, ocrotind în mod deosebit eparhia în care se află. În zona Argeşului şi Muscelului, a fost rânduită să ne primească cererile cele de folos Sfânta Filofteia, prăznuită de Biserică în fiecare an pe 7 decembrie.

Paşii pelerinului aflaţi în căutarea liniştii şi a unui răspuns bun la rugăciunile înălţate din inimă îşi pot găsi alinare în vechea ctitorie domnească de la Curtea de Argeş. O ctitorie încărcată de istorie, dar şi de legende, completată în plan duhovnicesc de veacuri bune de rugăciunile Sfintei Muceniţe Filofteia, ce a dorit în chip minunat ca în acest loc să îşi odihnească sfintele ei moaşte.

Locul este unul deosebit, ce îmbie la rugăciune şi meditaţie, iar uşa paraclisului arhiepiscopal în care se află racla cu cinstitele ei moaşte este deschisă întruna de pelerinii ce vin să îi sărute mâna sfintei şi să îi ceară mijlocire.

Chiar cu câteva zile înainte de cinstitul ei praznic, lumea venea necontenit şi îşi pleca genunchii în faţa sfintei, îi mulţumea pentru ajutor sau îi cerea sprijinul, plecând încredinţată de bunăvoinţa sfintei, care zâmbeşte, parcă, în semn de mulţumire pentru fiecare rugăciune adusă din inimă.

Şi pe chipurile tuturor credincioşilor se vedea o apropiere faţă de sfântă, o dragoste prietenească mărturisită de lumina chipurilor lor.

Unii credincioşi şi-au făcut un obicei din a veni dimineaţa şi a citi Acatistul sfintei şi abia mai apoi merg acolo unde au nevoie.

Despre binecuvântarea sfintei şi despre ce înseamnă prezenţa ei în această eparhie ne-a vorbit Înaltpreasfinţitul Părinte Calinic, Arhiepiscopul Argeşului şi Muscelului.

„Iubitoarea de Dumnezeu, Filofteia - numindu-se în limba Eladei, însorită şi scăldată în albastrul cerului - este o mare bucurie pentru argeşenii care o alintă cerându-i în rugăciune şi spunându-i «Sfântuliţa»! Când am ajuns la Argeş, cu slujirea statornică, am văzut, minunându-mă, marea apropiere faţă de Sfânta Muceniţă Filofteia a argeşenilor, dar mai ales a argeşencelor şi a pruncilor, pe faţa cărora se vădea un optimism dinamic, o bucurie sigură şi blândă. Trăiam o stare sufletească unică. Paraclisul, cu hramul Naşterii Maicii Domnului, este de aproape un secol locul în care Sfânta Filofteia străjuie Argeşul şi Ţara Românească“, ne-a mărturisit Înaltpreasfinţitul Părinte Calinic.

Văzând mulţimea pelerinilor ce se perindă la racla cu moaştele sfintei, nu puteam să nu ne întrebăm de unde vine această dragoste a credincioşilor faţă de sfânta muceniţă.

Despre aceasta ne-a vorbit tot chiriarhul locului, IPS Părinte Calinic.

„Fiecare dintre noi, pe cât ne ţin puterile, adresându-ne tainic şi în public purtării de grijă a lui Dumnezeu şi a sfinţilor Săi, primim degrabă sau cu oarecare aşteptare, răspuns la dorinţele noastre exprimate prin rugăciuni stăruitoare, cu credinţă, nădejde şi dragoste de Dumnezeu şi de zidirea Sa binecuvântată. Câtă bucurie şi neuitare ne-a cuprins atunci când am primit răspuns la rugăciunile noastre, scurte şi cu foc trimise către urechile şi inima lui Dumnezeu! Ne inundă o lumină blândă. Primim în inimă încurajare. Ne lipim viaţa noastră de Dumnezeu şi de sfinţii Săi, devenim casnicii lui Dumnezeu, aşa cum ne încurajează Sfântul Pavel, apostolul neamurilor! Cei care am primit răspuns la rugăciunile noastre

adresate lui Dumnezeu şi Sfintei muceniţe Filofteia ne arătăm recunoştinţa cu mulţumire către Domnul Dumnezeu, cât şi Sfintei Filofteia, prin care vine ajutorul, pentru că «Minunat este Dumnezeu întru sfinţii Săi», prin care face minuni! Rămâi atât de impresionat, când auzi mărturisiri ale credincioşilor, de modul cum au fost ajutaţi de sfinţii lui Dumnezeu şi de Sfânta Muceniţă Filofteia. Însumi, să-mi fie iertată mărturisirea, am fost în grija lui Dumnezeu, prin Sfânta Muceniţă Filofteia, de la ruperea piciorului - din neatenţie - până la toate, absolut toate lucrările de aproape 30 de ani, de când sunt în Grădina Maicii Domnului (cele 5 biserici din parcul Mănăstirii Argeşului având hramul Maicii Domnului: «Buna Vestire, Naşterea Maicii Domnului, Adormirea Maicii Domnului, Intrarea în biserică a Maicii Domnului, Acoperământul Maicii Domnului») şi în grădina Sfintei Muceniţe Filofteia, unde veghează cu grijă pe cei care slujesc Biserica şi spaţiul binecuvântat de istorie, cultură, duhovnicie“, ne-a mai explicat IPS Părinte Calinic.

Un lucru frumos, ne-a mai mărturisit chiriarhul Argeşului şi Muscelului, este că dragostea credincioşilor pelerini a crescut şi creşte mereu faţă de sfântă, pe de o parte, atraşi de acest lucru minunat care este mucenicia unui prunc, dar şi de faptul că sfânta le răspunde cererilor.

„Orice întâlnire între credincios şi sfântul la care ne spunem amarurile şi bucuriile - mai rare - este o întâlnire personală, tainică, harismatică. Mi-a fost dat, din milostivirea lui Dumnezeu, să veghez la căpătâiul sfinţilor: Calinic de la Cernica, Dimitrie cel nou, şi mai ales Sfânta Filofteia. În mod constant şi permanent, la Curtea de Argeş am văzut, înainte şi după 1989, aproape aceeaşi statură duhovnicească a creştinilor din Argeş, dar şi din alte părţi ale ţării. Duhul secularizării suflă pe unde poate şi peste oricine este pe drumul acestei lumi. De noi depinde dacă ne lăsăm bântuiţi şi striviţi de duhul secularizării, care nu se vindecă decât prin întoarcerea noastră la izvoarele Ortodoxiei practice, la obârşia strămoşilor cu omenia şi frumuseţea cea dintâi“, ne-a mai explicat ierarhul Argeşului şi Muscelului.

De 58 de ani străjer al sfintei

Lângă racla cu moaştele Sfintei Filofteia am avut bucuria să întâlnim şi pe unul dintre monahii care străjuiesc aici de aproape şase decenii. Este părintele Clement Haralam, care împlineşte aproape un secol de viaţă. A intrat în mănăstire imediat ce a terminat războiul, în semn de mulţumire că Dumnezeu l-a ţinut viu în acele teribile clipe şi deşi este moldovean şi l-a avut duhovnic pe părintele Cleopa de la Sihăstria, chemarea Sfintei Filofteia a fost mai puternică, aşa că a venit la Curtea de Argeş. Şi din anul 1956 şi până în prezent, urmează zilnic aceeaşi rânduială,

înălţând de dimineaţă rugăciuni la căpătâiul sfintei şi citind pomelnicele lăsate de credincioşi pentru a fi pomeniţi.

„Nu sunt prea mulţi ani“, ne spune părintele. Când e vorba de stat în preajma sfinţilor, niciodată nu e prea mult. Însă, în aceşti „puţini“ ani, a avut ocazia să vadă mii şi mii de chipuri împovărate de griji sau bucuroase că au primit ajutor, veniţi să îi sărute mâna sfintei. Şi chiar dacă au fost şi vremuri mai tulburi, credinţa oamenilor şi nădejdea în protectoarea lor nu s-au împuţinat niciodată.

La fel şi hramurile din perioada comunistă. Chiar dacă au fost vremuri tulburi, cu multe restricţii, oamenii veneau în continuare cu mare evlavie la sfântă şi i se închinau încredinţaţi că vor primi ajutorul sperat.

„După ce a fost dat personalul afară de aici, am rămas episcopul, părintele stareţ şi eu. Şi zilnic eram aici de dimineaţa şi uneori până noaptea târziu, pentru că veneau oameni întruna să se închine. Au fost momente când veneam de la şase dimineaţa şi stăteam până la ora 1 noaptea. Închideam biserica aici şi mergeam dincolo în catedrală şi deschideam să intre lumea care venea mereu la biserică“, ne mărturiseşte părintele Clement.

Procesiuni în mai multe eparhii din ţară

Pentru că evlavia faţă de sfântă este mare, numeroase comunităţi de credincioşi din ţară au cerut Înaltpreasfinţitului Părinte Calinic ca cinstitele moaşte ale sfintei să meargă în procesiuni în mai multe oraşe din ţară. Chiar dacă, mărturiseşte Înaltpreasfinţia Sa, uneori a ezitat. Totuşi, Sfânta Muceniţă Filofteia a ajuns în Eparhia Râmnicului, în cea a Sloboziei şi Călăraşilor, a Bucureştilor, a Buzăului şi Vrancei sau în Arhiepiscopia Sibiului, toate aceste procesiuni desfăşurându-se cu binecuvântarea Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române.

Şi în fiecare dintre aceste locuri în care a mers, sfânta a fost întâmpinată cu dragoste şi smerenie de toţi credincioşii, numărul mare al celor care s-au alăturat procesiunii fiind o dovadă de netăgăduit a dragostei pe care credincioşii o au faţă de sfântă.

De altfel, de-a lungul veacurilor, istoria consemnează mai multe fapte minunate ce au avut loc în urma procesiunilor cu sfintele moaşte ale Sfintei Filofteia. De multe ori, la vreme de secetă, racla cu cinstitele moaşte a fost scoasă în procesiune şi

Dumnezeu s-a milostivit pentru rugăciunile venite din inimă şi a trimis ploaie acolo unde a fost nevoie.

Programul hramului din acest an

Şi în acest an, credincioşii care au evlavie la Sfânta Muceniţă Filofteia sunt aşteptaţi la Curtea de Argeş pentru a participa la seria de evenimente dedicate praznicului sfintei.

Sărbătoarea va dura şi de această dată mai multe zile şi va cuprinde mai multe evenimente.

Începutul sărbătorii va fi în ajunul praznicului Sfântului Nicolae, Arhiepiscopul Mirelor Lichiei, pe 5 decembrie, la Biserica „Sfântul Nicolae“ Domnesc. Aici, începând cu ora 16:00 va avea loc slujba Privegherii, urmând ca sâmbătă, 6 decembrie, să fie săvârşită Sfânta Liturghie arhierească tot la Biserica „Sfântul Nicolae“ Domnesc. După-amiaza, tot de la ora 16:00 va avea loc din nou slujba Privegherii, în cadrul căreia va avea loc şi procesiunea cu racla în care se află moaştele Sfintei Filofteia. Racla cu cinstitele moaşte va fi scoasă din paraclisul arhiepiscopal şi dusă spre Catedrala Arhiepiscopală, fiind aşezată în baldachinul din faţa sfântului locaş spre închinarea credincioşilor.

A doua zi, pe 7 decembrie, în ziua de prăznuire a Sfintei Filofteia, vor avea loc dimineaţa Sfinţirea mică a apei, Taina Sfântului Maslu şi Acatistul Sfintei Filofteia, urmând apoi Sfânta Liturghie arhierească săvârşită de un sobor de ierarhi.

La aceste frumoase slujbe ne îndeamnă şi Înaltpreasfinţitul Părinte Calinic să participăm şi să aducem cinstire sfintei muceniţe.

„Comoara sfinţeniei şi dreptei cumpăniri este în vatra noastră românească şi ortodoxă. Cu aceasta vă îndemn să vă apropiaţi de Biserica lui Dumnezeu şi sfinţilor Săi, printre care Sfânta Muceniţă Filofteia străluceşte ca o lumină şi mângâiere!“, a încheiat IPS Părinte Calinic.

O viaţă pilduitoare a unei prunci muceniţe

Sfânta Muceniţă Filofteia s-a născut la începutul veacului al XIII-lea în oraşul Târnovo. Fiind copilă încă, Dumnezeu a chemat la Sine pe vrednica sa mamă, rămânând astfel orfană. După o vreme, tatăl ei s-a recăsătorit. Între îndatoririle pe care mama vitregă le-a dat Filoteii se număra şi aceea de a duce tatălui său hrană la

câmp. Pe drumul spre ţarină, adeseori întâlnea oameni săraci, cărora copila le dădea din mâncarea tatălui său. Întâmplându-se acest lucru de mai multe ori, tatăl rămânea fără hrană îndestul. Întrebându-şi soţia ce se întâmplă cu bucatele, aceasta i-a răspuns că ea îi trimite cele trebuincioase, dar că Filofteia împarte mâncarea la săraci. Tatăl a urmărit-o şi văzând cum Filofteia împărţea săracilor din mâncarea pe care trebuia să i-o aducă, a scos securea pe care o purta la brâu şi a aruncat-o asupra fetei. A rănit-o grav la un picior, încât, după puţină vreme, fetiţa şi-a dat sufletul în mâna Ziditorului a toată făptura.

Filofteia, în vârstă de numai 12 ani, şi-a dat viaţa în mâinile Domnului. Tatăl nu a putut să ridice trupul fiicei sale, întrucât era foarte greu şi nedumerit, a alergat la episcopul cetăţii. Acesta, însoţit de clerici şi mulţime de credincioşi, a înălţat rugăciuni către Dumnezeu şi a vrut să ridice trupul pentru a fi aşezat în catedrala cetăţii. Văzând că nu reuşesc, au înţeles că nu era voia sfintei să fie dusă în cetate şi au început să spună numele diferitelor cetăţi, biserici şi mănăstiri din dreapta şi stânga Dunării. Când au rostit numele Bisericii „Sfântul Nicolae“ de la Curtea de Argeş, trupul sfintei s-a făcut mai uşor. Voievodul Radu Negru a venit la Dunăre, înconjurat de episcopi, clerici şi mult popor, şi a aşezat moaştele Sfintei Filofteia în biserica de la Curtea de Argeş.

În anul 1517, domnitorul Neagoe Basarab a ctitorit Mănăstirea Curtea de Argeş, în care a mutat moaştele sfintei, ele aflându-se astăzi în paraclisul bisericii Mănăstirii Curtea de Argeş.

Cătălin Acasandrei - Cine sunt cei trei sfinți copii ai României care sărbătoresc 1 iunie în Cer?

Fiecare dintre noi am citit, măcar o dată, viața unui sfânt. Am văzut atunci că, indiferent dacă au trăit în primele secole creștine, mai târziu sau chiar în perioada contemporană, ceva i-a deosebit de noi, ceilalți. Sfinții sunt parte din acea „categorie" de oameni care și-au lustruit fereastra sufletului pentru ca aceasta să devină transparentă pentru lumina, harul, iubirea şi milostivirea lui Dumnezeu.

***

Sfântul Nicolae Velimirovici, unul dintre cei mai mari sfinți contemporani, spunea că sfinții și copiii Îi sunt dedicați lui Dumnezeu: „Copiii şi sfinții sunt ai lui Dumnezeu. Ei sunt linia de demarcație dintre Împărăția Cerurilor (existența plină de lumină) și întunericul inexistenței (Matei 18, 2-5)".

Într-adevăr, după cum citim și în Viețile sfinților, Dumnezeu cheamă pe sfinții Săi din orice neam şi de orice vârstă, căsătoriţi sau monahi, bătrâni, tineri sau copii. Da, mulţi copii au devenit sfinţi la vârstă fragedă fie pentru credinţa lor, pentru dragoste sau milostenie, fie mucenicind și râvnind „râvna cea bună".

1. Unul dintre aceștia este Sfântul Ioan Valahul (12 mai), mucenicul care a trăit în Țara Românească în vremea domnitorului Matei Basarab. În toamna anului 1659, năvălind o ceată de turci pe Valea Oltului dinspre Ardeal, au făcut mari jafuri prin

sate, în drum spre Dunăre, şi au luat în robie pe mulţi tineri nevinovaţi. Printre cei robiţi și duși la Istambul a fost şi fericitul Ioan. Pentru că a refuzat să cadă în păcate trupeşti, a fost întemniţat şi supus la numeroase chinuri. Apoi, în ziua de 12 mai 1662, a fost dus într-o margine a Constantinopolului, la locul numit Parmak-Kapi (Poarta Stâlpului), „aproape de Bezastani“ şi spânzurat. Nu împlinise încă 18 ani. Trupul său a fost aruncat în apele Bosforului sau îngropat de creştini într-un loc rămas necunoscut, undeva în apropierea zidurilor marii metropole bizantine de odinioară.

2. Sfântul Matei (16 august), fiul Sfântului domnitor Constantin Brâncoveanu, care avea numai 11 ani când şi-a jertfit viaţa pentru Hristos. În anul 1714, în Săptămâna Sfintelor Pătimiri ale Domnului, sultanul Ahmed al III-lea (1703-1730) a trimis mulţime de ostaşi care l-au luat pe Constantin Vodă împreună cu fiii săi şi i-au dus la Înalta Poartă Otomană din Constantinopol (azi Istanbul).

Acolo au fost întemniţaţi şi chinuiţi cumplit de otomani vreme de patru luni, fiind supuşi la nenumărate suferinţe în închisoarea Şapte Turnuri (Edicule). Pentru a nu fi pedepsiţi cu moartea, ei trebuiau să lase credinţa creştină, dar n-au voit să se lepede de Hristos. Astfel, în ziua sărbătorii Adormirii Maicii Domnului, 15 august 1714, când dreptcredinciosul domnitor Constantin Brâncoveanul împlinea vârsta de 60 de ani, a primit sfârşitul mucenicesc prin decapitare împreună cu fiii săi: Constantin, Ştefan, Radu şi Matei, şi cu ginerele său, sfetnicul Ianache.

Îmbrăcaţi numai în cămăşi, bătuţi, torturaţi şi înfometaţi, cei cinci au fost aduşi în faţa sultanului Ahmed, care le-a cerut să renunţe la creştinism, pentru a-şi salva viaţa. În faţa acestei propuneri, Sfântul Constantin Brâncoveanu a răspuns, fără să mai stea pe gânduri: „De legea creştină nu mă las, căci în ea m-am născut şi am trăit, şi în ea vreau să mor!”. Pe fiii săi, domnitorul i-a îmbărbătat cu următoarele cuvinte: „Fiilor, fiţi bărbaţi! Am pierdut tot ce aveam pe astă lume. Nu ne-au mai rămas decât sufletele. Să nu le pierdem şi pe ele, ci să le ducem curate înaintea feţei Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Să spălăm păcatele noastre cu sângele nostru!”

3. Sfânta Filofteia (7 decembrie) s-a născut în marea cetate Târnov, mama ei trăind doar încă puţină vreme după aceea, cât să o înveţe pe copilă credinţa creştinească.

Într-o zi, mergând ea după obicei să ducă tatălui ei mâncare la câmp, i-au ieşit în cale nişte săraci şi flămânzi, ştiind că este o fire milostivă. Neavând altceva ce să le dea, sfânta le-a împărţit mâncarea pe care trebuia să o ducă tatălui ei. Într-una din zile, tatăl a urmărit-o şi, văzând că împarte mâncarea săracilor, a lovit-o cu toporul, cauzându-i astfel moartea. Sfânta avea aproape 12 ani când s-a mutat la Domnul. Moaştele Sfintei Filofteia se află la Curtea de Argeş, fiind aduse aici în vremea domniei lui Radu (Negru) Vodă.

Iată trei sfinţi români care, fiind încă la o vârstă fragedă, s-au dedicat lui Dumnezeu şi au intrat în Împărăţia Cerurilor înainte de a ajunge la maturitate. Şi sunt

mulți alții care nu au ocupat în timpul vieții scaune episcopale sau mitropolitane, ci au fost doar… mai aproape de brațele Lui.

Însuși Mântuitorul, „chemând la Sine un prunc, l-a pus în mijlocul lor şi a zis: Adevărat zic vouă! De nu vă veţi întoarce şi nu veţi fi precum pruncii, nu veţi intra în Împărăţia Cerurilor” (Matei 18, 2-3). Ca unii care „s-au întors” și au răspuns cu smerenie și ascultare chemării lui Dumnezeu, sfinții nu sunt altceva decât nişte copii mai mari, cu o viață și o curățenie morală desăvârșită. Şi cât de departe suntem noi de ei…

Gheorghe Anghel - Zece exemple de tineri şi copii care au devenit sfinţi

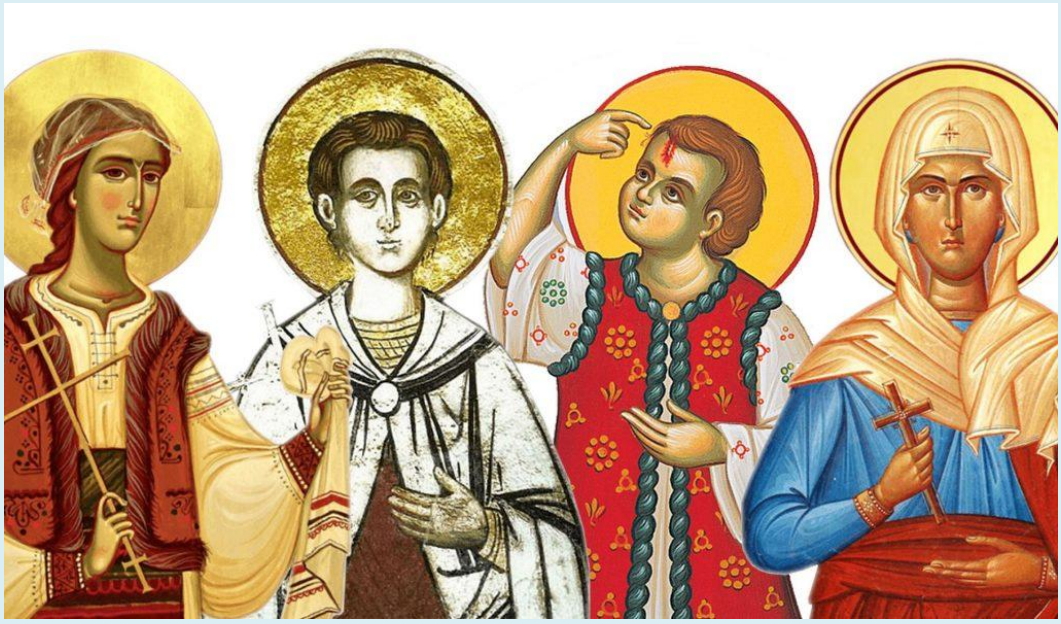

Sfântul Ioan Valahul sărbătorit sâmbătă, 12 mai, şi-a jertfit viaţa pentru Hristos când încă nu împlinise 18 ani. Acesta nu este un exemplu singular, ci în istoria Ortodoxiei sunt foarte mulţi copii şi tineri care au mărturisit pe Domnul cu preţul propriei vieţi.

***

Sfântul Ioan este numit Valahul după locul naşterii sale, Valahia fiind vechiul nume al Ţării Româneşti. Mucenicul Ioan s-a născut în jurul anului 1644, în Oltenia.

Pe când a împlinit 15 ani, în contextul politic al vremii, sfântul a fost luat rob şi dus la Istanbul. Pentru că a refuzat să cadă în păcate trupeşti, a fost întemniţat şi supus la numeroase chinuri.

Apoi, în ziua de 12 mai 1662 a fost dus într-o margine a Constantinopolului, la locul numit Parmak-Kapi (Poarta Stâlpului), „aproape de Bezastani“ şi spânzurat. Nu împlinise încă 18 ani.

Trupul său a fost aruncat în apele Bosforului sau îngropat de creştini într-un loc rămas necunoscut, undeva în apropierea zidurilor marii metropole bizantine de odinioară.

Sfânta Filofteia - martiră la 12 ani

Această muceniţă s-a născut în oraşul Târnovo, Bulgaria, din părinţi creştini, oameni simpli.

Într-o zi, mergând ea după obicei să ducă tatălui ei mâncare la câmp, i-au ieșit în cale niște săraci și flămânzi, știind că este o fire milostivă. Neavând altceva ce să le dea, sfânta le-a împărțit mâncarea pe care trebuia să o ducă tatălui ei. Într-una din zile, tatăl a urmărit-o și văzând că împarte mâncarea săracilor a lovit-o cu toporul, cauzându-i astfel moartea.

Moaştele Sfintei Filofteia se află la Curtea de Argeş, fiind aduse în vremea domniei lui Radu (Negru) Vodă.

Sfânta Filofteia. Foto credit: Robert Nicolae

Sfântul Matei, fiul Sfântului domnitor Constantin Brâncoveanu

În anul 1714, în Săptămâna Sfintelor Pătimiri ale Domnului, sultanul Ahmed al III-lea (1703-1730) a trimis mulţime de ostaşi care l-au luat pe Constantin Vodă împreună cu fiii săi şi i-au dus la Înalta Poartă Otomană din Constantinopol (azi Istanbul).

Acolo au fost întemniţaţi şi chinuiţi cumplit de otomani vreme de patru luni, fiind supuşi la nenumărate suferinţe în închisoarea Şapte Turnuri (Edicule). Pentru a nu fi pedepsiţi cu moartea, ei trebuiau să se lepede de credinţa creştină, dar n-au voit să se lepede de Hristos.

Astfel, în ziua sărbătorii Adormirii Maicii Domnului, 15 august 1714, când drept-credinciosul domnitor Constantin Brâncoveanul împlinea vârsta de 60 de ani, a primit sfârşitul mucenicesc prin decapitare împreună cu fiii săi: Constantin, Ştefan, Radu şi Matei, şi cu ginerele său, sfetnicul Ianache.

Îmbrăcaţi numai în cămăşi, bătuţi, torturaţi şi înfometaţi, cei cinci au fost aduşi în faţa sultanului Ahmed, care le-a cerut să renunţe la creştinism, pentru a-şi salva viaţa. În faţa acestei propuneri, Sfântul Constantin Brâncoveanu a răspuns, fără să

mai stea pe gânduri: „De legea creştină nu mă las, căci în ea m-am născut şi am trăit, şi în ea vreau să mor!”.

Pe fiii săi, domnitorul i-a îmbărbătat cu următoarele cuvinte: „Fiilor, fiţi bărbaţi! Am pierdut tot ce aveam pe astă lume. Nu ne-au mai rămas decât sufletele. Să nu le pierdem şi pe ele, ci să le ducem curate înaintea feţei Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Să spălăm păcatele noastre cu sângele nostru!”.

Fiul cel mai mic, Matei, avea numai 11 ani când şi-a jertfit viaţa pentru Hristos.

Sfântul mucenic Neofit (21 ianuarie)

Sfântul a trăit în secolul al treilea, în oraşul Niceea.

Pe când avea 15 ani a refuzat să se supună poruncii împăratului Deciu de a jertfi idolilor, fapt pentru care a suferit multe suplicii. Au încercat să-l ardă, dar Domnul l-a păzit nevătămat în cuptor. Apoi a fost aruncat fiarelor sălbatice, însă acestea nu l-au sfâşiat.

Atunci, un soldat l-a străpuns cu suliţa şi Sfântul Neofit, în vârstă de 15 ani, a trecut la viaţa veşnică.

Sfântul Fanurie a fost martirizat la vârsta de 19 ani

S-a născut în Rodos din părinți păgâni și bogați, fiind cel mai mare dintre cei 13 frați. După moartea părinţilor, Fanurie a părăsit oraşul şi s-a dus în pustiu.

Acolo, din voia lui Dumnezeu, a întâlnit un pustnic care i-a făcut cunoscută Evanghelia și l-a botezat, sfătuindu-l să-l propovăduiască pe Hristos.

Urmare a activităţii sale de propovăduire, sfântul a fost închis şi apoi adus înaintea unui guvernator păgân. Mărturisindu-și cu îndrăzneală credința a fost supus chinurilor și, în cele din urmă, ars în foc.

Sfântul Chiric, mucenic al lui Hristos la 3 ani

Sfânta Iulita şi copilul ei, Chiric, au suferit moarte martirică în timpul persecuției pornite împotriva creștinilor de împăratul Dioclețian (286 - 305).

Ei au fost prinşi şi aduşi în faţa guvernatorului Alexandru, care a supus-o supliciilor pe Sfânta Iulita în speranța că se va lepăda de credința ortodoxă. În timp ce sfânta era biciuită cu vine de bou, Sfântul Chiric, aflat în brațele guvernatorului, a început să plângă, fapt pentru care păgânul l-a ucis lovindu-l de treptele scaunului de judecată.

În cele din urmă, îndurând numeroase chinuri, Sfânta Iulita a trecut la Domnul primind moarte martitrică prin decapitare.

Sfânta Chiriachi - ocrotitoarea Eparhiei Huşilor

Împăratul Diocleţian a pornit prigoană împotriva creştinilor pe când Sfânta Chiriachi avea 16 ani. Fiind pârâţi că sunt creştini, sfânta împreună cu părinţii ei au fost întemniţaţi. Pe părinţii ei i-au dus la Melitene în Armenia, unde au pătimit pentru Hristos din ordinul guvernatorului Iustus, iar pe Chiriachi au trimis-o în lanţuri, la cezarul Maximian Galeriu (293-311), în Nicomidia.

După ce a fost chinuită mai multe zile, soldaţii guvernatorului au scos-o în afara oraşului pentru a o decapita, însă sfânta a cerut voie să se roage.

După ce s-a rugat, a povăţuit pe creştinii care îi urmaseră să mărturisească şi ei credinţa. Apoi, aşezându-se pe pământ, şi-a dat sufletul în mâinile lui Dumnezeu.

Moaştele sfintei au fost îngropate cu evlavie de creştini, fiind cunoscute pentru darul facerii de minuni.

Prin purtarea de grijă a episcopului Iacob Stamati al Huşilor, în anul 1763, o mână a sfintei a fost adusă şi aşezată în biserica Mănăstirii Sfinţilor apostoli Petru şi Pavel din Huşi, ctitoria Sfântului voievod Ştefan cel mare, catedrala de astăzi a Episcopiei Huşilor, sfânta devenind ocrotitoare a acestei eparhii.

Sfânta Marina

Sfânta Marina s-a născut în Antiohia Pisidiei, fiind fiica unui slujitor al idolilor păgâni, anume Edesie.

După ce a murit mama sa, Marina a fost încredințată unei femei dintr-un sat din afara oraşului, să o crească. Această femeie i-a descoperit credinţa creştină, astfel că Marina a început să îl propovăduiască pe Hristos.

Împlinind 15 ani, ea a fost adusă înaintea conducătorului oraşului, Olimvrie, care, auzind că ea nu se închină idolilor, a închis-o în temniță.

Fiindcă nu a vrut să se lepede de Hristos a fost bătută cu toiege, spânzurată pe un stâlp, arsă cu făclii și aruncată cu capul în jos într-un vas plin cu apă. În cele din urmă a fost decapitată în ziua de 17 iulie a anului 304.

Sfântul Mamant

În timpul persecuțiilor din secolul al III-lea, părinţii sfântului Mamant au fost aduși din provincia Gangara la guvernatorul Cezareei Capadociei, Faust, unul dintre aprigii prigonitori ai creștinilor. Fiind întemnițați, Rufina a născut pe Sfântul Mamant în închisoare, după care a fost ucisă de persecutori.

La porunca lui Dumnezeu, o femeie pe nume Amina a luat în grija sa pruncul Rufinei. Ajungând la vârsta de 15 ani, Sfântul Mamant s-a remarcat ca și părinții săi în mărturisirea credinței în Domnul nostru Iisus Hristos.

Fiind arestat de către delegatul împăratului Aurelian (270-275), un anume Democrit, a fost trimis în Egeea, unde se afla împăratul, pentru a fi judecat și osândit chiar de acesta, deoarece făcea parte dintr-o familie nobiliară.

Nevrând să renunțe la credință și mărturisind pe Mântuitorul Iisus Hristos ca singurul Împărat al cerului și al pământului, el a fost supus la chinuri și a suferit moarte martirică în anul 275.

Sfintele Pistis, Elpis şi Agapis

Sfânta Sofia, care era văduvă, îşi creştea singură cele trei fiice, pe care le-a botezat după numele celor trei virtuţi creştine: Pistis (Credinţa), Elpis (Nădejdea) şi Agapis (Dragostea).

Aflând despre ele că sunt credincioase, împăratul Adrian a dat ordin să fie aduse la palat împreună cu mama lor. Fetele, în vârstă de 12, 10 şi 9 ani, au refuzat să aducă jertfe zeiţei Artemis, şi atunci au fost ucise.

După trei zile de rugăciune la mormântul lor, a murit şi mama lor. Din anul 1992, Sfânta Sofia este ocrotitoarea capitalei Bulgariei.

Sfintele Pistis, Elpis şi Agapis. Foto credit: Basilica.ro

Mânăstirea Curtea de Argeş - Curtea de Argeş Monastery

LOC REZERVAT
PENTRU PREOT

Cătălin Acasandrei - Mănăstirea Curtea de Argeş

Mănăstirea a fost construită de Sfântul Voievod Neagoe Basarab (1512-1517) pe locul unei vechi mitropolii. Pictura interioară, realizată de zugravul Dobromir, a fost finalizată în anul 1526, în timpul domniei lui Radu de la Afumați. Între anii 1875-1886, la inițiativa Regelui Carol I, biserica mănăstirii a intrat într-un amplu proces de restaurare, condus de arhitectul francez André Lecomte du Noüy, discipol al lui Eugène Viollet-le-Duc. Conform specialiştilor, valoarea istorică a monumentului a fost diminuată în urma lucrărilor de restaurare, prin înlăturarea zidului fortificat din exterior și prin demolarea vechii clopotnițe. În anul 1886 a început construirea palatului administrativ din latura de est a complexului.

Din punct de vedere arhitectural, biserica este alcătuită dintr-un pronaos larg, contopit cu naosul, în care se află cei 12 stâlpi interiori. Aceştia susțin o turlă pe mijloc și două turnulețe laterale, care încununează colțurile vestice ale pronaosului. Pronaosul este scos în evidenţă în acest fel, deoarece îndeplineşte și funcția de necropolă. În fața intrării se află un aghiasmatar a cărui cupolă se sprijină pe patru coloane din marmură, împodobite cu desene.

Pe lângă rolul său de reşedinţă episcopală, Mănăstirea Curtea de Argeş a fost şi necropolă domnească, iar mai apoi necropolă regală. Pronaosul bisericii găzduieşte mormintele principalilor ctitori: Neagoe Basarab (†1521), Doamna Despina (†1554), soţia lui Neagoe Basarab, mormântul Doamnei Stana (†1531), fiica lui Neagoe Basarab şi soţia lui Ştefăniţă Vodă al Moldovei. Tot în pronaos se află şi piatra de mormânt a voievodului Radu de la Afumaţi (†1529), soţul Doamnei Ruxanda, fiica lui Neagoe Basarab, dar şi mormintele regilor României: Regele Carol I şi Regina Elisabeta, Regele Ferdinand şi Regina Maria.

În cadrul colecţiei de obiecte bisericeşti de la Mănăstirea Curtea de Argeş poate fi observat atât vechiul iconostas, ce cuprinde şi câteva icoane din vremea domnitorului Șerban Cantacuzino (sec. XVII), cât şi Evanghelia scrisă cu litere de aur de Regina Elisabeta.

Mănăstirea Curtea de Argeş este inclusă în Lista monumentelor istorice din România, având codul de clasificare AG-II-a-A-13628.

Arhim. dr. Chesarie Gheorghescu - Mănăstirea Curtea de Argeş

Mănăstirea Curtea de Argeş se află pe Bulevardul Basarabilor nr. 1, în localitatea Curtea de Argeş, judeţul Argeş, la 36 de kilometri N-V de Piteşti. Mănăstirea este ctitorită de Neagoe Basarab (1512-1517) şi are hramul Adormirea Maicii Domnului, prăznuit la 15 august.

Monumentele de arhitectură şi de artă religioasă, precum şi cultura generală din epoca feudală din Ţările Române, au rămas unice în istoria civilizaţiei noastre, pentru faptul că în esenţa lor aceste monumente şi această cultură, faţă de gândirea lumii antice, erau generate de o nouă şi superioară învăţătură despre Dumnezeu, despre om, despre viaţă şi despre lume în general, învăţătură inspirată din Sfânta Evanghelie şi propagată prin Biserică.

Apărut la orizontul istoriei sale sub influenţa binefăcătoare a unei civilizaţii latino-bizantine, poporul român, în strânsă legătură cu Biserica - sprijnitoarea ideii de libertate şi independentă naţională, protectoarea artelor şi a culturii a ştiut să selecteze şi să reţină din această civilizaţie elementele care aveau o contingentă directă cu psihologia şi aspiraţiile noastre naţionale.

Prin urmare, mănăstirile şi în general monumentele istorice, artele aplicate, tiparul şi alte manifestări culturale ale epocii feudale de la noi, pe lângă importanţa lor religioasă, au avut totdeauna şi un rol naţional, cultural şi artistic pentru popor.

Privită din acest punct de vedere, Mănăstirea Curtea de Argeş, care prin aşezarea şi farmecul ei natural, arhitectural şi artistic întrece în frumuseţe tot ce s-a făcut la noi

până în secolul al XVI-lea, reprezintă o continuare a tradiţiei şi a vieţii religioase a poporului român, dar şi apogeul unei epoci înfloritoare în arhitectură şi artă.

Mănăstirea Curtea de Argeş - de-a lungul vremii

Ajungând Domn al Ţării Româneşti, Neagoe Basarab, scrie el însuşi într-una din pisaniile sale care se află pe faţada de apus a bisericii, că, găsind acea străveche biserică (adică vechea Catedrală a Mitropoliei de la Argeş) dărâmată şi neintarită, i s-au "deschis ochii inimii" şi a hotărât această biserică din temelie a o zidi şi a o înălţa şi a o întări.

De aici, de bună seamă, ştirea de faţă a trecut în mişcătoarea legendă populară a Mănăstirii Argeşului, în care de asemenea se vorbeşte despre: "Un zid părăsit.. Şi neisprăvit.. La loc de grindiş.. La verde-alunis.. Câinii cum îl văd.. La el se răped.. Şi latră-a pustiu.. Şi urlă-a morţiu."

Prin urmare, acum mai bine de 460 de ani, Neagoe Basarab (1512-1521), dornic de a-şi dovedi autoritatea, credinţa şi patriotismul, dar şi avuţia, hotăra zidirea acestei măreţe mănăstiri, menită să întreacă în frumuseţe tot ce se făcuse până atunci.

Mănăstirea Curtea de Argeş, prin măreţia, perfecţiunea proporţiilor cât şi prin bogăţia decoraţiei acesteia a găsit un puternic ecou în sufletul cântăreţilor populari care i-au învăluit obârşia în umbra legendei. Aşa cum glăsuieşte balada populară culeasă de Alecsandri, zidirea Mănăstirii Curtea de Argeş s-ar datora "Meşterului

Manole", care împreună cu "nouă meşteri mari, calfe şi zidari" au lucrat cu multă trudă şi cu preţul unor mari sacrificii la ctitoria voievodului Neagoe Basarab.

Acele ruine, aflându-le Neagoe Basarab, cu ajutorul unui ciobanaş, "din fluier doinaş", ar fi hotărât: "Iată zidul meu! Aici aleg eu.. Loc de mânăstire.. Şi de pomenire" şi de îndată ar fi îndemnat pe meşterii ce-l însoţeau, zicându-le: "Curând vă siliţi.. Lucrul de-l porniţi.. Ca să-mi ridicaţi.. Aici să-mi duraţi.. Mănăstire 'naltă.. Cum n-a mai fost altă" ceea ce aceştia până la urmă, cu preţul vieţii lor, chiar au şi făcut.

Mănăstirea Curtea de Argeş nu este însă o legendă: ea este expresia sentimentelor celor mai sincere ale poporului român despre jertfa lui, pe care a pus-o şi la baza acestei mănăstiri, după cum a pus-o şi la baza tuturor marilor opere de construcţie din ţara noastră, în trecut şi prezent.

Mănăstirea din Curtea de Argeş nu este numai un simplu locaş de închinare, ci este un simbol al jertfei poporului român. Zidirea mănăstirii a durat trei ani (1515-1517). Domnul Neagoe, care avea bune cunoştinţe despre arhitectura bisericească, a dat şi ideea planului bisericii şi sfaturi şi îndemnuri meşterilor, în fruntea cărora se distinge legendarul Manole.

Tot Neagoe Voievod şi soţia sa, Despina Doamnă, au procurat materialul cel mai bun pentru zidirea mănăstirii, precum şi metalele preţioase - aur şi argint - pentru împodobirea ei. Unele lucrări au fost continuate de ginerele şi urmaşul lui Neagoe, Radu de la Afumaţi (1522-1523 şi 1526-1529).

Un vestit pictor, Dobromir Zugravul din Târgovişte, care pictase şi Mănăstirea Dealu, a împodobit în chip minunat biserica aceasta, care, aşa cum spuneau unii istorici, spre exemplu Gavriil Protul, Paul de Alep s.a., nu este aşa de mare ca Templul lui Solomon, nici ca Sfânta Sofia făcută de Justinian împăratul, dar ca frumuseţe este mai "pre deasupra acelora".

Mănăstirea Curtea de Argeş a fost sfinţită la data de 14-15 august 1517. La această slujbă, după descrierea făcută de Gavriil Protul de la Muntele Athos, a fost prezent însuşi Neagoe Basarab. În afară de domn, familia sa, curtenii şi boierii ţării, a fost de faţă Teolipt - Patriarhul Constantinopolului, însoţit de mare sobor, toţi arhimandriţii şi egumenul mănăstirilor din Sfântul Munte Athos şi tot "clerosul" din Ţara Românească, în frunte cu Mitropolitul Macarie (c.1513-c.1521) şi mult popor venit din aproape toate colţurile ţării. Marele sobor sărbătoresc al sfinţirii bisericii se făcea în vechea reşedinţă a Domnilor munteni.

"***Pentru întâia dată un patriarh din Constantinopol, Teolipt, se afla pe pământul românesc; el era însoţit de episcopii de Sares, de Sarde, de Midia şi de Melenic. Mitropolitul Ţării Româneşti în acest timp era Macarie. Şi el a venit cu egumenii manăstirilor existente. Se făcu de cu seara, la 14 august, vecernie şi colivă în ajunul hramului, apoi, spre seară praznic, după care călugării începură denii în cuprinsul de marmură, strălucitor de aur, al rnănăstirii celei nouă. Şi sfârşiră denia când se varsă zorile."***

"***A doua zi, Neagoe însuşi aşează la locurile lor icoanele scumpe dăruite de dânsul, pe când clerul, cu Patriarhul în frunte, se gătea de slujba cea mare a liturghiei după această târnosire de mână domnească. Până atunci un al doilea ospăţ primi la mesele întinse pe pajişte toată boierimea la un loc cu, săracii de pe aceste locuri, cei mici, săraci, văduve, mişei şi cei neputernici***".

"Când oaspeţii plecară după iscălirea şi pecetluirea actului de fundaţie, rămase stăpân pe cuprinsul mănăstirii Iosif, ca egumen cu bederniţa, ca arhimandrit şi

deopotrivă cu cârmuitorul Tismanei, care şi ea îşi avea paivilegii mai presus de altă mănăstire încă din zilele Patriarhului Filotei (1364-1376)".

Prezenţa patriarhului de Constantinopol, a altor ierarhi, preoţi şi călugări de peste hotare, alături de mitropolitul ţării şi de clerici români, la sfinţirea Mănăstirii Argeşului, a fost prilej şi chip de afirmare a unităţii Ortodoxiei, cum nu se mai văzuse încă.

Mănăstirea Curtea de Argeş, aşa cum a ieşit din mâna meşterilor lui Neagoe Basarab, aparţine, în ceea ce priveşte linia ei arhitectonică, stilului bizantin, în timp ce elementele decorative ce-i împodobesc exteriorul, dezvăluie influenţe ale artei armene, persane, georgiene şi arabe. Cu toate acestea, aici totul alcătuieşte o perfectă şi armonioasă unitate.

Mai târziu au venit însă peste această mănăstire multe necazuri şi primejdii. În iarna anului (1610-1611), Gabriel Bathory cu oastea lui, au jefuit din biserică şi din morminte tot ce era preţios, luând şi acoperişul de plumb şi cositoral bisericii, şi lăsând-o expusă la stricăciuni. Domnitorul Matei Basarab (1632-1654) a refăcut biserica şi a înzestrat-o, iar Şerban Cantacuzino (1678-1688), care îl numeşte pe Neagoe "strămoşul domniei mele", a întreprins de asemenea lucrări de restaurare la mănăstire.

Războaiele dintre ruşi şi turci de la 1769-1774 şi 1787-1791 au adus Mănăstirii Curtea de Argeş alte jefuiri şi stricăciuni. Un cutremur la 29 octombrie 1802, apoi un foc, un alt cutremur la 28 ianuarie 1838, alte incendii în ianuarie 1866, la 23 aprilie 1867 şi la 2 decembrie acelaşi an, au adus mănăstirii noi deteriorări şi pagube mari.

Mănăstirea Curtea de Argeş, alături de orăşelul de lângă, între timp, au dobândit cinstea de reşedinţă episcopală, la anul 1793 luând fiinţă aici Episcopia Argeşului, care a funcţionat până în 1949, când s-a unit cu Episcopia Râmnicului Vâlcea. Figuri memorabile de episcopi au onorat această episcopie. Pe lângă buni păstori, ei au fost şi luminaţi patrioţi, unul dintre ei, îndeosebi Ilarion (1820-1823; 1828-1845), fiind sfetnic al lui Tudor Vladimirescu.

Biserica mănăstirea Curtea de Argeş, între anii 1875-1885, a fost refăcută în forma de azi, după planul arhitectului francez Andre Lecomte de Nouy. Această refacere a despuiat în mare parte mănăstirea de ansamblul ei, prin înlăturarea marii cetăţi - parter şi etaj - cu măreaţa clopotniţă ridicată de Matei Basarab.

Tot la Mănăstirea Curtea de Argeş, a funcţionat, cu mici întreruperi, timp de peste 100 de ani, Seminarul teologic "Neagoe Vodă", continuat apoi de Seminarul Teologic Special pentru Transilvania până în anul 1977.

Mănăstirea Curtea de Argeş - planul şi arhitectura bisericii

Dacă privim din orice parte biserica Mănăstirii Argeşului, ea ne apare ca un ansamblu unitar şi armonios, un joc de linii, de înfloriturii ingenioase în piatră, de lumini şi umbre răsfrânte care-i dau spontaneitate, supleţe şi eleganţă. Această desăvârşită operă arhitecturală, culturală şi artistică, face ca biserica lui Neagoe şi Manole să fie melodia permanentă a unui cântec ieşit din pământul şi sufletul poporului român.

Planul bisericii respectând tradiţia cultului ortodox, cuprinde trei încăperi: altarul, naosul şi pronaosul, care se disting în două părţi esenţiale, privite atât din interior cât şi din exterior, o parte, în formă de trilob (trilobată), cu trei abside egale, cuprinde altarul şi naosul, după principiile de la Cozia.

Mănăstirea Curtea de Argeş - pronaosul bisericii

Partea a doua cuprinde pronaosul, de formă dreptunghiulară, supralărgit faţă de naos, care formează partea originală a acestei clădiri, şi care a servit de mausoleu ctitorului şi familiei sale. De formă dreptunghiulară, pronaosul cuprinde patru părţi distincte: un vestibul dreptunghiular în faţa intrării, în continuarea acestuia, un spaţiu central pătrat, delimitat de 12 coloane, destinat credincioşilor, şi lateral, cuprinde între coloane şi zidurile mărginaşe, două compartimente, având o destinaţie specifică funerară: locuri de îngropăciune.

Pronaosul e încununat cu trei turle: una mare - în ax, dar nu deasupra mijlocului încăperii, ci la limita ei estică, şi două turle mai mici, deasupra colţurilor de nord-vest şi sud-vest.

Turla mare de pe pronaos este octogonală numai la exterior, în interior fiind ca la bisericile mai vechi, cilindrică şi e deci acoperită cu o calotă sferică. Turlele mici - şi ele cilindrice în interior şi terminate în calote sferice - se sprijină, prin intermediul pandantivilor, fiecare pe câte un soclu constituit, pe două lături, de pereţii ce formează colţul respectiv al încăperii, iar pe celelalte două lături, de arce care leagă aceşti pereţi de cotloanele de colţ ale careului, central. Întreaga încăpere a pronaosului e luminată, atât lateral prin opt ferestre geminate ce străpung pereţii, cât şi de sus, prin ferestrele turlelor.

Mănăstirea Curtea de Argeş - naosul bisericii

Naosul se prezintă ca "o încăpere" cu planul în dreptunghi cu laturile lungi paralele cu axul edificiului, încununată deasupra părţii estice de o turlă şi lărgită în dreptul acestei turle de două abside. Cele patru mari arce care, susţin turla - două longitudinale şi două transversale - sunt egale între ele şi determină un pătrat.

Pe sub arcul ce formează latura dinspre est se face trecerea spre încăperea altarului; celor două arcuri longitudinale, de nord şi de sud, le sunt alipite absidele - identice ca formă şi dimensiuni cu absidele altarului - iar spre vest, dincolo de arcul ce încheie pătratul naosului, laturile de nord şi sud sunt prelungite prin două ziduri pline şi groase.

Absidele naosului sunt mai înguste decât arcele cărora le sunt ailipite. Absidele sunt străpunse de câte trei ferestre, căpătând mai multă lumină, necesară în timpul slujbelor la străni. Turla de pe naos, atât la exterior cât şi la interior, este octogonală. Fiecare dintre cele opt feţe ale turlei este străpunsă, ca la Cozia şi Dealu, de câte o foarte înaltă şi îngustă fereastră.

Mănăstirea Curtea de Argeş - altarul bisericii

Încăperea altarului este compusă dintr-o absidă semicirculară la interior şi în cinci lături la exterior, precum şi dintr-o mică porţiune dreptunghiulară ce face legătura cu naosul.

Trei ferestre înalte înguste, uşor lărgite spre interior luminează încăperea altarului. Deasupra fiecăreia dintre aceste, ferestre, se află câte o deschidere cilindrică de aerisire. Despărţirea între altar şi naos e făcută printr-o tâmplă - catapeteasmă - cu

partea de jos din marmură şi cu cea de sus din bronz, datând de la ultima restaurare, din secolul al XIX-lea.

Mănăstirea Curtea de Argeş - arhitectura exterioară a bisericii

În exterior, biserica este aşezată pe o platformă pardosită cu lespezi de piatră, înălţată cu trei trepte deasupra solului şi mărginită de o balustradă de piatră nouă, cioplită însă după modelul celei vechi. Deosebit de artistic este realizată arhitectura exterioară a bisericii şi a parametrului ei bogat, săpat în piatră de Albeşti.

În faţa bisericii, platforma aceasta se prelungeşte formând o curticică pătrată, în mijlocul căreia se înalţă un graţios aghiazmatar. Croit în genul şi după modelul fântânilor decorative ce se găsesc în faţa unor anumite moschee turceşti, aghiazmatarul de la Curtea de Argeş a fost adoptat la biserica lui Neagoe ca loc de pregătire şi sfinţire a apelor în ziua de Bobotează, precum şi ca altar de rugăciune în aer liber.

Intrarea în biserică, unică, se găseşte în faţada dinspre Apus. Douăsprezece trepte de marmură conduc în faţa unei înalte arcade, prinse în chip de portal într-o ramă lată, împodobită cu o minuţioasă floral stilizată. Biserica se ridică astfel pe un soclu foarte larg şi înalt, depăşind cu mult proporţiile de la Dealu şi chiar pe cele relativ mai ample, ale unor mănăstiri moldoveneşti contemporane acesteia.

La fel ca la Dealu, corpul bisericii la exterior este subîmpărţit în două registre inegale printr-un puternic profil, decorat aici în formă de torsada răsucită continuu şi într-un singur sens. Registrul de jos, mai înalt, e împărţit în panouri

dreptunghiulare, în fiecare, panou e aşezată câte o rozetă sculptată, dintre care unele sunt ajurate şi servesc totodată şi de aerisire.

Urmează apoi o cornişă puternică, acoperită cu un rând triplu de alveole - intrând format prin retragerea de la alinierea, unei clădiri - şi stalactite. Alte rozete-discuri se găsesc în punctele întretăiate ale arcelor şi peste aceste discuri se află câte un porumbel de piatră aurit.

Deasupra cornişei şi asterialei, plăci de plumb amestecate cu cositor, aplicate pe extradosul bolţilor, formează învelitoarea bisericii. Patru baze pătrate susţin turlele octogonale. La baza turlei dominante de peste centrul navei se repetă motivul cornişei principale, compusă din alveole şi stalactite.

Proporţiile şi disproporţiile acestor turle repetă gruparea de la Dealu într-o formă mai îmbogăţită.Turlele spiralice din faţă introduc un element arhitectonic instabil, impunând faţadei mişcări de rotaţie în viu contrast cu elementele predominante ale compoziţiei.

Prin înfăţişarea cu totul nouă şi măreaţă a monumentului, prin calitatea materialelor puse în operă şi prin finețea şi perfecţiunea lucrului, biserica Mănăstirii Curtea de Argeş reprezintă un monument deosebit de important în evoluţia arhitecturii de piatră a Ţării Româneşti.

Mănăstirea Curtea de Argeş - pictura bisericii

Neagoe Basarab începuse pictarea sfântului locaş cu un pictor de mare talent, pe nume Dobromir. Neagoe Basarab murind între timp, şi pictura fiind neterminată, urmaşul său la domnie, Radu de la Afumaţi, menţine ca pictor pe Dobromir, care a mai pictat şi Mănăstirea Dealu în 1515, Bistriţa-Vâlcea şi, începând din 1519, Mănăstirea de la Argeş, terminată în 1526.

Caracterul picturii însă, tehnică, fondul, compoziţia, arată că pictura de la Argeş n-a putut fi executată numai de Dobromir. Acesta a colaborat şi cu alţi pictori şi ucenici ai săi.

Mănăstirea Curtea de Argeş - portretele ctitorilor

Neagoe Basarab şi familia - Întemeietorul bisericii, Neagoe Basarab, este înfăţişat în tabloul votiv împreună cu Doamna Despina şi cu cei şase copii ai lor, trei băieţi şi trei fete, grupaţi după vârsta: băieţii de partea tatălui, fetele de partea mamei. Neagoe şi Despina susţin biserica pe care o închină Maicii Domnului şi lui Iisus.

Cununi bogate, lucrate în aur şi bătute cu pietre preţioase împodobesc capetele ctitorilor principali. Veşmântul Domnului este de modă bizantină, de stofă înflorată garnisit cu un guler lat; cu o bandă de aceeaşi lăţime pe poale. Spre poalele

veşmântului se observă vulturul bizantin brodat în aur, cu pliscul deschis, cu aripile întinse şi purtând cununa.

Doamna Despina poartă costum naţional: fota roşie cu durigi verticale şi iie cu râuri, cu mâneca bufantă, strânsă printr-o manşetă ornată cu perle. Costumele copiilor sunt mai simple. Atitudinea de rugăciune este impusă de situaţia de ctitori.

Teodosie, Petru şi Ioan sunt numele băieţilor. Lângă mama lor, Despina, stau cele trei fete: Stana, fosta doamnă a Moldovei, soţia lui Ştefăniţă Vodă (1517-1527); călugăriţa sub numele de Sofronia şi îngropată în biserică, Ruxanda, soţia lui Radu de la Afumaţi şi Anghelina, moartă de copilă şi înmormântată sub aceeaşi lespede

de piatră cu fraţii săi Petru, şi Ioan, morţi de mici, ca şi Anghelina. Părinţii susţin cu câte o mână biserica, oferind-o cu cealaltă, iar copiii stau cu mâinile la piept în aceeaşi atitudine rugătoare.

Radu de la Afumaţi - mai simplu îmbrăcat decât ctitorii principali, a fost zugrăvit în profil, susţinând biserica pe care a ctitorit-o cu Ruxanda, prezentată de cealaltă parte a tabloului votiv. Poartă plete bogate ce-i cad pe umeri, mustaţa lungă atârnă, barba e rasă, iar pe cap are coroana domnească împodobită cu perle şi rubine.

Între Radu de la Afumaţi şi între doamna Ruxanda, sub biserica pe care o susţin în tabloul votiv, este aşezată inscripţia slavonă scrisă, de Dobromir zugravul în 1526. Doamna Ruxanda este înfăţişată ca Doamnă a ţării, cu coroana pe cap şi îmbrăcată cu mantie de brocart cu mult aur.

Mircea cel Bătrân - 1386-4418 - este singurul dintre voievozii noştri care, în afară de voievodul ctitor din Biserica Domnească din Argeş, poartă costum de cavaler după moda apuseană, de fapt tot de derivaţie din cel bizantin, toţi ceilalţi domnitori au adoptat costumul bizantin cunoscut, care s-a impus şi sub influenţa Bisericii noastre de rit ortodox ca şi aceea a Bizanţului.

Radu Paisie (1535-1545) şi fiul său Marcu - Chipurile acestora au fost adăugate mai târziu, alături de ale ctitorilor principali, Radu Paisie fiind al doilea soţ al Ruxandei. Se crede că aceste portrete au fost zugrăvite la Curtea de Argeş, după 1541, deci după zugrăvirea bisericii mitropolitane din Târgovişte, zugrăvită cu cheltuiala lui Radu Paisie.

Mănăstirea Curtea de Argeş - chipuri de sfinţi

Deisis - rugăciunea - în absida dreaptă din naos este zugrăvită scena Deisis care cuprinde trei chipuri: Maica Domnului, Iisus şi Sfântul Ioan Botezătorul.

Maica Domnului - este zugrăvită după erminia cunoscută, rugându-se la scaunul Mântuitorului, fiul său, pentru cei păcătoşi. Pe fondul albastru presărat cu stele, se proiectează chipul rugător al Sfintei Fecioare, cu capul uşor înclinat înainte, îmbrăcată în maforion roşu, cu aureola în jurul capului.

O uşoară bandă de aur împodobeşte marginea veşmântului. Himationul de sub maforion este de culoare albastră şi cade în linii drepte spre picioare. Cu dreapta, ţine o filacteră cuprinzând textul unei rugăciuni pentru cei greşiţi, dreapta ridicată uşor exprimă gestul prin care se accentuează ruga sa.

Iisus Hristos - împăratul împăraţilor, Domnul domnilor şi Marele Arhiereu este înfăţişat aşezat pe o pernă cu alesături naţionale în scaun adânc, cu spătar înalt; împodobit cu colonete. Iisus tronează binecuvântind cu dreapta şi ţinând cu: stânga, pe genunchi o carte deschisă.

Chipul lui Iisus este împodobit cu barbă mică, uşor ascuţit la vârf, cu mustaţă subţire, de culoare blondă, ca şi pletele, care par împletite. Mitra arhierească e de aur şi este împodobită cu rubine, safire şi perle. În jurul capului, Iisus are aureolă cu iniţialele I. N.

Sfântul Ioan Botezătorul - este înfăţişat în formă tipică a Înaintemergătorului bine studiat din punct de vedere anatomic, figura slabă, încadrată de o barbă naturală, cu părul stufos ce-i cade în plete pe umeri. De umeri îi atârnă cele două mari aripi simbolice. Acelaşi cer albastru, împânzit de stele, formează cam trei părţi ale fondului pe care se află zugrăvit chipul sfântului.

Alţi sfinţi şi cuvioşi - În absida de nord a naosului, în primul registru de jos, sunt zugrăviţi Sfinţii Nestor, Dimitrie, Gheorghe şi Theodor Tiron. În registrele de sus din ambele abside ale naosului sunt prezentate scene din viaţă şi activitatea Mântuitorului Iisus Hristos.

Pe bolta absidei, altarului, registrul de sus, e zugrăvită Maica Domnului, cu Pruncul în faţă, în stare de rugăciune pentru toţi oamenii. În registrul de jos, altar, sunt prezentaţi, în veşminte, Sfinţii Mari Dascăli şi Ierarhi.

Minunatele fresce ale lui Dobromir şi colaboratorilor săi, din 1519-1526, nu mai împodobesc astăzi pereţii interiori ai ctitoriei lui Neagoe, căci în 1880 Lecompte de Nouy a degajat pereţii de pictură originală şi în locul lor au fost executate picturi noi, de fratele său, Jean Jules Antoine, mult inferioare faţă de pictura originală.

Mănăstirea Curtea de Argeş - mormintele din pronaos

În pronaosul bisericii se află mormintele ctitorilor principali: Neagoe Basarab (+1521), piatra de mormânt a monahiei Platonida - Doamna Despina - (+1554), soţia lui Neagoe Basarab, piatra de mormânt a Doamnei Stana (Sofronia) (+1531), fiica lui Neagoe Basarab şi soţia lui Ştefăniţă Vodă al Moldovei.

Tot aici se află şi piatra de mormânt a voievodului Radu de la Afumaţi (+1529), soţul Doamnei Ruxanda, fiica lui Neagoe Basarab, cel ce în anul 1526 a pus de s-a zugrăvit biserica Mănăstirii Curtea de Argeş, precum şi mormintele regilor Carol I şi Elisabeta, Ferdinand şi Maria.

Mănăstirea Curtea de Argeş - Moaştele Sfintei muceniţe Filofteia

În capela-paraclis din centrul palatului se păstrează moaştele Sfintei muceniţe Filofteia. Istoria Mănăstirii Curtea de Argeş reprezintă o parte importantă din însăşi istoria Bisericii Ortodoxe Române, care în mod continuu, de-a lungul veacurilor, s-a identificat cu sufletul şi viaţa poporului român.

Mănăstirea Curtea de Argeş - mănăstire cu rol duhovnicesc, patriotic şi cultural

Mănăstirea Curtea de Argeş, alături de Biserica strămună a poporului nostru, a îndeplinit şi un rol patriotic: acela de a mobiliza conştiinţa poporului şi a ţării în faţa pericolului turcesc sau de orice soi.

Stema Ţării Româneşti pe care domnitorii o imprimaseră pe faţada turnului clopotniţei vechii Mitropolii (demolată la ultima restaurare), şi care constă dintr-un dragon înfipt în spatele şi capul unui leu răcnind, care închipuia pe turci, reprezenta materializarea unei idei propagată prin Biserică: rezistenţa contra turcilor în plină expansiune şi a tuturor cotropitorilor străini.

De fiecare dată, conducătorii ţării aveau înaintea ochilor, cu prilejul slujbelor dumnezeieşti oficiate aici în biserică, acest, stindard de luptă al unei ţări încă liberă. Vatră de lumină, şi potir al credinţei strămoşeşti, Mănăstirea Argeşului a luminat minţile şi a dălţuit nenumărate suflete, aprinzând în ele focul dragostei de Dumnezeu, de aproapele şi de ţară.

Mănăstirea Curtea de Argeş, în decursul secolelor, a împrăştiat lumina şi cultura poporului român, şi a animat speranţele libertăţii naţionale şi religioase ale altor popoare ortodoxe. De aceea, ea are şi în prezent şi va avea mereu o deosebită însemnătate şi valoare istorică pentru noi toţi şi pentru Biserica Ortodoxă Română.

Toţi vieţuitorii acestei mănăstiri n-au fost numai simpli săvârşitori ai formelor religioase, ci au fost şi traducători în fapte ai tuturor aspiraţiilor spre mai bine, ale poporului. Căutând în acelaşi timp să se desăvârşească duhovniceşte, episcopii, preoţii, călugării şi toţi slujitorii care au ţinut vie flacăra credinţei şi a conştiinţei naţionale, în trecutul zbuciumat al istoriei, au fost şi traducători în fapte ai tuturor năzuinţelor spre mai bine ale poporului, bucurându-se şi suferind alături de el.

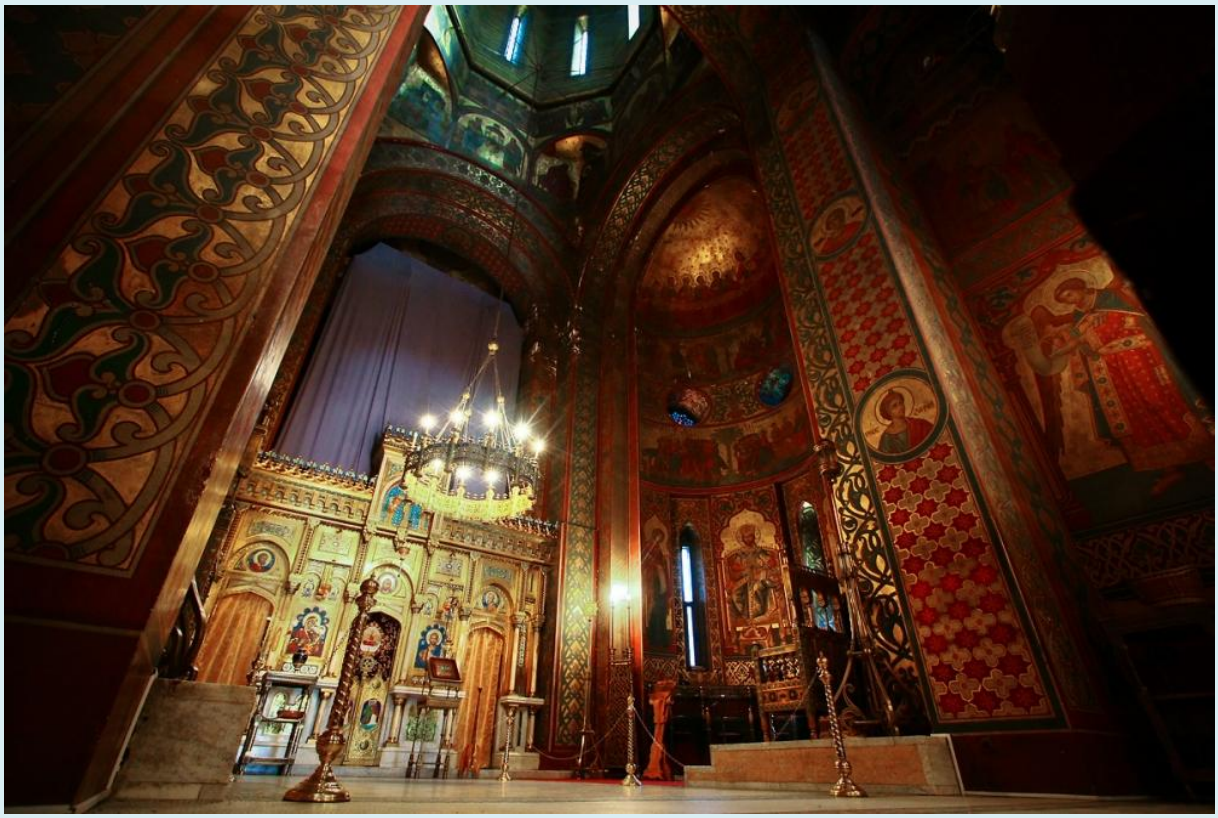

Intrarea in curtea Mănăstirii Curtea de Arges

Mănăstirea Curtea de Argeş (HDR)

Mânăstirea Curtea de Argeş - Curtea de Argeş Monastery - Legende

Istoricul mânăstirii:

Scaun episcopal şi monahal între 1793 şi 1949 şi după 1990, Mânăstirea Curtea de Argeş adăposteşte în Catedrala Episcopală moaştele Sfintei muceniţe Filofteia şi „Evanghelia Învierii din Sâmbăta Mare”, scrisă cu litere de aur de Regina Elisabeta (1843-1916). Construită între 1514 şi 1517, biserica a fost ctitorită de Neagoe Basarab pe fundaţiile unui locaş mai vechi, sediul primei Mitropolii a Ţării Româneşti. Pe aceasta aflând-o Neagoe „dărâmată şi neîntărită … a zidit-o şi înălţat-o din temelii”.

În această formă de început, biserica Mânăstirii Curtea de Argeş cunoscută din 1793 sub denumirea de „Biserica Episcopală”, rămâne pentru arhitectura veacului al XVI-lea, dacă nu monumentul cel mai de seamă, atunci una dintre cele mai reprezentative construcţii ale sale.

După unele refaceri parţiale şi întregiri în timp ale ansamblului său, vătămată şi de un puternic incendiu, biserica a fost refăcută de arhitecţii Andre Lecomte du Nouy şi Nicolae Gabrielescu, în a doua jumătate a secolului al XIX-lea. Lucrările s-au finalizat în anul 1885, biserica fiind resfinţită la 12 octombrie 1886.

Biserica este aşezată pe un vast pavaj orizontal din blocuri de piatră. Pereţii exteriori sunt împărţiţi în două zone suprapuse, demarcate printr-un brâu, care înconjoară biserica. În partea de sus, se află o suită de panouri semicirculare, în centrul cărora sunt fixate plăci decorative şi discuri în rozetă, la întretăierea arcurilor, aflându-se alte discuri mai mici, pe care sunt aşezaţi porumbei purtând în cioc câte un clopoţel. În interior, pictura în ulei aparţine pictorilor F. Nicolle, Ch. Renouard şi N. Constantinescu.

Pe lângă panourile votive, mormintele ctitorilor, catapeteasma din marmură, bronz aurit şi onix, şi icoanele lucrate în mozaic, atrage mai cu seamă atenţia grupului celor 12 coloane, original ornamentate floral, reprezentând pe cei 12 Sfinţi Apostoli.

De la ,,Fântâna lui Manole" se vede, spre apus, fosta Bolniţă a mânăstirii, monument istoric, despre care un document existent scrie că ,,se găsea alături de biserica lui Neagoe Basarab încă din 1524″.

Legende:

1. Balada Monastirea Argeșului spune că meșterul Manole și-a zidit în zidurile acestei magnifice mănăstiri soția (Ana), deoarece în mod inexplicabil tot cea ce era construit în timpul zilei se dărâma noaptea.

Tot legenda dă o explicație și pentru fântâna meșterului Manole: când domnitorul a văzut această măreață construcție i-a întrebat pe cei zece meșteri dacă pot construi o mănăstire și mai frumoasă decât aceasta.

Aceștia răspunzând afirmativ, domnitorul, pentru a împiedica posibila construcție a unei mânăstiri mai frumoase, a poruncit ca schelele pe care erau urcați meșterii să fie dărâmate și astfel cei „zece meșteri mari, calfe și zidari" au rămas blocați pe acoperiș. Ei și-au făcut aripi din șindrile și s-au aruncat de pe acoperișul mănăstirii sperând să ajungă jos nevătămați, dar toți au murit. În locul unde s-a prăbușit meșterul Manole a apărut un izvor - fântâna meșterului Manole.

2. O altă legendă povestește despre Sfânta Filofteia, o fată de 12 ani. Se spune că fata a fost trimisă de tatăl său cu mâncare, la niște muncitori. Însă, ea pe drum întâlnind niște săraci, le-a dăruit lor toată mâncarea. De supărare, tatăl său când a aflat ce a făcut, a ucis-o cu un topor. Trupul fetei nu a putut fi ridicat decât în momentul pomenirii Mănăstirii Curtea de Argeș. Moaștele Sfintei au rămas la mănăstire până astăzi, ca loc de pelerinaj și de închinare.

Astfel, sfintele moaște ale Sfintei mucenițe Filofteia fecioara au devenit pentru România o binecuvântare a lui Dumnezeu, iar pentru poporul român, izvor nesecat de binefaceri, de 8 veacuri ea ocrotind Curtea de Argeș și pe credincioșii ortodocși.

https://romanianorthodoxmonasteriesandchurch.wordpress.com/category/legende-crestine-christian-legends/

(Foto) Popas la ctitoria Sfântului voievod Neagoe Basarab de la Curtea de Argeş

foto: Pr. Silviu Cluci

Mănăstirea a fost construită de Neagoe Basarab (1512 - 1517) pe locul vechii mitropolii (1359). Pictura interioară, realizată de zugravul Dobromir, a fost terminată în anul 1526, în timpul domniei lui Radu de la Afumați. Ea este păstrată fragmentar în Muzeul Național de Artă din București.

Reparată de câteva ori, biserica a fost restaurată (1875 - 1886) de arhitectul francez André Lecomte du Noüy, discipol al lui Eugène Viollet-le-Duc, care i-a adus și unele modificări care au diminuat valoarea istorică a monumentului.

Construită din piatră fățuită și profilată, biserica are un plan triconc, inspirat din planimetria bisericii Vodița II, reluat ulterior și în alte construcții (mitropolia din București, biserica fostei mănăstiri Cotroceni, mănăstirea Tismana etc.).

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

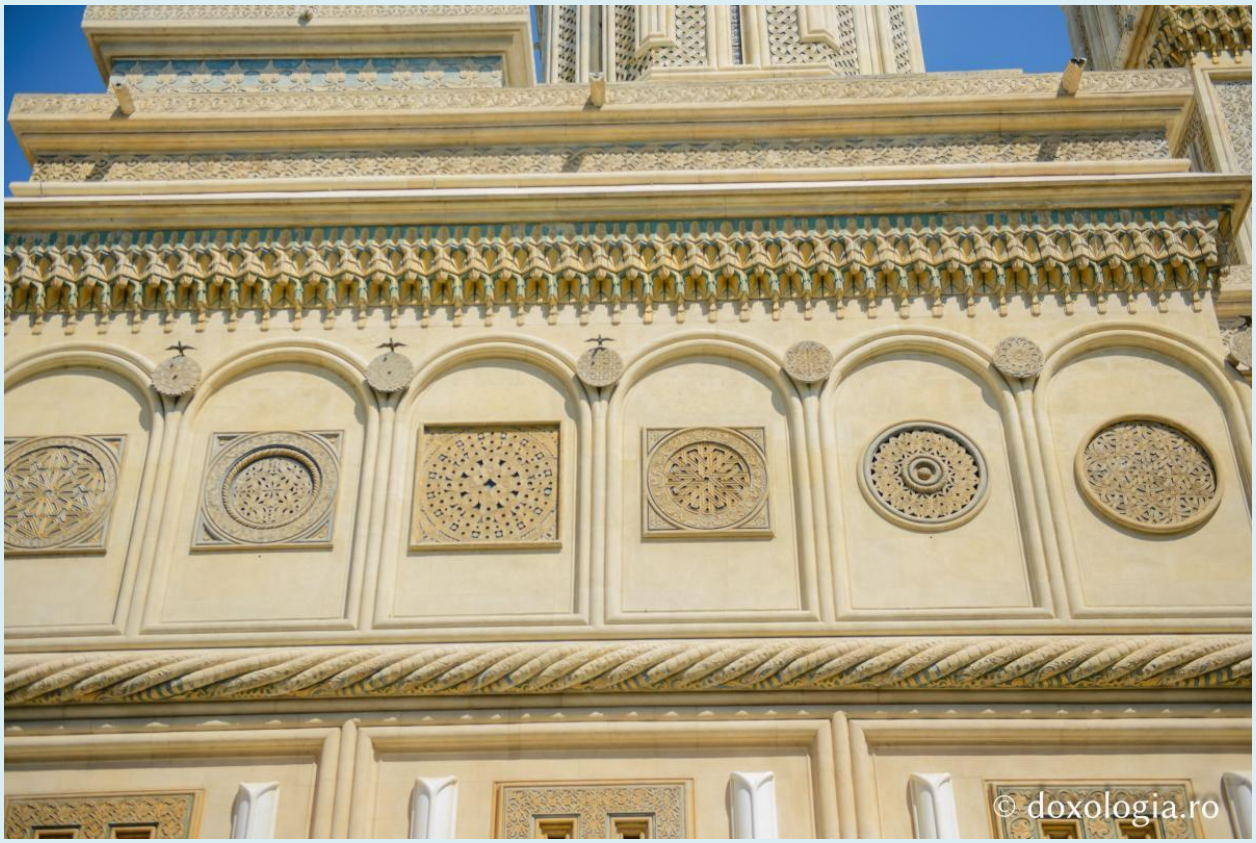
© doxologia.ro

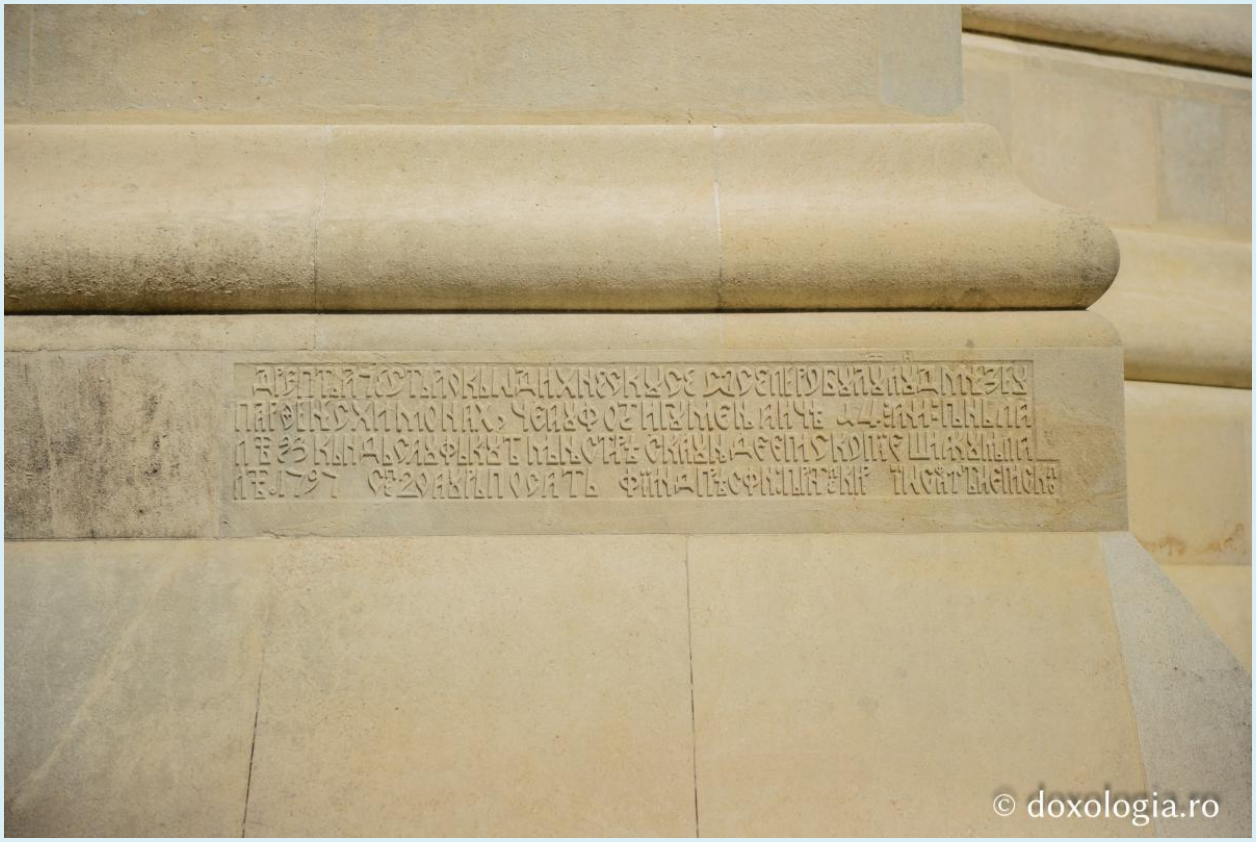
© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

(Foto) Cea mai veche ctitorie voievodală din Țara Românească - Biserica Domnească din Curtea de Argeș

foto: Ioana Stoian

Biserica „Sfântul Nicolae Domnesc” din Curtea de Argeș este ctitoria lui Basarab I (1310 - 1352), fiind mai târziu continuată de Nicolae Alexandru (1352 - 1364) și terminată odată cu pictura murală, păstrată în mare parte până astăzi, în timpul lui Vladislav I (1364 - 1377).

Cele peste 300 de scene ale picturii originale din secolul al XIV-lea reprezintă unul dintre cele mai valoroase exemple de artă bizantină din sud-estul Europei.

Pe unul dintre pereţi există o pictură unică în lume: Maica Domnului însărcinată.

De asemenea, unele dintre fresce reprezintă scene din viaţa Sfintei Filofteia, ale cărei moaşte au fost aduse aici în 1396.

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

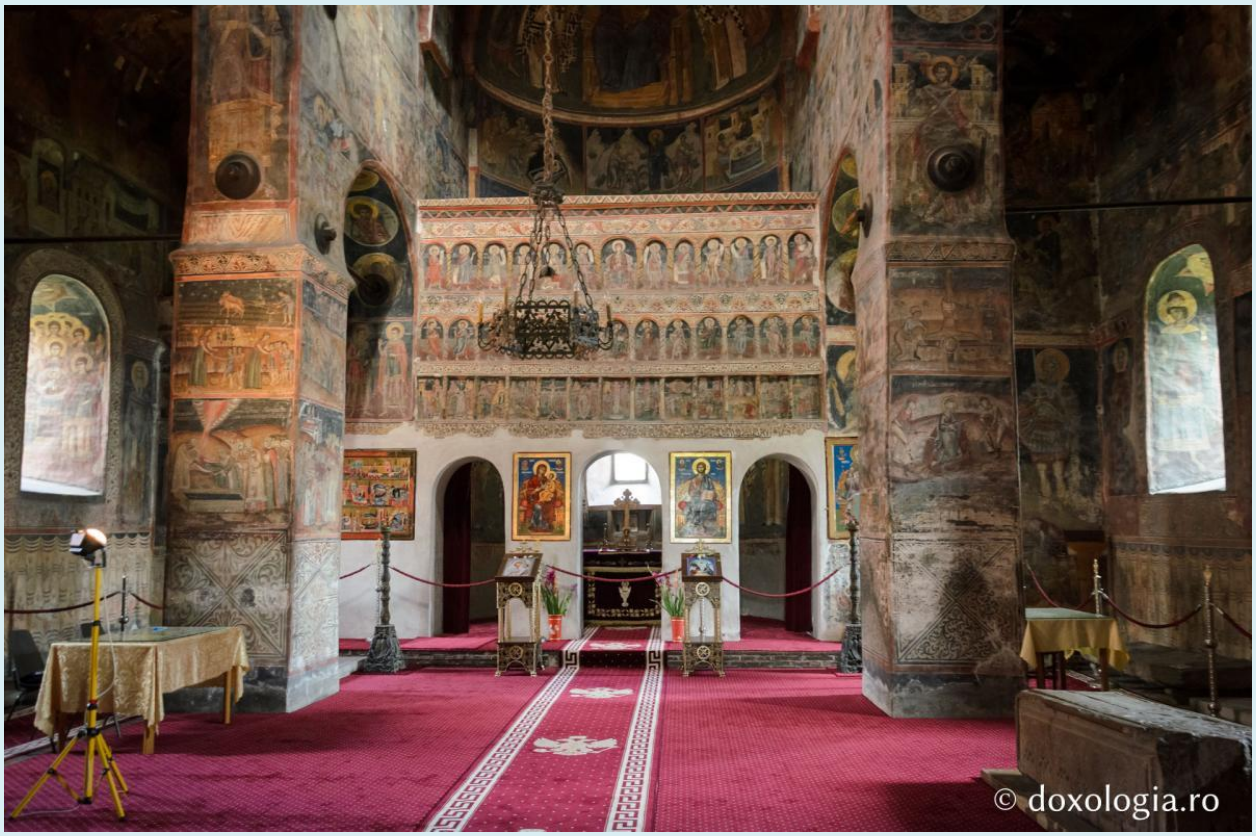
© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

SUPRAPUNEREA
CELOR TREI
STRATURI DE
PICTURĂ MURALĂ.
© doxologia.ro

© doxologia.ro

SITUAREA VECHII BISERICI DIN SECOLUL AL XIII-lea
ÎN INTERIORUL ACTUALEI BISERICI DOMNEȘTI
„BISERICA DOMNEASCĂ ÎNĂLȚATĂ ÎN CAPITALA STATULUI INDEPENDENT AL ȚĂRII ROMÂNEȘTI – ATÎT EDIFICIUL CÎT ȘI PICTURA CE-L DECOREAZĂ, ÎMPREUNĂ CU MORMINTELE ȘI PODOABELE CE S-AU AFLAT ÎN ELE – CONCENTREAZĂ ÎN TEHNICĂ, PLAN, STRUCTURĂ, ICONOGRAFIE ȘI COORDONATELE-I STILISTICE MĂRTURII CARE PRECIZEAZĂ ATÎT NIVELUL CIVILIZAȚIEI MATERIALE, CÎT ȘI PERSPECTIVA SPIRITUAL CULTURALĂ DE LA CURTEA BASARABILOR, DOVEDIND TOTODATĂ APARTENENȚA MONUMENTULUI LA VASTA ARIE A LUMII ARTEI BIZANTINE.”
MARIA ANA MUSICESCU-GEORGE OMESCU
© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

(Foto) Mănăstirea Curtea de Argeș - casa Sfintei Filofteia

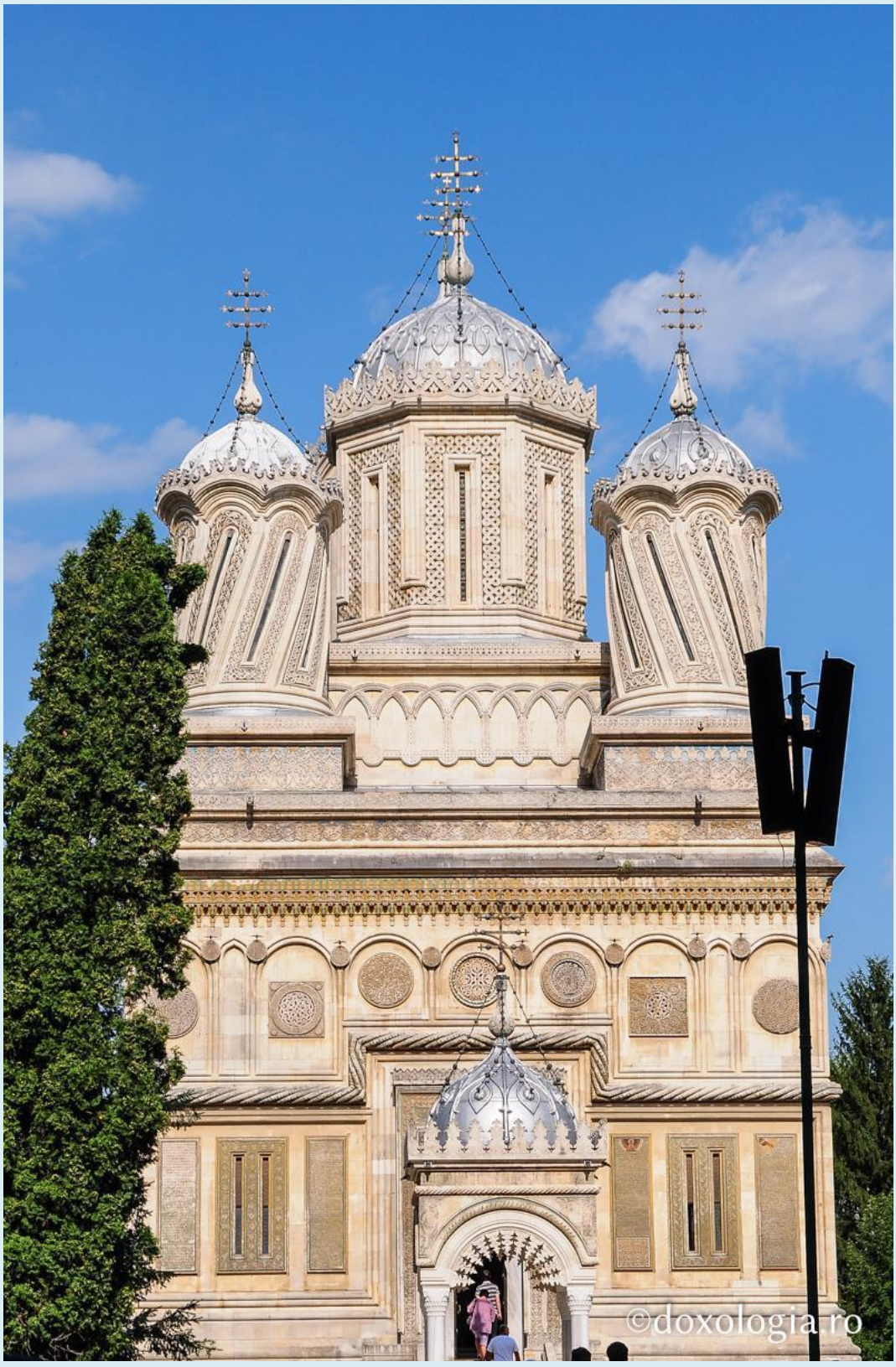

©doxologia.ro

©doxologia.ro

©doxologia.ro

СТ. МЧ.
ФИЛОФТЕЯ
©doxologia.ro

SF.
MUCE-
NIȚĂ
FI-
LOF-
TE-
IA
©doxologia.ro

Mihai-Alex Olteanu - Sfânta muceniţă Filofteia în iconografie

Erminia picturii bizantine a lui Dionisie din Furna nu oferă indicaţii pentru zugrăvirea Sfintei muceniţe Filofteia de la Curtea de Argeş. Dionisie doar o menţionează pe Sfânta Filofteia ca făcând parte din ceata Sfintelor Muceniţe.

Editorul din România al Erminiei a adăugat indicaţiile despre zugrăvirea Sfintei Filofteia în capitolul numit „Indici de persoane” (p. 293).

Astfel, aflăm că Sfânta muceniţă Filofteia de la Curtea de Argeş trebuie zugrăvită sub chipul unei adolescente îmbrăcată în costum popular bulgăresc, purtând ie, ilic şi catrinţa lungă cu dungi verticale, ţinând în mâna dreaptă o Cruce, iar în stânga o ramură de finic.

Adesea, Sfânta Filofteia este înfăţişata ţinând în mâna stângă în locul ramurii de finic, un coş cu merinde. În unele icoane, în coşul cu merinde se zugrăveşte şi barda (securea) prin care a primit sfârşitul mucenicesc. Atunci când barda nu este zugrăvită în coş, ea este aşezată la picioarele sfintei.

De obicei, Sfânta muceniţă Filofteia de la Argeş este zugrăvită în cadrul programului iconografic în registrul din naos, alături de alte Sfinte Muceniţe, dar şi în icoana de hram de pe catapeteasmă, atunci când acesta este ocrotitoarea acelui lăcaş de cult.

Icoane

SF MC. FILOFTEIA

SF. MC.
FILOFTEIA

Medalion din Mănăstirea Celic-Dere. Sfânta Drosida, în stânga, alături de Sfânta Filofteia

SF. M.
FILOFTEIA

Sf. Mucenița
Filoteia
„Fericiți cei milostivi căci aceia se vor milui"

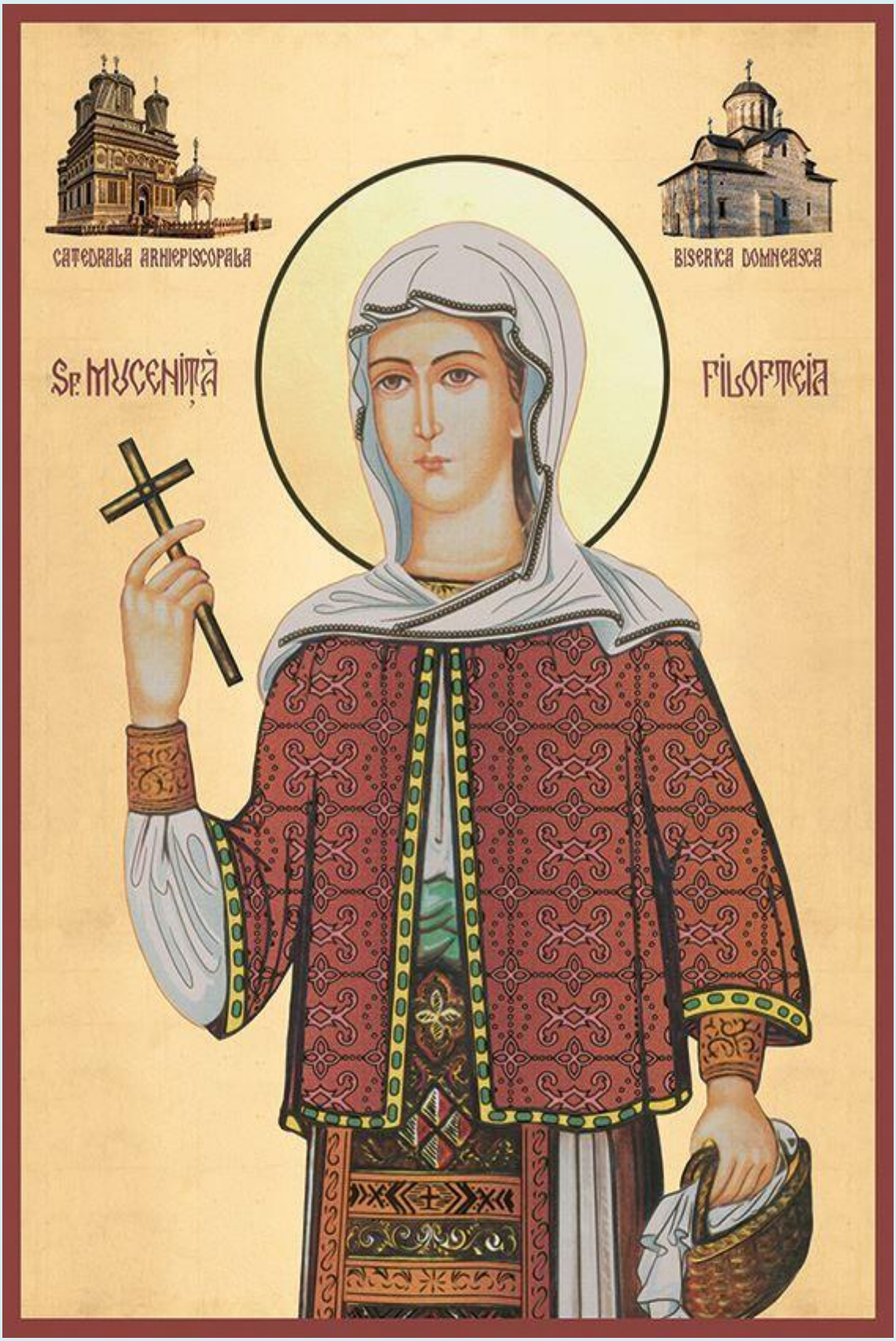
CATEDRALA ARHIEPISCOPALĂ
BISERICA DOMNEASCĂ
SF. MUCENIȚĂ
FILOFTEIA

SF. MC.
FILOFTEIA
DE LA CURTEA
DE ARGEȘ

© www.divinart.ro

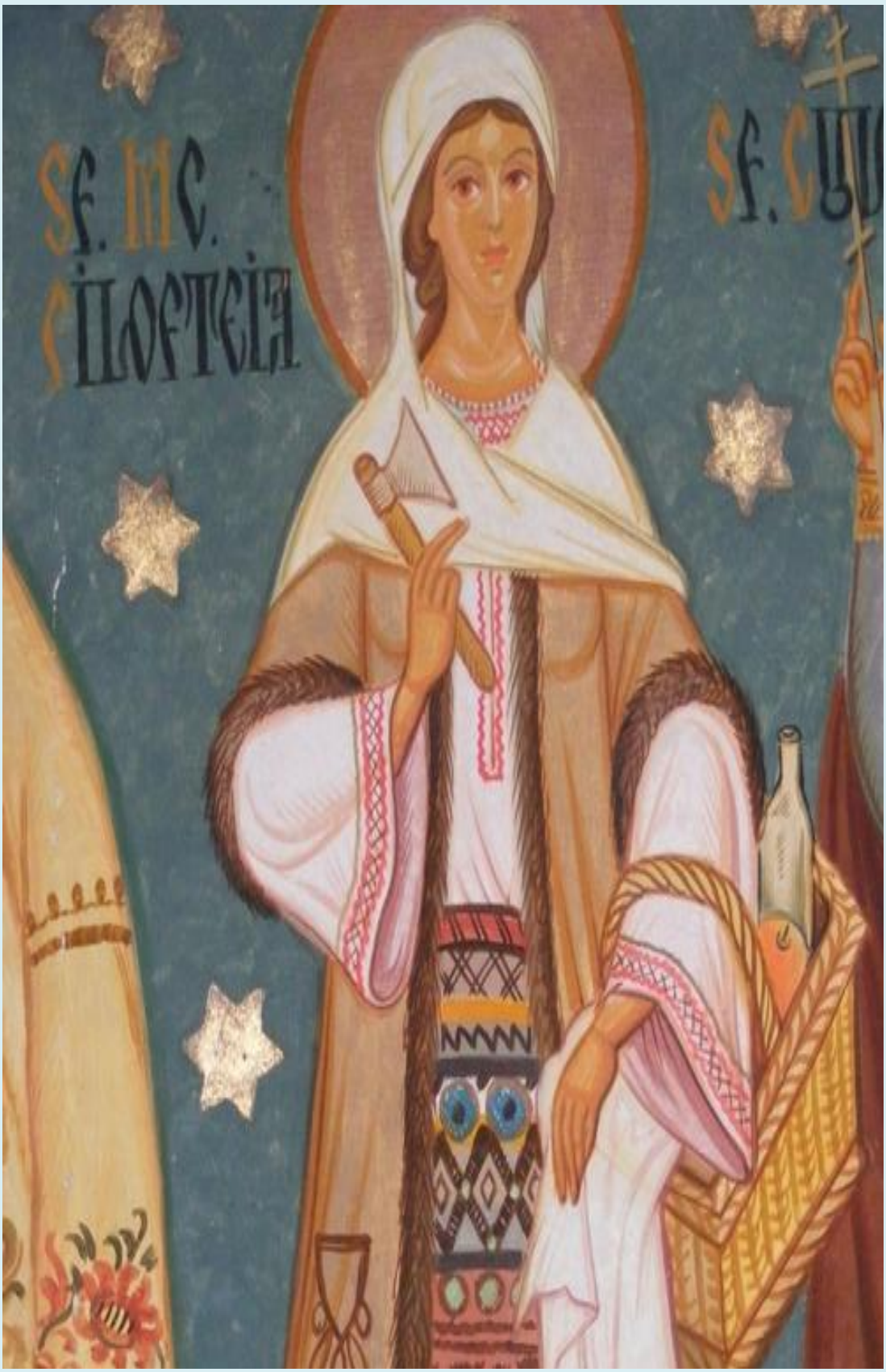

SF. MUCENITĂ
FILOFTEIA

Sf. MUCENIȚĂ
FILOFTEIA

SF.M.

Sf. Mucenița
FILOFTEIA.

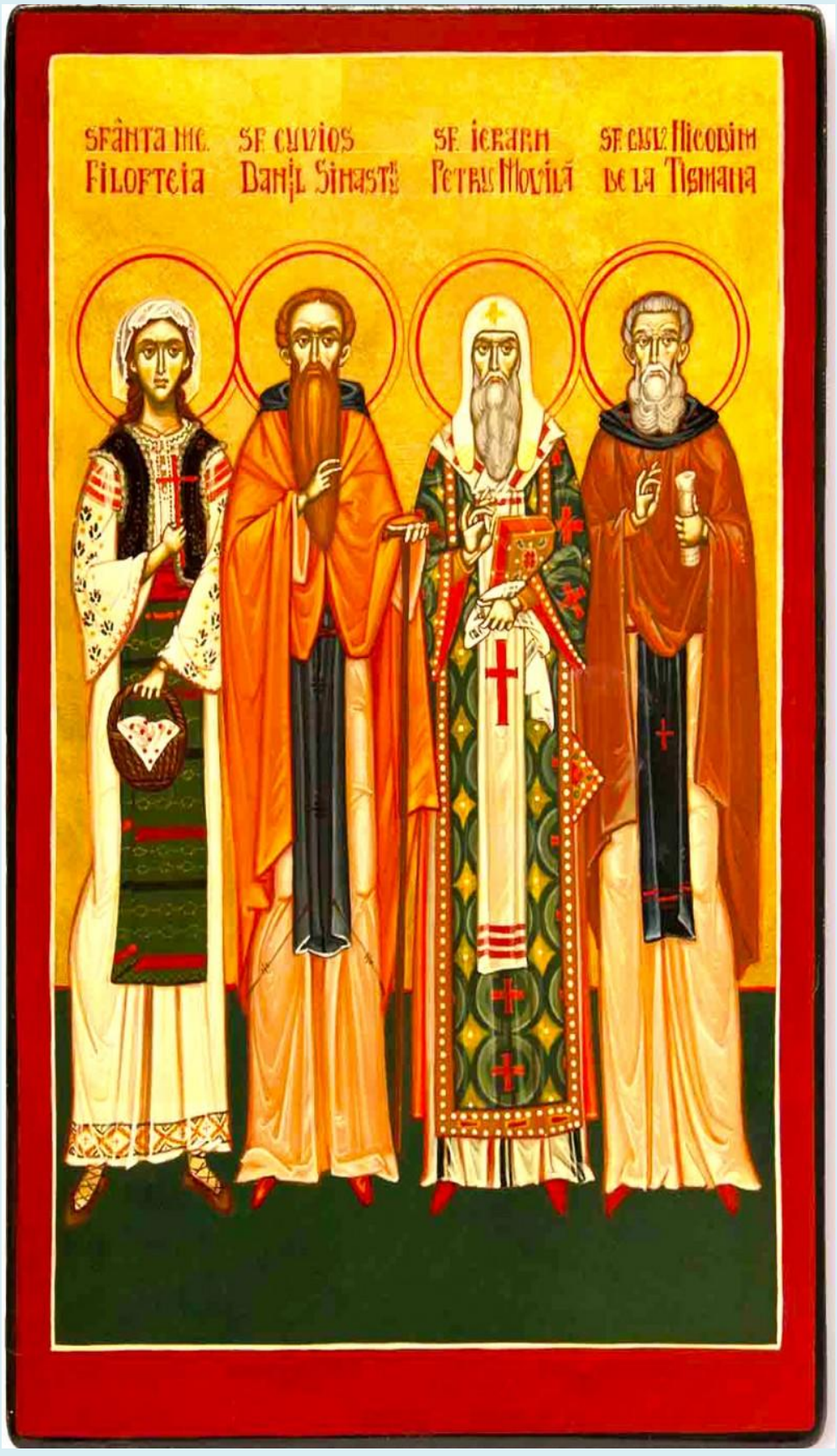
SFÂNTA MC. FILOFTEIA
SF. CUVIOS DANIIL SIHASTRUL
SF. IERARH PETRU MOVILĂ
SF. CUV. NICODIM DE LA TISMANA

liviudumitrescu.wordpress.com

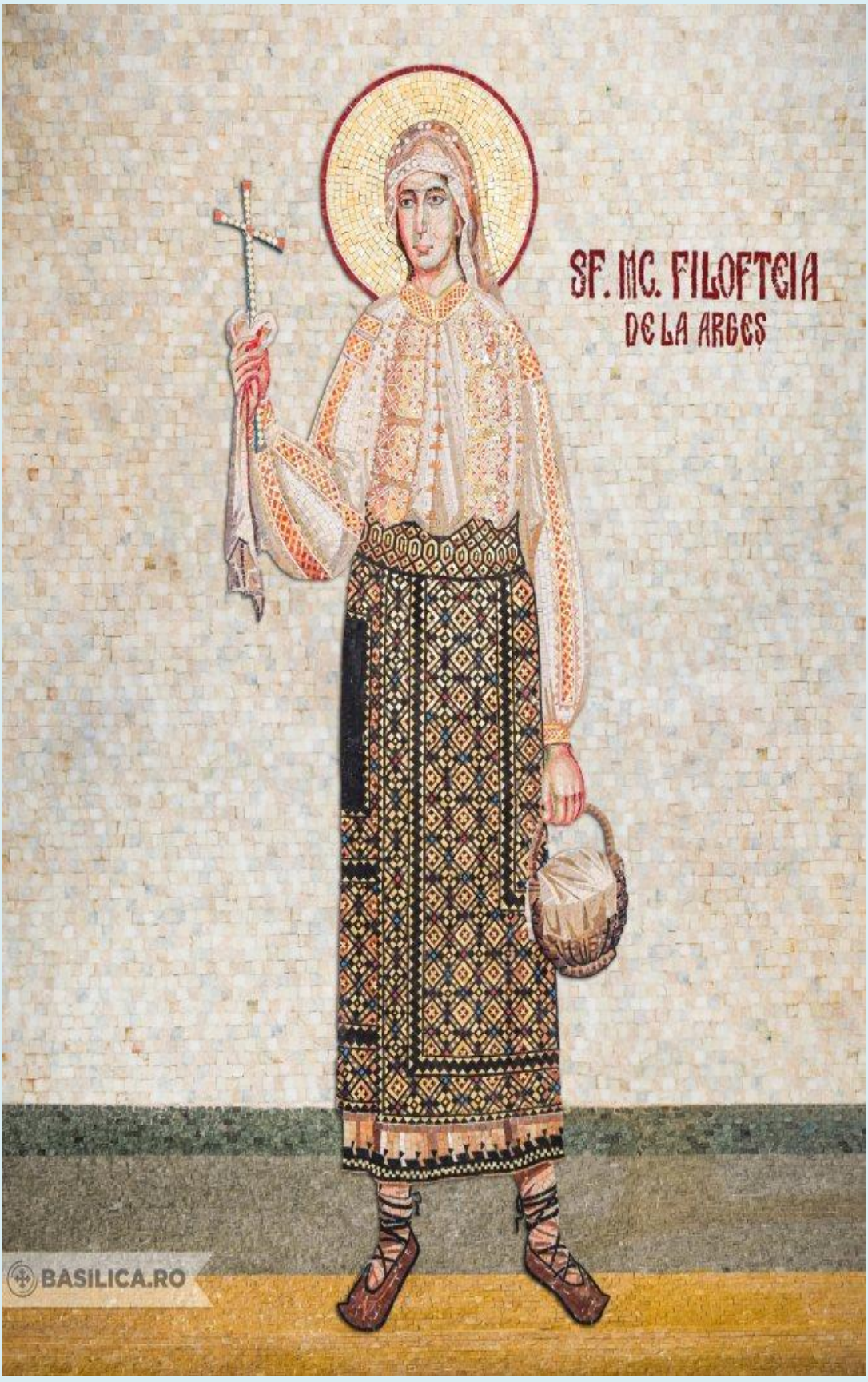
SF. MC. FILOFTEIA
DE LA ARGEȘ
BASILICA.RO

Icoana Sf. Filoftea

pictură realizată de Părintele Arsenie

SFÎNTA
MUCENIȚĂ

SF.MC.
FILOFTEIA

Sc. Mc.
CILOCTCIA
Sc. M. Mc.
CCATCKINA

SF. MC. FILOFTEIA DE LA CURTEA DE ARGEȘ
ȘI ANASTASIA DIN SIRMIUM
EDITURA BONIFACIU
fărâmituri de cer

SF. MC.
SF. CUU.

EGIPTEANCA
SF. Mc.
FILOFTEIA
SF.CUV.

Sf. Mart.
Filoteia.

SF. MUCENITA FILOFTEIA
DONAT DE
FILOFTEIA ILIE

SF. MC.
DE LA
FILOCTEIA
SURORA
DE ARGES

SFÂNTA
MUCENIȚĂ
FILOTEIA

SFÂNTA
MUCENIȚĂ
FILOFTEIA
DE LA ARGEȘ
+ SEC. XIV

SF. MUCENITA
FILOFTEIA

7 decembrie

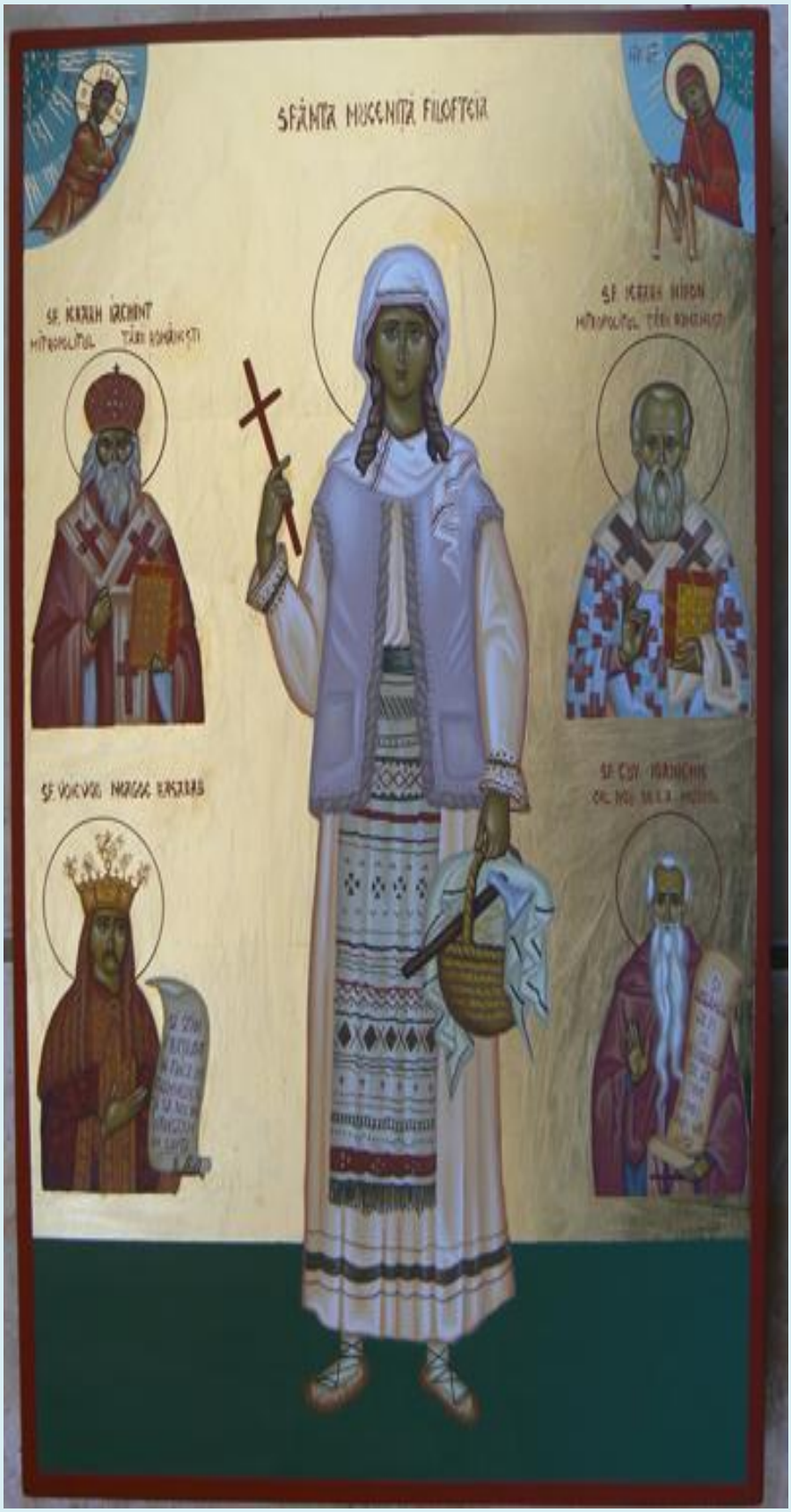
SFÂNTA MUCENIȚĂ FILOFTEIA

Muceniță
Filofteia

SF. MUCENIȚA
FILOFT

SF. MUCENIȚĂ
FILOFTEIA

SF. MC. FILOFTEIA

SF. MTĂ
FILOFTEIA

SF. M. Mc
FILOTEIA

SF
M.
Mtá
F.I
LO
TE
EA

SF.
M.
Mtr
FILOTEEA

SF. M-TĂ
FILOFTEIA

FILOTEIA
DE LA ARGEȘ

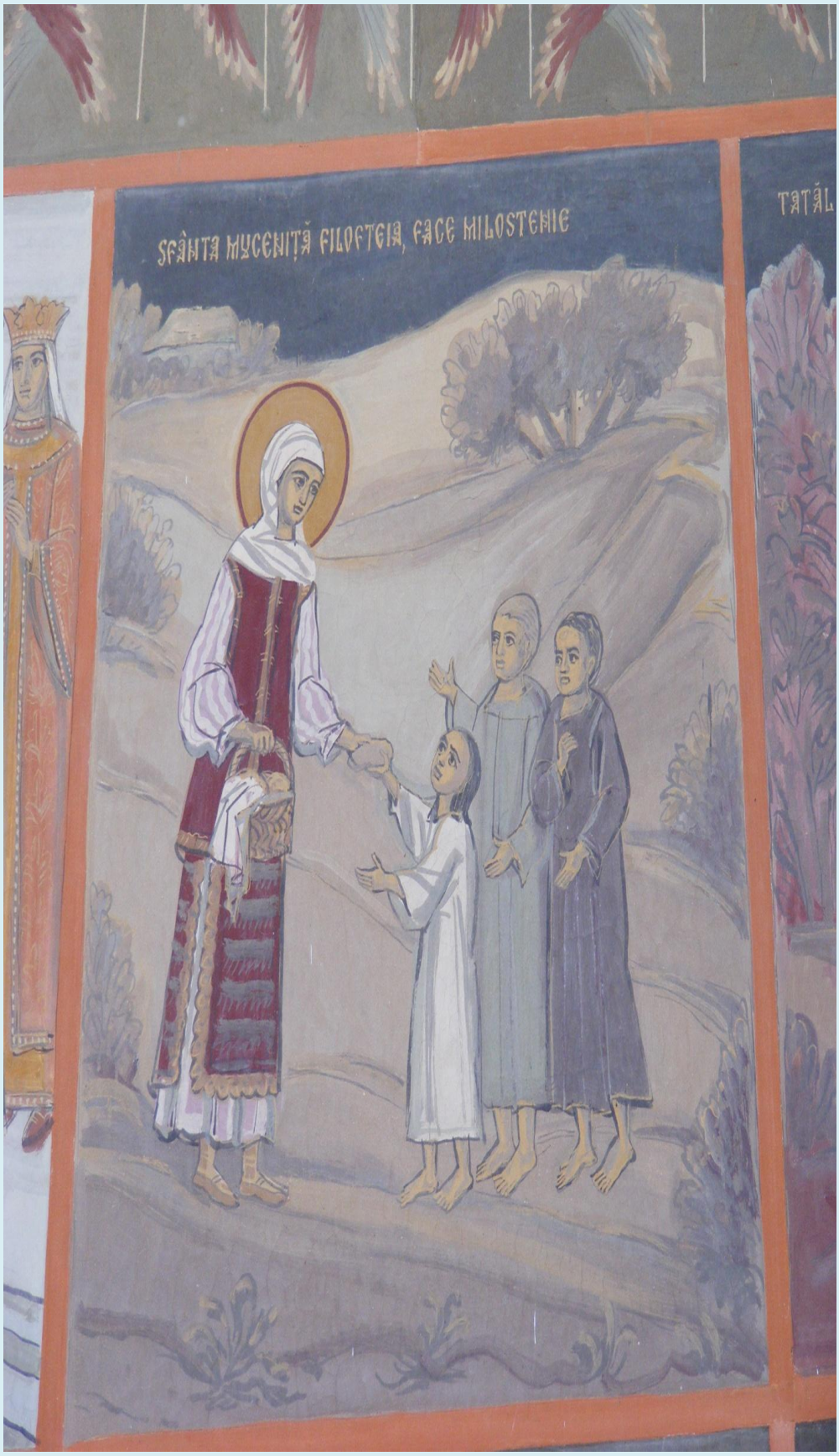
SFÂNTA MUCENIȚĂ FILOFTEIA, FACE MILOSTENIE
TATĂL

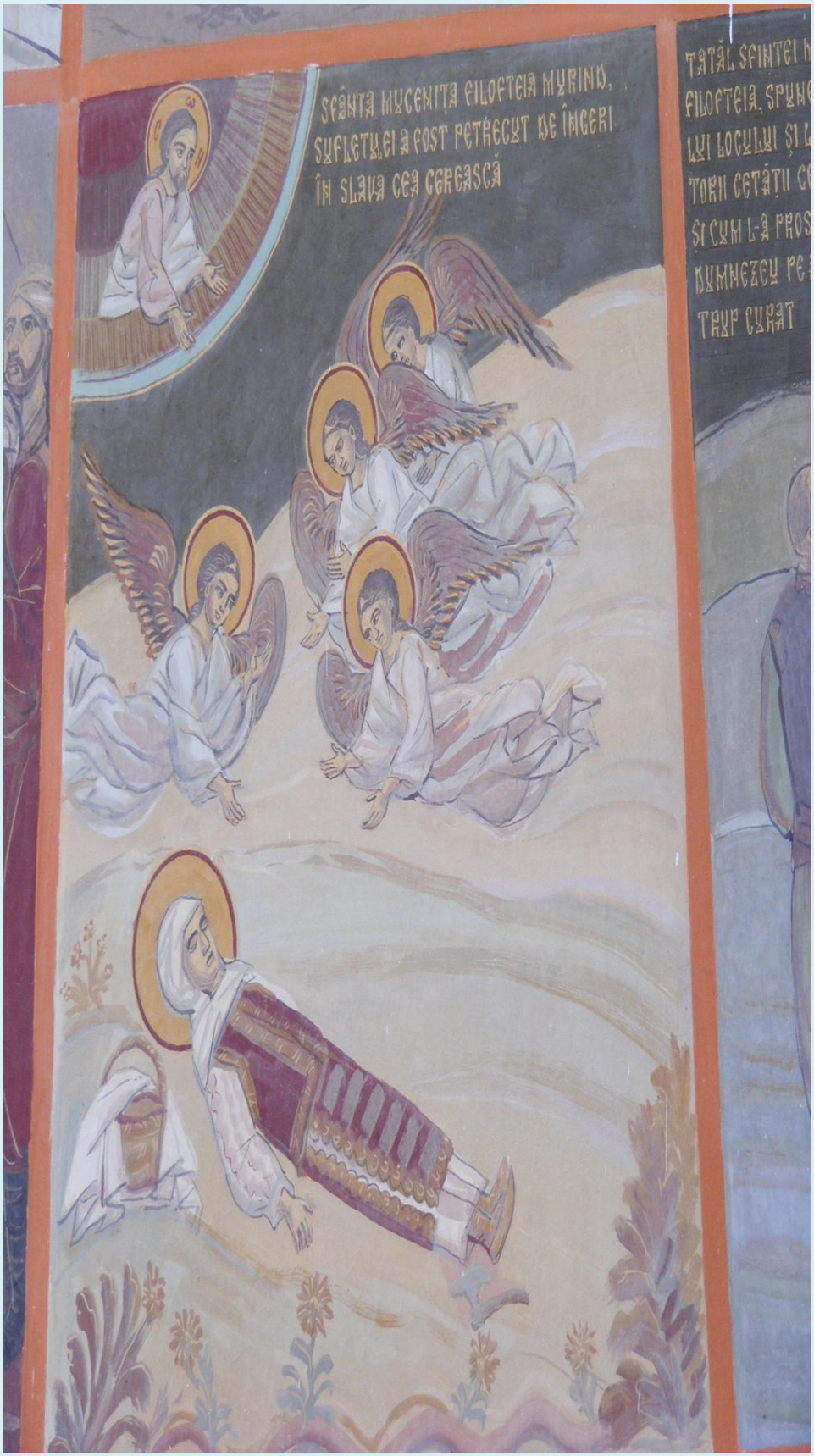
SFÂNTA MUCENIȚA FILOFTEIA MURIND,
SUFLETULUI A FOST PETRECUT DE ÎNGERI
ÎN SLAVA CEA CEREASCĂ

SFÂNTA
CUVIOASĂ
PARASCHEVA
SF.
MUCENIȚĂ
FILOFTEIA

RUGĂCIUNE LA ICOANA SF. MC. FILOFTEIA
Întru răbdarea ta ți-ai agonisit plata ta, Fericită Mucenițǎ Filofteia, întru ispite neîncetat răbdând, întru bătăi suferind, întru necazuri binevoind, pe săraci miluind și pe flămânzi săturând, ceea ce și acum pe cei bolnavi îi tămăduiești, roagă-te lui Hristos Dumnezeu, prealaudată Mucenițǎ, să mântuiască sufletele noastre.

SFÂNTĂ
MUCENIȚĂ
FILOTEIA
DE LA ARGEȘ

SE MO FILOFTEIS
DONAT
DE FA
COLIMITRIE

SFÂNTA
MUCENIȚĂ
FILOTEIA
DE LA
CURTEA DE ARGEȘ

SF. MC
FILOFTEIA

7 decembrie

Sfânta Muceniță

Filofteia

de la Curtea de Argeș

video minuni fotografii
articole acatist icoane

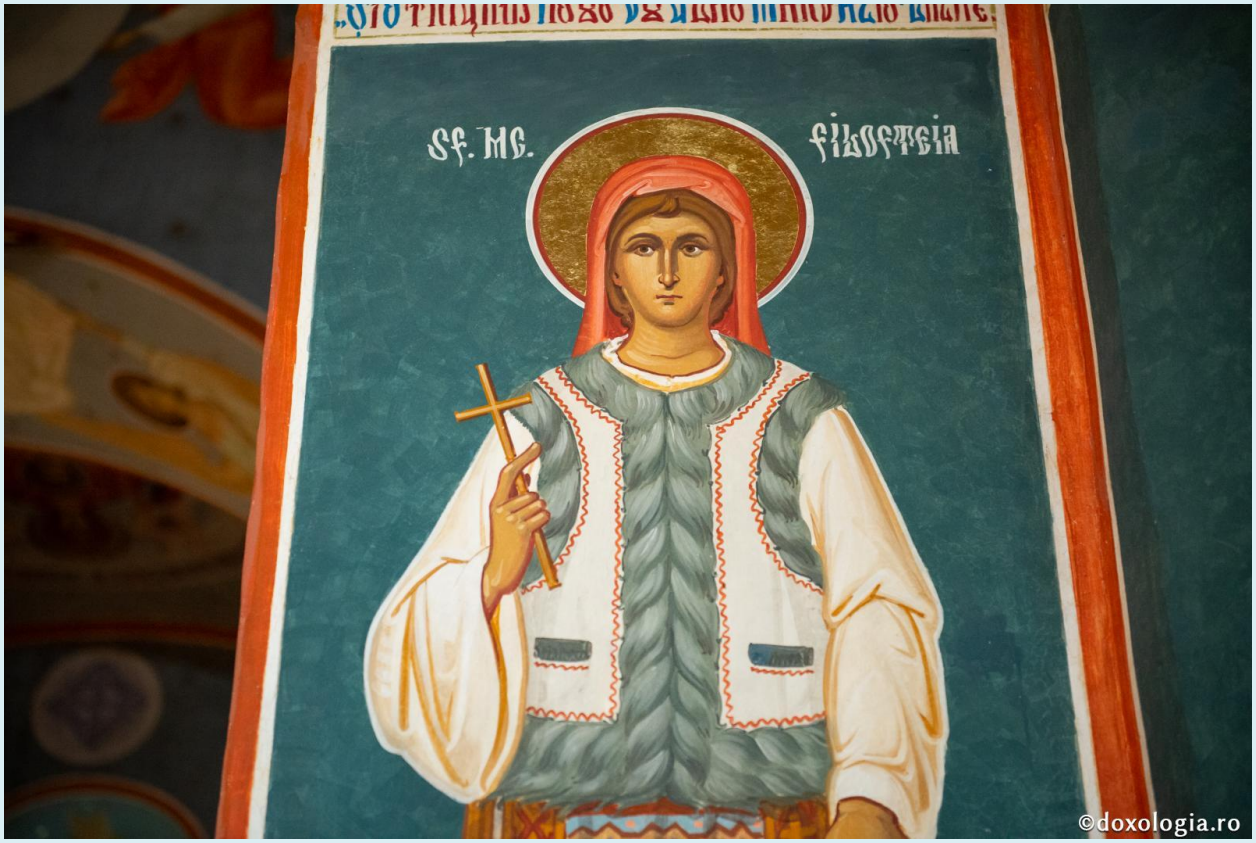

6 detalii despre
Sfânta Filofteia

S-a născut în cetatea Târnovo, Bulgaria

De mică a fost victimă a violenței domestice

Oferea săracilor din mâncarea destinată tatălui ei

A murit la 12 ani, fiind lovită de tatăl ei cu o bardă la picior

Imediat după moarte, trupul ei s-a făcut nefiresc de greu

Trupul a putut fi ridicat la rostirea numelui capitalei Valahiei, Curtea de Argeș

BASILICA.RO

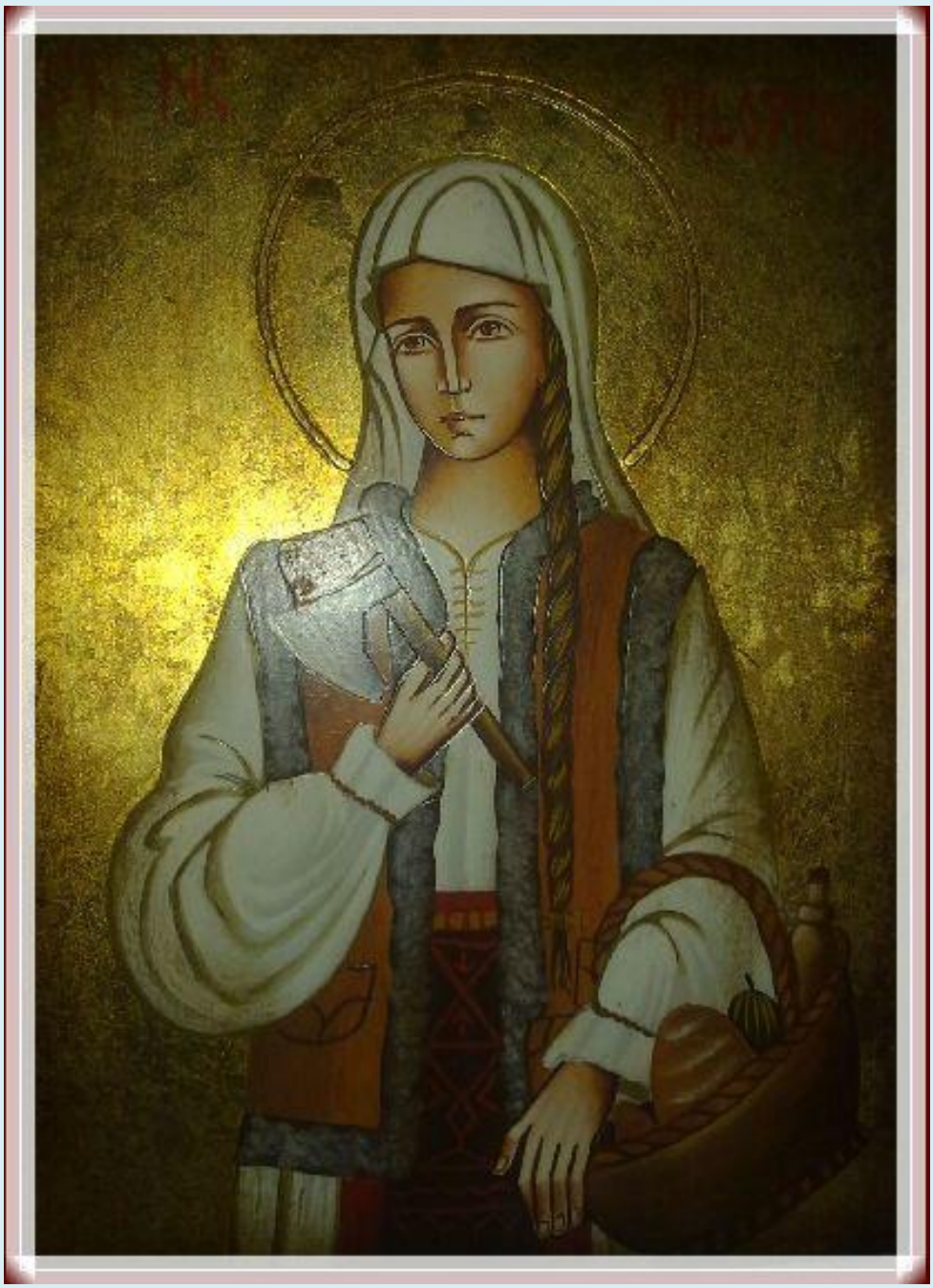

Sfântă muceniţă Filofteia, prin pilda vieţii tale, învaţă-ne şi pe noi a ne împodobi sufletele cu lumina faptelor bune, ca să dobândim de la Hristos plata ostenelilor pământeşti şi grădinile cele minunate ale Raiului.

Ocârmuitoare vieţii mele te pun pe tine, mireasa lui Hristos, Sfântă Filofteea prealăudată, ocârmuieşte-mă cu vetreala rugăciunilor tale şi îndreptează-mă la limanul mântuirii. Şi cu dumnezeieştile suflări ale adierilor celor blânde ale rugăciunilor tale, prea fericită, îzbăveşte-mă din învăluirile patimilor.